

༡༡། །དཔལ་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་
རྣམ་པར་བཤམ་པ་དངོས་གྲུབ་སྤྲོད་པོ་
བཞུགས་སོ།།

ལ་འཕྱུར་མ་ལོ་སྒྲོ་བ་མ་རྩོད་ལྷན་པོ་ལ་འཕྱུར་བཞུགས་སྤྱིད།
མ་ལོ་མ་རྩོད་ལྷན་པོ་ལ་འཕྱུར་མ་རྩོད་ལ།

། སྤྲུལ་པའི་སེང་གའི་མཁའིན་རབ་སྣོང་ལ་ཤམ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྣོན་ལམ་ནམ་མཚེས་སྤྲུངས།།
སྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་ཕྱིན་ལས་འགྲུབ་མཛད་པ། །འཇམ་དཔལ་དགེ་ས་པའི་རྗེ་རྒྱུ་ལ་བའདེབས།།

༡༡། །སྲ་འགྲུར་རིག་མཛོད་རྩིས་འཇུག་སྡེ་ཚན་གྱིས་སྒྲིག་སྐྱོར་བྱས།

Published by: NRCS

Ngagyur Rigzod Computer Section

Contact Address:

Ngagyur Nyingma Institute (NNI)
(Higher Buddhist Studies & Research Center)
P.O. Bylakuppe 571104 Mysuru District,
Karnataka State, South India

Ngagyur Rigzod Computer Section (NRCS)

(NNI) Library

website: <https://nni.bt>

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱི་འགྲུར་མཐོ་སློབ་ཚན་མོའི་སློབ་ཚན་
འགྲུལ་དབ་སློབ་སྦྱོར་བ།

ཟླ་བ་བསྟན་འཛིན་ཤར་བ། ལོ་རིམ་དགུ་བ།
ངག་དབང་འཇིགས་མེད་གྲུ་རུང། ལོ་རིམ་དགུ་བ།
ཐོགས་མེད་སློ་བློས་རོ་ཀ་ཡ། ལོ་རིམ་བརྒྱད་བ།
སློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། ལོ་རིམ་བརྒྱད་བ།
འཇིགས་མེད་རྗོ་རྗེ། ལོ་རིམ་བདུན་བ།

E-mail: rigzodc2025@gmail.com

ལྷོ་ཕོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤེལ་འཇུག་རིག་མཛོད་ཅིས་འཇུག་སྡེ་ཚོན་གྱི་ཚོགས་མི།

འགན་འཛིན།

སློབ་དཔོན་བསམ་ཤིས་དོན་ལས་མཛོད་པ།

ལས་འོགས།

ལྷ་བ་བརྟན་འཛིན་གཙུག་པོ།

དག་དབང་འཛིན་མེད་བྱ་བྱེད།

རིག་འཛིན་ལྷ་མ། བསོད་ནམས་ཉེ་དམག

བསོད་ནམས་ལྷ་ཚོགས། རིག་འཛིན།

ལྷ་བ་བརྟན་འཛིན། རིགས་ཚོགས།

ལོགས་མེད་ལྷོ་ཕོ་ཕོ་ཀ་ལ། དལ་ལོ་དབང་།

འཛིན་མེད་རྒྱ་ལ། ལོ་དབང་མཚན་པོ།

རྒྱ་བ་བརྟན་ལྷ་བ་བརྟན་ལ། ལྷ་བ་ལོ་ཕོ་ད།

ཀ་ལོ་ལྷ་ལོ་བ་བརྟན་ལ། ལོ་དབང་ལྷ་ལོ་ལོ།

སྲིད་བརྗོད།

རང་ཉིད་ཅམ་མ་ཟད་འགོ་བ་སྲི་ཡི་འབྲུལ་སྤྲུགས་ཀྱི་བདེ་
སྲིད་ལ་དགོངས་བ་བཞེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན། དེ་སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་
ཐབས་ལམ་རྣལ་མ་ཞིག་ཤེས་བར་བྱ་རྒྱུ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་པོ་ཉག་
གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

དེར་བརྟེན་སྟོན་བ་ཚད་མའི་བཀའ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེས་
དུ་གྱུར་བའི་བརྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་བ་ཞིག་
གནང་དགོས་རྒྱུ་ནི་དཔྱོད་ལྡན་ཀུན་གྱི་དགོངས་མངའ་ལྟར་ལགས།
རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་རྗེ་གྲུབ་དབང་ཡིད་བཞིན་
འོར་བུ་མཚོག་གིས་ཀྱང་བརྟན་འགོ་སྲིད་བདེ་ཅེར་དམིགས་ཏེ་
དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མས་དཔལ་གསང་ཆེན་སྲ་འགྱུར་རྙིང་མའི་
བཤད་བྲ་ཆེན་མོ། སྲ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྤྲུགས་རིག་པའི་འགྱུར་
གནས་སྲིད་འདི་ཉིད་ཕྱག་བཏུབ་གནང་ཞིང་། བཤད་བྲ་འདིའི་སློབ་

ཚོན་དུ་ཐུན་མོང་མིང་ཚིག་ཀུན་གྱི་ཚོམ་གཞིར་གྱུར་པ་བརྟམས་སྤོང་
རིག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཐུན་མིན་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་
དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འདྲི་མ་མེད་པ་དང་།

དེའི་དགོངས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་བ་རྒྱན་དུག་མཚོག་
གཉིས་གྱིས་གཏོས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་དང་། བསེལ་
ལྷན་གངས་རིའི་སྡེངས་གྱི་བསྟན་པའི་སྤྱི་མོ་དཔལ་གསང་ཚེན་
སྲ་འགྱུར་བའི་ཤིང་ཉ་ཚེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་རོང་སྡོང་རྣམ་གཉིས།
འཇམ་མགོན་མི་པམ་རྒྱ་མཚོས་གཏོས་རིག་འཛིན་གོང་མ་རྣམས་
གྱིས་མཛད་པའི་འཚོས་སྐྱབ་གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་མདོ་
སྲགས་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས། དེར་དུས་གྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་
པར་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་སློབ་ཚོན་དུ་གཏན་འབེབས་མཛད་པ་
ཉམས་སྲུང་ནས་དཔེ་རིང་ཐོག་པར་སྐྱབ་ཞུས་ཟིན་ཀྱང་། དགོ་སློབ་
མང་པོ་ཞིག་གིས་སློབ་ཚོན་རྣམས་དེབ་གསུགས་ཐོག་པར་འགྲེམས་
གནང་ཐུབ་ཆེ་དགོ་མཚོན་ཆེ་ཚུལ་དགོངས་འཆར་ཡང་ཡང་བཏོན་

བ་ལྟར་རྒྱན་ལས་ལྟན་རྒྱས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་
ཕེབས་གཤེས། ད་ལམ་ངེད་ཅག་སྣ་འགྲུང་རིག་མཛོད་རྩིས་འབྲུལ་
སྡེ་ཚོན་གྱི་ལས་མི་བྱུན་མོང་ནས་ལས་རིམ་འདིའི་ཁུར་བྲངས་ཏེ་
སློབ་ཚན་དུ་གཏན་འབེབས་ཡོད་པའི་གཞུང་ལུགས་རིགས་ལྷུ་དག་
དང་འབྲེལ། གཞུང་རྩ་བ་དང་ས་བཅད་དཀར་ཆག་སོགས་སྣ་
མ་འཁོད་པ་རྣམས་གསར་དུ་བཅུག་སྟེ་དེ་བ་གཞུགས་ཐོག་པར་
རྒྱན་ལུས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གྲུས་པ་རྣམས་ཤེས་ཡོན་གྱི་རྒྱ་ཚད་
དམའ་བ་དང་། ཉམས་སྲོང་གི་བོད་ཚད་ནང་མ་སོན་སྟབས་ནོར་
འབྲུལ་ཅི་རིགས་ཡོད་སྲིད་པས་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་ལྟན་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་
བཅས་པའི་རྒྱན་སྣ་བཞགས་སྡོམ་དང་གཞུང་གནས་གཟིགས་པ་
པོ་ཡོངས་ལའང་དགོངས་སེལ་ལྷུ་བ་ལགས། ལས་རིམ་འདིའི་ཐོག་
མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བཙོན་པ་རྒྱན་སྲོང་བྲས་པའི་རྣམ་དཀར་
གྱི་དགེ་རྩ་ཅི་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་བ་རྣམས་དར་ཞིང་འགོ་རྣམས་
ཚོས་འགྲོར་བདེ་སྲིད་གྱི་དཔལ་ལ་རྟུག་ཏུ་འཚོ་བའི་རྒྱུར་འགྲུང་བ་

དང་། བྱུང་བར་དུ་སྐྱབས་རྗེ་ཞིང་གཤེགས་དམ་པ་གྲུབ་དབང་ཡིད་
བཞིན་ལོར་བུའི་ཐུགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པའི་མཚོན་སྲིན་
དུ་འགྱུར་བའི་སློན་འདུན་དང་བཅས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱི་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཚན་མོའི་རིག་མཛོད་རྩིས་འཕུལ་སྤེ་ཚན་ནས།

དཔེ་བསྐྱར་གསལ་བཤད།

༡༽ དེ་ལ་འདིར་དབལ་སྐྱབ་བ་ཆེན་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རྣམ་པར་
བཤད་བ་དངོས་གྲུབ་སྣོད་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་འདི་ཉིད་པར་ཐེངས་
གསུམ་པའི་སྐབས་དང་བསྐྱབ་ལུ་སྤྱི་ག་བྱེད་ཕྱོགས་སྐོར་གསལ་བཤད་
མདོ་ཙམ་སྒྲེངས་ན། དེ་ཡང་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས་པོད་ཨང་།
(W1PD96185) མོག་ཡོད་པའི་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྐུལ་གྱིས་ཕྱོགས་སྤྱི་ག་
བྱས་པའི་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོ་པོད་བ་པའི་ནང་བཞུགས་པའི་
དཔེ་རིང་མ་སྤྱིར་བཟུང་སྟེ། བར་མ་གཞན་ (BDRC: W1KG11906)
འབྲུག་སྐོར་ལོ་སྤྱི་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབུ་མེད་པར་མ་དཔེ་རིང་དང་།
(W25983-v114) ཀུམ་མོག་པར་མ་དཔེ་རིང་། འཇམ་དབྱངས་རྗེའི་ཡིག་
སེར་པོའི་བར་མ་དེབ་གཞུགས། ཡེ་ཤེས་སྤེལ་བར་མ་དེབ་གཞུགས་བཅས་དཔེ་
ཁག་མི་འདྲ་བ་ལྔ་པན་ཚུན་ཞིབ་ཚགས་ཀྱིས་དཔེ་སྐྱར་ལུས།

༢༽ མ་སྤྱི་བར་མ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་ལོར་བཙོས་

དང་དོགས་སྐྱོང་གི་གསལ་བཤད་ཙམ་དུ་ཞབས་མཆན་ (Footnote) ཏུ་
གྲག་ཉགས་༼༼ནང་སྐྱགས་ཉེ་དཔེ་སྤྱད་པར་མ་དེའི་ཤོག་ཨང་ཡིག་གྲང་དང་
བཅས་བཀོད་ཡོད། འོན་ཀྱང་གཞུང་དགུས་སུ་བསྐྱེས་ལྷན་ཤོར་མེད་སྟེ།
འདིར་དཔེ་རིང་གི་ཤོག་ངོས་མདུན་རྒྱབ་ངོས་འཛིན་ཆེད་ཀྱུ་ཁ་ཞེས་བྲིས་ཡོད།

༣༽ དེ་བཞིན་ཐོས་བསམ་ལ་ཐུགས་འདུན་ཟབ་པའི་སྐོ་ལྡན་དོན་གཉེར་
ཅན་རྣམས་གཞིགས་བདེར་དམིགས་ཉེ་གཞུང་གི་ཆོན་པ་དང་། ལུང་ཆོག་
དང་། ས་བཅད་རྣམས་ལེ་ཆོན་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་དང་རབས་ཀྱི་དཔེ་དཔེ་དང་
འབྲ་བར་བསྐྱིགས་པ་དང་། སུམ་ཉགས་ཀྱི་སྐོས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཡིག་ལོར་
རིགས་བོད་རྒྱ་ཆོག་མཛོད་ཆེན་མོར་གཞི་བཅོམ་ཉེ་དག་བཅོས་ཞུས་ཡོད།

ལྷོ་ལོ་

ཚེ་སྤྲི་བ་པའི་དོས་ནས་ལྷོ་དག་དང་སྤྲི་བ་སྤྲོད་ཀྱི་ཐད་ལོར་
འཇུག་འཇུག་དེས་པས། མཁུན་དཔྱོད་ཡངས་པའི་རྒྱ་ཆེའི་སྤྲོད་
བ་པོ་རྣམས་ལ་དགོངས་སེལ་ལྷོ་བ་དང་འབྲེལ། སྤྲོད་ཀྱི་
ཆར་བྱེད་རྣམ་པས་གཞུགས་འཁོད་འབྲེལ་མཐུན་ཁ་བྱང་ཐོག་ཡོ་
བསྐྱང་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་ལྷོ་བ་པོར་སྤྲོད་གནང་ཡོང་
བའི་དེ་སྤྲོད་བཅས།

སྤྲོད་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྲོད་འཇུག་མཐོ་སྤྲོད་ཆེན་མོའི་

དེག་མཐོན་ལྷོ་བ་པོར་སྤྲོད་གནང་བཅས།

E-mail: rigzodc2025@gmail.com

NRCS

སློབ་པ་པོར་བྱ་བ།

མཁུ་ཚེན་གཞན་དགའི་རྣམ་ཐར་དུ།⁽¹⁾ “ཐ་ན་དཔེ་ཚའི་ས་བཅད་
དང་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལ་ཚོན་རྟགས་འདེབས་སྤངས་ཚུན་ལ་
ཡང་སྤྱོད་མོང་ས་ཡིན་པའི་སློབ་གཏོད་ཡོད་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། ས་
བཅད་སྐག་ལ་རྩ་བ་སེད། །ལུང་ལུངས་དམར་ལ་ལུང་འདྲེན་
ཡི། །སྲ་ཚོལ་སྲོལ་མཚམས་སློབ་ལུང་། །འདི་དག་ནི་གྲིས་ལག་
ཡིན་གཅེས། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩ་ཚེ་བའི་སློབ་པ་པོས་
ཚོན་བྱ་གསུངས་ཅམ་ལ་གཟིགས་ནས་ཀྱང་རྩ་བ་དང་ས་བཅད།
ལུང་ལུངས་དང་ལུང་འདྲེན་སོགས་རྟོགས་སྤྲེལ་འཚོལ་བདེ་བར་
དམིགས་ནས། ལོང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན། རྩ་བ་དང་ས་བཅད།
ལུང་ལུངས་དང་ལུང་འདྲེན་བཅས་ལ་ཚོན་ཁྲ་བཀོད་ཡོད།

(1) རྩ་བ་ཚེན་གཞན་དགའི་གསར་སྐྱེས་འདེབས་ཀྱི་གསུང་མཚན་ཅིང་། ལྷོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
ཡོན་པའི་རྩ་བ་ཚེན་གཞན་གྱི་ལྷོ་ལོ་ ༡༠༧ ལོར་དང་སྐྱེས་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
གསུང་འབྲེལ། ཡོད་དེ་ལོ་ ལོ་ལོ་ལོ་ ༤༩ ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་

དཀར་ཆག

ངོས་སྤྱོད།

སྐྱེང་བཟོད།

དཔེ་བསྟར་གསལ་བཤད།

གཅིག་ཐོག་མར་དགེ་བ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐོན་སྤྱོད་བ་བསྐྱེད་པ། 3

༡༽ སྤྱིར་བཤད་པ། 3

༡༽ བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་སྤྱིའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པ། 3

    ༡༽ བཀའ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་བཤད་པ། 4

    ༡༽ བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་བཤད་པ། 14

༡༽ རྩེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་པ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚོས་རིན་པོ་ཆེ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་བཤད་པ། 16

    ༡༽ རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་གི་ཚོས་སྤེ་བརྒྱ་དང་སྤུམ་ཏུ་བཤད་པ། 23

གཉིས་པ། བར་དུ་དགེ་བ་ལོ་རྒྱུས་དེ་ལྟར་ཀྱི་ཚོས་འཆད་ཐབས་ཁོག་དབུབ་པ། 32

༡༽ སྤྱིར་བཤད་པ། 32

༡༽ རྩེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། 34

༡༽ རྩི་རྩོམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ།	34
༢༽ རྣང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ།	36
།༡༽ རྒྱ་མཚོ་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ།	36
༣༽ ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བཤད་པ།	36
༣༽ རང་རྒྱལ་ཀྱི་ཐེག་པ་བཤད་པ།	40
ག༽ བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་བཤད་པ།	42
༡༽ སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ།	42
༢༽ དབྱུང་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ།	44
།༡༽ འབྲས་བུ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་བཤད་པ།	48
༣༽ སྤྲུགས་མྱི་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ།	48
༡༽ བྱ་རྒྱུད་བཤད་པ།	48
༢༽ རྩོད་པའི་རྒྱུད་བཤད་པ།	51
༣༽ རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་རྒྱུད་བཤད་པ།	53
༣༽ སྤྲུགས་ནང་པ་སྐྱ་ན་མེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ།	54
༡༽ རྩད་པར་འཕགས་ཚོས་བཤད་པ།	54
༢༽ རྩད་པར་དེ་ལྟར་ཀྱི་སྤྲུགས་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ།	64

༡༽ རྩུབ་མོང་སྤྱི་ཡི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ། 64

༡༽ རྩུབ་མིན་སོ་སོའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ། 70

༡༽ ཉུང་ཆེན་པོ་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟན་འོན་རྒྱུད་སྡེ་བཤད་པ། 70

༡༽ རྩུབ་མོང་གི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ། 70

༡༽ རྩེ་བཀའ་ཏུ་སྦྱབ་སྡེའི་རྣམ་གངས་བཤད་པ། 72

    ༡༽ དམ་ཅན་སློབ་གླིང་གི་སྦྱབ་པ་བཤད་པ། 72

༡༽ འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་བཤད་པ། 72

༡༽ མ་འདས་པའི་སློབ་སྦྱབ་པ་བཤད་པ། 73

    ༡༽ དག་སྦྱགས་ཀྱི་སྦྱབ་པ་བཤད་པ། 75

    ༡༽ དན་སྦྱགས་ཀྱི་སྦྱབ་པ་བཤད་པ། 75

༡༽ རྩེ་གསུམ་པ་ཨ་ལུ་ཡོ་ག་བཤད་པ། 76

༡༽ རྩེ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཉི་ཡོ་ག་བཤད་པ། 92

    ༡༽ བར་རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་འགགས་བསྦྱབ་པ་བཤད་པ། 94

གསུམ་པ། མ་མར་དགེ་བ་སྦྱབ་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། 106

༡༽ སོ་སོའི་དགོངས་འོན་རྣམ་པར་བཤད་པ། 106

༧༧༽ འཇམ་དབལ་སྐྱེ་འཁོར་ལོ་རྣམ་པ་བཞིའི་དགོངས་པ་བཤད་པ།	106
༧༧༽ འཁོར་ལོ་རྣམ་པ་བཞིའི་དགོངས་པར་འདུས་པའི་རྩྱལ་བསྟན་པ།	106
༧༧༽ གནས་པའི་འཁོར་ལོ་ལྟ་བར་བཤད་པ།	106
༧༧༽ གནས་པའི་འཁོར་ལོ་མདོར་བསྟན་པ།	106
༨༧༽ གནས་པའི་འཁོར་ལོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	107
༧༧༽ སྐྱེ་གསུམ་གནས་པའི་རྩྱལ་བཤད་པ།	108
༨༧༽ ཡེ་ཤེས་བཞི་གནས་པའི་རྩྱལ་བཤད་པ།	109
༩༧༽ འཁོར་བ་དང་ལྷ་ཅན་ལས་འདས་པ་གཉིས་སུ་སྤང་བ་བཤད་པ། ...	110
༧༧༽ བདེན་པ་གཉིས་གནས་པར་བཤད་པ།	111
༧༧༽ ལྟ་སྟོན་གཉིས་གནས་པར་བཤད་པ།	111
༧༧༽ ཐབས་ཤེས་གཉིས་གནས་པར་བཤད་པ།	112
༧༧༽ ཞི་ལྷག་གཉིས་གནས་པར་བཤད་པ།	112
༧༧༽ རྣམ་འཁྱོར་པའི་གསང་བའི་ལོ་བྱང་གཉིས་བཤད་པ།	113
༧༧༽ སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་བཤད་པ།	114
༧༧༽ སྐྱལ་པའི་འཁོར་ལོ་བཤད་པ།	117
༧༧༽ གཙོད་པའི་འཁོར་ལོ་བཤད་པ།	118

།ཁ། བརྒྱ་གསུང་སྐད་ཐེངས་གསུམ་གྱི་དགོངས་པར་བཤད་པ། 130

།༡། ཏྲ་སྐད་ཏྲ་ཡི་འགོས་དགུས་ཐེག་དགུ་ཅེར་ཆེབས་པར་བཤད་པ། 130

།༢། ལམ་ལ་སྐྱར་བའི་ཏྲ་སྐད། 137

།༣། གསང་སྐབས་ལ་ཤེས་དབྱེ་བའི་ཏྲ་སྐད་བཤད་པ། 142

།༤། གདུལ་བྱ་ཐབས་ཀྱི་ཏྲ་སྐད། 143

།ག། ཡང་དག་ཐུགས་རུ་ཕྱ་འབྲུ་བརྒྱད་ཀྱི་དགོངས་པ་བཤད་པ། 151

།༡། ལྟ་བུ་ལ་ཤེས་དང་སྐྱར་ཏེ་བཤད་པ། 151

།༢། མིན་ལས་ལག་ལེན་དང་སྐྱར་ཏེ་བཤད་པ། 154

།༣། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱེད་སྐབ་དང་སྐྱར་ཏེ་བཤད་པ། 160

།༤། མན་ངག་སྐང་བསྐྱེལ་རྩོགས་པའི་རིམ་བུ་དང་སྐྱར་ཏེ་བཤད་པ། 164

།ང། ཆེ་མཆོག་ཡོན་ཏན་བདུད་ཅི་རྣམ་དག་གི་དགོངས་པར་བཤད་པ། 166

།༡། ཆོས་བདུད་ཅི་ཐམས་ཅད་ཚང་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པ། 167

།༢། དོན་བདུད་ཅི་ཐམས་ཅད་བསྐྱོམ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པ། 168

།༣། ལྷན་བདུད་ཅི་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པ། 171

།༤། དམ་རྩས་ཐམས་ཅད་བསྐྱོམ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱེད་པ། 173

།ཅ། སྐར་པ་མིན་ལས་ཐལ་འབྲིན་རྣམ་པ་བཞིའི་དགོངས་པར་བཤད་པ། 185

༡༽ སྤར་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བཞིས་དོན་གྱི་ལས་ཤན་བྱེ་ནས་བཤད་པ། 185

༡༽ གང་ཟག་དེའི་སྣོད་གྱི་རིམ་པར་དང་སྤར་ནས་མཐར་དབྱུང་བཤད་པ། 193

༡༽ སྤར་པའི་སྐྱབ་ཇུས་བཞིས་སོ་སོའི་སྐྱབ་གཞུང་བཅུགས་ཏེ་བཤད་པ། 193

༧༽ སྐྱབ་ལུགས་ཚེན་སོ་བཞིས་སྤར་པའི་གཏིང་བྱུངས་ཏེ་བཤད་པ། 196

༼ཚ༽ མ་མོ་ཚོད་གཏིང་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་དགོངས་པ་བཤད་པ། 200

༡༽ མ་མོ་ཐམས་ཅད་འཛིག་ཉེན་སྣང་ཚུལ་དང་སྤར་ཏེ་བཤད་པ། 200

༡༽ གང་སྤྲས་མཛོན་དུ་བྱུངས་ནས་བཤད་པ། 202

༡༽ མ་མོ་ལྟ་བུ་དོན་དང་སྤར་ཏེ་བཤད་པ། 209

༧༽ བསྟན་སྤང་ཐིག་ལས་དང་སྤར་ཏེ་འག་པོ་དན་སྤྲགས་སུ་བཤད་པ། 210

༼ར༽ འཛིག་ཉེན་མཚོན་བསྟོད་མཚོན་སྐྱབ་བཞེན་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བཤད་པ། 215

༼༡༽ འཛིག་ཉེན་པ་ཐམས་ཅད་ལྟ་མ་ཐིག་སྡེ་བརྒྱུད་དུ་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པ། 218

༼༡༽ མཚོན་པ་ཐམས་ཅད་གསོལ་ཁ་བརྒྱུད་དུ་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པ། 219

༼༡༽ བཞེན་ལུགས་རྣམ་པ་བརྒྱུད་དུ་བཞེན་ཐབས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པ། 220

༼༧༽ སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་གནད་གྱི་སྐྱབ་པ་བརྒྱུད་དུ་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པ། 221

༼༡༽ དམོད་པ་འག་སྤྲགས་འཕོད་ཚད་བསད་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བཤད་པ། 224

༼༡༽ དམོད་པ་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཐིག་སྡེ་བརྒྱུད་གྱི་རང་སྤྲད་དུ་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པ། 224

༡༥ ། རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཚོ་བའི་དཔེ་བརྒྱད་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པ།	226
༡༦ ། ལྷགས་ཐམས་ཅད་མཚོན་ཆ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པ།	227
༡༧ ། ལྷུབ་ཐབས་ཐམས་ཅད་མན་ངག་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པ།	228
༡༨ ། ལྷ་མ་རིག་འཛིན་བསྟེན་སྐྱབ་རྣམ་པ་བཞིའི་དགོངས་པ་བཤད་པ།	230
༡༩ ། ལྷུབ་པ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཉམས་ལེན་གནད་ཤིལ་ཏེ་བཤད་པ།	240
བར་བྱང་སློན་ཚིག།	

༡༡། །དཔལ་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིག་དོན་
ནམ་པར་བཤད་པ་དངོས་གྲུབ་སྣང་པོ་
བཞུགས་སོ།།

ན་མོ་གུ་ཅུ་མཆོ་རྣོ་ཡ།

དཔལ་ལྡན་བརྒྱ་ལས་འབྲུངས་ཡེ་ཤེས་སྐྱ།།

རིག་འཇིན་སྤྲོ་མའི་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲིག་སྣོ་བ།།

བདེ་ཆེན་མཁའ་འགྲོའི་དབང་ཕུག་དཔལ་ལོའི་རྗེར།།

དངོས་པོ་ཀུན་གྲིས་བཏུང་དེ་ཕུག་བགྲོའོ།།

ཡེ་ཤེས་སྐྱ་མཆོག་འཇམ་དཔལ་དཔལ་དང་ལྡན།།

རོལ་བའི་ཉ་སྐད་མ་ཆགས་བརྒྱའི་གསུང་།།

ཡང་དག་གྲུབ་པའི་ཐུགས་མཆོག་འགྲུང་བ་མེད།།

ཡོན་ཏན་ཀུན་བདག་ཆེ་མཆོག་དཔལ་ལ་འདུད།།

དཔལ་གྱི་རོལ་བས་མ་མོ་དབང་སྤྱད་ཅིང་།།
མིན་ལས་ལྷུང་བས་དབྱ་བལྟགས་ཐལ་བར་རྫོག་།
དྲེགས་ཆེན་སྤྲུགས་བདག་ཡོངས་གྱི་རྗེར་གྱུར་བ།།
འབར་བའི་བཀའ་སྲོད་ཆོགས་བཅས་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག་།

སྤྲུགས་གྱིས་འདུལ་བའི་ལས་ཅན་མཐའ་དག་ལ།།
རབ་འབྱམས་ལྷ་སྤྲུགས་ཉིང་འཛིན་བཀོད་བ་ཡི།།
སྤྱི་འབྲུལ་བྱ་བ་ཆེན་པོའི་སྤྱིང་པོ་ནི།།
དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་གྱི་བྱུང་བདག་སྤྱི་བ་ལྡོ་བ་རྒྱུད།།

གང་གི་མཚན་ཅམ་ཐོས་དང་མོས་པ་ལའང་།།
རྣམ་གཉིས་དངོས་གྲུབ་རྗེ་གས་ལྡན་སྤྱིན་བཞིན་དུ།།
ཆེས་ཆེར་སྤྱང་བ་གསང་སྤྲུགས་སྤྱིང་པོ་དེའི།།
དགོངས་དོན་བརྒྱུད་པའི་ལྷུང་བཞིན་རྣམ་པར་བརྗོད།།

དེ་ལ་འདྲིར་དུས་གསུམ་གྱི་ཡི་དམ་ཞི་ཁྲོ་རབ་འབྲམས་མ་ལུས་
བ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ། ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་བ་
ལ་ཐབས་ཚུལ་མན་ངག་མཐའ་དག་གི་ཐབ་བ་མཐར་ཐུག་པ། འིན་
རྒྱལ་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་ཚན་ཁ་ལྟ་ག་པར་ཆེ་བ་དཔལ་མ་རྒྱ་ཡོ་གའི་
སྐྱབ་སྤེལ་ཐབ་ལོ་བཀའ་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པའི་དགོངས་དོན་གྱི་ཚུལ་
མདོ་ཙམ་བཤད་པ་ལ།

ཐོག་མར་དགོ་བ་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་སློན་སློབ་བསྐྱེད་པ། བར་དུ་
དགོ་བ་ལོ་རྒྱས་དེ་ལྟར་གྱི་ཚོས་འཆད་པའི་ཐབས་སྤྱིར་བསྟན་པ། ཐ་
མར་དགོ་བ་གསང་སྤྲུགས་སྤྱིར་ལོ་སྐྱབ་བ་སྤེལ་བརྒྱད་ཀྱི་དགོངས་
དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ་སྤྱི་དང་གྲེ་བྲག་གཉིས་
ལས། དང་པོ་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་སྤྱིའི་ལོ་རྒྱས་ནི།

སྤྱིའི་བྱ་ལོར་བྱ་འཛིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།

ཚོས་རྣམས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སུ་
འདུས། །ལེགས་པར་གསུང་དང་དེ་ཡི་དགོངས་འགྲེལ་གཉིས། །དེ་

ཡི་དབང་གིས་ལྷ་ཀྱའི་བསྟན་པ་འདི། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་ཡུན་

རིང་གནས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ།

བཀའ་འཛི་ལྷར་བྱུང་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྷར་བྱུང་བའི་ཚུལ་
ལས། དང་པོ་ནི།

དཔལ་ཐོག་མའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཉིད་རང་རིག་
གདོད་མའི་དབྱིངས་སུ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་
སངས་རྒྱས་ནས། སྤྱལ་བའི་རོལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་ཞིང་
དང་དུས་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བཀོད་པ་ཆེན་པོས་
སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་མཛད་པ་ལས། དེ་ཞིག་
ཡུལ་དུས་འདིའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་བའི་དབང་གིས་སྣང་
བ་ནི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལྷ་ཀྱ་ཐུབ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས། དང་པོར་
ཐུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་དཀའ་བ་སྤྱད། མཐར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱས་ཏེ་སྟོང་གསུམ་མི་མཛད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་འདིར་མཛད་པ་
བཅུ་གཉིས་སྟོན་པ་མཚོག་གི་སྤྱལ་བའི་སྤྱི་ཚུལ་དུ་སྣང་བར་མཛད་

དེ་ཐེག་པ་སྐྱེ་མོང་བ་དང་། རྒྱུད་པར་བའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་
འབྱུངས་བསྐྱོར་བར་མཛད་དོ།།

དེ་ཡང་སྐྱེ་མོང་གི་གདུལ་བྱའི་དོར་ཤུགས་ཀྱི་འགྲུབ་སྐྱེ་འབྱུངས་
འཛིན་སངས་རྒྱས་པ་ཆགས་བྲལ་རབ་བྱུང་གི་རྣམ་པའི་སྐྱེ་དངོས་
དེས། དུལ་མ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་སྤོང་སྤྱང་བའི་གནས་སྐྱེ་བཀའ་དང་པོ་
བདེན་པ་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་བར་པ་མཚན་
ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་འཁོར་དང་། དུལ་པ་རྣམས་ཅན་ཏུ་ཐ་མ་ངེས་པ་དོན་
ཀྱི་ཚོས་འཁོར་གསུམ་བསྐྱོར་ཅིང་། གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་
སྣ་མིང་དགོ་བཅུའི་ཚོས་འཁོར། དུལ་མ་ག་རྣམ་རང་རྒྱལ་ལ་ཉེན་
འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་གསུངས་པ་སོགས།
གདུལ་བྱའི་དོར་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དུལ་སོ་སོར་བསྐྱེད་པ་ནི་
ཚད་མེད་ཀྱང་། དོན་ནི་གོང་ཏུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚོས་འཁོར་རིམ་
པ་གསུམ་གྱི་ཁོངས་སྐྱེ་འདུ་བ་ཉིད་དོ།།

དེ་དག་ལས་མངོན་མཐོང་སྤེལ་གས་ཀྱི་ལམ་བསྐྱེད་པ་སྣ་མིང་

ཐེག་པ་དང་ཉམ་རང་གི་ཐེག་པ་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་ཞེས་
 དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ནི་བྱུང་བར་བའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་
 ལ་འང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། གང་ཞེན་དབྱ་
 མ་དང་སེམས་ཅམ་གྱི་དགོངས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་གཞུང་གི་
 བཀའ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཐེག་པ་ཡིན་ལ། སྤྲུལ་
 སྤྱི་ནང་གི་གཞུང་དུ་སྤྱུར་བའི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་འབྲས་བུ་
 གསང་སྤྲུལ་གྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བའི་དག་
 མཐུང་འབྲས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདྲ་ཡང་རིང་ལམ་དང་ཉེ་ལམ་
 གྱི་བྱུང་བར་ལས་རྒྱ་འབྲས་གྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གསང་སྤྲུལ་གྱི་ཐེག་པ་དེ་ལ་འང་བྱ་སྤྱོད་རྣམ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་
 རྩེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བྱ་རྒྱུད་ལ། རིགས་སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་གྱི་
 ཁོག་དབུབ་པ་དབུང་བཟང་གི་རྒྱུད་སོགས་སྤྱི་རྒྱུད་བྱུག་དང་།
 བྱེ་བྲག་གི་རྒྱུད་འཇམ་དཔལ་རི་མ་མེད་པའི་རྒྱུད་སོགས་འཇམ་
 དཔལ་གྱི་རྒྱོད་དང་། ཟ་མ་ཉོག་ཆེ་རྒྱུད་སོགས་སྤྱོད་རས་གཟིགས་

ཀྱི་སྐོར་དང་། ལག་ན་དོ་རྗེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་སོགས་ལྷག་ན་
དོ་རྗེའི་སྐོར་ཏེ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་བའི་བྱ་རྒྱུད་རྣམས་ནི། རྩལ་
མོང་གི་གནས་ལྡི་རྩལ་ན་དང་། རྩལ་པར་གྱི་གནས་ལྷང་ལོ་ཅན་
ལ་སོགས་པར་སྤེའི་དབང་པོ་སོགས་གྱིས་ལྷས་པའི་ངོར། རྩོན་
པ་ཉིད་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་སོགས་སུ་སྤྱུལ་ནས་གསུངས་
སོ། །རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉུང་སོགས་
སྤྱོད་རྒྱུད་ནི་བྱ་བ་དང་རྣམ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཁོག་དང་མཚུངས་
པར་ཅི་རིགས་སུ་གསུངས་སོ། །

རྣམ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དེ་ལ་རྣམ་འབྱོར་དང་། རྣམ་འབྱོར་ཚེན་པོ་
དང་། རྣམ་འབྱོར་མཚོག་གི་རྒྱུད་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་
རྩལ་མོང་གི་གནས་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དང་རྩལ་པར་གྱི་གནས་འོག་
མིན་དུ་རྩོན་པ་ཀུན་རིག་རྣམ་པར་སྤང་མངོན་གྱི་རྣམ་པས། ལུ་བ་
པོ་གསང་བའི་བདག་པོ་སོགས་ལ་བཀའ་བསྐྱེལ་ཏེ། ཡོ་ག་གཞུང་
ཚེན་པོ་བམ་པོ་སུམ་བརྒྱ་པ་དང་། ལུང་ཚེན་པོའི་རྒྱུད་བཞི་སྟེ། དེ་

ཉིད་བསྐྱུས་པ། རྫོང་ཅེ་མོ། དཔལ་མཚོག་དང་པོ། རྟོག་པ་བསྐྱུས་
པའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཁོར་ལྷ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་སོ།།

རྣལ་འབྱོར་ཚེན་སོ་ནི་མ་རྒྱ་ཡོ་གའི་རྒྱུད་རྣམས་ཏེ། དེ་ཡང་སྐང་
སོ་རབ་འབོག་གི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ཉུམ་ཚེན་སོ་སྡེ་བཙོ་བརྒྱད་གྱིས་
མཚོན་པའི་མ་རྒྱ་ཡོ་གའི་རྒྱུད་རྣམས་སྟོན་པ་ཉིད་དཔལ་ཚེན་
སོའམ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་སོགས་སུ་སྐྱུལ་ནས། ལུ་བ་སོ་དོ་རྫོ་
འཛིན་པ་སོགས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་གསུངས་སོ།། །མ་རྒྱ་ཡོ་གའི་རྒྱུད་
དེ་དག་བསྐྱུས་ན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་འདུའོ།།

རྣལ་འབྱོར་མཚོག་གི་རྒྱུད་ལ་རྫོགས་པ་ཨ་རུ་ཡོ་གའི་ཐེག་
པ་དང་། རྫོགས་པ་ཚེན་སོ་ཨ་ཉི་ཡོ་གའི་ཐེག་པ་གཉིས། དང་པོ།
རྒྱལ་མོ་བུ་རིའི་ཚལ་དུ། སྟོན་པ་ཉིད་དཔལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་སོའམ།
རྫོ་རྫོ་སེམས་དཔལ་སྐྱུལ་པ་ལ་ལྟུང་བདག་སོས་ལུས་ནས། མདོ་
བཞི་དེམས་དང་ལྷུང་བཀའ་སྐྱུལ་ཏེ། མདོ་བཞི་ནི་ཀུན་འདུས་རིག་

བའི་མདོ། སེམས་ལུང་ཆེན་མོའི་མདོ། ཡེ་ཤེས་རྩམ་བ་སློབ་གྱི་
འཁོར་ལོའི་མདོ། ཏུང་ཁོད་ཁུ་བྱུག་རོལ་བའི་མདོ། སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་འདུས་བའི་མདོ་ནི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དམས་སུ་བཞག་པའོ།

ཨ་ཉི་ཡོ་གཞི། གནས་རྒྱལ་མོ་སུ་རིའི་ཚལ་དང་། ཟ་མ་སུ་
རིའི་ཚལ་དུ་སྟོན་པ་ཉིད་དཔལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོར་
སྦྱལ་ནས། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཆེ་བ་རང་ལ་གནས་བའི་རྒྱུད་སོགས་
རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་བྱོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།

དེ་ལྟར་ཚོས་སྣ་ཚོགས་གསུངས་པ་དེ་དག་གྲང་འཇམ་བུ་སྒྲིང་
གི་མི་དང་ཉན་རང་གྲང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་ལྷ་གྲའི་
རྒྱལ་པོ་སྐུ་དངོས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་རྣམས་འབགས་
བའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་དང་རིགས་
གསུམ་མགོན་པོ་སོགས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཀུན་རིག་
རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དུ་སྦྱལ་ནས་སྤྱི་རྒྱུད་སྤྱི་གསུམ་གསུངས་པ་

དང་། རིགས་ལྡན་སྐྱེས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་དཔལ་ཀྱུན་ཏུ་བཟང་
 སོར་སྐྱེས་ནས་ནང་རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་གསུངས་པ་དེ་དག་གྲང་གདུལ་
 གྲུའི་སྒྲུའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་གནས་གྲང་ཐུན་མོང་གི་གནས་
 རྩ་ལྟོ་ལྟོ་བའི་སེལ་བའི་ཚལ། རྒྱལ་པོའི་གནས། རི་མེ་རི་འབར་བ་
 སོགས་དང་། རྒྱུད་པར་གྱི་གནས་འོག་མིན་དང་། དུམ་གྱི་མཁའ་
 ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་སོགས་པར་ཐུན་མོང་དང་། རྒྱུད་པར་གྱི་སྟོན་པར་
 ལྷང་བས་འཁོར་གྱི་གདུལ་བྱ་པལ་བ་དང་། རྒྱུད་པར་ཅན་རྣམས་ལ་
 རྒྱུད་དང་འབྲས་བུའི་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ཉིད་དུ་སྤང་བར་བྱ་
 ད། དོན་དུ་སྟོན་པ་གཅིག་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེ་གདུལ་བྱའི་བསམ་
 པ་དང་མཐུན་པར་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱེས་པའི་རོལ་བ་སྣ་ཚོགས་གྱིས་
 ཚོས་སྣ་ཚོགས་བསྟན་པ་དེ་དག་རྒྱས་པར་བཀའ་བསྩལ་བ་ཚོས་
 ལྟོ་བརྒྱུད་ཁི་བཞི་སྟོང་། འབྲིང་དུ་བཀའ་བསྩལ་བ་གསུང་རབ་ཡན་
 ལག་བརྟུ་གཉིས། བསྐྱེས་ཏེ་བཀའ་བསྩལ་བ་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུ་
 ཞེས་གྲགས་ཤིང་། གཞན་ཡང་ཡོ་ག་སྤྱི་ནང་གསང་བ་ལ་སོགས་

པའི་རྣམས་པར་གཞག་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། དོན་དུ་
རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་འདུའོ།།

བཀའ་དེ་ལ་གསུངས་ཚུལ་གྱིས་སྟེན། ཞལ་ནས་གསུངས་
པའི་བཀའ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ། རྗེས་སུ་གནང་བའི་
བཀའ་གསུམ་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཐེག་
པའི་བཀའ་དེ་དག་དེ་དུས་ཀྱི་འཁོར་དུ་འདུས་པ་སོ་སོའི་སྤྱད་པ་
སོ་རྣམས་གྱིས་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་སུ་བཟུང་སྟེ་ཡི་གེར་བཏབ་
ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་པ་
ཡིན་ཏེ། རྒྱ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་གནས་
བཏུན་འོད་སྤང་ལ་སོགས་པས་བཀའ་བསྟུས་ཤིང་མི་ལས་མིར་
བརྒྱད་དེ་དར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་འཇམ་དབལ་ལ་སོགས་
པས་བསྟུས་ནས་བྱང་སེམས་པལ་མོ་ཆེ་ལས་བརྒྱད་དེ་མིའི་
འཛིག་རྟེན་དུ་དར་བར་མཛད་དོ།།

འབྲས་བུ་གསང་སྤགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་མི་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་ཐུན་

མོང་བའི་ངོར་སྟོན་པ་ཤུག་འུལ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཁྱབ་བརྒྱུ་
དུ་མ་གསུངས་པར་རེ་ཞིག་སྤྲོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐལ་ལྷན་དབང་
པོ་རབ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྟན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་
གིས་གདུལ་བྱ་པལ་པ་དག་གིས་གསང་སྟགས་འདི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བཀའ་ཡིན་མིན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དེ་དུས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་
ཐུན་མོང་བའི་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྟོན་པ་ཤུག་འུལ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་
ནས་གསང་སྟགས་ནི་ད་གཤོད་མི་ཡུལ་འདིར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་
དངོས་སུ་ལུང་བསྟན་ཏེ།

མདོ་སྡེ་གདམས་ངག་འབོག་པའི་རྒྱལ་པོ་ལས།

ང་ནི་ལྷ་ངན་འདས་འོག་ཏུ། །ལོ་ནི་བརྒྱན་དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི།
བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་དམ་པ་ཞིག། རྒྱལ་པོ་ཇ་ཡི་ཁང་ཐོག་ཏུ།
ཐུགས་རྗེ་མཐུན་པའི་བྱིན་རྒྱལ་གྱིས། །ལག་ན་དོ་རྗེས་སྟོན་
པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཚུལ་
དང་མཐུན་པར། སྟོན་པའི་ཐུགས་རྗེས་རིགས་ལྗེའི་སངས་རྒྱས་

དང་། རྒྱལ་ཚོ་བ་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་པ་བ་མཛད་དེ། འབྲས་བུའི་ཚོས་
འདི་གསེར་གྱི་སྒྲེགས་བམ་ལ་བེད་ཀྱི་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་སྤྲུགས་རྗེ་
མཐུན་པའི་བྲིན་རྒྱབས་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ཇི་ཁང་ཐོག་ཏུ་རང་བབས་སུ་
སྤང་བར་གྱུར་པ་རྒྱལ་པོ་ཇི་དང་སློབ་དཔོན་ཀུ་ཀུ་རྣམས་དེའི་དོན་
རྣམས་རྗོ་རྗོ་སེམས་དཔའི་བྲིན་རྒྱབས་གྱིས་རྟོགས་ནས་མི་ཡུལ་
འདིར་གསང་སྤྲུགས་དར་བ་དང་།

གཞན་ཡང་འཇམ་པའི་དབྱུངས་གྱིས་སྤྱི་གནས་དང་། རྒྱུ་
རས་གཞིགས་གྱིས་སྤྱི་གནས་དང་། ལྷག་ན་རྗོ་རྗོས་གཞོད་སྒྲིབ་གྱི་
གནས་སུ་སྤང་བར་མཛད། འཇམ་བུའི་སྤྱིང་འདིར་ནི་གྱི་ཡ་རྣམས་
མ་རྣམས་སི་དང་། ཡོ་ག་རྣམས་རི་མ་ལ་ཡ་མེ་རི་འབར་བ་དང་། མ་
རྩ་དང་ཨ་རུ་རྒྱལ་པོ་ཇི་དེ་གྱི་གནས་དང་། ཨ་ཉི་ཡོ་ག་རྣམས་ཀོ་ཤའི་
སྤྱིང་དུ་བཤད་ཅིང་བསྐྱབས་པར་བྱས་ཉི་དེ་ལས་ཡུལ་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་
ཚེར་འཕེལ་བའོ།།

བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་དུ་སྤང་བཞི་དེམས་དང་སྤྱི་

བསྐྱེད་རྫོགས་རྫོགས་ཆེན་གསུམ་གྱི་སྤྱི་རྒྱུད་དང་། རྒྱ་འབྲུལ་སྡེ་
བརྒྱད་ཀི་ལྟ་བུ་ཨ་ཏི་དང་སྤྱོད་པ་མ་རྣམ་གཏོགས་པས་ཨ་བྱུའི་རྒྱུད་
དུའང་གསུངས་ཏེ་བསྐྱེད་རྫོགས་རྫོགས་ཆེན་གྱི་གནད་བསྟན་པའི་
ཆ་ནས་ངེ་ལྟར་བཞག་གྱང་རུང་ངོ་། །དེ་དག་ཀི་བཀའ་ངེ་ལྟར་བྱང་
བའི་ལོ་རྒྱུས་སོ།།

བསྟན་བཅོས་ངེ་ལྟར་བྱང་བ་ནི།

སྟོན་བ་སྲུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ན། དུལ་
ཡངས་བ་ཅན་དུ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཐ་དད་པའི་དབྱ་བཅོམ་བ་ལྷ་བརྒྱ་
འདུས་ནས་བསྟན་བཅོས་བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་པོ་བཅ་པོ་
སུམ་བརྒྱ་བ་མཛད་བ་བསྟན་བ་འདིའི་བསྟན་བཅོས་གྱི་ཐོག་མ་ཡིན་
ལ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཟབ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བཀའ་ཡི་དགོངས་དོན་
འགྲེལ་བའི་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་རྒྱ་རྒྱུབ་དང་ཐོགས་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་
སོགས་བ་འཇམ་སྤིང་རྒྱན་མཚོག་སྟོབ་མ་དང་བཅས་པའི་ཚོགས་
གྱིས་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། ལྷགས་གྱི་ལུགས་ལ་བྱང་

ཚུབ་སེམས་དཔའི་འགྲེལ་བ་སྐོར་གསུམ་དང་། སྐྱབ་བ་སྡེ་བདུན་
དུ་གྲགས་བ་ལ་སོགས་པས་མཚོན་ཏེ་བྱུང་ཆེན་རིག་འཛིན་རྣམས་
ཀྱིས་མངོན་པའི་(1)བསྟན་བཅོས་དུ་མ་རྣམས་བྱུང་བའོ།

བསྟན་བཅོས་ཞེས་བ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་
ཚོམ་བ་པོ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་ལེགས་པར་བཤད་བ་ཡིན་ལ།
དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ལུང་བཏུས་པའི་བསྟན་བཅོས། ལུང་འགྲེལ་བའི་
བསྟན་བཅོས། ལུང་དོན་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་གསུམ། དང་པོ་
ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམ་ལ་སོགས་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་བ་འབྲུམ་རྟེན་
ལ་སོགས་བ་ལྟ་བུ། གསུམ་བ་ནི་**རི་རྐང་བུ།**

དོན་མེད་དོན་ལོག་དོན་དང་ལྡན། །ངན་གཡོ་བཅེ་བྱལ་སྐྱུག་
བསྐལ་སྐོངས། །ཐོས་ཚིད་སྐྱབ་བ་སྐྱར་ལེན་པ། །བསྟན་བཅོས་
བྱུག་བྲལ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་བ་ལྟར་ངན་བ་བྱུག་བྲལ་ཞིང་
ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྡན་བ་སྟེ། རིག་ཚོགས་བྱུག་དང་བྲུམས་ཚོས་

(1) དབྱ་མེད་དཔའི་དོན། ལྟ་བུ། །ལ་སོགས་པ་འཚམས་བྱིང་རྒྱན་མཚོག་སྐོར་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱུ་མ་བའོ།

སྐོར་ལྔ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་བཀའ་དང་བསྟན་
བཅོས་སྤྱིའི་བྱང་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་སུ་བརྗོད་ནས།

དེ་གཉིས་པ་བྱེ་བཀ་ཏུ་བྱང་པར་གྱི་རྒྱུད་སྐབ་པ་བཀའ་བརྒྱན་
གྱི་ཚོས་རིན་པོ་ཆེ་ཇི་སྟར་བྱང་བ་བརྗོད་ན།

ཚོས་ཟབ་མོ་འདི་ནི་འོག་མིན་གྱི་གནས་སུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་
དཔལ་ཉེ་དུ་གས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཁོར་རྣམས་ལ་དོ་རྗེའི་ཚིག་
ཏུ་གསུངས་པ་རྣམས་སྟུང་བ་པོ་དོ་རྗེ་ཚོས་ལ་སོགས་པས་བསྟུས་
ཤིང་། རྩལ་སྤུལ་གྱི་ཡི་གེར་སྟུང་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐོར་དུ་བཅུག་སྟེ་
མཚོད་རྟེན་ཆེན་པོ་བདེ་བྱེད་བཅེགས་པར་མཁའ་འགོ་མ་ལས་གྱི་
དབང་མོ་ཆེ་མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ལ་གཉེར་དུ་
གཏད་པར་མཛད་པ་དང་།

གང་གི་ཆེ་དུར་ཁོད་རོ་སྤྱིར་བསེལ་བའི་ཚལ་ཞེས་འདིགས་
སུ་དུང་བའི་གནས་སུ་སྟོབ་དཔོན་རྒྱུ་ཀ་ར། འཇམ་དཔལ་བཞེས་
གཉེན། ལྷ་གཟུགས། བརྗོད་པའི་གནས། རྩལ་སྤུལ་གྱི་ཏ། བེ་མ་ལ་མི་ཏ།

རོམ་བྱ་བྱ་བ། ལྷོ་ལྷོ་གཞུང་དང་བརྒྱན་དགོངས་པ་མཛད་ཅིང་བཞུགས་
 པའི་ཚེ། ཡ་མཚའ་མདུ་བྱུང་བའི་སློམ་བྱ་བརྒྱན་ལ་འོད་དང་འཇའ་
 ཚོན་དགེགས་པ་སོགས་སྣམ་དང་། མཁའ་འགྲོ་དང་རྗེགས་པའི་
 ཚོགས་ཀྱིས་སྐོར་བ་བྱེད་པ་གཟིགས་པ་དང་འདྲིང་འཇིག་ཉེན་ཕྱང་
 འཚོངས་བྱས་པའི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་འདུག་སྣམ་དུ་དགོངས་ཏེ།
 སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་དེར་དགོངས་པ་གཏང་ཅིང་བཀའ་སླུང་གི་
 ཚོགས་རྣམས་ལ་དམ་ཇས་བྱིན་ནས་དམ་བསྐྱབས་ཤིང་དབང་དུ་
 བརྟུས་པའི་དུས་དེར། མ་མོ་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་ཅི་ཞིག་
 བསྐྱེད་ཟེར་ནས་སྣམ་པ་ལ་སློམ་བྱ་རྣམས་གཏོད་ཅིས་གསུངས་
 པས། དེའུ་གི་སློམ་བྱུང་ཡང་དག་གི་ཚོས་སྐོར་གནས་པ་སློབ་
 དཔོན་རྒྱུ་ཀ་རའི་ཕྱག་ཏུ་གཏད། ལྷགས་སློམ་དུ་འཇམ་དཔལ་སྐྱའི་
 ཚོས་སྐོར་གནས་པ་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཕྱག་ཏུ་གཏད།
 ཟངས་སློམ་དུ་བརྒྱ་གསུང་གི་ཚོས་སྐོར་གནས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་སྡིང་པའི་
 ཕྱག་ཏུ་གཏད། གཤུ་ཡི་: ལྷགས་པའི་འཇམ་སློམ་བྱུང་(1)ལུར་པའི་ཚོས་སྐོར་

(1) ཡེ་ཤེས་ལྷ་དེབ་བཞུགས། ༩༠༩-༡༧ དབུ་ཚེད་དཔེ་ཤིང་། ༩༧-༩ ༼རྩམ་པའི་བརྒྱུ་བྱུང་༽

གནས་པ་བརྒྱ་འབྲུང་གནས་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་གཏད། གསེར་གྱི་སྒྲོམ་ལུང་
 ཆེ་མཆོག་གི་ཆོས་སྐོར་གནས་པ་བེ་མ་ལ་མི་ཉའི་ཕྱག་ཏུ་གཏད།
 བསེ་སྒྲོམ་དུ་མ་མའི་ཆོས་སྐོར་ཡོད་པ་རྩ་བ་སོ་གྱི་ཉའི་ཕྱག་ཏུ་གཏད།
 མཆོང་པ་ཆེད་(1)སྒྲོམ་དུ་མཆོད་བསྐྱོད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་
 རྒྱ་དེ་བ་ཅན་ཉའི་ཕྱག་ཏུ་གཏད། གཟི་སྒྲོམ་དུ་བཤམ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་
 སྐོར་ཡོད་པ་ལུང་གཉེན་ལྷོ་གསུམ་ཉའི་ཕྱག་ཏུ་གཏད། རིག་ཆེན་སྣ་ལྔའི་
 སྒྲོམ་གྱི་སྤྲུལ་མེན་གྱིས་རྒྱས་བཏབ་པ་བང་བ་བརྒྱན་བཅུག་པ་ཞིག་
 སྐོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་དབུས་སུ་བཞག་གོ།

ལོ་རྒྱུས་གཞན་ན་ཕྱི་ལོ་ཆོས་སྐོར་གྱི་སྒྲོམ་གྱི་སྤྲུལ་ལྷ་ཉའི་
 ཕྱག་ཏུ་གཏད། རིག་ཆེན་སྣ་ལྔའི་སྒྲོམ་གྱི་བཀའ་བརྒྱན་དཀྱིལ་ལོང་
 གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཆོས་སྐོར་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀའ་བབས་པ་བརྒྱ་
 འབྲུང་གནས་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་གཏད་ཅེས་རིག་འཛིན་དགའི་བཀའ་བབ་ཀྱི་
 ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་བྱུང་ངོ་།

(1) དབུ་མེད་དཔེ་ཉིད། ཞོག་ཨང་། ༧༧-༥ ། མཆོང་ལའང་། ་།

དེ་ནས་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་རང་གི་སློབ་བྱ་
 ཁ་ཕྱེས་ནས་སོ་སོའི་ཚོས་སློར་བཏོན། དབུས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆའི་
 སློབ་བྱ་དེ་སློབ་དཔོན་གང་གིས་ཀྱང་ཁ་འབྱེད་མ་བྱས་ལ། རྒྱ་
 བཅག་པས་ཀྱང་མ་ཚོག་ནས། སློབ་དཔོན་བཀུད་ཀྱིས་དགྲུང་
 བདུན་དུ་དགོངས་པ་ཅེ་གཅིག་མཛད་ཅིང་། མཁའ་འགོ་མ་རྣམས་
 ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་རྒྱ་རང་གོལ་དུ་གྱུར་ཏེ་དེའི་ནང་ནས་
 བཀའ་བཀུད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་ཚོས་སློར་བྱུང་ངོ་། །བདེ་
 གཤེགས་འདུས་པའི་ཚོས་སློར་གྱི་སློབ་བྱ་དེ་དུས་རྒྱ་མ་ཁྲོལ་བར་
 སྐར་མཚོད་ཉེན་དེ་ཉིད་དུ་བཞུགས་པ་ཕྱིས་བརྒྱ་འབྲུང་གནས་
 ཀྱིས་རྒྱ་བགོལ་ཞིང་། མཁའ་འགོ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དང་སྐྱབ་
 པར་བཀའ་གནང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་འབྲུང་ངོ་། །

དེ་ཡང་འདི་ལྟར་དབུས་ཀྱི་སློབ་བྱར་བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སློར་ལ་ནི། ཅ་བའི་རྒྱུད། སྤེམ་འི་རྒྱུད། སྤེམ་འི་སྤེམ་འི་རྒྱུད་
 ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་ལྔ། ཆེ་མཚོག་འདུས་པ་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་

བཅའ་འབྲུམ་སྤྲུག་གཅིག་པ། མ་མོ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཉུང་འབྲུམ་
 སྡེ་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཆེས་མང་པོ་དང་། འཛིག་རྟེན་དེགས་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ལ། རྒྱ་རྒྱུད་དེགས་པ་འདུས་པ། གསུང་རྒྱུད་ངན་
 རྒྱགས་ལྷག་པོ། རྒྱགས་ཀྱི་རྒྱུད་དེགས་པའི་སོག་ཉིག་ལྷག་པོ་ལ་
 སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་དང་དམོད་པ་དྲག་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་
 ལ། རྒྱའི་རྒྱུད་དྲག་སྤྲུགས་ཤེལ་སྤེང་དཀར་པོ། གསུང་གི་རྒྱུད་
 དྲག་སྤྲུགས་འདུས་པ། རྒྱགས་ཀྱི་རྒྱུད་དྲག་སྤྲུགས་ཅིན་དམར་
 འབྲིན་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་རྒྱུད་བ་ནི་བཀའ་ཡི་སྐོར་རོ།

དེ་ནས་བརྟན་བཙུག་ཀྱི་སྐོར་ལ་གྲུབ་པའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་
 ཀྱིས་རྒྱུད་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཀའ་ལྷན་འཇམ་
 དཔལ་སྐྱེ་འཁོར་ལོ་བཞི་ཡི་དགོངས་པར་འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་
 རྒྱལ་སྡེ་བརྒྱུད་སོ་སོའི་དགོངས་དོན་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་། འཇམ་
 དཔལ་སྐྱེ་ཡི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་ཡི་དྲག་སྤྲུགས་ཀྱི་བར་ཀྱི་སྐྱེ་བ་
 རེ་རེར་ཡང་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལུགས་དང་། འཇམ་དཔལ་

བཤེས་གཉེན་གྱི་དགོངས་པས་སྐྱབ་པ་བཀའ་བརྒྱན་གྱི་གནད་
 བསྐྱེད་ཇོགས་ཇོགས་ཆེན་གསུམ་དུ་མཐར་ཐུག་པར་བཞེད་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་གི་མ་ལས་རྒྱུད་ལུང་མན་དག་གསུམ་
 དུ་བསྐྱས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པ་
 གསུམ་དང་། སློབ་དཔོན་བརྒྱས་མ་རྩ་ཨ་རུ་ཨ་ཉི་ལྟེ་ལོ་ག་གསུམ་
 གྱི་ཚུལ་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། སློབ་དཔོན་རྩྱི་ཀ་རས་ལྟ་སྲོད་སྐྱབ་པ་
 གསུམ་དང་། སློབ་དཔོན་རྩ་ལོ་གྱི་ཉས་ལྟ་སྲོད་རྣམ་པ་གཉིས་
 ལྷ་འདུས་པར་བཞེད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་རམ་བུ་གུ་ཅུས་རྫོང་དང་
 འཕྲང་རྣམ་པ་གཉིས་ལྷ་འདུས་པ་དང་། ལུང་བྱེད་ལྷོ་གླེ་གླེ་གཞུང་
 གིས་སྐྱབ་པ་བཀའ་བརྒྱན་གྱི་མཐའ་སྲོག་དང་སྲོག་འསྲོག་པ་གཉིས་
 ལ་ཐུག་པར་བཞེད་དེ་སོ་སོའི་བཞེད་པས་སྐྱབ་ལུགས་གྱི་རྣམ་
 གཞག་གསུངས་པ་རྣམས་དོན་ལ་དགོངས་གནད་མཐུན་ཉེ་གང་
 ལྟར་བཤད་ཀྱང་ཚོག་གོ།

དེ་ལས་མཚོག་ཏུ་འཕགས་པ་གྲུབ་པའི་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་བརྒྱ་
 འབྲུང་གནས་གྱིས་བསམ་ཡས་མཆིམས་ལུའི་བྲག་དམར་གེའུ་

ཚང་དུ་རྗེ་འབངས་ཐུགས་ཀྱི་སྲས་དགུ་ལ་སྐྱབ་པ་བཀའ་བཀུད་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱུར་ཞིང་སོ་སོའི་མེ་ཉོག་རིགས་ཀྱི་ལྷ་
ཚོས་བུ་དགུར་བབས་པའི་ལྷ་སོ་སོའི་བྱུང་བ་བརྟེན་ཤིང་། དེ་རྣམས་
ལ་གསང་བའི་མན་ངག་ཏུ་གདམས་པ་བཀའ་བཀུད་བདེ་གཤེགས་
འདུས་པའི་ཚོས་སྐོར་འདི་ལ།

རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་གི་ཚོས་སྤེ་བརྒྱུད་དང་སྐུ་འཁྱུར་གྲགས་པ་ལས།

དང་སོ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ལ་བདེ་གཤེགས་འདུས་པ་ཅ་བའི་རྒྱུད། བྱི་
མ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུད། བྱི་མའི་བྱི་མ་སྐྱགས་ཀྱི་རྒྱུད། མ་ཚང་
བ་ཁ་སྐོར་བའི་རྒྱུད། འབྲེད་བར་བྲེད་པ་སྡེ་ཏུ་མིག་གི་རྒྱུད་ལྷ་ལོ་སྤྱི་
རྒྱུད་ལྷ་ལོ། །སྐོས་རྒྱུད་བཅུ་ལྷེ། ཞི་བ་འདུས་པ་ཅ་བའི་རྒྱུད་དང་། ཚེ་
མཚོག་འདུས་པ་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་བརྒྱུད་དང་། རིག་འཛིན་
འདུས་པ་ཅ་བའི་རྒྱུད་དང་བཅུ་སྟེ་རྒྱུད་བཅོ་ལ།

ལུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྗེ་རྗེ་སྤྱིང་པོས་མཇུག་པའི་ལུང་ལྷ་སྟེ།
ཐུགས་རྗེ་དཔུང་ཐག་གནས་ཀྱི་ལུང་། མཇུག་པ་ཚོ་འབྲུལ་ལྷ་ཡི་
ལུང་། སྤོན་ལས་མཐར་སྤོན་སྐྱབ་པའི་ལུང་། གསང་སྐྱགས་ངེས་

བ་དོན་གྱི་ལུང་། གསལ་བར་བྱེད་བ་སྐོན་མེད་ལུང་སྟེ་ལུང་ལྔ་དང་
བཅས་པའི་དེ་སྟེང་རྒྱུད་ལུང་ཉི་ལྔའོ།།

མན་ངག་གི་སྐོར་ལ། རྩི་བཤད་ཐབས་གསལ་བྱེད་གྱི་
མན་ངག་ནང་སྐབ་ཐབས་གསལ་བྱེད་གྱི་མན་ངག་གསང་བ་ཉམས་
ལེན་གསལ་བྱེད་གྱི་མན་ངག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། རྩི་
སྐོར་ལྔ། རྒྱུད་གྱི་ཆིངས་ལྔ། ལུང་གི་སྟེབས་ལྔ། སྐབ་ཐབས་ཀྱི་སྐོར་
སོ་ལྔ་སྟེ་ཆོས་སྟེ་ཉི་ལྔ་ཡོད་བ་ལས་ལྟེ་སྐོར་ལྔ་ཞེས། གསང་སྟགས་
ལུང་གི་བང་མཛོད། གསང་སྟགས་བཀའ་ཡི་ཐ་རལ། གསང་སྟགས་
བཀའ་ཡི་སྟེང་མིག ། གསང་སྟགས་ལུང་གི་བཀའ་མགོ། །སྐབ་བ་
ལུང་གི་བཀའ་མགོ་དང་ལྔའོ།།

རྒྱུད་གྱི་ཆིངས་ལྔ་ཞེས། རོག་དབུབ་སྟོང་སྟེན་གྱི་ཆིངས། ས་གཙོད་
ཆོས་ཀྱི་ཆིངས། འགྲེལ་བ་འབྲུ་གཞོན་གྱི་ཆིངས། རི་ཀ་བསྐྱུས་དོན་
གྱི་ཆིངས། ལག་ལེན་མན་ངག་གི་ཆིངས་དང་ལྔའོ།།

ལུང་གི་སྟེབས་ལྔ་ལ། རྒྱུད་ལུང་དང་སྟེབས་པ། ལུང་སྐབ་

ཐབས་དང་སྡེབས་པ། ལྷུབ་ཐབས་མིན་ལས་དང་སྡེབས་པ།
མིན་ལས་ལག་ལེན་དང་སྡེབས་པ། ལག་ལེན་ཉམས་སྲོང་དང་
སྡེབས་པ་ལྟའོ།།

ལྷུབ་ཐབས་ཀྱི་སྲོང་ལུགས་ལྟ་ནི། ཅ་བ་ལྷུབ་ཐབས་དང་
སྲོང་བ། ལྷུབ་ཐབས་མིན་ལས་དང་སྲོང་བ། མིན་ལས་སྐྱོམ་ཁོག་
དང་སྲོང་བ། སྐྱོམ་ཁོག་ཉིང་རེ་ལེན་དང་སྲོང་བ། ཉིང་རེ་ལེན་
གདམས་པ་དང་སྲོང་བ་ལྟའོ།།

ནང་ལྷུབ་ཐབས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མན་ངག་ལ། ཞི་བ་དང་།
ཁྲོ་བའི་ལྷུབ་ཐབས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ལྷུབ་ལུགས་ལྟ་སྟེ། དམ་
པ་རིགས་བརྒྱུད་ལྷུབ་པ། ཞི་བ་བཞི་བརྒྱ་ཅ་གཉིས་སུ་ལྷུབ་པ། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་རིགས་ལྷུབ་ལྷུབ་པ། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་ཏུ་ལྷུབ་པ།
ཞི་བ་ལུག་རྒྱ་རྒྱུད་པའི་ལྷུབ་པ་དང་ལྟའོ།།

དང་པོ་དམ་པ་རིགས་བརྒྱུད་ལྷུབ་པ་ལ་ལས་ཆེན་ལྟ། ལས་
རྒྱུད་ལྟ་སྟེ་ཆོས་ཆོན་བརྒྱུད་ཡོད་པ་ལས། ལས་ཆེན་ལྟ་ནི། གཟུང་

བ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོ་ག། རིམ་བ་དབང་གི་ཚོ་ག། ལྷན་རྒྱལ་ས་རབ་
གནས་གྱི་ཚོ་ག། ཚེ་འདས་རོ་སླེག་གི་ཚོ་ག། ལྷོ་སློ་མཚན་བྱང་གི་ཚོ་
ག། ལྷོ་ལོ། །ལས་ཚུར་ལྷ་ལོ། མཉེས་བ་མཚོད་པའི་ཚོ་ག། མཚོད་མཚོན་
གཏོར་མའི་ཚོ་ག། མཚོད་སློབ་ཚུ་གཏོར་གྱི་ཚོ་ག། ལྷ་གཏུང་སྤྲུལ་
ཚོ་ག། ཞི་བ་རོ་སླེག་གི་ཚོ་ག་དང་ལྷོ་ལོ།

ཞི་བ་བཞི་བཅུ་ཙ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་ལའང་སྐྱབ་ལུགས་ལྷར་
བཀོད་དེ། ལྷི་བསྐྱེད་རིམ་དུ་སྐྱབ་པ། བང་རྩོགས་རིམ་དུ་སྐྱབ་པ།
གསང་བ་དེ་ཁོ་བོ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལྷར་སྐྱབ་པ། ལྷན་ལས་དངོས་བྱུང་
དུ་སྐྱབ་པ། ལས་ལྷ་མོ་ཁ་ཚར་དུ་སྐྱབ་པའོ།

དེ་ཉིད་རིགས་ལྷར་སྐྱབ་པ་ལའང་སྐྱབ་ལུགས་ལྷར་བཀོད་
དེ། ལྷི་རུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྐྱབ་པ། བང་ལུང་པོའི་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་སྐྱབ་པ། གསང་བ་དུག་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྐྱབ་པ། དེ་
ཁོ་བོ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལྷར་སྐྱབ་པ། ཡོངས་སུ་རྩོགས་བ་སྐྱབ་ལྷར་སྐྱབ་
པ་དང་ལྷོ་ལོ།

ཞི་བ་སྤྲུག་རྒྱ་རྒྱུང་པ་དང་། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་ལའང་
 སྐྱབ་ཐབས་ལྡ་སྟེ། གནད་ལྡ་བཅུ་ཅུ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་འདས་
 གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གཏོག་ལ་དབབ་སྟེ་སྐྱབ་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་
 ཅད་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རང་བཞིན་དུ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡི་
 དམ་རྒྱན་དུ་བར་མར་སྐྱབ་པ་དང་། ཐིན་ལས་ཁ་ཚར་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཚོས་སྲོད་ལམ་རིམ་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། འཤེས་པ་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་
 གསང་སྤྲུགས་གཞུང་ཚུལ་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་གཞུང་
 འབྲེལ་དུ་བརྟེན་ནས་རྒྱན་གྱི་ཡི་དམ་བར་མར་སྐྱབ་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཞི་
 བ་ལ་ཚོས་ཚན་སྲུང་ཅུ་ཐམ་པའོ།།

གཉིས་པ་ཁྲི་བོ་ལའང་། ཅུ་བ་དང་། ཡན་ལག་གི་སྐྱབ་ཐབས་གཉིས་
 སྤྱ་བཀོད་པ་ལས། དང་པོ་ལ་ལྡ་སྟེ། གང་ཟག་སྲོམ་པ་ལ་དགའ་བའི་
 དོན་དུ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཆེན་མོ་རྣམ་པར་སྲོམ་པ་དང་། བསྐྱུས་པ་ལ་
 དགའ་བའི་དོན་དུ་བསྐྱེད་རྫོགས་འབྲིང་པོ་དང་། རབ་དུ་བསྐྱུས་པ་
 དང་འཕྲིན་དུ་བསྐྱུས་པ་ལ་དགའ་བའི་དོན་དུ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཚུང་ཅུ་

བསྐྱེད་པའི་སྐྱབ་པ། མཚོད་རྣམས་བདུད་ཅིའི་སྐྱབ་པ། དེམ་པ་དབང་
 གི་སྐྱབ་པ། བཟུལ་ལེས་ཚེའི་སྐྱབ་པ། གྱིན་རྒྱལ་ས་ལུང་པའི་སྐྱབ་པ་
 དང་ལྗེའོ། །ཕན་གདགས་ལས་ཚེན་ལྡོམ་ཅི། དམ་རྣམས་བམ་གྱི་ལས།
 སྲེག་སྐྱོང་རོ་ཡི་ལས། ཚེ་འདས་གཤེན་གྱི་ལས། འདུལ་བ་གྱིའི་
 ལས། སྐྱོལ་བ་རྒྱུའི་ལས་དང་ལྗེའོ། །སློབ་ལས་གྱི་གཟེང་ཚེན་ལྡོམ་
 ཅི། འཁོར་ལོ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྐྱང་བའི་གཟེང། གཏོར་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ་
 བརྒྱུག་པའི་གཟེང། ལུག་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསད་པའི་གཟེང། རོམ་ལ་
 བརྟེན་ཏེ་བསྲེག་པའི་གཟེང། རོད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་མཚན་པའི་གཟེང་
 ལྗེའོ། །ཉམས་ཆག་གི་སྐྱོང་ཚེན་ལྡོམ་ཅི། མཚོད་པ་ལུང་གྱི་སྐྱོང་།
 དམ་རྣམས་མདངས་གྱི་སྐྱོང་། སྲོག་ཆགས་རྒྱ་ཡི་སྐྱོང་། སྤིང་བཞི་
 མདོས་གྱི་སྐྱོང་། འགྲོད་ཚངས་བཤགས་པའི་སྐྱོང་དང་ལྗེའོ། །བསྐྱོད་
 བསྐྱུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ལྡོམ་ཅི། གཞི་བསྐྱོད་ཚེན་པོ་ཚོས་ཉིད་དོན་ཉགས་
 ལ་བསྐྱོད་པ། གཞི་བསྐྱོད་བསྐྱུས་པ་སྣའི་ཚོམ་བྱ་ལ་བསྐྱོད་པ། སྤྱི་
 བསྐྱུལ་ཚེན་པོ་སྐྱུ་མདོག་ལུག་མཚན་ནས་བསྐྱུལ་པ། འགྲིང་པོ་སྣའི་

མཚན་གངས་རྒྱ་མོག་ནས་བསྐྱེད་པ། རྒྱ་ལྷོ་དཔལ་གྱི་ཕོ་བྲང་ནས་
བསྐྱེད་པ་དང་ལྷ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཁོ་ལོ་ལ་ཚོས་ཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་ལྟོ།།

གསང་བ་ཉམས་ལེན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མན་ངག་ལ། ཚོས་
ཚན་ཉེར་ལྷ་སྟེ། བསྐྱེད་རྫོགས་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་ལུགས་ལ། སྐགས་གྱི་
ཡན་ལག་ལ། ཐུན་མོང་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ། ལྷན་པར་གྱི་རྫོགས་རིམ་
ལ། སྐྱ་གསུམ་གྱི་གཟེང་ལྟོ།། །དང་ཕོ་སྐྱབ་ལུགས་ལྟོ།། བསྐྱེད་པ་
མ་རྒྱུ་ལོ་གར་སྐྱབ་པ། རྫོགས་པ་ཨ་རུ་ལོ་གར་སྐྱབ་པ། རྫོགས་ཚེན་
ཨ་ཉི་ལོ་གར་སྐྱབ་པ། འདོད་ཆགས་ཅན་ཞི་བ་ལ་བརྟེན་ཉེ་སྐྱབ་པ།
ཞེ་སྤང་ཅན་ཁོ་ལོ་ལ་བརྟེན་ཉེ་སྐྱབ་པ་ལྟོ།།

སྐགས་གྱི་ཡན་ལག་ལྟོ།། སྐགས་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་རིན་པོ་ཆའི་
མེང་བ། སྐགས་གྱི་བྱེ་བྱལ་བསྐྱེད་ཐབས་དང་བཅས་པ། སྐགས་གྱི་
སྐྱའི་སྐྱོན་ལོན་བསྟན་པ། གསང་སྐགས་སྐྱའི་སྐགས་དོན་བསྟན་པ།
བསྐྱེད་རིམ་སྐགས་གྱི་གཤགས་སེལ་བསྟན་པ་དང་ལྟོ།།

ཐུན་མོང་གི་རྣལ་འབྱོར་ལྟོ།། ལང་རུབ་ཚོས་སྐྱོད་གྱི་རྣལ་

འཕྲོད། རྩོན་འགྲོ་གཏོར་མའི་རྣམ་འཕྲོད། བདུང་བ་སྐྱོམ་གྱི་རྣམ་
འཕྲོད། བཟང་བ་ཟམ་གྱི་རྣམ་འཕྲོད། རྩོད་ལམ་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་
འཕྲོད་དང་ལྡོམ།

ལུང་བར་གྱི་རྫོགས་རིམ་ལྟ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟེན་ཏེ་
ལྟའི་རྫོགས་རིམ། སེམས་ཉིད་ལ་བརྟེན་བ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་གྱི་
རྫོགས་རིམ། ལུས་ལ་བརྟེན་བ་ཅའི་རྫོགས་རིམ། དབུགས་
ལ་བརྟེན་བ་རྒྱུད་གི་རྫོགས་རིམ། བརྒྱད་ལ་བརྟེན་བ་ཐིག་ལའི་
རྫོགས་རིམ་དང་ལྡོམ།

སྐྱ་གསུམ་གྱི་གཟེར་ལྟ་ནི། ཡི་དམ་གྱི་སྐྱ་ལ་སྐྱ་གསུམ་གྱི་གཟེར་
བཏབ་པ། བར་གཙོད་གྱི་བདུད་ལ་སྐྱ་གསུམ་གྱི་གཟེར་བཏབ་པ།
གསང་བའི་དག་གསུམ་ལ་སྐྱ་གསུམ་གྱི་གཟེར་བཏབ་པ། འགྲོ་བྱུག་
གི་གཡང་ས་ལ་སྐྱ་གསུམ་གྱི་གཟེར་བཏབ་པ། འབྱུང་བའི་བདུད་ལ་
སྐྱ་གསུམ་གྱི་གཟེར་བཏབ་པ་དང་ལྡོམ།

དེ་ལྟར་བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་ཚོས་སྡེ་ལ། ལུང་ལུང་མཐོང་།

དག་གི་ཚོས་ཚེན་བརྒྱ་སྐྱུ་རྩུར་བཀོད་པ་འདི་ནི་མངའ་བདག་
 རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ་ལ་སློབ་དཔོན་བརྒྱ་ཐོད་མེད་གིས་གནང་ནས་
 ལྷོ་བྲག་ཁོ་མཐིང་རྣམ་སྤང་གི་སྐྱུ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པར་གཏེར་དུ་
 སྤུས་པ་ཉིད། མངའ་བདག་རྒྱལ་པོའི་སྐྱུ་ཡི་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་པ་མངའ་
 བདག་ཚེན་པོ་ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱིས་གཏེར་ནས་གདན་པར་ས་
 ཤིང་། བདག་ཉིད་ཚེན་པོ་དེ་ལ་ལམ་འདིའི་བཀའ་གཏེར་ཚུ་བོ་
 གཅིག་འདྲེས་གྱི་ཚུལ་དུ་བཀའ་བབས་པ་དེ་ལས་རིམ་པར་བརྒྱུད་
 བས་དེང་སང་གི་བར་དུ་སློན་གྲོལ་ཉམས་ལེན་གྱི་རྒྱུན་བཟང་
 པོ་མ་ཉམས་པར་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་
 བསྐྱུས་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་གསང་སྤྲུགས་ལུང་གི་བང་མཛོད་དང་ཚོས་
 འབྲུང་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བར་དུ་དགོ་བ་ལོ་རྒྱུས་དེ་ལྡན་གྱི་ཚོས་འཆད་ཐབས་
 གྱི་སློན་པོས་ཁོག་དབུབ་པ་ལ། སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོ།
 བཀའ་ཐབས་ཅད་ནི་སློན་པོ་དང་གནས་དང་འཁོར་དང་དུས་

དང་ཚོས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ་སུན་ཚོགས་ལྟ་ཡི་སྟོན་ས་བཀའ་
 ཉིད་དུ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཆད་ཅིང་། བསྟན་བཅོས་
 ཐམས་ཅད་ནི་རྗེས་མགོ་ལཱའི་སྟོན་ས་འཆད་དེ་མཛད་པ་པོ་གང་གི་
 མཛད། ལུང་གང་ནས་བཏུས་པ་དང་སྟོགས་གར་གཏོགས་མཚན་
 ཅི་ལས་བཏགས། དོན་གང་གི་ཆེད་དུ་མཛད། དབུ་ཞབས་ཀྱི་དོན་
 གང་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པ་ལྟ་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་
 ཏུ་ཤེས་ནས་འཆད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སུན་མོང་དུ་ནི་སྤྱི་ཡི་དོན་
 གྱིས་ཁོག་དབུལ། དལུས་ཀྱི་ས་བཅད། ཚིག་གི་འབྲུ་གཉེར་བའི་སྟོ་
 བས་བཤད་ཅིང་། དེར་དགོས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་ཚིག་པར་ཚུན་
 མཚམས་སྦྱར་བ་དང་མི་འཐད་པར་དོགས་པ་ལ་བརྒྱལ་བའི་ལན་
 ཉོན་པ་དང་། དེགས་པའི་འཐད་པ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་ས་མ་ཉོགས་
 ལོག་ཉོག་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་མ་དང་བུལ་བར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་དག་
 པ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ངོ་། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ།

སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐེག་པ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྣོ་
ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུར་བསྐྱུས་ནས་དེ་དག་གི་རིམ་པ་དང་
མཐུན་པར་སོ་སོའི་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་སྣོ་ནས་
དེ་དག་རེ་རེའི་ལྟ་སྣོམ་སྣོད་འབྲས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་མ་འདྲེས་
པར་འཆད་པ་དང་། སྤྱི་བ་དང་ནང་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྣ་ཚོགས་
པ་སོ་སོར་དབྱེ་ཞིང་འཆད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་རྒྱས་པར་
གསང་སྤྲགས་ལུང་གི་བང་མཛོད་དུ་བསྟར་བར་བྱ་དགོས་ལ། མདོ་
ཚམ་འདྲིར་བཛོད་ན་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཞེས་པ་ལ།

སྤྱི་རོལ་པ་དང་ནང་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།

ལྟ་བ་སྤུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་དང་། འཇིག་ལྟ་རེ་གཉིས། ལོག་ལྟ་ཉི་
ཤུ། ཉལ་སྤེ་ལ། ལྟ་སྤེགས་སྤེ་བཞི། ཉག་ཆད་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་
དབྱེ་སྣོ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་མདོར་བསྐྱུས་ན་ཉག་ཆད་གཉིས་སུ་
འདུ་སྟེ། ཉག་ལྟ་བས་ནི་བདག་གམ་ཚངས་པ་དབང་སྤྲུག་སོགས་ཀྱི་

ངོ་ཤོ་ཉལ་ཅིང་ཐམས་ཅད་དེས་བྱེད་པར་འདོད་པ་དང་། ཚད་ལྡན་བས་
འབྱུང་བ་བཞི་ལས་ད་ལྟའི་ཕྱང་པོ་འདི་སྐོ་བྱུང་དུ་སྐྱེས་ཤིང་ཤི་ནས་
རྒྱན་ཚད་པའི་སྲིད། སེམས་ཅན་འཁོར་བར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཁོར་
བའི་མེད་པར་འདོད་དོ།།

དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཉི་ཕྱང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་དུ་མ་སྐྱབ་
པའི་རིགས་པས་ཁེགས་ལ། ཚངས་དབང་ཁྲབ་འཇུག་སོགས་ཉལ་
པའི་སྐྱེས་བུ་འདི་ག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་
མེད་དེ། ཉལ་པ་ལ་དོན་བྱས་པས་སྟོང་པ་དང་། དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་
ཉལ་པས་ཁྲབ་པ་དང་། གཞན་ཐམས་ཅད་མི་ཉལ་ལ་དེ་གཅིག་ཕུ་
ཉལ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་དེ་དེ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་རྒྱ་ལས་མ་སྐྱེས་
པའི་ཡེ་ཡོད་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་དོ། །ཚད་པར་སྐྱ་བའང་མི་རིགས་ཉེ།
ཚོས་གང་ཡང་རྒྱ་མེད་པར་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་དོ། །གལ་ཉེ་བྱུང་ན་དེ་
ཉིད་ཉལ་ཏུ་ཡོད་པའང་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་
གི་ཚོས་ལ་རྒྱ་ཚང་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་རྒྱན་ཚད་པ་མི་སྲིད་པས།

སེམས་ཅན་སྐྱེ་བའི་སེམས་གྱི་རྒྱ་སྒྲ་མའི་སེམས་ཡིན་པ་དང་། འཆི་
དུས་གྱི་སེམས་ལས་སྲིད་པ་ཕྱི་མའི་སེམས་འབྱུང་བ་ལ་རིགས་
པས་གཞོན་པ་མེད་ཅིང་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་མིན་ན་
ད་ལྟ་སྤང་བའི་དངོས་པོ་འདི་ཀུན་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་ཉེན་པས་
ཐམས་ཅད་ཡོད་པའམ་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཉེས་པ་མང་པོ་
ཡོད་པས་ཁེགས་སོ།།

གཉིས་པ་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་ལའང་རྒྱ་མཚན་ཉིད་གྱི་ཐེག་པའི་
གྲུབ་མཐའ་དང་། འབྲས་བུ་སྒྲགས་གྱི་ཐེག་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། བྱང་སེམས་གྱི་
ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་ལ།

ཉན་ཐོས་པ་དེ་ལའང་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་པ་དང་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་
གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་སྐྱབ་པས་ནི་ཕྱང་པོ་ལྔ་དང་འདུས་མ་བྱས་
གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྟར་བསྐྱུས་
ནས་འདུས་བྱས་གྱི་སྐྱོགས་དེ་དག་ལ་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་རྩལ་སྤྲོ་རབ་

ཀྱི་ཚར་དབྱེ་བར་བྱས་པས། གཟུགས་ཅན་རྣམས་རྒྱལ་མཉམ་ཆ་
མེད་ཀྱི་མཐའ་ཅན་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཀྱི་ཕྱིང་
བར་རིམ་པར་སྐྱེ་བ་ཅམ་དུ་སློབ་ཉོགས་ནས་དེ་ལ་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་ཅིང་དུ་མ་འདུས་པའི་ཚོས་ཅམ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཟག་པ་
དང་བཅས་པའི་སྤང་པོ་འདི་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་མི་ཉུག་པ་དང་། རྒྱག་
བསྐྱེལ་གསུམ་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་དེས་སློང་
པས་བདག་པོ་དང་བྱེད་པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་སློབ་ཉུག་སྤྱད་བསྐྱེལ་
ཀྱི་བདེན་པ་ཉོགས་པ་དང་།

རྒྱག་བསྐྱེལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་འདི་བདག་ཏུ་
ཆགས་པའི་ཅ་བ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་དེའི་དབང་གིས་ལས་
སྒྲ་ཚོགས་བསགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་ཀྱན་ཏུ་བྱུང་བེད་སྲིད་པར་
ཡང་ནས་ཡང་དུ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་
ཉོགས་པ་དང་།

སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡི་ཅ་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཉིད་བདག་མེད་

པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་སྤང་བའི་ལམ་དེ་ནི། ཐར་པ་སྤང་
འདས་སྐྱབ་པའི་ལམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་གྱིས་འཁོར་བའི་འདམ་
ལས་ངེས་པར་འབྲིན་ཅིང་གཏན་གྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ནི་རིགས་པ་སྟེ་
མཚོག་ཏུ་སྐྱབ་ཅིང་འཐད་པ་ཡིན་གྱི། བདག་མེད་པའི་ལམ་ཁོ་ན་མ་
གཏོགས་དེ་སྤངས་ནས་ཐར་པའི་ལམ་གཞན་མེད་པར་མཐོང་བ་
ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྟོགས་པའོ།།

ལམ་དེ་གོམས་པས་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དང་སྣན་
སྐྱེས་རྣམས་སྤངས། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་རྒྱན་བཅད་
པའི་འགོག་པ་ནི་འཁོར་བ་ལས་གཏན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ།
ལས་ཉོན་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་མིང་མེད་པར་ཞི་བ་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་
དང་ཐོབ་བྱ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་གྲོ་ལོམ་པ་ཡིན་པར་
ཤེས་པས་འགོག་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་རྣམ་རྣམ་བའི་སྒོ་
ནས་བདེན་པ་བཞི་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། ཆ་མེད་གཉིས་པོ་དོན་དམ་
པར་སྐྱབ་པར་འདོད་ཅིང་སྐྱེ་འགག་དང་ཀུན་གྲུང་གི་ཚོས་ཐམས་

ཅད་གཞི་མེད་པའི་སྣོང་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་པས་ཚོས་བདག་མེད་
པ་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་བསྐྱོམ་པ་ནི་དུག་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་མི་སྦྱག་པ་སོགས་
གོམས་པར་བྱེད་ཅིང་།

སྤྱོད་པ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཚུལ་སྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་
པ་ལ་གནས་པའི་སློ་ནས་བྱང་ཚུབ་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོས་སུམ་ཅུ་ཅ་
བདུན་ལ་སྤྱོད་པའོ།།

འབྲས་བུ་ནི་གང་ཟག་བྱང་བཞི་ཡ་བརྒྱད་དེ། གནས་སྐབས་
ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་བདུན་དང་། མཐར་ཐུག་ཁམས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་
སྤྱོད་པ་ཟད་པའི་དགྲ་བཙུག་པ་ཐོབ་པོ།།

ཉན་ཐོས་དེའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་བདེན་བཞི་དང་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་འདོད་པ་དང་ཆ་མེད་གཉིས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་
འདོད་པ་འབྲ་ཡང་། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་འདུས་མ་བྲས་རྣམས་
བྱེ་སྐྱེ་ལྟར་རྣམས་སུ་མི་འདོད་པར་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འདོད་པ་

དང་། མྱེ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ལ་ཤར་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཡུལ་
རིག་པ་ལས་མྱེ་དོན་དངོས་སྐོག་ན་མེད་ཚུལ་དུ་འདོད་པ་སོགས་
མ་སྟེད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་མཐུན་པའི་
ཁས་ལེན་འགའ་ཞིག་གིས་འཕགས་པ་ལས་མདོ་སྡེ་པའི་བྱུ་བ་
མཐའ་ཞེས་ལོགས་སུ་བརྗོད་ཀྱི། ལྷ་སྐོམ་སྐྱོད་འབྲས་རྣམས་
ཉན་ཐོས་དང་བྲུང་བར་མེད་པའོ།།

གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་ནི།

སྡོན་གྱི་ཆེ་རྣམས་སུ་བདག་མེད་པའི་ཚོས་ཐོས་ཤིང་སྡོན་ལམ་
བཏབ་པའི་རྒྱ་ལས་སྲིད་པ་ཐ་མ་བར་གྱུར་བ་ན། སྲིད་པ་ལ་སྐྱོ་བའི་
སེམས་འཁྲུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཞིང་དུར་ཁྲིད་དུ་བོར་བའི་རུས་གོང་ལྷ་བྱུ་ལ་
བཏྲགས་ནས་འདི་ནི་ཤི་བ་ཞེས་བྲ་སྟེ། འདིའི་རྒྱ་ནི་སྐྱེ་བ་གྲངས་པ་
ལས་སོ་ཞེས་སོགས་མ་རིག་པའི་བར་དུ་ཉེན་འབྲེལ་ལུགས་སྟོག་
དུ་བཏྲགས་པས་སྐུག་བསྐྱེལ་དང་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ཉོགས་
ལ། ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་རིག་པ་དེ་ནི་འཇུག་

བའི་སྐྱོ་བཏགས་པ་ལ་འཇིན་པ་ཅམ་ལས་དོན་དུ་དེའི་གཟུང་བ་ལྟར་
 གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ན་ལའོར་བའི་རྒྱ་མ་རིག་པ་
 དེ་འགག་པར་ཤེས་པས་ལམ་བདེན་དང་། མ་རིག་པ་འགགས་པས་
 རྒྱ་ཤིའི་བར་འགག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་སྒྲོག་ལ་བསམ་པས་
 འགོག་བདེན་རྟོགས་པ་དང་། ཉང་གི་སེམས་སྐྱད་ཅིག་མའི་སྤང་
 བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་ལས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམས་མི་ལམ་གྱི་སྤང་
 བ་བཞིན་དུ་སྤང་བར་ཟད་གྱི་དོན་ལ་སྤྱི་དོན་དུ་གྱུབ་པའི་རྒྱལ་སྐྱོ་ཆ་
 མེད་ཀྱང་མ་གྱུབ་པར་ནང་གི་སེམས་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་ཅམ་བདེན་
 གྱུབ་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཚོས་གྱི་
 བདག་མེད་ལས་གཟུང་བ་གཟུགས་གྱི་སྤོགས་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་
 བའི་བདག་མེད་སྤྱད་གཉིས་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཅན་ནོ།།

སྐྱོམ་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྦྱོར་ལམ་དོད་ནས་
 ཟད་མི་སྤྱི་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བར་དུ་སྐྱོ་གཅིག་གི་སྤང་དུ་རྒྱུད་
 ལ་བསྐྱེད་ཅུས་པ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་སྒྲོག་གི་གནད་ལ་ངེས་པ་

འདྲོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ།།

སྤྱོད་པ་ནི་སྐྱེ་མེད་པར་ལུས་ཀྱི་བདུན་ཚོས་སྟོན་ཅིང་རྩལ་ལྷན་ལ་
ཡ་མ་བྱུང་གིས་སེམས་ཅན་ལ་པན་འདོགས་བཤོ།།

འབྲས་བུ་ནི་ཡིད་བཞིན་བདེ་བ་མཚོག་གི་ས་ཞེས་རང་རྒྱལ་
དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་བྱེད་བཤོ།།

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ནི།

བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་དང་། སེམས་ཅན་
ཀྱི་ཁམས་མཐའ་དག་མི་འདོར་བའི་སྣོང་རྗེ་ཆེན་པོས་རྫོགས་སྦྱོན་
སྤྲངས་པ་མཐའ་རུ་བྱིན་ནས་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
ལ། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དགོངས་པའི་
ཕྱོགས་འགྲེལ་ལུགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དབུ་
མ་དང་སེམས་ཅན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ།།

དངོས་སེམས་ཅན་པས་ནི།

གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་ཤེས་གསལ་རིག་ཅན་དོན་དམ་པར་ཡོངས་

སྲུ་གྲུབ་ལ། རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་བག་ཆགས་
བཞག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཞན་དབང་གིས་སྣང་བ་སྣ་ཚོ་གས་སྣང་
ཞིང་དེ་སྣང་གཉིས་སྲུ་སྣང་ཞིང་གཉིས་སྲུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཀུན་
བཏགས་ཅན་གྱི་ངོར་བདག་གཉིས་སྲུ་གྲུབ་པར་འཛིན་ཡང་། རོན་ལ་
གཟུང་འཛིན་གང་ཡང་མེད་པས་བདག་གཉིས་གྱིས་སྣོང་པའི་ཚོས་
དབྱིངས་དེ་ནི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་ཚོས་ཉིད་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་གཟུང་
འཛིན་མེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་སྲུ་བྱས་ནས་གྲུབ་
མཐའ་འཛོགས་པ་དང་།

དེ་ལའང་རྣམ་པ་འདི་དག་ཐ་སྣད་དུ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་
བདེན་པ་རྣམ་བདེན་པ་དང་། མི་བདེན་པ་མེད་པ་གསལ་སྣང་ཅམ་
དུ་འདོད་པ་རྣམ་རྟུན་པ་སྟེ། ཐ་སྣད་ཁས་ལེན་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་མཐའ་
གཉིས་སྲུ་ཡོད་ལ། རྣམ་བདེན་པ་ལའང་སྣོང་བྱེད་ཚལ་པ་སོགས་
ནང་གསེས་གསུམ་ཡོད་དོ།

སེམས་ཅམ་པའི་སྣོམ་སྣོད་འབྲས་བུ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཡིན་

ཕྱིར་དགུ་མ་དང་འབྲེལ།

གཉིས་པ་དགུ་མ་པས་ནི།

གཟུང་འཇོན་མེད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་
འདོད་དེ། ཤེས་བྱའི་ཚོས་གང་ལའང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྣམས་ཙམ་
མེད་པའི་སྣང་བ་དང་རྟེན་འབྲུང་གི་སྣང་བ་བྱུང་དུ་ཞུགས་པའི་ཚོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ཟབ་མོ་ལྟ་བུས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ།

འདི་ལའང་གནས་ལུགས་གཞལ་ཚུལ་ལ་སློབ་ཅུལ་ཆེ་ཆུང་
གིས་སྐྱུ་མ་འདི་ལ་སྐྱུ་མ་འགྲུབ་པའང་ཟེད། མཚན། ལྟར་གཉིས་སུ་མེད་པ་
དང་། རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་གཉིས། དང་པོའི་འདོད་པ་ནི་འདི་
ལྟར་སྣང་བའི་ཀུན་རྫོབ་འདི་དག་བརྟགས་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྣང་
ཡང་མི་བདེན་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྣང་སྣང་གཉིས་མེད་
སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་འདི་ཚོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པས་གཞི་ལམ་
འབྲས་བུའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །འདི་
དག་གི་ལུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་དང་དོན་དམ་ལ་རྣམ་

གངས་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་འབྱེད་དོ། །འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དབུ་
མའི་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་ཀྱི་ངེས་པ་ཙམ་ལས་སྟོན་བྲལ་ངེ་བཞིན་དུ་
གཏུན་ལ་མ་ཐེབ་པའོ།།

གཉིས་པ་རབ་དུ་མི་གནས་པ་ལའང་། ལྟོང་པ་རབ་དུ་མི་
གནས་པ། རྒྱུན་ཆད་རབ་དུ་མི་གནས་པ། བཏང་སྟོམས་རབ་དུ་
མི་གནས་པ། ལུང་འཇུག་རབ་དུ་མི་གནས་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་
ནི་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་ཐ་དད་དེ། ལྡང་བ་ཀུན་རྫོབ་ནི་འདི་ལྟར་ལྡང་
ཡང་འཇུག་པས་བཏགས་པ་སྟེ་དབྱུང་ན་མི་བདེན་པའི་ཕྱིར་དོན་
དུ་མེད་ལ། ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ནི་གནས་ལུགས་སོ་སྣམ་
དུ་སྟོང་པ་ཕྱང་ཆད་པ་ཞིག་གནས་ལུགས་སུ་འདོད་པའོ། །འདི་
ནི་ལྡང་བ་ཉིད་ཡེ་ནས་སྟོང་བཞིན་དུ་ལྡང་བའི་སྟོང་ཉིད་མཐའ་བྲལ་
མ་ཤེས་པར་ཀུན་རྫོབ་བཀག་པའི་སྟོང་རྒྱང་ལ་སྟོང་པར་འཇིན་པ་
མཐའ་འཇིན་དུ་ལྷུང་བའོ།།

རྒྱུན་ཆད་རབ་དུ་མི་གནས་པས་ནི་དོན་དམ་སྟོང་པ་འདོད་

ལུགས་སྲ་མ་དང་སྤྱོད་ལས་འབྲེལ་། རྣམ་རྟོག་ཡོད་ཀྱི་རིང་ལ་ཚོགས་
བསགས་བའང་ཡོད། དེའི་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའང་ཡོད་
ལ། མཐར་རྣམ་རྟོག་ཟད་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་
བའོ། །འདིས་ཀྱང་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་
དུ་སྒྲུབ་སྟོང་གཉིས་པོ་ཡེ་ནས་འདུ་འབྲེལ་མི་སྲིད་པའི་ཚོས་དབྱིངས་
མཐའ་བུལ་གྱི་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་བའོ། །

བཏང་སྟོམས་རབ་ཏུ་མི་གནས་བས་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
སོགས་ཇི་ལྟར་ཁས་ལྡངས་ཀྱང་སྟོབ་བཏགས་པ་ལས་མ་འདས་
ལ། སྟོབ་འདོགས་དེ་ནི་དབྱུད་ན་མ་གྲུབ་པས་འདི་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་
གང་ཡང་མེད་པའི་ལྟ་བུ་འཇིན་བའོ། །སྤྱིར་གནས་ལུགས་ནི་སྐྱ་
བསམ་བཞེད་པ་ལས་འདས་པའི་ཁས་ལེན་དང་བུལ་བ་ནི་བདེན་
མོད་ཀྱི་གང་དུ་ཁས་ལྡངས་ཀྱང་རིགས་པས་སུན་སྤུང་རུས་པ་ཅམ་
ཞེས་ལ་བཏེན་ནས་ཁས་ལེན་དང་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་བཏང་
སྟོམས་སུ་བཞག་པ་ཅམ་གྱིས་གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་པ་གཏན་

ལ་མེབ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་བ་རྒྱང་འཇུག་རབ་ཏུ་མི་གནས་པས་ནི། ལྷང་སྟོང་ངོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་ཚོས་དབྱིངས་སྟོས་པའི་བྱ་བ་ཀུན་གྱིས་
 དཔེན་པ་འཕགས་པ་རྣམས་གྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་
 བདེན་པ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་དེའི་རང་དུ་
 ཚོས་ཀུན་རོ་མཉམ་པར་གྱུར་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་
 སུ་ཡང་བཞག་པ་མེད་ལ། ཐ་སྙད་དུ་འི་རི་ལྟར་སྤང་བ་རྣམས་ལ་
 བཏགས་དབྱུང་མེད་པར། འཇིག་རྟེན་ན་སྤང་བ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་
 ཀུན་རྫོབ་དང་དེའི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་ཐམས་
 ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་
 པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་དེར་སང་དབུ་མ་ཐལ་
 འགྱུར་བ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ལུགས་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་རྒྱལ་
 བའི་ཡུམ་ནས་བསྟན་པའི་ལེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ཚོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ཀྱི་དགོངས་པ་རི་བཞིན་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྤྱིར་རྒྱ་ཡི་

ཐེག་པའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པའོ།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་འདི་དག་གིས་ལྟ་བ་བདག་གཉིས་དང་བྲམ་
བའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དམིགས་ནས། སྒོམ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ལུགས་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་། སྦྱོང་བ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་རྒྱག་ལ་བསྐྱལ་བ་བྱངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པར་སྦྱོང་བས།
འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་
ནོ། །འདི་དག་གི་ཚུལ་རྒྱས་པ་ནི་གསང་སྤྲགས་ལུང་གི་བར་
མཚོད་ཏུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་
པའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་ཟིན་ནས།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ། སྤྲགས་ཕྱི་བ་
དང་། བང་བ་སྐྱ་ན་མེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བྱ་རྒྱུད་སྦྱོང་རྒྱུད་
རྣམ་འབྲོར་གྱི་རྒྱུད་གསུམ་ཏུ་ཡོད་ལ། དེའི་དང་པོ་བྱ་རྒྱུད་པ་ནི།

གཞུང་གི་ཡ་སྟེ་རྒྱག་ཏུ་བྲགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོངས་པ་
གཙོ་བོར་བརྒྱང་ནས་དངོས་གྲུབ་བསྐྱུབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་གི་ཡ་སྟེ་རྒྱག་

མི། དབྱེ་གཙུག་ཏེར་ནས་གཙུག་ཏེར་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་
སྐྱུད། ལྷགས་ལས་ཁྲི་བོ་བརྒྱ་འབྲིལ་བའི་སྐྱུད། ལྷགས་ཀ་ནས་རིག་
པ་མཚོག་གི་སྐྱུད། དབྱང་པ་ནས་དོ་རྗེ་དབྱང་བཟང་གི་སྐྱུད། ལྷ་
བ་ནས་ལེགས་བྱུབ་ཀྱི་སྐྱུད། ལྷག་ལས་དབལ་མཚོག་དང་པོ།
ཞབས་འོག་ནས་བསམ་གཏན་སྲི་མ་དང་ག་ཤིན་རྗེ་ནག་པོའི་སྐྱུད་
དེ་བདུན་བྱུང་བ་དང་། སྐྱུད་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱུབ་ཐབས་སུམ་བརྒྱ་
བྱུག་ཅུ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ལ།

དེ་དག་འདིག་ཉེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་
ག་ཤེགས་པ་དང་བརྒྱ་དང་དོ་རྗེའི་རིགས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་ལ།
དེ་རེ་རེ་ལའང་རིགས་ཀྱི་བདག་པོའི་གཙུག་ཏེར་ཉེ་རྣམས་སྣང་ལ་
སོགས་པ་རིགས་དེའི་སངས་རྒྱས་དང་། དེའི་ཡུམ་སྐྱུན་མ་སོགས་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། འཇམ་དབལ་ལ་སོགས་པ་རིགས་ཀྱི་སེམས་
དབའ་དང་སེམས་མ། ག་ཤིན་རྗེ་ག་ཤེད་ལ་སོགས་པ་ཁྲི་བོ་ཁྲི་མོ་
དང་དེ་དག་གི་བཀའ་ཉན་སོ་མོའི་སྐྱུབ་ཐབས་རྣམས་སུ་ཡོད་ཅིང་།

འཇིག་རྟེན་པའི་རིགས་ལ་ལོར་ཅན་དང་། ལྷས་ཅེན་དང་། འཇིག་
རྟེན་པའི་རིགས་གསུམ་སྟེ་བྱ་རྒྱུད་རིགས་ཤུག་གི་དགྲིལ་འཁོར་
ཞེས་བཤད་དོ།།

དེ་ལ་གྱི་ཡ་པའི་ལྷ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་གྱིས་དག་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ་ལས།
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷ་དེ་དང་བདག་གཉེས་རྗེ་ཁོལ་
གྱི་ཚུལ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བཟླབས་པའི་ལྷ་དེའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་གྱི་
མཚན་མ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ན་སྦྱར་དུ་ལས་དང་ཡེ་
ཤེས་གྱི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་བ་བརྟན་པོར་གྱུར་བ་
ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དག་བ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ས་འཇུག་པ་ཞེས་བཤད།།

སྟོམ་བ་ནི་སྟོང་བ་ཡི་གེ་སྐྱེ་གསུགས་ལ་སོགས་བ་གྱི་ཡ་ལྷ་
ཤུག་ཏུ་གྲགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཙོ་པོར་ཡེ་ཤེས་བ་ལ་དམིགས་
ནས་སྐྱེགས་བཟླབས་པས་ཐུགས་དམ་བསྐྱེལ་ཞིང་མཉེས་པའི་
ཐབས་ལ་འཇུག་པའོ།།

སྤྱོད་པ་ནི་ཁྱེས་གསུམ་དང་གཙང་སྐྱ་གསུམ་སྤྱོད་ཅིང་སྤྱིན་
སྤྱོད་དང་མཚོན་པ་སོགས་སྤྱུགས་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་ཡན་ལག་
རྣམས་ལ་བཅོམ་བཤུར་ལེན་པའོ།།

འབྲས་བུ་ནི་གནས་སྐབས་སུ་ལུས་དང་རྗེས་དང་མོངས་
སྤྱོད་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱན་མོང་གི་བྱུབ་པ་ཆེ་ཆུང་དང་། མཐར་
ཐུག་མི་ཆེ་བཅུ་དྲུག་ན་རིགས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་
གོ་འཕང་ཐོབ་པའོ།།

གཉིས་པ་ལྷུ་པ་ཡ་ནི།

གཞུང་ལྷུ་པ་སྡེ་བཞིར་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་བཀའ་དང་དེའི་
དགོངས་འགེལ་གྱི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས། ཚོས་དབྱིངས་རིག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་རིགས་བཞིའི་སྣའི་མཚན་མ་ལ་བདག་མདུན་
སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམས་པས་དངོས་བྱུབ་བསྐྱུབ་པར་འདོད་
པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལྷུ་པ་སྡེ་བཞི་ནི། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱུང་གི་རྒྱུད། མེ་
དཔུང་འབར་བའི་རྒྱུད། ལྷག་ན་དོ་རྗེ་དབང་བསྐྱུར་བའི་རྒྱུད། རྣམ་

པར་མི་རྟོག་པའི་ཉ་རྒྱ་དང་བཞི་ཞེས་གསུངས་སོ།།

ལྷ་པ་ཡ་ཞེས་གྲགས་པ་སྲོད་རྒྱད་པའི་ལྷ་བ་ནི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་
མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་
གྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་རྣམ་སྣང་སོགས་རིགས་བཞིའི་ལྷར་ཤར་བ་ཉིད་
སྤུན་གྲོགས་གྱི་ཚུལ་དུ་དམིགས་ནས་དངོས་གྲུབ་འོད་པ་ལ་ཡིད་
ཚེས་ཐོབ་པའོ།།

སྐྱོམ་པ་ནི་མངོན་གྲུང་ལྷའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་བརྒྱས་ཉིང་དེ་
འཛིན་གྱི་ཚོ་འབྲུལ་རྣམ་པར་འབྲུལ་པའོ།།

སྲོད་པ་ནི་སྲིའི་ལྷས་དང་གཅིང་སྤྱོད་སོགས་གྲོགས་ཅམ་ལས་ནང་
གི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཉིད་གཙོ་བོར་འཛིན་པའོ།།

འབྲས་བུ་གནས་སྐྱབས་སུ་མངོན་ཤེས་སོགས་ཐུན་མོང་གི་
གྲུབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་མི་ཚེ་ལྷ་ན་རིགས་བཞིའི་སངས་རྒྱས་སུ་
འབྲུབ་པའོ། །འདི་དག་གྲུབ་དང་རྣལ་འབྱོར་ཆ་མཉམ་པའི་ཚུལ་
གྱིས་གཉིས་ཀའི་རྒྱད་ཅེས་ཀྱང་བྲལོ།།

གསུམ་པ་རྣམ་འབྲུར་རྒྱུད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡོ་ག་པས་ནི།

དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་སོགས་ལུང་གི་རྒྱུད་བཞིར་གྲགས་པ་ལྟ་བུའི་
བཀའ་དང་དེའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་
མཐའ་བུལ་གྱི་དབྱིངས་སུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་གྱུར་ཀྱང་
ཀུན་རྫོབ་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་སྤང་ཚུལ་དུ་བདག་དམ་ཚིག་པ་ལ་འོག་
མིན་ནས་རིགས་ལྡན་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣ་སྟུན་བྲངས་ནས་
རི་སྤྲོད་མ་དགོལ་གྱི་བར་དུ་གཉེས་སུ་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་
བརྒྱས་སྐོམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་སྤྱད་པའོ།།

དེ་ཡང་འདི་པའི་སྣ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྣ་ཉིད་དང་
གཉེས་སུ་མེད་པར་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་འབྲུར་གྱི་མཐུས་དངོས་གྲུབ་
ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཆེས་དང་ལྡན་པའོ།།

སྐོམ་པ་ནི་སྣ་གསུང་ཐུགས་མཛད་པ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
རྒྱས་བཏབ་པའི་ཕྱག་ཆེན་དང་ཚོས་དང་དམ་ཚིག་དང་ལས་ཀྱི་ཕྱག་
རྒྱ་སྟེ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པའོ།།

སྟོན་པ་ནི་ཕྱིའི་ཀུན་སྟོན་ལ་མི་ལྟོས་པར་ནང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་

ཟབ་མོ་ཁོ་ཁོ་ནས་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའོ།།

འབྲས་བུ་ནི་གནས་སྐབས་སྐྱེན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དང་མཐར་
ཐུག་མི་ཆེ་གསུམ་ན་རིགས་ལྡེའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

འདི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྣེའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་
གྱི་མཚན་མ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཇི་ཟབ་ཏུ་སོང་བས་མཐར་
འབྲས་ལ་ཇི་ཉེར་གྱུར་པས་ན་རྒྱའི་ཐེག་པ་ལས་ཆེར་འཕགས་
གྲང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་
ཡོངས་སུ་དག་པ་སྣེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡི་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་དོན་
མ་རྟོགས་པས། སྐྱགས་ནང་པ་ལྟར་བདེ་སྦྱར་དུ་ཆེ་གཅིག་གིས་
འཚང་རྒྱ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྐྱགས་ནང་པ་སྐྱ་ན་མེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ་ལ།
བྱེད་པར་འཕགས་ཚོས་བཤད་པ་དང་། བྱེད་པར་དེ་ལྟར་གྱི་སྐྱགས་
ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པའོ། །དང་པོ།

འདི་ལྟར་རྒྱ་བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་སྐྱགས་
གྱི་པ་དང་བཅས་པ་ནི་རིང་བའི་ལམ་ཡིན་ལ། སྐྱགས་སྐྱ་མེད་ནི་ཉེ་

ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞིང་འདི་ལས་གོང་
 དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་པ་མེད་དེ། ཐེག་པ་གཞན་རྣམས་གདུལ་བུའི་བསམ་
 བ་ལ་ལྟོས་ནས་དང་བའི་ཐབས་སུ་བསྟན་ལ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པའི་དོན་མཐར་ཐུག་
 བ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་འོག་མ་ཀུན་ལས་སླ་
 བ་མེད་པའི་ཐེག་པ་འདི་ཉིད་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སློབ་ཆེར་
 འབགས་པའི་ཚུལ་དེ་དག་འདིའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལྡན་བསྟན་
 པའི་དོན་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞེ་ན་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་
 བ་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རྫོ་རྗེའི་ཐེག་པ་དང་། འབྲས་བུའི་
 ཐེག་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་
 ལྡན་བསྟན་གྲོ།

དེ་ལ་གསང་བ་ཞེས་པ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
 ད་ཀྱིལ་འཁོར་ཐབ་མོ་གང་ཞེ་ག་ཡེ་ནས་ཚོས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་
 གནས་ཀྱང་འཁྲུལ་པའི་སློབ་ཆེན་རྣམས་ལ་ཡེ་གསང་ཐབས་ཀྱིས་ཚོད་

བའི་གཤམ་པ་དང་། ཐེག་པ་འོག་མ་རྣམས་སུ་གདུལ་བྱ་དམན་པ་ལ་
 དེ་ཉིད་རི་བཞིན་པར་མ་གསུངས་པས་སྤྲས་པའི་གསང་བ་ཉིད་དུ་
 མཛད་པ་དེའི་དབང་གིས་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་སྲོད་ཡུལ་དུ་
 མ་གྱུར་བ་ཡིན་ལ། སྤགས་ཞེས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་
 ད་གྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་གཤམ་སྤྲས་མེད་པར་ཡེ་རི་
 བཞིན་པའི་དོན་བསྟན་པས་ཤེས་རབ་མ་རྫོངས་པ་དང་སྐྱབ་བྱེད་
 གྱི་ཐབས་མཚོག་དུ་གྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྤགས་སྤྲས་མེད་གྱི་ལམ་
 འདིས་ནི་ཡིད་ཤེས་བདེ་སྐྱུར་དུ་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་ལམ་གཞན་ཀུན་ལས་
 བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ།།

���བས་གྱི་ཐེག་པ་ཞེས་པ་ནི། ���བས་ཆེ་བ་དང་། ���བས་སྤྲ་བ་
 དང་། ���བས་མང་བ་དང་། ���བས་སྐྱུར་བ་བཞི་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་
 ཡང་ལམ་འདིའི་གནད་དང་ལྡན་ན་ཀུན་བྱང་གི་ཚོས་ཀུན་སྤང་བྱང་
 མེད་པར་སྲོད་ཀྱང་སྐྱིབ་པར་མི་འགྱུར་བར་མ་བཟད་ཚོགས་ཆེན་པོ་
 རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཐབས་ཆེ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ལམ་གཞན་ན་དེ་

ལྷ་བྱའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཀའ་ལྷན་དང་སྡོམ་པ་དྲག་
པོས་གཟིར་མི་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་ལ་ཇི་བདེ་བར་
སྡོད་བཞིན་དུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲོལ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་སྲིར་ཐབས་སྣ་བ་
ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆགས་སྣང་ལ་སོགས་
པ་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་གཉེན་པོ་གཞན་གྱིས་བཀག་
མི་དགོས་པར་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སློན་སྤྱོད་ལ་སྟེར་བའི་
ཐབས་དུ་མ་ཡོད་པའི་སྲིར་ཐབས་མང་བའོ། །

ཐབས་སྣ་བ་ཞི་རྒྱུ་མཚན་བཞིའི་སློན་སྤྱོད་ཏེ། གང་ཞེ་ན། ཐོག་
མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སློམ་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་སྣུར་དུ་སྡོག་
པར་བྱེད་པ་ནི། འདི་ལྟར་སྣང་བ་སྣང་ཤེས་ཏེ་ཚོས་ཀུན་སྣང་སྣང་
མེད་པར་སྡུད་པས་གཟུང་འཇོག་གི་ཉོག་པ་རང་སར་སྡོག་པའི་སྲིར་
དང་། རྣམ་པར་སློན་པ་ལས་སྡོག་པ་ནི་ལྷ་སྡོད་ལུས་དུ་སྡོག་པའི་སློ་
ནས་རྣམ་སློན་གྱི་ལུས་འདི་ཉིད་མ་སོར་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་
སྡོད་ལུས་པའི་སྲིར་དང་། བསོད་ནམས་ཚེན་པོ་སྡེད་པ་ནི། ལྷང་བ་

ལྷའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བལྟས་ཤིང་མཉམ་པ་བཞིའི་དག་པ་དང་མ་
བལ་བས། རི་ལྷར་སྤྱད་ཀྱང་ཚོགས་ཚེན་པོ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་
སྤྱིར་དང་། ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངང་གིས་འཇུག་པ་ནི། ཚོས་
ཉིད་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གནད་གྱིས་ཅིར་ཡང་འཆར་དུ་བྱུང་བས་ན་
ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་རི་ལྷར་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པས་ཅི་ཡང་
མིན་པའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་དུ་རིག་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཉེ་དེ་ལྷར་
རྒྱ་མཚན་བཞིའོ།།

རྫོ་རྫོའི་ཐེག་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། མཚན་ཉིད་པ་ལྷར་ཀུན་རྫོབ་
རྒྱ་མའི་ཚོས་ལ་སྤང་དོར་དུ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་
དབྱེར་མེད་པར་སྤྱོད་ཅིང་སློ་གསུམ་རྫོ་རྫོ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་
དུ་སྤྱོར་བས་ཡེ་ནས་སྤང་དོར་མེད་པར་སངས་རྒྱས་པའི་བདག་ཉིད་
རྫོ་རྫོ་ལྷ་བུ་དབྱེར་མི་སྤྱོད་པའི་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་པ་ལ་རྫོ་རྫོའི་
ཐེག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་འོ།།

འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ནི་ཐེག་པ་གཞན་ནས་རང་གི་ལམ་དེ་

ཉིད་ཉམས་སྲ་གྲང་བའི་མཐུས་སྐྱེ་བ་གཞན་ན་འབྲས་བུ་ཚོས་
སྐྱུ་སྐྱོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་
བྱགས་པ་དེ་གདོད་ཐོབ་བྱུང་འདོད་ལ། འདིར་གཞི་ཉིད་ནས་
འབྲས་བུའི་ངོ་ཐོར་གནས་ཤིང་འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་ད་ལྟ་ནས་ལམ་དུ་
བྱེད་པའི་སྤྱིར་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པའོ།།

མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་ཐེག་པ་གང་ཞེ་ན། གང་དང་ཡང་
མི་མཉམ་པ་ནི་མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་སྐྱུ་བརྗེས་པ་དུས་གསུམ་
ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལྷན་ཉེ། གསང་སྤྲུགས་འཛིན་པ་ནི་དེ་དག་གི་
དགོངས་སྤོད་དང་མཉམ་པའི་སྤྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་བྱེད་པར་འཕགས་པ་དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་ཡེ་ཤེས་འཆར་
ལྷགས་གསུམ་སྟེ། ལྷ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
འཆར་ལྷགས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་རྒྱལ་ནས་འཆར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
དེ་ལྟར་ན་ཚུ་རྫོགས་པ་དྲངས་པ་ལས་གསུགས་བརྗེན་འཆར་བ་
ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་ཡུན་རིང་གནས་པར་བྱས་པས་རིམ་

གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་ཏོག་སྟོགས་མ་དངས་ནས་ས་བཅུའི་
མཐར་ཀུན་ཏུ་འོད་གྱི་ས་ལ་སངས་རྒྱས་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པར་འདོད་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་
སོགས་ནས་སྤྱིས་འབྲུང་བར་འདོད་པས་ཡེ་ཤེས་རྒྱབ་ནས་
འཆར་བ་ཞེས་བྱའོ།།

སྐགས་སྤྱི་རྒྱུད་སྤེ་གསུམ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་མདུན་ནས་འཆར་
བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ད་ལྟ་ཉིད་ཏུ་འོག་མིན་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་
དེགས་གསུམ་མཇུག་དེགས་ལྟ་འཁོར་བཅས་སྤྱན་དངས་ཏེ་མདུན་
མཁའ་སོགས་སུ་བཞུགས་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཞིང་མཚོན་བ་ལུལ་
ལ་དངོས་གྲུབ་ཅོད་པར་བྱས་པས་ལྟ་དེས་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བར་ལྟ་
ཞིང་། བདག་དང་ལྟ་དང་རྗེས་ཀྱི་ཉོན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཐབས་གྱིས་
བསྐྱབས་པས། མི་ཆེ་བདུན་དང་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པས་མཐར་
ཐུག་གི་འབྲས་བུ་འབྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལམ་རྒྱ་མཚོན་ཉིད་
ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་ལྷུང་བའི་སྤྱིར་ཡེ་ཤེས་མདུན་

ནས་འཆར་བ་ཞེས་བྱའོ།།

སྒྲགས་ནང་བ་ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཁོང་
ནས་འཆར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་རང་ལས་མ་འདས་པས་ན། རང་གི་སེམས་ཉིད་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་
ཆོལ་མི་དགོས་པར་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་འཆར་བས་ན་ཡེ་ཤེས་
ཁོང་ནས་འཆར་བ་ཞེས་བྱའོ།།

ཚུལ་དེས་ན་འདི་ལྟར་བ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལས་བཤད་
པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་
བྱ་བ། དུལ་གང་དུའང་མི་རྟོག་སེམས་ཀྱི་འཇིན་པ་གང་ཡང་
མེད་པ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་བ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་དོན་ཐབ་མོ་ལ་གནས་པའི་ཚུལ་དེ་ཉིད། ཐེག་
པ་འོག་མ་བ་དག་གིས་དང་པོར་སྟོོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་དེ་
ལྟ་བུ་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་སྟོོད་ཡུལ་དུ་དོན་སྤྲིའི་ཚུལ་གྱིས་གཏན་ལ་

བཅད་ལྟེ་མཚམས་མཐའ་ཡས་པ་བསལ་བཅད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་
 གྱིས་གཞོན་རིང་མོ་ཞིག་ན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་ཀྱིས་
 བ་ནི་རྒྱུའི་ཐེག་པའི་གཞུང་གི་འདོད་ཚུལ་ཡིན་ལ། སྤྲུལ་གྱི་ཐེག་པ་
 འདིར་ནི་གསང་སྤྲུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སེམས་གྱི་དགྱེས་འཁོར་རང་
 བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐའ་དག་གིས་བསྐྱེད་
 མི་ལུས་ལ། རྣོས་བྱས་གྱི་བསྐྱོམས་པས་རི་ལྷུང་འབད་ཀྱང་རི་ལྷ་བ་
 བཞིན་དུ་མཐོང་བར་མི་ལུས་པ་དེ། རང་བཞིན་བསལ་བཞག་མེད་
 བ་གདོད་མའི་ཚོས་ཉིད་གྱི་གནད་ལས་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་མན་
 ངག་ཐབ་མོ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་འདི་ལྟ་བུའི་ཐབས་ནི་སྤྲུལ་སྐྱེ་མེད་
 གྱི་གཞུང་ན་ཡོད་གྱི་མདོ་ལམ་ན་མེད་པས་སྤྲུལ་གྱི་ལམ་ཁྱད་པར་
 དུ་འབལ་བཅད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་རིམ་
 དང་ཅིག་ཆར་དུ་འཇུག་པའི་ཐབས་གྱི་མན་ངག་གི་ཆ་ནས་བསྐྱེད་
 རྟོགས་རྟོགས་ཆེན་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་དེ་ལྟར་ལམ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རྒྱ་དང་འབྲེལ་

བྱུང་བའི་ཐོག་པའི་ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུ་ལ་ཁྱད་ཡོད་དམ་སྙམ་ན་དེ་མེད་
དེ། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཐོབ་པར་
འབྲས་ལང་། སྐྱགས་ནི་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་པས་མཐར་
འབྲས་ཆེ་འདིར་མངོན་དུ་བྱེད་པར་སྦྱར་ལམ་ཉིད་ཡིན་ལ་ལམ་
གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་རུས་པ་ཡིན་འོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་གསང་
སྐྱགས་བཀའ་ཡི་ཐ་རམ་ལས།

འོ་ན་འབྲས་བུ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་ངམ་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་ཡང་
དག་པའི་དོན་དུ་གཅིག་མོད་ཀྱང་། གསང་སྐྱགས་ནི་ཐབས་ཁྱད་
པར་ཅན་མང་བ་དང་ཐོགས་པ་མེད་པས་འབྲས་བུའི་མཚོག་ཡིན་
པས་ན། ཆེ་འདི་ཉིད་དུ་དབྱ་གསུམ་སོད་པས། ས་ནས་སར་སྦྱར་
བཤོད་མི་དགོས་ཏེ། སྤང་བོ་ལྷ་ཉིད་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷར་ཤེས་པས་
སངས་རྒྱས་གཞན་ནས་ཐོབ་དུ་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་ལགས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱང་པར་དེ་ལྡན་གྱི་སྒྲགས་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་
བཤད་པ་ལ། ལུག་མོང་སྤྱི་ཡི་གྲུབ་མཐའ་བསྟན་པ། ལུག་མིན་སོ་
སོའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ། དེ་དག་གི་ཉམས་ལེན་འགགས་སྲུབ་སྲུ་
བ་གསུམ་ལས། དང་པོ།

སྒྲགས་ནང་པ་ཐབས་གྱི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལུག་མོང་དུ་སྤྱང་
སྤྱིད་ཡེ་སངས་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་ཡིན་ལ་ཚུལ་དེ་དང་
མཚུངས་པར་སྐོམ་པ་དང་སྤྱོད་པ་དང་དབང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་དོན་གཅིག་གི་གནད་ལ་འདུ་བར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་
པས་འདི་ལྟར་ངེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞེན་གསང་སྒྲགས་བཀའ་ཡི་
ཐ་རུ་ལས།

ལྟ་བ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པའི་སྐབས་སྲུབ་གསུངས་པ། གསང་
སྒྲགས་པའི་གཞུང་གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་ལྟ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གྲགས་པ་དེ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་ན། ལུང་དང་རིགས་པ་མན་
ངག་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོ་ལུང་ནི་སངས་

རྒྱས་མཉམ་སྐྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལྷི་མ་དང་། གསང་བ་འདུས་པ་དང་།
རྒྱུ་འབྲུལ་དུ་བ་སོགས་ལས་ལུང་པོ་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་ཡེ་ནས་
གནས་པའི་ལུང་གིས་གྲུབ་ཅིང་། ལུང་གི་དགོངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་
སྐྱོན་གྱི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་རིག་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་དབང་གིས་
སྐྱོན་པར་བྱས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཞལ་ནས་སྣན་དུ་བརྒྱུད་པའི་མན་
ངག་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསལ་པོར་གཏཏན་ལ་པབ་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་
དང་། དེ་ལྟར་ལུང་དང་མན་ངག་མེད་པར་གསང་སྟགས་གཏཏན་ལ་
དབབ་མི་རུས་པས་ན་སྐྱབ་བྱེད་ལུང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་བཅས་ཉེ་
རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་།

ཡང་དོན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་རིགས་པས་མི་གཞོན་པའི་ཚུལ་གསུངས་
བ་ལྟ་ཞེས་བ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྟ་དང་། དེའི་དབང་
གིས་སྣང་བའི་མཚན་མའི་སྐྱ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་
ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་པ་དང་།

ཀུན་རྫོབ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་ཡང་སྤང་བ་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་
 དེས་བ་མེད་པ་ནི། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤང་དཔུལ་བའི་ཚ་གང་ཡི་
 དུགས་ཀྱི་རྣལ་ལྡན་ལ་སོགས་པ་མ་དག་པའི་སྤང་བ་དང་། རིག་
 པ་འཛིན་པ་སོགས་རྒྱུད་དག་པ་རྣམས་ལ་སྤྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྤང་
 བ་སྟེ། དེ་ལྟར་དག་མ་དག་གི་སྤང་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤང་བ་ཡོད་པ་
 བེ་དགག་ཏུ་མེད་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་ཅམ་དུ་འབྲེལ་ཡང་སྤང་
 བ་གང་དམ་པར་གཟུང་ཞེ་ན། ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྤང་བ་འདི་
 དམ་པར་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། རོན་དམ་པ་ཐོབ་ཅིང་མི་བསྐྱུ་བའི་སྲིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་སྤང་བ་སྣ་བསྐྱུ་བ་དང་། གཞན་
 ཡང་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཡེ་ནས་གནས་པའི་སྲིར་དང་། རང་སྤང་
 ཅམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པ་སྐྱིབ་པ་དང་བུལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་
 མི་བསྐྱུ་བའི་སྲིར་དེ་ཚད་མར་གཟུང་དགོས་པའི་སྲིར་ན་ཡུལ་ཅན་ཡེ་
 ཤེས་སུ་སྐྱུ་བའི་གནད་ལོག་རྟོག་གི་ཚོད་སྤོང་དང་བཅས་པ་ལེགས་
 པར་བསྟན་པ་ནི་གཞུང་དེ་ཉིད་དུ་བསྟན་བར་བྱ་སྟེ། འདི་དག་གི་དོན་

གནད་མདོ་ཙམ་ནི་གསང་བ་སྦྱང་པའི་སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་ཟིན་པས་
འདིར་རྒྱས་པར་མི་སྒྲོའོ།

གཞན་ཡང་ལུང་འདི་ཉིད་ལས། ཡང་གསང་སྤྲུགས་རྣམས་འབྱོར་
ཆེན་པོའི་:གཞུང་གིས་ཆོས་⁽¹⁾ཐམས་ཅད་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་དོ་རྗེའི་
ཞིང་ཁམས་སུ་སངས་རྒྱས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་གི་དགྲིལ་
འཁོར་ཡིན་པར་འདོད་ལ་རང་བཞིན་དང་གཟུགས་བརྟན་དང་ཉིང་
རེ་འཛིན་ཀྱང་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཡང་རི་ལྟར་
བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེ་ན། ལུང་མན་ངག་རིགས་པ་གསུམ་གྲིས་གཏན་
ལ་དབབ་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་དེའི་དོན་རེ་རེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་
དང་། ཡང་གསང་སྤྲུགས་ནང་པའི་གཞུང་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
སངས་རྒྱས་པའི་སྐྱུ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་སྟེ་གཞི་ཙམ་དང་རྒྱ་ཙམ་དུ་
མ་ཡིན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོད།

དེ་ཡང་ཚུལ་རི་ལྟར་འདོད་ན། ལྷོད་བཅུད་གྲིས་བསྐྱས་པའི་

(1) [W23468-v21] རྟོག་ཐངས། ༤༧-༡ ། གསུང་གིས་ཆོས། ་།

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚོས་ཅིར་ཡང་སྤང་བ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་པའི་སྐུ་
ཡིན། སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དང་ཡོན་ཏན་དང་ཚོ་
འཕུལ་དུ་སྤང་བའི་སངས་རྒྱས་དང་། ལྷོད་བཅུད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་
ཚོས་སྐུ་སྤང་བའི་སངས་རྒྱས་གྱི་སྐུ་གཉིས་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་སྐུར་
བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།

དེ་ལྟར་ན་གཅིག་གིས་ནི་འགྲོ་བ་འདྲེན་པར་རུས་པ་ཡིན་ལ།
གཅིག་གིས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་ག་ལ་མཚུངས་ཤེ་ན། ལན་དུ་
ལས་དག་པ་རྣམས་ལ་ནི་གང་གིས་ཀྱང་དོན་དེ་བྱེད་པར་རུས་ལ།
ལས་མ་དག་པ་རྣམས་ལ་ནི་གང་གིས་ཀྱང་དོན་བྱེད་པར་རུས་པ་
མ་ཡིན་པས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །འོ་ན་སྤང་བ་རྣམས་ཅིའི་ཕྱིར་
སངས་རྒྱས་ཡིན་ཞེ་ན་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
སོགས་ལྟུང་དང་རིགས་པའི་སློན་སྐུ་ཚེར་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་ཨོ་རྒྱན་བརྒྱ་འབྲུང་གནས་སོགས་སྐབ་པའི་རིག་
འཇིག་ཚེན་པོ་བཞིའི་དགོངས་ཉམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུར་ནས་

བཅུ་མ་ས་པ་བཀའ་བཀྱད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་ཚོས་སྡེ་གསང་
 སྐྱེས་པ་བཀའ་ཡི་ཐ་རམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྡེ་ཏུ་མིག་འདི་ན་སྣང་བ་
 ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ལུང་རིགས་མན་ངག་ཟབ་མོ་སངས་རྒྱས་ལག་
 བཅངས་མ་འདི་ཉིད་མངོན་དུ་བཞུགས་བཞིན་པ་འདི་ལ་སྐྱེས་པ་
 ཉིད་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷ་རྟོག་འཐེབ་པ་ཅིས་ཀྱང་གཤམ་ཆེའོ། །དེ་
 ལྟར་ལྷ་བ་ཉིད་ལེགས་པར་གཏུན་པ་ཤེབས་⁽¹⁾ནས། བསྐྱེད་རྫོགས་
 གང་གི་རྫོང་འདུག་ཀྱང་ལྷ་བས་ཐག་བཅད་སྡོད་པས་ལ་དོར་དོར་
 རོལ་བའི་རྟགས་ལ་གནས་པ་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཏེ་མ་
 ལུ་ཡོ་ག་ལྟར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་གསུང་སྐྱེགས་ཡོན་ཏན་མིན་
 ལས་ལྷའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལྟར་ལྷ་བས་ཐག་བཅད། ལྷ་བ་
 དེ་ལྷ་བུའི་ངང་ནས་སྣང་དོར་མེད་པའི་སྡོད་པས་སྡོར་སྡོལ་ཅི་བྱས་
 ཀྱང་ཉོན་མོངས་དང་བག་ཆགས་གྱིས་མི་གོས་བའི་ཕྱིར་སྡོད་པ་དེ་
 ལྷ་བུ་ནི་ལ་དོར་བའི་ཐབས་སུ་བསྟན། རོལ་བའི་རྟགས་ལ་གནས་

(1) W23468 རྟོག་ཐངས། ༥༠-༩ །ཕབ། །

བ་ཀི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དེ་ལས་མི་འདའ་བར་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་གདིང་གིས་ས་བརྩུང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཨ་རུ་དང་ཨ་
ཉི་གཉིས་ཀྱི་ལྷོ་སྤྱོད་རོལ་ཉགས་གསུམ་ཡང་བཀའ་ཡི་ཐ་རམ་
བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཐུན་མིན་སོ་སོའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ་ལ། སྤྲུལ་
ནང་པ་སྐྱ་མེད་དེ་ལའང་བསྐྱེད་པ་མ་རྒྱུ་ཡོ་ག། །རྫོགས་པ་ཨ་རུ་ཡོ་
ག། །རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཉི་ཡོ་ག། རྩེ་ནང་རྒྱུད་སྤེ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་
ལས། དང་པོ་མ་རྒྱུ་ཡོ་ག་དེ་ལའང་ཉལ་ཆེན་པོ་སྤེ་བཙེན་བརྒྱུད་ཀྱི་
བསྟན་དོན་རྒྱུད་སྤེ་དང་། འཇམ་དཔལ་སྐྱུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་
བསྟན་དོན་སྐྱུ་བ་སྤེ་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། འདིར་དེ་དག་ཐུན་མིང་གི་
གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ་དང་། སྐྱུ་སྤེའི་རྣམ་གྲངས་བྱེ་བཀའ་རུ་བཤད་
པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ།

མ་རྒྱུ་ཡོ་ག་པའི་ལྷོ་བ་ཀི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དག་པ་
ལྷའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་ལྷོ་ཞིང་། དེ་དག་དོན་དམ་པར་གདོད་མའི་ཚོས་

དབྱིངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་སློབ་སྦྱོང་ཡུལ་
དང་བྲལ་བར་གཏན་ལ་འབབས་པའོ།

སྒྲིམ་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་སྲིད་སྤྲིའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་འཆར་བའི་བསྐྱེད་
འཇུག་ལ་གཙོ་བོར་ལམ་དུ་བྱེད་པའོ།

སྦྱོང་པ་ནི་གང་ཤར་སྤང་དོར་མེད་པའི་ངང་ནས་ཐབས་ལ་མཁས་
པའི་སྦྱོང་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྦྱོར་སྦྱོལ་ལ་སོགས་པ་དང་དུ་ལེན་པའོ།

འབྲས་བུ་ཆེ་འདི་ལ་རིག་འཛིན་བཞིའི་ལམ་བསྐྱོད་དེ་ཡི་གེ་
འཁོར་ལོ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ས་ལ་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཡང་གསང་སྤྲུགས་གྱི་གཞུང་ན་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་པ་དང་སྤྲུགས་
བཟང་བ་དང་དགྱིལ་འཁོར་འབྲི་བ་དང་དབང་བསྐྱུར་བ་ལ་སོགས་
པ་བསྐྱབ་པའི་མཐའ་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་སྦྱོས་བཅས་གྱི་སྦྱོར་རྣམས་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གང་ཟག་སྤང་བ་ཡུལ་གྱི་སློ་ཅན་རྣམས་གྱིས་
གཙོ་བོར་བསྐྱེད་འཇུག་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྐྱབས་ཤིང་བསྐྱེད་པའི་རིམ་

པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྟན་པོའི་སློབ་སྦྱོང་གས་རིམ་བྱངས་ཏེ་བསྐྱེད་
རྒྱུ་གས་ལྷན་འདུག་གི་ཚུལ་ལ་འདུག་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གནད་
ཐམས་ཅད་མ་རྒྱ་ལོ་གའི་སྤང་བ་སྤར་སྐྱབ་པའི་གནད་ལ་ཐུག་པ་
ཡིན་ཀྱི་དེ་དང་མི་སྣ་ལ་ལམ་ཀྱི་གཞུགས་བརྟན་ཏུ་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ལྟེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་སྤེའི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་ལ། དམ་
ཅན་སློབ་གྲི་སྐྱབ་པ་དང་། དག་སྤྲུགས་སྐྱབ་པ་དང་། དན་སྤྲུགས་
སྐྱབ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པ་དང་།
མ་འདས་པའི་སློབ་སྐྱབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ།

འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པའི་སྤྱ་ཐམས་ཅད་རིགས་ཏུ་ག་ཏུ་
འདུས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་སྐྱའི་སྐྱབ་པ་རྣམས་མ་མོ་ཚོད་གཏོང་གི་
སྐྱབ་པའི་བར་གསང་བ་སྤེ་ཏུ་ག་ཏུ་བྲགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་
རེ་རེ་ལའང་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བསམ་གྱིས་མི་ཐུབ་
གྱུར་འཇམ་དཔལ་སྐྱའི་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་སློབ་ཏུ་
འདུས། བརྒྱ་གསུང་གི་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཏེ་མགྱིན་གྱི་སློབ་ཏུ་

འདུས། ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ཉེ་རུ་ཀའི་སློབ་ཏུ་འདུས། བདུད་
ཅི་ཐམས་ཅད་ཆེ་མཆོག་གི་སློབ་ཏུ་འདུས། ལུང་པ་ཐམས་ཅད་
དོ་རྩེ་གཞིན་ལུང་སློབ་ཏུ་འདུས། མ་མོ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་བཟང་
མོའི་སློབ་ཏུ་འདུས་སོ།།

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་མ་འདས་པའི་སློབ་སྐྱབ་པ།

འཇིག་རྟེན་པའི་སློབ་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཡུང་ལྷ་མ་སྲིན་སྲེ་
བརྒྱན་གྱི་སློབ་ཏུ་འདུས་ལ། དེ་ཡང་སོ་རྒྱུད་མོ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་འདུས་
སོ། །དེ་ལྟར་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ལྷ་གང་གི་སློབ་བསྐྱབས་ཡུང་། ལྷི་
ནང་གསང་བའི་སྐྱབ་ལུགས་(1)གསུམ་སྟེ། ལྷི་རྩས་ལ་བརྟེན་ཉེ་
མཆོད་རྟེན་ཐོད་གཏོང་གི་ཚུལ་དུ་བསྐྱབས་པས་ལས་དང་སློན་ལམ་
ལ་སོགས་པའི་མཐུ་བཞིན་དངོས་ལུབ་ལྷ་ཆོགས་ཇི་ལྟར་བསམ་
པ་བཞིན་ཐོབ་པའོ།།

ནང་ལུགས་དང་ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱིས་སྐྱབ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟེང་

(1) དབུ་མེད་དཔེ་འདིར། ༡༥༧-༥༩ །རྩུང་ལྷགས་༽

པོ་སྐྱུགས་ཀྱིས་རྒྱུད་བསྐྱུལ་བས་ལྷ་དེ་ཉིད་རང་དབང་མེད་པར་ཉེ་
བ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་མི་གཏོང་བས་ནམ་ཞིག་ལས་སུ་རུང་ནས་
སྐྱབ་པའི་ལྷ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་གྲུབ་སྟེ་དབང་དུ་གྱུར་པ་ན། མཇུག་
དག་སྐྱུགས་དང་འཇུག་སྐྱུགས་ཀྱིས་ལས་ལ་སྐྱུར་བས་དག་བགོགས་
འདུལ་བ་སོགས་ལས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའོ།།

གསང་བ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་འཛིན་ལས་སུ་རུང་
བས་ན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་ཀྱི་རོལ་པར་
ཤེས་ཤིང་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱིས་རང་དབང་དུ་བསྐྱུར་བའུ་བ་པའི་དུས་
ན། སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ལ་
དབང་འགྱུར་ནས་གཞན་དབང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་མི་བརྗེ་
བའི་ཆེ་སློག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱའོ།།

འདི་དག་གི་གནད་ནི་སློག་གི་སྐྱབས་སུ་གདོད་བཤའ་བས་
ཤེས་ལ། རོན་དུ་ཡེ་ཤེས་དང་འཛིན་ཉེན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སློག་
བསྐྱུབས་ནས་དངོས་གྲུབ་རང་དབང་དུ་བྱེད་པའི་གནད་ཀྱི་མན་

དག་ནམས་སྐྱབ་སྡེའི་ཚོས་སྐོར་ལས་གསལ་ཞིང་ཐབ་པར་
བརྟན་ཏེ། རི་སྐར་ན་ཕུང་གི་སྡེབས་ལྡ་དང་། སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་སྐོར་
ཕུགས་ལྡ་ལས་བཤད་པ་སྐར་ལག་ལེན་གནད་དུ་ཁེལ་བར་གྱེད་
པ་གདམས་པའི་མན་དག་གི་སྐོ་ནས་ཚུད་མི་ཐ་བར་ལོར་བུ་ལག་
གཏོང་གི་ཚུལ་དུ་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལོ།

གཉེས་པ་དྲག་སྲགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་གཉེས་ཏེ། གསང་
སྲགས་ཀྱི་དྲག་སྲགས་དང་། དམོད་པའི་དྲག་སྲགས་སོ།

དང་པོ་ལ་འཇམ་དཔལ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་དྲག་སྲགས། གྲག་
འཕྱང་གི་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་དྲག་སྲགས། ཆེ་མཚོག་གི་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་དྲག་
སྲགས། བརྒྱ་དབང་ཆེན་ཀྱི་དྲག་སྲགས། ཕུར་པའི་དྲག་སྲགས།
དྲེགས་འདུལ་གྱི་དྲག་སྲགས། མ་མོའི་དྲག་སྲགས་སོ།

དམོད་པའི་དྲག་སྲགས་ལ་དྲེགས་པ་བཙོ་བརྒྱད་དམ། དྲེགས་པའི་
དེགས་སྡོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཚུའི་དྲག་སྲགས་སོ།

གསུམ་པ་དན་སྲགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་གཉེས་ཏེ། ལྷི་སྐོར་

འཛོམས་བྱེད་སྐྱོར་བ་ནག་པོའི་ངན་སྐྱགས་དང་། ཉང་བརྟུང་སེམས་
ཅན་འཛོམས་བྱེད་སྐྱོར་བ་ནག་པོའི་ངན་སྐྱགས་གཉིས་སོ། །དེ་ལས་
གཉིས་བ་ནང་གི་ངན་སྐྱགས་དེ་ལ། ཡེ་ཤེས་སྣའི་ངན་སྐྱགས་དང་།
སྣ་མ་སྲིབ་སྡེ་བརྒྱུད་ཀྱི་ངན་སྐྱགས་གཉིས་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་རྫོགས་པ་ཨ་རུ་ཡོག

ལུང་ཨ་རུ་ཡོ་གའི་ལྷ་བ་ནི་ལུང་གི་སྐྱོར་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷང་
བའི་ཆ་ཡེ་ནས་དག་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་བཞིན་སྤྱན་གྱིས་གྲུབ་
པའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་། དེའི་སྐྱོང་ཆ་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོ་ཡེ་ཇི་བཞིན་
པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཉེ་དབྱིངས་རིག་དེ་གཉིས་ཀྱང་སོ་སོ་མ་ཡིན་པ་
མི་དད་ཏུ་དབྱེར་མེད་པ་ནི་སྐས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་
དགྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ལྷང་སྲིད་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གནས་ལུགས་དག་མཉམ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ་ལུང་གཞན་ལས་ཀུན་
གཞི་རྒྱ་ཡི་རྒྱུད་དང་བྱ་བ་རྒྱུའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

གཞི་དེ་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་གཉིས་འཛོམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཅན་

ལ་རིགས་དྲུག་སོ་སོའི་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་རིས་
 ཆད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་ན་རང་སྒྲུབ་གིས་དུམ་བུར་བཅིངས་པའི་ལུས་
 ཀྱི་དབུས་སུ་བུམ་ནང་གི་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཡི་ཐེག་ལེ་
 རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་འོད་གསལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་
 ཐེག་ལེ་ཡང་རང་གི་དོ་སོ་ཆ་མེད་ཀུན་འགྲོ་བྱུང་པའི་བདག་ཉིད་
 ཡིན་ཀྱང་དེ་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་བྱི་གང་བྲལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 སེམས་ཅན་གང་ན་སྒྲུབ་བ་དེར་ཚོས་ཅན་སྒོ་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་དེ་ཡང་དེར་སྦྱང་བའི་ཚུལ་དུ་འོད་
 དང་གདངས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲུབ་བའང་ཡོད་ལ། སྒྲུབ་ཡང་ཆ་དང་
 དབྱིབས་དང་མདོག་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མའི་རྣམ་པས་གོས་
 བའང་མེད་དེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ།།

རི་རྟུར་གནས་ན་གདོད་མའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནམ་
 མཁའ་ལྟར་འཕོ་འགྲུར་མེད་ཀྱང་དེ་སྦྱོང་བ་སྤང་ཆད་མིན་པར་འོད་

ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འཆར་གཞི་རིག་གཤངས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་པས་དེའི་
 ཚལ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་འཛིན་ལྷགས་པའི་དབང་གིས་ཚལ་ཉིད་སྐྱོད་
 བྱེད་ལས་ཀྱི་རྒྱང་དང་། སྤ་བའི་ཀུན་ཉོག་བྱང་དུ་འགྲོགས་པའི་རྣམ་
 པར་ཤར་བ་ལས་ཁུ་རུས་རྒྱང་གསུམ་གྱི་བྱེད་ལས་སྤང་བ་གསུམ་
 དང་འགྲོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཇེ་རགས་སུ་སོང་བ་ལས་ཁམས་
 གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སློ་གསུམ་བྱང་སྟེ། དེ་ལས་རགས་པའི་
 ལུས་དང་ལྡན་པ་འདོད་པའི་གནས་འདིར་ཁམས་རྒྱག་དང་ལྡན་
 པའི་མི་ལུས་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། སྤ་བ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་
 སོག་གི་རྒྱང་འགྲོགས་པ་ལ་མའི་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་དབུས་སུ་
 སོན་པའི་རྒྱང་སེམས་ཇེ་རགས་སུ་སོང་བའི་བྱེད་ལས་གྱིས་དབུ་
 མ་ལ་སོགས་པ་ཅུ་གཙོ་མོ་གསུམ་དང་ཕོར་ཆགས་པ་ནས་གཟུང་
 རྟེ་མཐར་ཅུ་ཡི་རིགས་སྤ་རགས་ཐམས་ཅད་ཆགས་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་གནས་སྐྱབས་བརྩའི་ཚུལ་གྱིས་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
 གྲུབ་ཅིང་། ལུས་དེའི་གནས་ལཱའི་འཁོར་ལོ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ཅུ་ཡི་

མོག་མར་གང་ལས་བྱུང་བ་འགྲུར་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱུང་མའི་དབྱིངས་
 སུ་བསྟེན་བས་སེམས་ཉིད་བདེ་ཆེན་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་དགྱིལ་
 འཁོར་དེ་ཉིད་ལུས་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལམ་དུ་བྱས་པ་ལས་མངོན་དུ་
 འཆར་བར་ཤེས་པ་འདི་ནི་ཨ་རུ་ཡོ་གའི་ལྷ་བ་ཡིན་ཏེ། གནད་འདི་
 མ་རྟོགས་ན་ལུས་ཀྱི་ཅ་རྒྱུད་ཐེག་ལས་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཁོ་ནས་འཁྲུལ་
 སྤང་འགག་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་བསྐྱེད་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་
 འགྲུབ་པའི་གནད་མི་ཤེས་པས་མཚན་བཅས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་རི་སྟེང་
 བ་ཀུན་གྱི་གནད་འདི་ལ་མཐར་ཐུག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སྒོམ་པའི་རིམ་བ་ནི་དབང་བཞི་དང་རྗེས་
 སུ་འབྲེལ་བའི་ལྷ་བ་བཞི་དང་ཀྱུབ་མཐའ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སྒོ་ཆེ་
 རྒྱུད་གི་རྩལ་འབང་བཞིན་ཉམས་སུ་སྤང་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཉེ་དུ་གའི་
 གལ་པོ་ལས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་གསང་
 ཤེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རང་ལུས་དང་གཞན་ལུས་ཐབས་ལྡན་གྱི་རྣལ་
 འཁྲུང་གཞོན་སོར་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཉམས་ལེན་གྱི་

དེམ་པ་ལའང་རྒྱུད་དང་རྒྱུབ་ཐབས་སོ་སོའི་མན་ངག་གི་དབང་གིས་
 ལྷ་ཚོགས་སུ་བྱང་ཡང་། དོན་ལ་ལས་རྒྱུད་དབུ་མར་བསྐྱེམས་ནས་
 གཉུག་མ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པར་མཐུན་
 པས་ན། འདི་ལྟར་ལུས་ཀྱི་དབུས་སུ་གཙོ་མོ་གསུམ་དང་འཁོར་
 ལོ་ལྟར་བརྟེན་པའི་རྒྱུད་ཁམས་ཀྱི་དེམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པས་དེ་
 སོ་སོར་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་འཆར་བའི་ཐབས་ཀྱང་སྣ་
 ཚོགས་སུ་ཡོད་ལ་དེ་ཀུན་གྱི་ཅ་བ་ནི། སྤྱིང་གའི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་
 གསུམ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཅ་ཞེས་བྲ། གསུམ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཅ་ཞེས་བྲ།
 གཅིག་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཅ་ཞེས་བྲ། གཅིག་ནི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཅ་ཞེས་བྲ།
 སྤྱི་དེ་ལྟར་བརྒྱད་དོ། །ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཅ་ལ་འོད་སེར་པོ་རྒྱུམ་པོ་གནས་
 ཤིང་། དེ་ལ་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བག་ཆགས་རྣམས་གསོག་པའི་རྟེན་
 སྤྱིང་པོ་ཚོ་དང་། མ་དག་པ་འཁོར་བའི་དུས་ཀྱི་ལྷ་མིན་དང་ཕྱོལ་སོང་
 དུ་སྐྱེ་བའི་བག་ཆགས་གསོག་པའི་རྟེན་ས་བོན་སུ་དང་ཉི་གནས་
 ཤིང་འོད་སེར་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གནས་སོ། །

ཡེ་ཤེས་གྱི་ཅ་ལ་འོད་མཐིང་ག་སྐྱལ་དུས་པ་འདྲ་བ་ལ་དག་
 པའི་སྒྲིང་པོ་རྩྱུ་དང་མ་དག་པ་ལྟ་དང་མིའི་ས་བོན་ལྟ་དང་བྱི་གནས་
 ཤིང་། འོད་དེ་ལ་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་གནས་སོ། །རང་རྒྱུད་གྱི་ཅ་ལ་
 འོད་དམར་པོ་ལྷ་གམ་ལ་དག་པའི་སྒྲིང་པོ་ལྟ་དང་མ་དག་པ་ཡི་
 དུགས་དང་དཔྱལ་བའི་ས་བོན་སྤེ་དང་དུ་གནས་སོ། །འོད་དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་གནས་སོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་
 ཅ་ལ་འོད་དམར་ནག་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སློ་ལྗེའི་རྣམ་ཤེས་
 རྒྱལོ། །ཅ་དེ་རྣམས་གྱི་དབུས་ན་ཅ་གསུམ་གནས་ཏེ། གཡས་ཐབས་
 གྱི་ཅ་སྟེ་ཡི་གེ་ཚོ། དབུས་ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཅ་སྟེ་ཡི་གེ་ལྷན་
 གཡོན་ཤེས་རབ་གྱི་ཅ་སྟེ་ཡི་གེ་རྩྱུ་གིས་མཚན་པའོ། །

ཅའི་དྲངས་མ་འདི་དག་ནི་དབྱིབས་དང་དཀར་གྱི་སྐྱུད་པ་ལྟ་བུ་
 ཏེ་ར་བཅུར་གཤམས་པའི་སློམ་སྤྱ་ཅམ་པ་བན་ཚུན་སྤྱི་ལ་ནས་ཐག་
 པ་ཁྲུགས་སུ་བྲན་པ་འདྲ་བར་གནས་ཏེ་འདི་ནི་སྤྱ་བའི་ཁམས་ཤིན་
 ཏུ་སྤྱ་བའི་ཆ་ཡིན་པས་ས་ཡི་དྲངས་མ་ཡིན་ལ། སྟོང་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་

ཤེས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་ངང་
དུ་མ་གྱུར་པ་མེད་པའི་རྟེན་བྱེད་པའོ།།

ཅའི་དྲངས་མ་དེ་ལ་ཞུག་གི་དྲངས་མ་མཚལ་ཅོག་ལ་མ་ལྟ་བུ་
གནས་པ་ནི་རགས་པའི་སྤང་པོ་གདོས་པ་ཅན་འབྱུང་བའི་ས་བོན་
ཤིན་ཏུ་སྤ་བ་ཚུ་ཁམས་ཀྱི་དྲངས་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་དོན་དུ་མཉམ་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དེ་ཐམས་ཅད་བཀོལ་བ་མེད་པའི་དབྱིངས་
གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པའོ།།

དེ་ལ་བློད་ཀྱི་དྲངས་མ་མེ་ལོང་ཉི་མ་ལ་བཞག་པའི་འོད་ཀྱི་ངད་
ཅམ་ཞིག་གནས་ཏེ། དེ་ནི་རགས་པའི་སྤང་པོ་སྤྲིན་པར་བྱེད་པའི་མེ་
ཡི་ས་བོན་དྲངས་མ་ཉིད་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་སུ་རྟོགས་པའི་སྤོན་མར་
གྱུར་པའང་ཡིན་ལོ།།

དེ་ཉིད་ལ་དབུགས་ཀྱི་དྲངས་མ་གསེར་ས་འོག་ན་གནས་པའི་
རྒྱངས་པ་ཅམ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་གནས་པ་ནི་རགས་སྤང་

གི་རྒྱུང་ཡངས་ཤིང་གཡོ་བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་མུ་བ་མཐར་ཐུག་པ་རྒྱུང་གི་
དྲངས་མའོ། །འདིས་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་
ལ་འཇུག་པ་འབྱུང་བའི་རྟེན་གྱིད་དོ། །

དེའི་དབྱུང་ན་ནམ་མཁའི་དྲངས་མ་བར་སྣང་ཅེས་སང་པོ་
(1)གོ་འབྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གཞས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དྲངས་མ་ལྟ་
འདུས་པའི་དབྱུང་ན་སེམས་ཀྱི་དྲངས་མ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཡེ་
ཤེས་སྣང་པོའི་ཐེག་ལེ་ཆེན་པོ་བཞུགས་ཏེ། དཔེ་ནི་གསེར་ལྷན་མའི་
ནང་དུ་ལོར་བུ་ཀེ་ཀེ་རུ་བཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཁ་དོག་ནི་ཉི་མ་འཆར་ཁའི་
དཀྱིལ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་གསལ་ལ་གོ་
འབྱེད་པ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ནམ་མཁའི་གཟུགས་ཅན་དེ་ནི་
ཁྲུབ་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའི་དྲངས་མ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཡང་
དག་པའི་དབྱིངས་སུ་གསལ་བའི་སྐབས་འབྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
བཞུགས་གཉིས་ལས། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་རང་ལུས་གཞས། །རྟོག་པ་

(1) ཡེ་ཤེས་རྒྱ་པར་མ། ༤༡-༦། །སྤང་སྤང་ལོ། །

ཐམས་ཅད་ཡང་དག་སྤང་། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བྱབ་པ་པོ། །ལུས་
གནས་ལུས་ལས་མ་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་དང་། རིམ་ལྔ་ལས།

རྟལ་ཏུ་སྣང་ལ་གནས་པ་ཡི། །ཐིག་ལེ་གཅིག་ལ་འགྱུར་བ་
མེད། །དེ་སྐོམ་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ། །དེས་བར་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་
འགྱུར། །ཞེས་དང་། རོ་རྩེ་མེ་ལོང་གི་རྒྱུད་ལས།

ལུས་ཅན་སྣང་ལ་གང་གནས་པ། །རང་བྱུང་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་
གཟུགས། །མི་ཤིགས་ཐིག་ལེ་བདེ་ཆེན་པོ། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་
ཀུན་བྱབ་པ། །མི་གནས་ཚོས་སྐྱུའི་རང་བཞིན་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་རྒྱུད་རྣམས་ནས་གསུངས་པའི་སྤྲ་མོའི་ཐིག་ལེ་རྣམས་ཀྱི་
དོན་འདི་ལ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། གསང་བའི་འབྱུང་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
གདངས་ལྔ་ལས་ལུས་ཀྱི་དོད་སོགས་ནང་གི་འབྱུང་བ་སྤྲ་རགས་
རྣམས་བསྐྱེད་ཅིང་། དེའི་མཐུ་བརྟམ་པ་ལས་སྤྱི་རོལ་གྱི་འབྱུང་བ་
པལ་པ་རྩེ་སྟེད་པ་དང་། ལྗོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་འབྱུང་བའི་བར་དུ་
སྤང་བ་ནི་རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་ཚོ་འབྲུལ་སྤྲ་མོ་ལས་རྩེ་རགས་སུ་མཆང་

བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མ་ཆེན་པོ་དྲུག་གི་ས་ཚུ་གཉིས་ཟུང་དུ་ཞུགས་པ་
སྒྲི་དོན་རྒྱུ་མ་ཆེན་གཉིས་གསུང་དོན་རྒྱུ་མ་ཆེན་པོ་མཉམ་ས་གཉིས་སྐྱབས་
དོན་རྒྱུ་མ་ཆེན་གྱི་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མ་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་མཉམ་ས་ཆེན་པོ་མཉམ་ས་གསུང་པོ་
འདི་ལས་སྐྱབས་པ་ཐམས་ཅད་མཆེད་པ་ཡིན་ལོ།།

ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆེད་གཞི་མཐར་སྐྱབས་པ་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའི་
གསུགས་ཅན་ནི་འཛིན་པ་བརྟམས་པའི་དབང་གིས་རགས་པའི་ལུས་
སྐྱབས་མཛོན་པར་གྲུབ་པའི་ཆེ་སྤོང་ག་ན་བཅུད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པར་
སྐྱབས་བའང་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་ནི་ལུས་ལས་མ་སྐྱེས་ཤིང་ལུས་ལ་གནས་
ཀྱི་གཞན་ལ་མ་སྐྱབས་པའང་མིན་ལ། དབྱིབས་ཁ་དོག་དང་ཆེ་ཆུང་ལྟ་
བུར་སྐྱབས་ཡང་དོ་ཤོ་སྐྱབས་རགས་རྒྱུ་མ་ཆེན་གྱི་ཚོས་ལས་འདས་པའི་རྣམ་
ཀུན་མཆོག་ལྟ་བུ་ཀྱི་སྤོང་ཉིད་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱབས་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཆེ་
ཆུང་དང་ཕྱོགས་ཆར་ཡང་མ་གྲུབ་ཅིང་། རང་ལུས་ཀྱི་གནད་འདི་
ཉམས་སུ་སྐྱབས་པས་རྣམ་འགྲོལ་པ་ལ་འོད་རློང་གསུང་ཉམས་སུ་སྐྱབས་
པོང་འཕེལ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་དོ་ཤོ་འཛིན་འབྲལ་མེད་

བ་དོ་རྗེ་ལྷ་བྱ་དུས་གསུམ་མཉམ་བ་ཉིད་ཡིན་བ་སྟེ་གནས་ཚུལ་
 རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། ལྷ་ཚུལ་ཚོས་ཅན་
 སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དུ་བཞུགས་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་རྒྱུའི་ཐེག་ལེ་ལ་
 དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་ཐེག་ལེ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་འབྲེལ་
 བ་དང་། ཐབས་ཀྱི་ལམ་གནད་དུ་ཚུད་བ་ལས་སྤང་ཁམས་ཀྱི་འགྲུང་
 བ་ཐམས་ཅད་འགྲུང་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་སྡོམ་པའི་ཚུལ་འདི་
 དག་ཕྱི་དང་ནང་དང་གཞན་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འགལ་མེད་
 དོན་གཅིག་ལ་སྤྱད་པར་ཤེས་བ་ནི་གསང་སྤྲུགས་ཐབས་ལམ་གྱི་
 དཀའ་གནད་མཐར་ཐུག་བ་ཡིན་པས་འདིར་མདོ་ཅམ་བཟོད་པའོ།

དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་བསྐྱོམས་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐབས་ལ་
 གཡོ་བ་རྒྱུང་གི་རྫོགས་རིམ་དོ་རྗེའི་བཟུང་བ་དང་སྦྱོར་བ་བཞི་ལྟན་
 ཀྱི་བུམ་བ་ཅན་ཚད་དུ་གོམས་པས་རྒྱུང་ལ་རང་བྱུང་ཚུད་བ་ན་འཁོར་
 ལོ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་དམིགས་བ་གཏད་ཅིང་དེར་རྒྱུང་ཐེན་
 པས་རྩ་ཡི་མདུད་བ་རྣམས་གོལ་ཞིང་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་དབུ་མར་སྟེན་

པར་བྱེད་པ་སྟེ། རྒྱུང་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ན་དེས་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་
པ་དང་ཆེ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་འབྱུང་སྟེ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དབང་
ཐོབ་པ་འབྱུང་ངོ་།།

བརྟེན་པ་རྩ་ཡི་རྫོགས་རིམ་ནི་གཙོ་མོ་གསུམ་དང་འཁོར་ལོ་ལྟར་
ཡིད་གྱིས་དམིགས་པ་གཏད་པ་དང་། རྒྱུང་བརྒྱུང་བ་དང་། ལུས་གྱི་
འཇུལ་འཁོར་ལ་གོམས་བའི་རིམ་བས་རྩ་ཡི་གནས་སོ་སོར་རྩ་
ཡི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུང་སེམས་ཟིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་
གོང་ནས་གོང་དུ་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་བར་དུ་སྤང་བར་འགྱུར་ངོ་།།

བཀོད་པ་ཐིག་ལེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་གྱི་རྫོགས་རིམ་ནི་འབར་
འཇག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱང་ལྟ་བུའི་བྱང་ཚུབ་
སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལུས་དང་གཞན་ལུས་གྱི་ཐབས་ལས་
བདེ་བ་སྤར་ཞིང་ཁམས་འཇག་མེད་དུ་བཅིངས་ནས་ཡས་བབ་
དང་མས་བརྟེན་གྱི་དགའ་བ་བྱངས་པས་འཕོ་མེད་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་
པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། འཁོར་ལོ་ལྟའི་རྒྱུང་སེམས་ལས་

སྲུ་རྒྱུད་བ་ལས་ལམ་ལུ་ཡོན་ཏན་འཆར་བ་དང་། དབྱ་མར་རོ་
རྒྱུད་གི་མདུད་བ་ཉེར་གཅིག་གོལ་བ་ལས་ས་བཅུ་གཅིག་གི་ཡོན་
ཏན་འཆར་བ་ཡིན་ལོ།།

དོན་དམ་འོད་གསལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་བརྟེན་
ནས་སྣོད་གའི་ཐིག་ལེ་སྤྲོ་མོར་རྒྱུད་སེམས་ཟེན་བས་སྣང་བ་གསུམ་
ལུགས་སྣོད་ཏུ་ཤར་ཏེ་དེའི་རིམ་བ་དང་མཐུན་པར་རང་བཞིན་
བརྒྱུད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་འགགས་ནས་སྣོད་བྱེད་རྒྱེན་གསུམ་དང་
བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མཚོན་པར་དཀའ་བའི་འོད་
གསལ་བ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེའི་ངང་དུ་མཉམ་
པར་འཛོག་བ་དང་། དེའི་ངང་ལས་ཚུ་ལས་ཉ་ལྡང་བ་ལྟར་སྣང་བ་
གསུམ་ལུགས་འབྱུང་དུ་ཤར་བས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་བྲས་རྒྱུད་འོད་
ཟེར་སྤྲོ་བས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱེན་བྲས་ནས་སྤྱོད་མའི་དཔེ་བཅུ་
གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ལྟ་ཡི་སྤྱོད་ལྡང་བའི་སྤྱོད་མའི་ལུས་འབྲུབ་
པར་བྱ་བ་ནི་ཐབས་གཙོ་ཆེ་བས་མཚོན་བཅས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་དུ་

བསྐྱབས་ལ་སེམས་ཉིད་གཉེན་མཁའ་དབྱིངས་སུ་མཉམ་པར་
བཞག་པས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་ནས་ཤར་ཞིང་དེའི་ཅལ་སྤང་
འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་དག་པ་ཆེན་པོར་ཤར་བ་ནི་
མཚན་མེད་ཚོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་གཉིས་གང་ལྟར་ཀྱང་ཚོས་
ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་གནད་ལ་དོན་མཐུན་པ་ཉིད་དོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་བཅས་ཀྱི་ཚོགས་རིམ་ལ་གཙོ་བོར་གནད་དུ་
བསྐྱབས་པས་རྣལ་འབྱོར་ནང་གི་ས་ལམ་རྣམས་སྤུར་བར་བསྐྱོད་དེ་
འབྲས་བུའི་ཡེ་ཤེས་བཅོན་ཐབས་སུ་འཆར་བར་བྱེད་པ་འདི་ནི་གཙོ་
བོར་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་ལུས་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། བྱེད་
པ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་
ཐུག་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བསྐྱབས་པའི་སྤྱིར་ཉེ། འདི་
ལྟར་ཁམས་རྒྱལ་དང་ལྡན་པའི་མི་ཡི་ལུས་ནི་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཉམས་
སུ་ལེན་པའི་རྟེན་མཚོག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
དུང་འགྲོ་སོགས་པལ་པ་རྣམས་ནི་ཁམས་རྒྱལ་ཅམ་དང་ལྡན་ཡང་

སོགས་ལམ་ལུ་དང་འགྲུར་དབང་མ་ངེས་པའི་ས་སོགས་ས་བརྩ་
གཅིག་པོ་ནང་གི་ཐབས་མཁས་གྱིས་སྦྱར་དུ་བསྐྱོད་ནས་སྐྱབ་ཞེ་ཡེ་
ཤེས་ལྡེའི་བདག་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་རྗེ་རྗེ་འཆར་གི་སྐྱེ་
འགྲུབ་པར་འགྲུར་ཏེ། འདི་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྲས་བུའི་རྒྱད་དང་
མཐར་ཕྱིན་འབྲས་བུའི་རྣམ་འཁྲོར་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

གསུམ་པ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཉི་ཡོ་ག

ཨ་ཉི་ཡོ་གའི་ལྟ་བུ་ནི། སེམས་སྐྱོང་མན་ངག་གི་རྒྱུད་རྣམས་
ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་སེམས་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རོ་བོ་སྐྱོང་བ་
ཉིད་ལ་དམིགས་མཚན་ཐམས་ཅད་ཀ་ནས་དག་ཅིང། རང་བཞིན་
གསལ་བ་ཁྲུབ་བརྟེན་ཆེན་པོ་སྐྱེ་འགག་ལས་འདས་པར་ལྷུན་གྱིས་
བྱུབ་པ། དེ་ལྟར་ཀ་དག་དང་ལྷན་བྲུབ་དབྱེར་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་
དེའི་རྩལ་ལས་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་འཆར་བས་ཐུགས་རྗེ་ཀུན་
ཁྲུབ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བཞུགས་པ་དེ་ཉིད། བསྐྱེད་པ་དང་མཚན་
བཅས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཐབས་ལ་སྦྱོས་མི་དགོས་པར། ལྷ་མའི་དོན་

བཞུགས་པའི་བཤའ་བཤུགས་ཀྱི་སྐབས་དང་སེམས་ཉིད་རང་སར་རང་ངོ་སྤྲོད་
པའི་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་བསམ་ལ་བཞག་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་ཐད་ཀར་ངོས་
ཟེན་པར་བྱས་པས། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་དེའི་རྒྱུ་དང་རྗེས་
པར་འཆར་བས་དགག་སྐྱབ་སྤང་བྱང་མི་དགོས་པར་རང་སར་གྲོལ་
ཞེད། རིག་པ་འགྱུར་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་ནམ་ཡང་མི་
གཡོ་བར་བྱེད་པའོ།།

དེ་ལྟར་ལྟ་བུ་རྟོགས་ནས་སྒྲོལ་བ་ནི་རིག་པ་དེ་ལོ་ན་ཚོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་དེའི་རང་བབ་ཡེ་ནས་
སྐྱུ་གྱིས་བྱུ་བ་པ་ལ་དེ་ཚོས་བས་སྒྲོལ་དུ་མེད་ཅིང་དེའི་དོན་ལ་ནམ་
གནས་པ་ན་ཡིངས་སུ་ཡེ་ནས་མེད་པའི་རང་བཞིན་བབ་ཀྱི་བསམ་
གཏམ་ལ་གནས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱོ་བུར་བ་ནི་དེའི་ངང་དུ་རང་
འཁར་རང་གྲོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་གནས་མི་གནས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱབ་
མི་དགོས་པར་ཐམས་ཅད་དུ་རིག་པས་དབང་བསྐྱུར་བའོ།།

སྤྲོད་པ་ནི་ཆེད་དུ་ཚོས་བའི་དགག་སྐྱབ་གང་ཡང་མེད་པར་སྤང་

སྲིད་ཐམས་ཅད་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་བ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་འབྲམས་
ཤུགས་འབྱུང་གི་ཚུལ་གྱིས་སྲོལ་བའོ།།

འབྲས་བུ་ནི་རིག་པའི་གཞི་ལ་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏུན་མ་བཅའ་
སྤྱོད་གྱིས་བྱུབ་པ་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་བའོ།།

ལམ་འདི་ལའང་ཁྲེགས་ཚོད་ཅོག་བཞག་བཞི་ཡི་ངང་ལས་མ་
གཡོས་པར་མིག་ལས་ཡེ་ཤེས་འོད་ཅེའི་ལམ་བརྒྱན་དེ། ཉམ་མཁའ་
དྲངས་པའི་དབྱིངས་སུ་ནང་གི་དབྱིངས་དང་རིག་པའི་གདངས་
ཚོལ་མེད་མངོན་སུམ་སྣང་བ་ལ་གནད་དུ་གཟིར་བས་སྣང་བ་བཞི་
རྫོགས་ནས་གདོས་བཅས་ཀྱི་སྐྱབས་འོད་གསལ་དུ་དེངས་ཤིང་
གདོད་མའི་དབྱིངས་སུ་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་ནང་རྒྱན་སྡེ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་འགགས་བསྐྱུ་བ་ལ།

སྦྱིར་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱན་འདི་དག་གི་དགོངས་དོན། རྒྱན་
གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ་སྦྱིར་བསྟན། ལམ་རྒྱན་དངོས་
པོ་དགུས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པར་གསུངས་པས་དངོས་པོ་དགུ་ནི་

བསྐྱབ་བྱ་བཅུ་གཅིག་ལས་ལྷ་སྲོད་གཉིས་སྲིར་བཞག་པའི་ལྷག་མ་
དགུར་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་གཞི་ཡི་རྒྱད་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། མ་རྩེ་ཡོ་ག་པས་ནི་
བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ལྷག་པའི་ཚོས་སྐྱ་ཚེན་པོའམ། དག་མཉམ་
བདེན་པ་དབྱེར་མེད་གྱི་ཚུལ་དུ་གཏན་ལ་སབ་པ་སོགས་ནི་གོང་དུ་
བཤད་པ་བཞིན་གོ།།

ནང་རྒྱད་གསུམ་གྱི་གཞི་གཏན་ལ་དབབ་ཚུལ་གྱི་ལྷ་བའི་བྱང་
པར་དེ་ལྷ་བུའི་སྲིར་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པར་
འདོད་ཚུལ་ལའང་འདི་ལྟར། མ་རྩེ་ཡོ་གའི་གཞུང་གིས་ནི། གནས་
ཚུལ་ལ་དག་པ་ལྷའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་ཀྱང་། ལྷང་ཚུལ་ལ་འབྲུལ་
པ་ཅན་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་མི་བྱས་པར་འདོད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོངས་སུ་
དག་པའི་ལྷ་དང་མ་དག་པའི་འཁོར་བ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་ཚུལ་
གྱིས་སྣང་བའི་རང་བཞིན་ལྟར་བསྐྱབ་པའོ།།

འདི་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་ངོར་ཚད་མས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་གཉིས་སྒྲུང་གི་སློབ་ཅན་ཉོག་གོ་བའི་སྐོལ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་
རིགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་བསྐྱབས་ཀྱིས་བ་ཡིན་ནོ།།

ལུང་གི་གཞུང་ལས།

ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་
ཕྱིར་རྒྱ་མཚོ་ལས་རྒྱབས་ལྟར་བདེ་ཆེན་གཅིག་ཉིད་དུ་མའི་རོལ་
བར་ཤར་བ་ལ་ཁྱད་མེད་པས། སྐྱེ་བ་རྒྱུའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་
པའི་ཚུལ་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་
སྐུ་འདོད་བ་ནི། ལྷང་སྲིད་ཡེ་སངས་རྒྱས་བ་ལྟ་བའི་ལུང་ཞེས་བྱ་
སྟེ། རྣལ་འབྱོར་ཅན་ལ་ལམ་གྱི་སྟོབས་ལས་དེ་ལྟར་བསྐྱེ་མེད་
དུ་བྱུབ་བ་ཡིན་ནོ།།

ཨ་ཉིའི་གཞུང་ལས་རིག་བ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་མཐར་ཐུག་བ་ཡིན་ལ། དེ་ངོས་
ཟེན་པའི་ཆེ་མི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་དེའི་རྩལ་དུ་འཆར་ཞིང་དོན་
གྱི་ངོ་བོ་དེ་དང་གཉིས་སྐུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷང་ཚུལ་ལ་སངས་རྒྱས་

གྱི་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་སྐྱེ་ཡང་རུང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པར་སྐྱེ་ཡང་རུང་། དེ་གཉིས་ཀ་ངོ་བོ་ཡེ་ནས་འཁོར་འདས་
མིང་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་རྣམ་པར་དག་པའི་སྲིད། དེ་སྐྱེ་བུའི་ཡེ་
ཤེས་ཅན་གྱི་ངོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་རང་
སར་གྲོལ་བ་ལས། གནས་སྐྱེང་འབྱེད་པ་དང་། དག་དང་མ་དག་
ཅེས་རིས་སྐྱེ་ཆད་པ་མེད་པས་ན། ཐ་མཐ་གྱི་སྐྱེང་བ་འདི་རྣམས་
མདོག་མ་བརྟེན། སྐྱེ་མ་བརྐྱེད་བར་སངས་རྒྱལ་སྐྱེ་གནས་པ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། དེ་སྐྱེང་སྐྱེང་བ་དེ་ཉིད་ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཀུན་བཟང་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས་ཉིད་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་ཞིག་ཏུ་དག་པ་
ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་ཅོམ་མེད་པར་འདོད་དོ།།

འདི་ནི་རིག་པ་རང་སྐྱེང་གི་སྒོ་ཅན་གྱི་ངོར་ཚོས་ཉིད་གྱི་སྒྲོབས་
ལས་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པའི་སྲིད་ལམ་ཐམས་ཅད་གྱི་དགོངས་པའི་
སྐྱེལ་སོ་ཡིན་ནོ།།

ལམ་གྱི་རྒྱུད་ལ་ནི་མ་རྩ་ཡོ་ག་པས་སྐྱེང་བ་ཆེན་པོ་སོགས་

བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་རྣམ་འགྲུབ་གཙོ་བོར་གྲུས་ཏེ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་
ཅལ་རྫོགས་པ་ན་མཚན་བཅས་གྱི་རྫོགས་རིམ་དང་དེས་བྲངས་
པའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་འབྲུག་པར་འགྱུར་དོ།།

ཨ་རུ་ཡོ་ག་བས་ནི་ལྷ་བདེ་འགྱུར་མེད་སྐྱབ་པའི་མཚན་བཅས་
གྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཙོ་བོར་ལམ་དུ་བྱེད་ཅིང་། སྐགས་ཅམ་བརྗོད་
བས་ལྷ་ཡི་འཁོར་ལོ་རྫོགས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་ལྷ་བདེ་དང་
མཚུངས་ལྡན་གྱི་ལྷ་སྐྱེ་དང་། ལྷ་ས་སེམས་ཅམ་ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་
མའི་སྐྱེ་རྣམས་གྱི་སློན་སྐྱེ་ལྷ་ཆ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དོན་ལྷན་མོང་མིན་
པ་དང་། བདེ་བའི་ཐབས་གྱིས་བྲངས་པའི་དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་རྫོགས་
པ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་ལེན་པའང་ཡིན་ནོ།།

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བས་ནི། དུག་པ་ཡི་ཤེས་གྱི་ཅལ་སྐྱེང་ལྟའི་
འཁོར་ལོ་ཡོ་ནས་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་མ་བསྐྱུར་གྲང་ཚོགས་སྟེ། ཉིང་
དེ་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། མཚན་བཅས་ཐབས་གྱིས་བསྐྱུབ་
པའི་ལྷ་སྐྱེ་ལ་ཆེད་དུ་མི་ཚོལ་ཡང་། གལ་ཏེ་ལྟའི་རྣམ་པར་བསྐྱུར་

བར་འདོད་ན་ཡང་སྐད་ཅིག་དྲན་རྫོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཚུ་ལས་ཉ་སྤང་བ་
ལྟར་རིག་པའི་རྩལ་དེ་ཉིད་དུ་སྤང་བ་ནི་ཡེ་ནས་དམ་ཡེ་དབྱེར་མེད་
ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྣ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

མཚན་བཅས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་རྒྱང་བཅེངས་པའི་རིམ་པ་སོགས་
ལའང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ལྟོས་ཏེ། བསྐྱེད་རྫོགས་དེ་དག་འདིར་འཇུག་
པའི་ལམ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་དབང་འགྲོར་བའི་ཆོ་
བསྐྱེད་པ་དང་རྫོགས་པའི་རྩལ་བ་མེད་པར་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ལྷན་གྱིས་
འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ།།

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་རླེང་ལམ་ནས་རིག་གཤངས་རྩལ་མེད་དུ་
ཤར་བའི་ཐོད་ཀླུ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སོགས་ནི་རྩི་རྩི་ལུས་ལ་བརྟེན་
པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཡང་། མ་དག་ལས་རྒྱང་གི་བྱེད་པ་
བཅེངས་པ་སོགས་རྩལ་བས་དྲངས་པའི་ལམ་འོག་མ་དང་མི་འབྲ་
སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཡེ་ནས་གནས་པའི་རང་གཤངས་རྩལ་མེད་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་རོ།། །དེས་ན་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་འདིར་ཐུག་པས་

འདི་ནི་ཀུན་གྱི་སྒྲ་མ་དམ་པའོ།།

འབྲས་བུའི་རྒྱུད་ནི་རྣམ་གངས་སྣ་ཚོ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་གྲུང་དོན་
འབྲས་སྟེ་མཐར་ཐུག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེ་ཉིད་
དུ་དབྱེ་བ་མེད་དོ།།

དེ་ལྟར་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་གི་གཞུང་གསུམ་གྱིས་གཞི་གཏན་
ལ་འབེབས་པའི་ལྟ་བ་དང་། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དེའི་དབང་
གིས་སྟོན་པ་ལའང་སྟོས་བཅས་གྱི་སྟོན་པ་སྤྱིའི་རྣམ་དང་ཡོ་བྱད་
སོགས་གྱི་ཚུལ་བ་མང་པོ་བརྟེན་པ་ནི་མ་རྒྱལ་ཡོ་ག་བ་ཡིན་ལ། སྤྱིའི་
ལྟ་བ་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པར་སྟོས་མེད་གྱི་ཚུལ་དུ་ནང་གི་ཐབས་ཟབ་
མོ་ལ་འབད་པས། ཞིང་སྤྲུགས་ལྟན་སྤྱེས་གྱི་རྣམ་འགྲུང་མ་རྣམས་
དང་ལྟན་ཅིག་འདུ་བ་ཐོབ་པའི་ཉེ་རྒྱུའི་སྟོན་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཨ་
རྒྱལ་ཡོ་ག་བ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་དང་ནང་གི་བྱ་ཚུལ་དེ་དག་གང་ཡང་གཙོ་
བོར་མི་བྱེད་པར། ཤེས་ཏུ་སྟོས་མེད་གྱི་ཚུལ་དུ་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཉིད་
གྱི་ངང་ལས་ཚུལ་མེད་ཤུགས་འབྱུང་གི་སྟོན་པ་བྱེད་པ་ནི་ཨ་ཉི་ཡོ་ག་

པའི་སྲོད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་བཞིན་དུ་སྒོམ་པ་ལའང་མ་རྣམས་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་
རིམ་བཞིན་གོམས་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱབ་པ་
དང་། ཨ་རུས་དོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱིས་
རྒྱུང་སེམས་བཅིང་སྟེ་ཞི་གནས་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱུར་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་
གཉིས་ནི་རྩོལ་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཨ་ཉིའི་ལུགས་ལ་ནི་རིག་
པ་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ངོས་ཟེན་པས་རང་བཞིན་སྐྱུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བསམ་
གཏུན་ལ་སེམས་འཛིན་གྱི་རྩོལ་བ་ཅི་ཡང་མི་དགོས་པའོ།།

དེ་བཞིན་དུ་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་བསྐྱེད་རྫོགས་རྫོགས་ཆེན་
གསུམ་པོའི་རིམ་པ་བཞིན་གཟུགས་བརྟན་དང་ལྷག་ཉིང་གི་དགྱིལ་
འཁོར་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། བདེ་ཆེན་བྱང་ཚུབ་
སེམས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་། རང་
བཞིན་གདོད་མའི་དགྱིལ་འཁོར་རྩོལ་མེད་དུ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་གསུམ་
ཀྱི་བྱུང་པར་དང་། དབང་ལའང་སྲུགས་སྲུ་མེད་ཐམས་ཅད་དབང་

བཞི་མ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་འདྲ་ཡང་། གཞུགས་བརྟན་དང་ཉིང་ལེ་
འཛིན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་སྤྱི་རོལ་རྗེས་ལ་བརྟེན་ཉེ་དབང་ལོད་པ་
གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་། རྗེ་རྗེ་ལུས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལས་ཡབ་ལུས་
མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་གྱི་དབང་རྗེས་ལས་དབང་
ལོད་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་།

རིག་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱར་བོལ་མེད་
པའི་ཚོས་ཉིད་རོ་སྒྲོད་པ་རིག་པ་ཅུལ་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་གཙོ་བོར་
བྱེད་པའི་བྱང་པར་དང་། དམ་ཚིག་ལའང་ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་
གིས་བསྐྱས་པའི་བསྐྱང་བྱ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་འཛུལ་གྱི་སྒོ་
ནས་ཚུལ་བཞིན་གླང་དོར་བྱེད་པ་དང་། དམ་ཚིག་ཐམས་ཅད་
ལ་རང་དབང་འབྱོར་བའི་བྱིར་བདེ་བ་ཚེན་པོ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ཀྱུར་
ལྟ་བུའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་དང་མཚན་ཉིད་
དང་ལྡན་པའི་ལས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བརྟེན་པ་སོགས་གྱི་བྱ་བ་གཙོ་བོར་
སྐྱབ་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བྱུང་ཡེ་ལེས་ཉག་གཅིག་གི་

ངང་དུ་སྐྱེན་གྱིས་བྱུང་བར་གནས་པས་བྱ་བ་དང་མི་བྱ་བའི་སྐྱེད་
མཚམས་མེད་པར་བྱལ་བར་གནས་པ་འདའ་ཉམས་ལས་འདས་
པའི་བྱེད་པར་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ནང་གི་ཡོ་བྱེད་
དང་སྤྱིའི་སྐྱེད་པ་ཆེན་པོའི་ཡོ་བྱེད་དེ་སྤྱི་ནང་གི་ཡོ་བྱེད་དང་ལྡན་
པའི་སྐོ་ནས་བསྐྱེན་སྐྱེད་བྱེད་པ་དང་།

ངང་ལུས་ཐབས་ལྡན་བསྐྱེན་པ་དང་གཞན་ལུས་ཐབས་ལྡན་
སྐྱེད་པ་སྤྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་བརྟལ་ལྷགས་ཉིད་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་
ཚུལ་གྱིས་སྣ་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཉིས་སུ་མེད་
པ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཤེས་ཤིང་དེ་ལ་གོམས་པ་གདིང་དུ་གྱུར་བ་ཁོ་
ནས་བསྐྱེན་སྐྱེད་བྱེད་པའི་བྱེད་པར་དང་། སྤྱི་དང་ནང་གི་དམ་ཚིག་
རྗེས་དངོས་སུ་བཤམས་པ་དང་ཡིད་གྱིས་སྐྱེལ་པའི་མཚོན་པ་གཙོ་
བོར་བྱེད་པ་དང་། གསང་བའི་མཚོན་པ་རྩ་ཉིའི་དབྱིངས་སུ་རྒྱུད་དང་
ཉོག་པ་གསོད་ཅིང་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྐྱོར་བའི་བདེ་ཆེན་བྱེད་
ཚུབ་སེམས་གྱི་མཚོན་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་། ཡེ་ནས་མཚོན་བྱ་

མཚོན་བྱེད་མེད་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཉམ་པ་ཚེན་པོའི་མཚོན་པ་གཙོ་
པོར་བྱེད་པའི་བྱེད་པར་དང་།

རྣམས་སྐྱགས་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཐབས་གཙོ་པོར་བྱས་ཏེ་ཐིན་ལས་
སྐྱབ་པ་དང་། ལྷུང་སེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པའི་སྲོག་གཟུགས་
འབྱུབ་པའི་སྐོ་ནས་ལས་བསྐྱབ་པ་དང་། སེམས་གྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་
དབང་འཕྲོར་བ་ཉིད་གྱི་ཅལ་སྤང་ལས་རབ་འབྱུམས་ཚོལ་མེད་དུ་
སྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་བྱེད་པར་དང་། ཕྱི་བཅའ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཉིང་
དེ་འཛིན་གྱི་ལྷ་སྐྱའི་ཕྱག་རྒྱ་སྐོམ་པའི་ཚོལ་བ་གཙོ་པོར་བྱེད་པ་
དང་། རོ་རྗེའི་ལུས་ཉིད་གྱི་བསྐྱུལ་བསྐྱོད་ཕྱག་རྒྱ་འགོ་འདུག་གར་དུ་
ཤེས་ཤིང་གཟུངས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བའི་བརྟུལ་ལྷགས་
བྱུབ་པའི་ལམ་གཙོ་པོར་བྱེད་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་ཕྱག་
རྒྱ་ཚེན་པོའི་དགྱིལ་འཕོར་དུ་ལྷུན་གྱིས་བྱུབ་པས་ཚོལ་བ་མེད་པར་
ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་དོན་དང་ལྡན་པའི་བྱེད་པར་དང་། བཟླས་བརྗོད་
གྱི་སྐྱགས་གྱི་ཚོལ་བ་ལ་གཙོ་པོར་བྱེད་པ་དང་། རོ་རྗེའི་བཟླས་བ་

དང་བུམ་ཅན་སོགས་ཀྱིས་སློབ་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེར་སྐྱབ་པའི་
 སྐྱགས་གཙོ་ཐོར་བྱེད་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་
 དབང་འཕྲོར་བས་གཞོམ་མེད་དོ་རྗེ་ལྷ་དའི་གསུང་དང་ཡེ་ནས་ལྡན་
 པའི་སྤྱིར་རག་ཏུ་བརྗོད་པ་མེད་ཀྱང་མི་གསུང་མཉམ་པར་བཞག་པ་
 སྐྱགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དོན་དང་ལྡན་ཅིང་། ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་དོ་རྗེའི་སྐྱེ་དང་གསུང་སྐྱགས་ཀྱི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱུང་པར་འདི་
 དག་བསྐྱེད་རྗོགས་རྗོགས་ཆེན་གསུམ་གྱི་གཞུང་གི་དགོངས་པས་
 བསྐྱབ་པའི་མཐའ་བཅུ་གཅིག་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་ཡིན་
 པས་དོན་གྱི་འགགས་བཤོལ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་གསུམ་དང་བསྐྱབ་བྱ་
 བཅུ་གཅིག་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པ་ནི་གསང་བ་སྙིང་པོའི་སྤྱི་དོན་ཏུ་
 བརྗོད་ཐེབ་པས་འདིར་མ་གྲིས་སོ།།

རྒྱས་པར་སྐྱགས་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་སོ་སོའི་ཆེ་བ་དམ་ཚིག་ལྟ་
 བ་སོགས་བཅུ་བཤད་པ་དང་། སྤྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་
 པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཐབས་བཤད་པ་སོགས་ནི་སྤྱི་བཤད་

ཐབས་གསལ་པར་བྱེད་པའི་མན་ངག་གི་ཚོས་སྡེ་ཉི་ཤུ་རྣམས་སུ་
ལེགས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ཐ་མར་དགེ་བ་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་བརྒྱན་གྱི་
དགོངས་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། སོ་སོའི་དགོངས་དོན་རྣམ་
པར་བཤད་པ་དང་། ཟུན་མོང་དུ་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་
པོ་ལ། འཇམ་དཔལ་སྐྱེ་འཁོར་ལོ་རྣམ་པ་བཞིའི་དགོངས་པ། བརྒྱ་
གསུང་ཏེ་སྐྱད་ཐེངས་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ། ཡང་དག་སྤྲུལ་
དུ་ལུ་འབྱུ་བརྒྱན་གྱི་དགོངས་པ། ཆེ་མཆོག་ཡོན་ཏན་བདུད་རྩི་
རྣམ་དག་གི་དགོངས་པ། སུར་པ་ཐིམ་ལས་ཐལ་འབྲིན་རྣམ་པ་
བཞིའི་དགོངས་པ། མ་མོ་ཚོད་གཏོང་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་དགོངས་པ།
འཇིག་རྟེན་མཚོད་བསྟོད་མཚོད་བསྐྱབ་བརྟེན་གསུམ་གྱི་དགོངས་
པ། དམོད་པ་བྲག་སྤྲུལ་འབོད་བྲད་བསད་གསུམ་གྱི་དགོངས་
པ། ལྷ་མ་རིག་འཇིན་བསྟེན་སྐྱབ་རྣམ་པ་བཞིའི་དགོངས་པ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ། འཇམ་དཔལ་སྐྱེའི་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་

རྣམ་པ་བཞིའི་དགོངས་པར་འདུས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན།
གནས་པའི་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུར་བཤད་པ། སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་གཙོ་བོ་
པར་བཤད་པ། སྐྱལ་པའི་འཁོར་ལོ་ཚོ་འབྲུལ་དུ་བཤད་པ། གཙོ་བོ་
པའི་འཁོར་ལོ་ཐོན་ལས་སུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མདོ་རྒྱས་
གཉེས། དང་པོ་གནས་པའི་འཁོར་ལོ་མདོར་བསྟན་པ།

གནས་པའི་འཁོར་ལོ་བདག་ཉིད་ཡ་སྟན་ཏ་ཀའི་སྤྱགས་ཀ་ན་
གནས་ཏེ། དཔེར་ན་ལོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ།

ཇི་ལྟར་ན་ལོར་བྱ་ལས་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ལྟར།
འཇམ་དཔལ་ཡ་སྟན་ཀའི་སྤྱགས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཚོས་
ཐམས་ཅད་འབྱུང་པའི་ངོ་བོར་གནས་ཤིང་ཡེ་ནས་རྣམ་དག་འཕོ་
འབྱུང་མེད་པའི་སྲིད་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡ་སྟན་ཀའི་སྤྱགས་ཀ་ན་
གནས་ཞེས་བྲལོ།

གཉེས་པ་གནས་པའི་འཁོར་ལོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གནས་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གང་ཡིན་སྟེ་ན་རང་གི་

སེམས་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་
འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་གི་སྤྱིར་ན་དེ་ཁོ་ནར་ཚོས་ཐམས་ཅད་
འདུས་ཤིང་འུབ་ཆུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །རི་ལྟར་འདུས་ན་སྐབས་འདིར་
རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ།

སྐྱ་གསུམ་གནས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་བཞི་གནས་པ་དང་། འཁོར་
འདས་གཉིས་གནས་པ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་གནས་པ་དང་། ལྷ་
སྲོད་གཉིས་གནས་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་གཉིས་གནས་པ་དང་། ཞི་
ལྷག་གཉིས་གནས་པ་དང་། ཤེར་ཉིང་གཉིས་གནས་པའོ། །དང་པོ་
སྐྱ་གནས་པའི་ཚུལ་ནི།

རང་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་རང་དབང་དུ་གྱུར་
པའི་དུས་ན། སྤྱི་ནང་སྤང་སྲིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་
རང་སེམས་ལས་བྱུང་ཞིང་སེམས་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་
ཡིན་ལ། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཕམ་རང་བཞིན་ནི་རིག་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་དེ་ཁོ་ན་ལས་མི་འདའ་བ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་

མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཚོས་གི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་གི་དེ་ལས་གཞན་དུ་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེའི་ཆེ་འདོད་ཡོན་ལྷན་མ་བཀག་པར་རི་ལྟར་
འདོད་པ་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དབང་ཟད་པ་མེད་པར་ཐོབ་པ་ནི་
ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཞེས་བྲལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་
ཐམས་ཅད་གི་ལུས་སུ་སྐྱེ་ལ་ཞིང་ཡིད་གིས་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་
དབང་བསྐྱུར་བ་ནི་སྐྱེ་ལ་པའི་སྐྱེ་ཞེས་བྲལ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་གསུམ་པོ་
རང་ལ་རང་ཆས་སུ་གནས་པ་ནི་སྐྱེ་གནས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་བཞི་གནས་པ་ནི།

རང་སེམས་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་སྟོང་ལ། སྟོང་བཞིན་དུ་སྣང་
བའི་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་སྣང་ལ་མ་ཞེན་
པ་དེ་ལ་ནི་ཚོས་དབྱེངས་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྲལོ། །དེའི་རང་ལས་འཕྲོ་
འདུ་ལས་གི་ཕྱག་རྒྱ་སྣ་ཚོགས་པ་བྱེད་པའི་དུས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྗོད་དང་འབྲ་བར་རི་ལྟར་བལྟས་པ་ལྟར་
སྣང་ཡང་དངོས་པོར་བྱུབ་པ་མེད་པར་རང་གིས་རྫོགས་པ་ནི་མེ་ལོང་

ལྷ་བྱའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །རང་གི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ལ། བྱང་ལྷ་དབང་
ལྷ་རྣམ་ཤེས་ལྷ་ཡུལ་ལྷ་ཁ་དོག་ལྷ་ཡབ་ལྷ་ཡུམ་ལྷ་སོགས་ཡེ་ནས་
གནས་ཤིང་དེ་དག་མཉམ་ལ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་
པ་ནི་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་མ་
བཅའ་མ་བསྐྱབས་པར་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གཞོན་ནས་
ལྷོན་གྱིས་བྱུབ་པར་རྟོགས་པ་ནི་བྱ་བ་བྱུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟར་
ཡེ་ཤེས་བཞི་ཡང་རང་གི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ལ་ཡེ་ནས་རང་
བབ་གྱིས་གནས་པའོ། །

གསུམ་པ་འཁོར་བ་དང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་གཉིས་སུ་
སྤང་བ་ཡང་།

རང་སེམས་ལ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་སྤང་བར་ཟད་ལ། ཇི་
ལྟར་སྤང་བ་དེ་ནི་རང་གི་སེམས་གྱི་སྤང་བ་སེམས་གྱི་ཚོ་འབྲུལ་
ཅམ་དུ་ཟད་ཅིང་། སེམས་རང་ཉིད་འཁོར་འདས་ལྟར་སྤང་གི་
དེ་ལས་ལོགས་སུ་འཁོར་འདས་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་

གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་མེད་པར་ངེས་ཤིང་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
དོན་དམ་པའི་དབྱིངས་སུ་མཐར་ཐུག་པས་ན་འཁོར་འདས་
གཉིས་ཀྱང་དེར་གནས་པའོ།།

བཞི་པ་བདེན་པ་གཉིས་གནས་པ་ནི།

ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་མཐར་ཐུག་
པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དེའི་རྩལ་སྤང་ལས་སྤང་བས་བསྐྱུས་
པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་མ་འབྲེས་པར་སྤང་བ་
ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟེ། དེ་སྟར་བདེན་པ་གཉིས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ལ་ཡེ་ནས་གནས་པའོ།།

ལྔ་པ་ལྟ་བ་ནི།

མིག་དང་འབྲས་སྟེ་ཡུལ་གྱི་ཉེས་སློན་ཐམས་ཅད་གདར་ཤིང་
གཙོད་ལ། སློད་པ་ལས་དང་འབྲས་སྟེ་ལས་སོ་སོའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་
ཆུད་མ་ཚོས་པར་སློད་པའི་ལྟ་སློད་ཀྱི་མཐའ་ནི་གང་ཞེ་ན། ཚོས་
ཐམས་ཅད་སྤྲོད་པོ་ཚོས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ལྟ་

བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་བ་དེ་ལྷ་བུའི་ངང་ནས་གང་སྲོད་
ཚོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་མི་འབྲལ་བར་སྲོད་པ་ནི་སྲོད་པའི་རྒྱལ་པོ་
ཉེ། དེ་ལྷ་བུའི་ལྷ་སྲོད་ཀྱང་གཞན་ན་མེད་དེ། རང་གི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
སེམས་ལ་ཡེ་ནས་གནས་པའོ།།

བྱུག་པ་ ཐབས་ཤེས་གཉིས་གནས་པ་ **ནི།**

རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་སྣང་པོ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
སེམས་ལས་བྱང་ཞིང་། དེའི་ངང་ལས་མ་འདས་པར་ཤེས་པ་ནི་
ཤེས་རབ། དེ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྲོད་པ་ནི་ཐབས་ཉེ། ཐབས་
དང་ཤེས་རབ་དག་ཀྱང་རང་གི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་རང་ཚོས་
སྲུ་གནས་པའོ།།

བདུན་པ་ ཞི་ལྷག་གཉིས་གནས་པ་ **ནི།**

ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངང་དུ་
བྱས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཞི་གནས་དང་། དེ་ལྷ་བུར་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྲོད་པ་

ནི་ལྷག་མཐོང་སྟེ། ཞི་ལྷག་གྲང་རང་གི་བྱང་ཚུབ་གི་སེམས་ལ་ཡེ་
ནས་གནས་པའོ།

བརྒྱན་པ་རྣམ་འགྱུར་པའི་གསང་བའི་ཡོ་བྱད་གཉིས་སུ་
གྲགས་པ་ནི།

ཤེས་རབ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཉེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་
ལས་སུ་རུང་བ་ལས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཞིང་། ཤེས་རབ་
གྱིས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྤྱོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་མངའ་
དབང་ཆེན་པོ་འགྱུར་བས་ན་འདི་དག་རྣམ་འགྱུར་པའི་ཡོ་བྱད་ཆེན་
པོའོ། །དེ་གཉིས་གྲང་ཡེ་ནས་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་རང་རིག་པ་
བྱང་ཚུབ་གི་སེམས་ལ་རང་གིས་གནས་པའོ།

དེ་ལྟར་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བརྒྱན་པོ་འདིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་
བྱང་ཚུབ་སེམས་གི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །འཁོར་
ལོ་ཞེས་པ་ཐུགས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་མཐའ་གང་
དུའང་མ་ངེས་པས། ཚོས་ཐམས་ཅད་པར་དགག་སྐྱབ་རིས་ཆད་

མེད་པར་སྣ་ཚོ་གས་སུ་འཕྲུལ་ཞིང་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འཁོར་བས་
འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ།།

རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ཀ་འཁོར་ལའི་ལས་ནི་གཙོད་པའི་དོན་ཏེ།

འཁོར་ལོ་གསང་བའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བའི་ལུང་ལས།

འཇམ་དཔལ་ཐུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འཁོར་ལོ་ཡིས།།

སྲིད་གསུམ་འཁོར་བའི་རྫོངས་པ་ཅད་ནས་གཙོད། །ཅེས་པ་

ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་བཞིན་ལོ།།

གཉིས་པ་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་ནི།

ཡ་སྐྱེ་ཀའི་ལྷེ་བ་ན་གནས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེ་ས་མདོའི་མཁར་

བཟང་པོ་ལྷ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་དོ་རྗེའི་མཁར་བཟང་པོ་དེར་ཡུལ་

ཁམས་པ་དག་འདུག་པའི་གནས་ཡོད་པས་དེར་ཞུགས་ན་རང་ཉིད་

གཞན་གྱིས་མི་ཚུགས་པ་སོགས་དེ་ལྟར་བྱ་བའི་དབང་ཡོད་པ་ལྟར་

འཇམ་དཔལ་ཡ་སྐྱེ་ཀ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐྱབ་བརྗེས་པའི་དུས་

ན། ཁམས་གསུམ་སྲིད་གསུམ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཅ་རྒྱུང་ཐིག་

གསུམ་ལ་སོགས་པ། སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཐམས་
ཅད་ལ་འཇམ་དཔལ་ཡ་ལྷན་ཀའི་ལོངས་སྤོང་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་
དབང་གྲེད་པའི་སྲིད་ཉེ་ཐམས་ཅད་དེའི་སྐྱའི་ངང་དུ་རྫོགས་པའི་སྲིད་
རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདུལ་ལྷུང་ལས།

ང་ལས་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་བྱུང་། །ང་ནི་ཐམས་ཅད་ཀུན་གྱི་
ཇེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་སྲིད་སྲིད་ལྟར་ན་ལས་
གྱི་གཤེན་རྗེའི་རྒྱལ་པོའི་སྟོ་བ་ན་སྲིད་པ་གསུམ་གནས་པས་
ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཚེའི་དུས་གྲེད་པའི་ཚེ་ན་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཁོའི་ལག་དུ་མི་འགོ་མི་སྲིད་པས་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་
སྲོག་དབུགས་གྱི་བདག་པོ་ཡིན་ཞིང་། གཤེན་པོ་རྣམས་གྱི་རྗེར་
གྱུར་པ་དེ་དག་གྱུང་། ཉགས་གྱི་ཕྱག་རྒྱར་བསྟན་པའི་སྐྱུ་གང་གི་སྟོ་
བ་ན་གནས་ཤིང་ཐ་མལ་པའི་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་དུ་གྱུར་པ་འཁོར་
འདས་ཐམས་ཅད་གྱི་བདག་པོ། དེའི་གོང་ན་གཞན་མེད་པ་ནི་ཡང་
དག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱུ་འཇམ་དཔལ་ཡ་ལྷན་ཀའི་སྲིད་རོ། །

ནང་ལྟར་ན་མངལ་ནས་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་པོ་
ལྟེ་བ་ནས་ཆགས་ཏེ། ལས་རྒྱུ་འཕྲོ་བའི་གཞི་ལྟེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཆགས་ཤིང་ལྟེ་བ་དེ་ནི་བཙེན་རའམ་ཚོ་ཚུའི་འབྱུང་ཚོ་དང་འབྲ་བས་
དེར་རྣམ་ཤེས་ཆགས་ནས་མི་འཚོར་བར་འཛིན་ཅིང་ནང་གི་འཕྲོ་
བའི་དུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་རིམ་གྱིས་འཕྲོ་ཞིང་འཛོམས་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།

གསང་བ་ལྟར་ན་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་གི་
བྱས་པས་དུས་ཀྱི་དག་དེ་དག་འཕྲོ་མེད་དུ་འཛོམས་པ་ནི་དཔལ་ཡ་
སྒྲ་ཀ་སྟེ། དེས་ན་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་ལྟེ་བ་ན་གནས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
ལ་འཁོར་ལོ་ཞེས་འདོགས་པ་ནི། སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་
རྣམས་མ་རིག་ལོག་ཏེ་ག་གི་འབྱུང་པས་གཟུང་འཛིན་ཞེན་ཅེས་ཆགས་
བརྟེན་⁽¹⁾ནས་གནས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་འཁོར་བས་
ན་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་

(1) དབུ་མེད་དཔེ་རིན། ༥༥༧-༩ །ཆགས་བརྟེན།༽

བའི་འཕུལ་བྱེད་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་
གྱིས་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ནི་དེའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་སྐུལ་བའི་འཁོར་ལོ་ནི།

ཡ་ལྷན་ཀའི་ཞབས་ཀྱི་འོག་ན་གནས་ཏེ། དཔེ་སྐུ་མ་མཁའ་སྐྱ་
བྱའོ། །རི་ལྟར་སྐུ་མ་མཁའ་མཁས་པས་སྐུ་མའི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་
གྱི་རྣམ་པ་ཅི་བྱས་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་སྣང་ཞིང་བྱ་བ་བྱེད་པ་
ལྟར་སྟོན་པ་བཞིན། འངས་དཔལ་ཡ་ལྷན་ཀའི་ཐུགས་ཉིད་ལས་མ་
གཡོས་བཞིན་དུ། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་དང་། ཚོགས་དྲུག་དང་། རྒྱུད་
དྲུག་དང་། སྐུལ་བ་དྲུག་དང་། འཁོར་ལོ་དྲུག་ཞབས་ཀྱིས་མཚན་
པར་སྣང་ཞིང་། ཐུགས་རྗེས་སྐུལ་སྐྱེ་བྱུ་བ་དྲུག་གིས་རིགས་དྲུག་
གི་གནས་སུ་དོན་མཛད་པར་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་འགྲུང་མེད་བྱང་ཚུབ་
སེམས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་རྩལ་སྣང་མ་འགག་པར་འཆར་བའི་དབང་
གིས་ཉགས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱུར་སྣང་བ་ཡ་ལྷན་ཀའི་སྐུའི་ཞབས་འོག་ཏུ་
རིགས་དྲུག་མཚན་པའི་ཚུལ་དུ་སྣང་བ་ཡ་སྐུལ་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་།

རིགས་དྲུག་སོ་སོའི་ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྤྲོད་པའི་དབང་གིས་གཅིག་
ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་ཅིང་འཁོར་བས་འབྲུལ་འཁོར་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
ལྟར་ཉོགས་ནས་དེའི་བྱེད་ལས་འཁོར་བའི་དུག་ལྡ་འཛོམས་པའི་ཚོ་
འབྲུལ་མཛོན་དུ་འབྱེན་པར་བྱ་བ་ནི་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །

བཞི་པ་གཙོད་པའི་འཁོར་ལོ་ནི།

ཡ་སྐྱེད་ཀའི་སྐྱེ་ཡི་ཕྱག་ན་མཚོན་ཆའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱམས་པ་སྟེ།
དེའི་ངོ་བོ་ནི་སྤྲོད་ལས་ཡིན་ལ་དཔེ་མཚོན་ཆ་རྣམས་ལྟ་བུའོ། །དེ་
ལྟར་ན་མཚོན་ཆ་རྣམས་གང་ལ་བཏབ་པ་ཐོགས་མེད་དུ་གཙོད་པ་
ལྟར། ཡ་སྐྱེད་ཀའི་ཕྱག་མཚོན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལས་སྤྲོད་ལས་རྣམ་པ་
བཞིས་རང་རང་གི་འགས་རྒྱ་གཙོད་པར་བྱེད་དེ། ཞི་བའི་དུས་སྲུ་མེ་
ཚུ་དུག་མཚོན་དམག་ལྷ་གི་དག་དུས་མིན་འཆི་བ་སྟེ་འཛིགས་པ་
བརྒྱད་པོ་གཙོད་ཅིང་ཞི་བར་བྱེད། རྒྱས་པའི་དུས་སྲུ་ཆེ་རིང་དབང་
ཆེ་བཀའ་ཤིས་གཟེ་མདངས་ཆེ་བ་འཁོར་མང་ལོངས་སྟོན་ཆེ་བའི་
བར་དུ་གཙོད་ཅིང་དེ་དྲུག་པོའི་རྒྱས་པས་འབྱོར་བ་དྲུག་ལྡན་དུ་བྱེད།
དབང་གི་དུས་སྲུ་གཏུག་བྱ་དེ་དག་གིས་བདག་ལ་པ་མ་ལྟ་བུར་མོས་

པ། རྗེ་བོར་མོས་པ། གཙོ་བོར་མོས་པ། སློབ་དཔོན་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་
མོས་པར་བྱས་ནས་མི་གྲུས་པ་གཙོ་བོར་ཅིང་དབང་དུ་བྱེད། དྲག་པོའི་
དུས་སུ་བསྟན་པ་ལ་གཞོན་པའི་དགྲ་དང་བགོགས་ཐམས་ཅད་ཚར་
གཙོ་བོར་བྱས་པས་གཙོ་བོར་ཞེས་བྱ་ཞིང་། སྤོན་ལས་སྣ་ཚོགས་
སུ་འབྲུལ་ཞིང་འཁོར་བས་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་བཞི་པོ་དེ་ཡང་གནས་པའི་འཁོར་ལོ་
སེམས་ལ་འདུས་ཏེ། **སེམས་ལ་སེམས་འདུས་ཚོས་གྱི་སྐྱུ།** །ཞེས་
དང་། སྤིད་པའི་འཁོར་ལོ་ལྷུས་ལ་འདུས་ཏེ། **ལྷུས་མེད་ལྷུས་ཏེ་
ལྷུས་གྱི་མཚོག།** །ཅེས་དང་། སྐྱུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ཞབས་ལ་འདུས་
ཏེ། **གོམ་པ་བཟོད་པས་རིགས་དུག་མཐུན།** །ཞེས་དང་། གཙོ་བོར་
པའི་འཁོར་ལོ་ལྷུག་མཚོན་ཏེ། **སྤོན་ལས་བཞི་ཡིས་དངོས་པོ་
གཙོད།** །ཅེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་བསྐྱུས་ན་དོན་རྟགས་གཉིས་
སུ་འདུ་སྟེ། **དོན་ནི་གནས་པའི་འཁོར་ལོ་ལ།** །རྟགས་ནི་འཁོར་ལོ་
གསུམ་དུ་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་དོན་ནི་ལྟ་བུ་ཡིན་

ཉེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲུང་གནས་དང་ལོ་ཤོར་གྱུར་པ་ཚོས་ཉིད་
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།

རྟགས་ནི་སྤྱོད་ལས་ཡིན་ཉེ། སྤྱིད་པའི་འཁོར་ལོ་ནི་སྤྱོད་ལས་ཀྱི་
ཡུལ་དང་། སྤྱུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ནི་སྤྱོད་ལས་ཀྱི་གཞི་ཚོ་འབྲུལ་སྤང་
བ་དང་། གཅོད་པའི་འཁོར་ལོ་ནི་སྤྱོད་ལས་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་ལྟ་བ་གཅིག་དང་སྤྱོད་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཡ་མ་བྲལ་
ན་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཚུད་ཀྱི། ཚིག་ཅུང་དུ་གསང་སྤྲུགས་
ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྟ་སྤྱོད་ཅེས་གྲགས་ཀྱང་། བསྐྱབ་པའི་མཐའ་དུག་
རྫོགས་ཤིང་ཡོ་བྱད་གཉིས་ལ་ལོངས་མ་སྤྱད་ན་གསང་སྤྲུགས་འཛིན་
པར་རྫོམ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་བ་དང་ཚོས་སུ་འཛོལ་བར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་གཅོད་པའི་འཁོར་ལོ་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་ནི།

རི་རྒྱན་དུ།

འབྲུལ་འཁོར་མཐའ་ཐུག་གཤེན་རྗེའི་གཤེད། །ཅེས་དང་། གཤེན་
རྗེ་གྲུབ་ན་འཁོར་ལོ་བསྐྱོད། །ཞེས་གྲགས་པ་བཞིན་དུ། གཤེན་རྗེའི་
གཤེད་ཀྱི་རྒྱུད་འདིར་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་མཐའ་དག་བསྟན་པས་

ན་དེའི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་དེ་ལོ་
འཁོར་ལོ་ནི་ཡ་ལྷན་ཀའི་སྤྱད་མཚན་གྱི་མིན་ལས་སུ་བཤད་ལ།
རྣམ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེ་ན་འབྲུལ་འཁོར་
ལ་བརྟེན་ནས་ལས་སྐྱབ་པ་དེ་ལ་གཙོ་བོ་དེ་ལོ་འཁོར་ལོར་བཤད་
པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་གཙོ་བོ་དེ་ལོ་འཁོར་ལོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོག་འབྲ་
དང་ལྷགས་འབྲ་གཉིས། དང་པོ་རོག་གིས་བྲག་ལ་སོགས་པ་གང་
ཡང་རོགས་མེད་དུ་འཛོམས་པ་ལྟར། ལྷགས་གཅིག་གིས་ལས་
ཐམས་ཅད་རོགས་དུགས་མེད་པར་སྤྱར་དུ་བྱེད་པ་གནས་རོག་ཆེན་
མོ་ཞེས་གྲགས་སོ།།

གཉིས་པ་ལྷགས་ཀྱིས་མཚོན་སྣ་ཚོགས་དེག་པ་ལྟར། ལྷགས་
མང་པོ་ལས་གཅིག་མ་གྲུབ་བར་དུ་ཡང་ཡང་བརྟེན་པ་སྟེ། རོ་
སྤྱོགས་ཆེན་པོ་དང་འབྲའོ།།

ལྷགས་འབྲའི་འབྲུལ་འཁོར་ལ། འབྲུལ་འཁོར་དང་། འཁོར་ལོ་ཉི་
མ་བཞི་པ་རྒྱུང་བར་བསྐྱོར་བའོ། །དང་པོ་འབྲུལ་འཁོར་ལ་གཉིས་ཏེ་

འབྲུལ་འཁོར་ཆེན་པོ་གསང་བ་དགུ་སྐོར། འབྲུལ་འཁོར་ཚུང་ཏུ་སྲི་
བང་ཏུ་གསྐོར་དོ། །དང་པོ་ལ་འབྲུལ་འཁོར་བསྐོར་བ། འབྲུགས་སྡེ་བ།
གཞུང་བསྐང་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཏུ་གསྐོར། འོད་ཟེར་རྣམ་པ་བརྒྱད་
ཏུ་འབྲུལ་འཁོར་བསྐོར་བ། འཁོར་ལོ་འབྲུལ་འཁོར་བཞིར་བསྐོར་
བ། བརྒྱུག་ལུགས་བཅུར་འབྲུལ་འཁོར་བསྐོར་བ། སྲི་བང་གསང་བ་
དགུར་བསྐོར་བ། ལྷན་དོ་རྗེ་ལྷན་ལཱ་ཏུ་བསྐོར་བ། མགར་བ་ལས་ཀྱི་
དོན་ཏུ་འབྲུལ་འཁོར་བསྐོར་བ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱུས་ཐབས་ནི་
འཁོར་ལོ་དཀའ་གཅོད་སྐོན་མེད་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་འབྲུགས་སྡེ་བ་ནི། མེ་ལོང་ཆེ་ཚུང་གཉིས། མཚོན་
རྟེན་ཆེ་ཚུང་གཉིས། དམིགས་གསལ་ཆེ་ཚུང་གཉིས། ལྡུ་མིག་ཆེ་
ཚུང་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དོ།

གསུམ་པ་གཞུང་བསྐང་བ་ནི། ལྷན་སྐྱུ་བ་པའི་མདོ་བྱང་། གསུང་
གི་སྐྱུ་བ་པ་ཁ་སྟོན། ལུགས་ཀྱི་སྐྱུ་བ་པ་གསོད་བྱེད། ལོན་ཏུ་ཀྱི་སྐྱུ་བ་
པ་ལས་བཅུ། མིན་ལས་ཀྱི་སྐྱུ་བ་པ་ལས་བཞི་དོ།

ཅེ་བ་གསུམ་ནི། ཁམས་གསུམ་དབང་སྤྱད་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་
 གསུམ། ཁ་སྐོང་གསུམ་ནི། སྐོལ་བའི་མདུང་མུང་། གསོད་པའི་སྤྱ་གྱི།
 སྤྱ་གྱི་འག་པོ་གསུམ། སྤྱད་པ་གསུམ་ནི། ཁམས་གསུམ་དབང་སྤྱད།
 སྐོག་མཚུག་སྤྱད། ལས་ཀྱི་མཐའ་སྤྱད་གསུམ་མོ། །ལས་གང་ཡང་
 མ་གྲུབ་ན་མཐར་ཐུག་གསུམ་ལ། འཆི་བདག་དྲག་པོ་དམོད་ལ་བོར་
 བ། གཤེད་པོ་སྟོ་བ་དམུགས་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཉིས་ཀྱིས་གནད་
 ལ་དབབ་པ་སྟེ། ཉིན་བཞི་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་པོ་གནད་ལ་དབབ་
 བ། ལྷུ་ལ་ལྷུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་པོ་གནད་ལ་དབབ་པའོ།

དེ་ལྟ་བུའི་འཇུག་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱུས་ན་ལྟ་བུ་དོན་
 ཀྱི་འཇུག་འཁོར་དང་སྤྱོད་པ་ཉགས་ཀྱི་འཇུག་འཁོར་གཉིས། དང་པོ་
 སྤྱིང་པོ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་རིག་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འཇུག་འཁོར་
 དུ་གནས་པ་དང་། འཇུག་དམིགས་སུ་གནས་པ་དང་། དམིགས་
 གསལ་དུ་གནས་པ་དང་། འཇུག་པའི་མེ་ལོང་དུ་གནས་པ་རྣམས་
 བེ་ལྟ་བུ་དོན་གྱི་འཇུག་འཁོར་ཉེ། འཁོར་ལོ་གསང་བའི་མཛོད་འབྲེད་

པའི་སྡེ་ལུ་མིག་གོ།

གཉིས་པ་སྡོད་པ་ཉགས་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་ནི། དམ་ཅན་ཉགས་
ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་དང། དགོ་སྡིག་ལས་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་གཉིས། དང་
པོ་ལ། བཅུ་བདུན་པ་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྡེ་གས་དང། སུམ་ཅུ་ཅ་
གཉིས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ་དེ། འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་གཤེན་
རྗེ་སྡོད་གི་ངོ་བོར་གནས་པ་དང་སྡོད་པའི་གནས་པ་དང། འཛིག་ཉེན་
པའི་ལྷ་སྡོག་གི་ངོ་བོར་བསྟན་པ་དང། སྡོད་པའི་བསྟན་པའོ།

གཉིས་པ་དགོ་སྡིག་ལས་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་ལ། གསོ་བ་ཡོན་ཏན་
ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་དང། གསོད་པ་ཐིན་ལས་དྲག་པོའི་འབྲུལ་འཁོར།
ཚོ་འབྲུལ་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར། ལུ་འབྲུག་སེར་བའི་འབྲུལ་འཁོར། ཐོག་
སེར་སྐར་མདའི་འབྲུལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་
ཡང། དེ་དག་ལས་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དུ་འདུས་ཤིང། དེ་ཡང་བསྟུས་
ན་ལས་བཅུར་འདུས་ཏེ། ཞི་བ་ལྷ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱོར་

བ། རྒྱས་པ་མེད་པར་སྐྱོད་ཀྱི་ཆེན་རྒྱལ་ཏུ་བསྐྱོར་བ། དབང་བཅུ་ལྔ་མེད་
 མཁའ་བསྐྱོར་བ། བསད་པ་གཤམ་མེད་ལྟོ་བར། འགྲུགས་འདྲེན་
 སེལ་ལྟོ་སྤྱོད་གར། དབྱེ་བ་ཏུ་སྐྱང་འཐབ་པའི་བར་དུ། བསྐྱད་པ་ར་
 མེད་འཕོངས་སུ། ལྷོ་འཕོག་ཤོན་དམར་གྱི་རྒྱལ་ཏུ། ལྷགས་པ་ལྷག་
 གི་ལོག་པར། མཁན་པ་རི་རབ་མིང་དུ་(2)བསྐྱོར་བ་སྟེ། དེ་དག་གྲང་
 ཡེ་ཤེས་ལྷ་བར་ཞི་བའི་ལས་འགྲུབ་པའི་རུས་པ་ཡོད། འཇིག་རྟེན་ལྷ་
 བར་ཞི་ལས་ལྷུང་དུ་འགྲུབ་པའི་རུས་པ་ཡོད། ཐ་མལ་གྱི་ལྷ་བ་ལ་ཞི་
 ལས་འགྲུབ་པའི་ཆ་མཐུན་ཡོད། ཤེན་ལྷ་བས་གྱི་ལྷ་བར་ཐོབ་ཤོར་
 མེད་པས་ན་ཞི་བ་ལྷ་བའི་དགྱིལ་དུ་བསྐྱོར་བས་བསྐྱུབ་བྱ་གང་ལའང་
 ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་དེ་བཞིན་གཞན་དགུ་པོ་ལའང་། ལྷ་མཚན་བཞི་
 པོ་སྐྱུར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལས་བཅུ་པོ་དེ་དག་གྲང་བསྐྱུས་ན་ཞི་
 རྒྱས་དབང་དྲག་བཞིར་འདུས་ལ། དེ་བཞི་ཡང་གསོ་བསད་གཉིས་

(1) ཡེ་ཤེས་དེབ་གཞུགས། ༤༡༠-༦ །སྤྱིང་། ་
 (2) རྩི་ཡིག་དེབ་གཞུགས། ༤༦-༡༡ །སྤྱིང་བ། ་

སྲུ་འདུས་ཉེ་ཞི་རྒྱས་གྱིས་གསོ་བའམ་རྗེས་སྲུ་འཛིན་པ། དབང་འབྲུག་གིས་གསལ་བའམ་ཚར་གཙོད་པར་བྱེད་དོ།

གཉིས་པ་ཐོག་འདྲའི་འབྲུག་འཁོར་ནི། ཀ་བ་བཞི་དང་གཏུང་མ་འབྲུག་སྟེ། འབྲུག་འཁོར་རྒྱུད་དུ་ལོ། །ཀ་བ་བཞི་ནི་ཉི་མ་བཞི་པའི་ལས་གྱི་གང་འཚམས་ཚེན་པོ་བཞི་ལ་བྱའོ། །གཏུང་མ་འབྲུག་ནི། ཕྱི་ནང་གསང་བ་འབྲུག་ལ་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྣུགས་འདྲ་ནི་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དགུ་བསྐྱོར་གྱི་གཞུང་སྟེ། ཕྱི་འི་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དང་། བྱང་གི་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དང་། གསང་བའི་ཕྱི་ནང་གསང་བའོ། །དེ་ལ་བསྐྱོར་ལུགས་གསུམ་སྟེ། ཕྱི་འི་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་:མི་རེང་(1)འགྲོས་སྲུ་བསྐྱོར་བ་དང་། བྱང་གི་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ཕྱི་རུས་སྤེལ་འགྲོས་སྲུ་བསྐྱོར་བ་དང་། གསང་བའི་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ཕྱི་ནང་དབྱུས་མཐའ་མེད་པར་གྲུང་པོའི་འགྲོས་སྲུ་བསྐྱོར་བའོ། །

དེ་ཡང་རི་རྒྱན་དུ། འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་འཁོར་ས་གསུམ། །ཕྱི་

(1) རྗེ་ཡིག་དེབ་གཞུགས། ༤༩-༩ །ཕྱི་རེད། །

ཡི་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དང། །གསང་བའི་ཕྱི་ནང་གསང་བ་ནི། །དབྱུང་
མཐའ་མེད་པར་འཁོར་བ་ཡིན། །ནང་གི་ཕྱི་ནང་གསང་བ་
ནི། །དབྱུང་དང་མཐའ་རྩ་འཁོར་བའོ། །ལྷགས་སྤར་བཅུ་བདུན་
འཕྲོན་འདུག་ཅན། །མཐའ་དང་དབྱུང་སྤྱི་འཁོར་བའོ། །ཞེས་སོ།།

ལས་བྱང་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་བཀའ་སྣུལ་བ་སློའི་དེམ་བ་དང་
སྤར་ནས་བཤད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཉེ་བར་བསྟེན་པ་དང། །ཁྲོ་བོ་ཉེ་བར་
སྤྱབ་པ་གཞུང་བསྐྱངས་ནས། །ཉེ་བར་འོང་ཞིང་དངོས་སྤྱི་བཏྟན་བ་ཐོབ་
པར་བྱས་ལ། །འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་དུས་སྤྱི་སྤྱབ་པའི་གཞུང་བསྐྱང་ངོ་།།

སྤར་མགྲོགས་བཅོན་ཐབས་སྤྱི་བྱས་ན། །རྡོ་རྗེ་གིང་པོ་མའི་
འཁོར་ལོ་སོ་བདུན་ཉེ་འཚོར་མི་སྲིད་པའི་ཁྲུགས་སྤྱི་གཞུག་པར་བྱ་
སྟེ། །དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་གསང་བ་གསུམ་གྱིས་འཁོར་ལོ་མཐའ་བསལ་
ཉེ། །སྤགས་གྱི་མཚམས་སྤར་བ་དང། །གཉའ་མཐུན་པ་དང། །འབྱུ་
གཞུག་པ་དང། །སོ་གདགས་པ་དང། །ཡོན་ཏན་གྱི་འགྱུར་བསྟེན་པ་
ལ་སོགས་པ་ནི་མན་ངག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་དག་ནི་གཤམ་མེད་ཅེས་ཐ་མ་བཤད་པ་སྟེ་དེང་སང་འདི་དག་
 གི་ལག་ལེན་རྒྱས་པ་བྱེད་མཁན་དགོན་ཡང་། གཤམ་མེད་གཤམ་
 གྱི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་སྤྱོད་འགྲུར་བཀའ་གཏེར་གྱི་ཕྱོགས་དུ་མ་
 དང་། རྟོག་པ་གསུམ་པའི་རྒྱུད་རོང་ཐོམ་ཚོས་བཟང་གིས་བསྐྱུར་
 བ་དང་། མན་ངག་སྟོང་གཟེར་ནག་པོ་སོགས་རྒྱུད་དང་མན་ངག་
 གི་རིམ་པ་མང་དུ་བཞུགས་པའི་གཤམ་སྐོར་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་
 གྱི་སྤྱུག་བཞེས་མ་ཉམས་པར་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཚན་ཁ་དང་བཅས་
 ཉེ་གནས་པ་ཉིད་རྣམ་འབྱོར་བས་གཅོད་པའི་འཁོར་ལོ་ཉམས་སུ་
 ལེན་པའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ།།

དེ་སྟེང་འཇམ་དཔལ་གཤམ་མེད་གཤམ་མེད་ཀྱི་སྐྱུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན་
 པས། དེའི་རྒྱུད་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་སྟོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་
 བཞེས་གཉེན་གྱིས་འཁོར་ལོ་བཞིར་བསྐྱུས་པ་འདི་དག་ཡ་སྤྱོད་ཀའི་
 སྐྱུ་གཅིག་ལ་ཚང་བར་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཤམ་རྒྱུད་གྱི་དགོངས་
 པ་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། འཆད་ཚུལ་ལ་གཞན་དུ་

གཙོང་པའི་འཁོར་ལོ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་དེས་པ་དོན་
གྱི་ཡ་སྐྱེ་ཀའི་སྐྱུར་འབྲུབ་པ་སྟེ། སྐྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་བཅད་ཅིང་འགོ་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་འཁོར་ལོ་སྐྱུར་
སྐྱུར་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་འཁོར་ལོ་བཞི་པོ་འདི་ལའང་།
བྲང་དོན་བསྐྱེད་རིམ་དང་། དེས་དོན་རྫོགས་པའི་རིམ་པར་སྐྱུར་པའི་
ཚུལ་གྱིས་བཞེད་པ་འབྲ་མེན་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་དེ་བཞིན་སྐྱུབ་
བཀའ་གཞན་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བརྒྱ་གསུང་གི་སྐྱུབ་པ་ཐམས་ཅད་རྟ་སྐྱད་ཐེངས་
གསུམ་གྱི་དགོངས་པར་བསྟན་པ་ལ། སྐྱུར་དོན་བཞིས་བསྟན་ཏེ།
ཐེག་པ་རིམ་པར་བསྐྱོད་པའི་རྟ་སྐྱད་རྟ་ཡི་འགོས་དགུས་ཐེག་དགུ་
ཅེར་ཚིབས་པར་བཤའ་བ་དང་། ས་ལམ་ལ་སྐྱུར་བའི་རྟ་སྐྱད་བཅུ་
གསུམ་དང་སྐྱུར་ཏེ་བཤའ་བས་ས་བཅུ་ལམ་ལྔ་སྐྱུར་དུ་བསྐྱོད་པར་
བཤའ་བ་དང་། གསང་སྐྱེས་ལ་ཤེས་དབྱེ་བའི་རྟ་སྐྱད་རྟ་མགོ་
སྐྱུར་ཞུར་གྱིས་དཔལ་རྟ་མགོན་ཉིད་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལས་

འཕགས་པའི་སྐོར་ནས་བཤད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ཐབས་ཀྱི་རྟ་སྐད་
དཔལ་ཆེན་པོ་དང་མ་མོ་འབྲུམ་བད་འཕྲད་སྐོར་རྣམས་དབང་སྐྱུར་བའི་
སྐོར་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ།

རྟ་ཡི་འགྲོས་དགུ་དཔེར་བྱས་ནས་ཐེག་པ་དགུ་མཚོན་པ་
སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་རྟ་ལ་འགྲོས་ཚུལ་དགུ་ཡོད་པ་ནི། སུམ་ལག་
སྐྱོག་གི་འགྲོས། རྣམ་པ་ལྷགས་ཀྱི་འགྲོས། བེ་ཉ་བསྐངས་ཀྱི་
འགྲོས། (1)མཚམས་ལེགས་གཟེངས་ཀྱི་འགྲོས། གོམ་བྱ་ཉལ་ཀྱི་
འགྲོས། སྐྱུང་མོ་འདུར་ཀྱི་འགྲོས། རོམ་མོ་སྐབས་ཀྱི་འགྲོས། འཛོམ་
མོ་དཀྱུས་ཀྱི་འགྲོས། དཀྱུས་ཚང་བའི་འགྲོས་དང་དགུ་པོ།

དེ་ལ་དང་པོ་སྐྱོག་གི་འགྲོས་ནི། རྟ་རྣམས་སྐྱོག་གསུམ་ལག་ཏུ་
ཚུད་པའི་ཆེ་འགྲོས་མི་སྐྱུར་བར་འགོ་བ་ལྟར། ལྷ་མའི་ཐེག་པ་རྣམས་
ནི་མ་སྐྱེས་མཉམ་པའི་དོན་གྱི་ལྷ་བ་ནི་མ་མཐོང་ལ། ལེགས་སྐོར་
ཀྱི་བསམ་པས་དགོ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ཁྲིམས་དམ་པ་སྐྱོག་ལྟ་

(1) ཞེ་ཚེན་པར་མ། ༡༤༧-༥ ། བེ་ཉ་བསྐངས་(ཚུན་ཞེས་བ་ཅེད་བའི་དོན་ནོ།) ཀྱི་འགྲོས། །

བྱས་བསྐྱམས་ནས། བག་ཡངས་པའི་ལྷ་སྲོད་ཟབ་མོར་དབང་མེད་
པ་དང་ཚོས་འདྲའོ། སོར་བཞག་ལྷ་མིའི་ཐེག་པ་སྟེ་དང་པོའོ།

གཉིས་པ་ལྷགས་ཀྱི་འགྲོས་ནི། ཏ་ལག་གཉིས་ལྷགས་
སློབ་གིས་ཨ་སྟོམ་པ་ཡད་སློབ་གི་འགྲོས་ལས་སྤྱར་ཡང་ལག་པ་
བསྐྱམས་པས་རང་དབང་གིས་འགྲོར་མེད་པ་སྟུང་། བང་ཟག་གི་
བདག་མེད་ཅམ་མཐོང་བའི་ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་ནི། ལྷ་མིའི་ཐེག་
པ་རྒྱུང་པ་ལས་འཕགས་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་མ་མཐོང་བས་
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་སྲོད་ཀྱི་སློབ་པས་བག་ཡངས་སྤྱུ་རྒྱ་བའི་དབང་
མ་ཐོབ་པར། ལོག་ཏུ་སློབ་པ་འདུལ་བ་ལྷགས་སློབ་དང་འདྲ་བས་
བསྐྱམས་པ་ནི་སྤྱར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་དབྱུགས་མི་འབྲིན་
པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བཅས་པའོ།

གསུམ་པ་པོ་ཉ་བསྐྱེད་འགྲོས་ནི། ཏ་ཡི་རྒྱུང་ལག་ལ་འཆིང་
བྱེད་མེད་པར་རང་ཉིད་དལ་བྱས་འགྲོ་བ་ནི་སྤྲ་མ་ལས་སྤྱར་ཡང་

(1) ཞེ་ཆེན་པོ་མ། ༡༡༤-༡ །བསྐྱེད་པ། ་།

འགྲོས་གོང་མ་རྣམས་ལས་ཞན་པ་ལྟར། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་
པ་ནི་ཉན་ཐོས་ལས་གཟུང་བ་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་རང་བཞིན་མེད་
པར་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་འཕགས་ཏེ་སྲིད་པ་ཐ་མར་སྡོན་གོམས་པའི་
ཤུགས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མི་སྟོས་པར་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་
དོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཚུད་ནས་རང་རྒྱལ་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་
དུ་བྱས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་མཐོང་ལ་
ཐབས་ཤེས་ཚུང་བས་མཐར་ཐུག་གི་ས་ལ་སྦྱར་དུ་བྱིན་མི་ཀུས་པས་
རྟ་ཡི་འགྲོས་དེ་དང་འབྲེལ།

བཞི་པ་མཚམས་ལེགས་གཟེངས་ཀྱི་འགྲོས་ནི། རྟ་དེ་མགོ་
འཕང་བསྐྱིམས་ནས་ཚུང་ཟད་མཁྱོགས་པར་འགོ་བ་ལྟར་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་དོན་ཐུགས་སུ་ཚུད་པ་རྣམས་
ནི་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ནས་མཐར་ཐུག་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ངེས་
ཤེས་སྐྱེས་ཀྱང་ད་དུང་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པའི་བར་དུ་སྦྱང་བའོད་
དགོས་པས་ཐེག་དམན་ལས་སངས་རྒྱས་པ་སྦྱར་ལ་སྐྱགས་ལས་

བུལ་བའི་ཕྱིར་རྟ་ཡི་འགྲོས་འདི་དང་སྦྱར་རོ།།

ལྷ་བ་གོམ་བུ་ཉོལ་འགྲོས་ཏེ། རྟ་གོམ་བའི་འགྲོས་སུ་མཁྱོགས་
བ་རང་འགོ་བ་ལྷར་གྱི་ཡ་བས་མཉམ་བ་ཉིད་མཐོང་བའི་སྤྲིང་དུ། ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་སྤྲིའི་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་མཚན་ལ་དམིགས་ཤིང་གཅོང་སྦྱ་ལ་
སོགས་པའི་ཐབས་དང་བཅས་པས་ཚོགས་གཉིས་སྦྱར་དུ་རྫོགས་
པའི་ཐབས་མཁས་དང་ལྷན་པས་པར་སྤྱིན་ཐེག་པ་ལས་ལམ་བཟོད་
བ་སྦྱར་བས་འགྲོས་འདི་དང་མཚུངས་པར་སྦྱར་བའོ།།

དུག་བ་སྦྱང་མའི་འདུར་འགྲོས་ནི་སྦྱང་གི་འདུར་ནས་འགོ་བ་
ལྷར། རྟ་རྣམས་གོམ་འགྲོས་ལས་ཀྱང་མཁྱོགས་པར་བསྦྱལ་ན་
འདུར་ནས་འགོ་བ་ལྷར། ལྷ་བ་ཡ་དང་ཡོ་གའི་ཐེག་པ་ནི། གྱི་ཡའི་
ལྷ་སྦྱོད་གྱི་སྤྲིང་དུ་བདག་དང་ལྷ་མཉམ་བ་སྦྱན་གྲོགས་གྱི་ཚུལ་ལམ་
དམ་ཡི་གཉིས་མེད་དུ་སྦྱབ་པའི་དགོངས་སྦྱོད་གྱིས་འབགས་ལ་སྤྱི་
ནང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་ཆ་མཉམ་པར་སྦྱོད་པས་བྱ་རྒྱུད་པ་ལས་ལམ་འགྲོད་
བ་སྦྱར་བ་ནི་རྟ་ཡི་འདུར་འགྲོས་དང་མཚུངས་པར་སྦྱར་བའོ།།

བདུན་པ་ནི་འདུར་འགོས་ལས་ཀྱང་རོལ་མེད་སྐབས་འགོས་
ཞེས། ལྷང་སྐབས་ཀྱིས་འགོ་བ་མཚོགས་པ་ལྟར། གི་ཡོག་ལས་ཀྱང་
རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་མ་རྒྱ་ཡོག་པའི་ཐེག་པ་འཕགས་ཏེ། སེམས་
ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་ནས་ཡི་གེའི་ཚོ་འབྲུལ་ལས་ཉེན་དང་
བརྟེན་པའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་རྣམས་སྤང་སྟོང་བྱང་འཇུག་ཚུ་ལྷའི་ཚུལ་དུ་
བསྐོམས་པའི་སྲིར་ན་འབྲས་བུ་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགྱེས་འཁོར་ལ་
ད་ལྟ་ནས་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡོད་པས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བསོད་བ་སྐྱུར་བའི་སྲིར་རོ།།

བརྒྱན་པ་འཛོལ་མོད་ཀྱས་ཀྱི་འགོས་ཞེས། ཉེ་ཤིན་ཏུ་མཚོགས་
པར་རྒྱག་ཚུང་བྱས་ཏེ་འགོ་བ་ནི། ལྷང་འགོས་(1)ལས་ཀྱང་ས་
ཚོད་ཆེ་ཞིང་མཚོགས་པ་ལྟར། ཨ་རུའི་ཐེག་པ་ནི་སྲི་སྐྱོས་བཅས་
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ངལ་བ་མི་དགོས་པར་རྒྱ་དག་པའི་དབྱིངས་ནས་
འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགྱེས་འཁོར་ཤར་བའི་ཚུལ་དུ་རང་གི་སྐྱུང་

(1) རྗེ་ཡོག་འོལ་གཞུགས། ༤༧-༡༣ ། རྗེའི་འཁོས། ་།

ཁམས་རྣམས་གདོད་ནས་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཤེས་
ནས་དབྱིངས་ཡེ་དབྱེར་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དེ་ཉིད་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་
ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་ལམ་བཟོད་པ་འོག་མ་བས་
ཆེས་སྤྱིར་བའི་སྤྱིར་རོ།།

དགུ་བ་དགུ་མ་ཚང་བའི་འགྲོས་ཞེས་བྱ་བ་ཏྲ་རང་ལ་རྒྱལ་ཅམ་
རི་ཡོད་སྤྱང་སྟེ་ཐག་ཐོགས་མེད་པར་རྒྱལ་བ་ལྟར། ཨ་ཉི་ཡོ་གའི་
ཐེག་པ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་རང་སྣང་ཡིན་ལ། སེམས་
ནི་སེམས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྣོང་སྟེ་ཡེ་ནས་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་
རིག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་འོད་
གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་གི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཅོས་སྤྱི་མེད་
པའི་དོན་འབྱུང་འཇུག་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་ལ་བྱ་རྩོལ་གྱི་འཆིང་
བ་སྤངས་ཉེ་སོ་མ་གཉེན་མར་གནས་པས། ད་ལྟ་ནས་འབྲས་བུའི་
ས་ལ་ལྟོན་གྱིས་བྱུབ་པའི་རྩོལ་གྱིས་དབང་འབྲོར་བར་བྱས་པས་
ན་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩེ་མོར་སྤྱིན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་རྟ་ཡི་འགོས་དགུས་ཐེག་པའི་རིམ་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི།
ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མཉམ་
པ་ཉིད་རྟ་སྐད་ཐེངས་གཅིག་གམ་རྟ་སྐད་དང་པོའི་དགོངས་པ་ལྟ་
བའི་གནད་བསྟན་པའི་བྱིང་དུ་ཡིན་ལོ།

གཉིས་པ་ལམ་ལ་སྐྱར་བའི་རྟ་སྐད་ནི།

རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་གཟུགས་
འཕགས་མཚོག་སྐྱེ་རས་གཟིགས་ཉིད་ཁྱོ་བོའི་སྐབས་ན་དཔལ་
རྟ་མ་གྲིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། མ་ཆགས་བརྒྱའི་རིགས་སུ་སྐྱང་བའི་ཁྱོ་བོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་དཔལ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་ལས་དང་འཇིག་
རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་དམ་པ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་རྗེ་བཙུན་
ལྷ་ན་མེད་པ་ཡིན་པས་ལྷག་པའི་ལྷ་གཞན་ལས་ཀྱང་ཐུགས་རྗེ་བྱིན་
ལྷབས་སྐྱར་བའི་ཆེ་བ་རྟ་ཡི་སྐད་ལ་ཡོན་ཏན་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི་
ལྷོག་ཆས་མཚོན་པ་སྟེ། རི་རྟར་ན། རྟ་ཡི་སྐད་སྟན་པ་དང་། འཇམ་
པ་དང་། གཏང་བ་དང་། གསང་བ་དང་། རིང་བ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་།

བ་དང་། འབྲེལ་བ་དང་། བར་མ་ཚད་བ་དང་། ཟེལ་ཆེ་བ་དང་། ལུལ་
ཆེ་བ་དང་། གདངས་ཆེ་བ་དང་། ངར་ཆེ་བ་དང་། ལུལ་དུ་ཕྱིན་པའོ།།

དེ་ཡང་དང་པོ་རྟ་སྐད་སྟོན་བ་ལྟར་དཔལ་རྟ་མགིན་ཡང་ཐུགས་
རྗེ་ཆེན་པོས་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་དགའ་བ་སྟེ། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་
བ་དང་ལམ་ནི་ཚོགས་གྱི་ལམ་དང་སྐྱར་རོ།།

གཉིས་བ་རྟ་སྐད་འཇམ་བ་ལྟར་དཔལ་རྟ་མགིན་ཡང་འགྲོ་བའི་
དོན་ལ་ཐུགས་བྱམས་བ་ཆེན་པོས་འཇམ་པའོ། །ས་གཉིས་བ་བྲི་
མ་མེད་བ་དང་ལམ་སྐྱོར་ལམ་དང་སྐྱར་རོ།།

གསུམ་བ་རྟ་སྐད་རྒྱང་རིང་དུ་གཏང་བ་སྟེ་ཐོས་བ་ལྟར།
དཔལ་རྟ་མགིན་ཡང་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་མི་ཐོས་བ་མེད་པར་
ཐམས་ཅད་དུ་སྟོམས་པར་ཁྲུབ་ཅིང་གནས་བ་སྟེ། ས་གསུམ་བ་
འོད་བྱེད་བ་དང་སྐྱར་རོ།།

བཞི་བ་རྟ་སྐད་གསང་བ་ནི་སྐྱ་གཞན་དང་ནག་འོག་མེད་
པར་སང་འེར་ཐོས་བ་ལྟར་དཔལ་རྟ་མགིན་ཡང་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་

ཐུགས་གསལ་ལ་གསང་ཞིང་དོན་མཛད་པའོ། །དེ་ནི་ས་བཞི་པ་
འོད་འཕྲོ་བ་དང་སྐྱུར་རོ།།

ལྷ་པ་ཏྲ་སྐད་རིང་བ་སྟེ། དབུགས་སྣ་མི་ཐུང་བ་རིང་དུ་སློབ་གསུལ་
པ་ལྟར། དཔལ་ཏྲ་མགྲིན་ནི་འཕྲོ་བའི་དོན་ལ་དུས་ཏྲ་ཕྱི་སློབ་
བར་རིང་བའོ། །དེ་ནི་ས་ལྷ་པ་སྐྱུང་དཀའ་བ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་
དང་སྐྱུར་རོ།།

དུག་པ་ཏྲ་སྐད་ནི་ཐོས་ན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལྟར་དཔལ་ཏྲ་མགྲིན་ནི་
ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་རྗེ་མཉམ་པས་རེ་བ་རྗོགས་པར་མཛད་པ་
སྟེ་ས་དུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་དང་སྐྱུར་རོ།།

བདུན་པ་ཏྲ་སྐད་ནི་གདངས་ཆེ་ཆུང་སོགས་སྟོམས་པར་
འབྲེལ་བ་ལྟར། དཔལ་ཏྲ་མགྲིན་ནི་འཕྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་
ཏྲ་ཕྱི་འབྲེལ་བས་གཟིགས་པའོ། །དེ་ནི་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་
སོང་བ་དང་སྐྱུར་རོ།།

བཀུད་པ་ཏྲ་ཡི་སྐད་ནི་སྟོང་ཐེབ་གཅིག་པོ་དེར་སྐྱུ་བར་མ་ཆད་

བར་སྐྱོགས་པ་ལྟར། དབལ་རྟ་མགྲིན་ནི་འགྲོ་དོན་རྒྱུན་མི་གཙོད་པ་
སྟེ། ས་བརྒྱན་པ་མི་གཡོ་བ་དང་ལམ་ནི་སྐྱོམ་པའི་ལམ་དང་སྐྱར་རོ།།

དགུ་པ་རྟ་ཡི་སྐད་ཟེལ་ཆེ་བ་སྟེ་བྱིན་ཆགས་ཤིང་མངོན་པར་
འཕགས་པ་ལྟར་དབལ་རྟ་མགྲིན་ཡང་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
པ་འཛོམས་ཤིང་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་སྟེ། ས་དགུ་པ་
ལེགས་པའི་སྐྱོ་གྲོས་དང་སྐྱར་རོ།།

བརྩ་པ་རྟ་སྐད་ཅམ་ཆེ་བ་སྟེ། སྐད་ཆེ་ཚུང་ངེ་ལྟར་འབྱིན་པར་
འདོད་པ་བཞིན་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་འབྱིན་པའི་ཅམ་ཡོད་པ་ལྟར། དབལ་རྟ་
མགྲིན་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་ཅམ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། ས་
བརྩ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་དང་ལམ་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་དང་སྐྱར་རོ།།

བརྩ་གཅིག་པ་རྟ་ཡི་སྐད་སྒྲ་གདངས་ཆེ་བ་ལྟར། དབལ་
རྟ་མགྲིན་ཡང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཁོར་བར་དོན་མཛད་པའི་
གདངས་སམ་དབྱིངས་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །དེ་ནི་ས་བརྩ་གཅིག་པ་ཀུན་
ཏུ་འོད་དང་སྐྱར་རོ།།

བཅུ་གཉིས་པ་རྟ་སྐད་ངར་ཆེ་བ་སྟེ་འུགས་ཆེ་བར་སྟོགས་པ་
བཞིན་དུ་དཔལ་རྟ་མགིན་ཡང་འགོ་བ་སྟོལ་བའི་ངར་དང་ལྡན་པ་སྟེ།
ས་བཅུ་གཉིས་པ་མ་ཆགས་བརྗེ་ཅན་དང་སྦྲུང་ལོ།

བཅུ་གསུམ་པ་རྟ་སྐད་ནི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པས་སྦྲུལ་དུ་
སྦྱོར་བ་ལྟར། དཔལ་རྟ་མགིན་ནི་འགོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་
སྦྱོར་བ་སྟེ། ས་བཅུ་གསུམ་པ་ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ས་དང་
སྦྲུང་བར་བྱའོ།

དེ་ལྟར་དཔལ་རྟ་མགིན་གྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གསུམ་པོ་རྟ་
སྐད་གྱིས་མཚོན་ཞིང་། དཔལ་རྟ་མགིན་གྱི་རྟ་སྐད་ཐེངས་གཅིག་
བསྐྱབས་པ་ལ་རྟ་སྐད་གྱི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གསུམ་དུས་གཅིག་
ལ་ཚང་བ་ལྟར། ས་བཅུ་གསུམ་དང་ལམ་ལྔ་ཡང་མི་བསྟོད་དུས་
གཅིག་ལ་རྫོགས་ཀྱིས་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་བར་དེ་ལྟ་བུ་མངར་བའི་
དོན། དབུ་གཙུག་གི་རྟ་མགོ་ལྡང་གུ་དབྱེས་བར་ཁྱུར་དཀར་པོ་རྫོག་
མ་དམར་ལོ། །སྦྲུང་སྦྲུང་སྦྲུང་སྦྲུང་གྱི་བརྗེ་དང་རྟགས་གྱི་སྟོན་སྦྲུང་

མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་གསང་སྟགས་ལ་འཛན་དབྱེ་བའི་རྟ་སྐད་ཅི།

དཔལ་རྟ་མགིན་གྱི་ལྷ་སྟགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་
 པའི་གསང་སྟགས་གྱི་དགོངས་སྟོན་ཅི། རྟ་འཁྲུགས་ཆེ་ལ་འགྲོ་
 མགྲོགས་པ་ལྟར་གསང་སྟགས་གྱི་དགོངས་སྟོན་ཟབ་མོ་ལ་
 བརྟེན་ན་ལམ་གཞན་ལས་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལ་བསྐྱོད་པ་
 མགྲོགས། རྟ་ལམ་ལ་བསྐྱོད་མཁས་པ་ལྟར་ཐེག་དགུ་དང་ས་
 ལམ་བསྐྱོད་པ་ལ་མཁས་ཤིང་ཅེ་མོར་བྱིན་པར་བྱེད། རྟ་ཁ་ཅམ་
 ཆེ་བ་ལྟར། རྟ་མཚོག་གི་གསང་སྟགས་གཞན་ལས་ཁ་ཅམ་
 ཆེ། རྟ་འི་བྲག་པོའི་ངར་དང་ལྡན་པ་ལྟར། རྟ་མགིན་ཡང་བྲག་པོའི་
 རམ་ཚུལ་གྱིས་གདུག་པ་འདུལ། རྟ་འི་རྩ་འཁྲུག་གྱི་རྐང་པ་ལྡན་
 པས་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལྟར་དུ་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་རྟ་གསང་དང་
 ལྡན་པ་སྟེ། དེའི་སྤྱིར་རྟ་མགིན་ཞེས་བྱ་ལ།

སྤྱི་ཡི་རྟ་མགིན་དེ་ཡང་ནང་རྣམ་འགྲོར་པའི་སྐྱུ། གསང་བ་

རང་གི་སེམས་ལས་གྲུང་ན་མེད་པར་སྤང་བྲགས་རིག་གསུམ་ཏྟ་
མགྲིན་གྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་སུ་ཤེས་ཤིང་། སེམས་ཉིད་རང་བྱུང་
གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱབ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ངེས་པ་དོན་གྱི་བརྒྱ་
དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པར་ཤེས་ན་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་མཚོག་ཐུན་
མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་ས་ལམ་དང་སྐྱར་བས་དང་
གསང་སྟགས་ལ་ཤུན་དབྱེ་བའི་ཏྟ་སྐད་འདིས་ནི་སྐོམ་པའི་གནད་
གྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ཏྟ་སྐད་གཉིས་པའི་དགོངས་པར་དོན་
གྱིས་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ།

བཞི་བ་གདུལ་བྱ་ཐབས་ཀྱི་ཏྟ་སྐད་ནི།

དབལ་ཏྟ་མགྲིན་གྱི་ཏྟ་སྐད་ཐེངས་གསུམ་གྱིས་མ་མོ་མཁའ་
འགྲོའི་ཚོགས་ལ་བད་སྤྱད་པ་དང་། མ་མོ་འགྱིང་སྐད་ཐེངས་
གསུམ་གྱིས་དབལ་རྩོམ་མིང་སྲིང་བད་འགྲོད་དེ་དགོངས་
སྐོང་རྩོམ་པ་དང་། རྣམ་འགྲུའ་པའི་ཏྟ་སྐད་ཐེངས་གསུམ་གྱིས་
སྤང་སྲིད་མ་མོའི་ཚོགས་ལ་དབང་བསྐྱར་ཏེ་ལས་བྱེད་པའི་ཚུལ་

བསྟན་པ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་དཔལ་གྱི་རྟ་སྐད་ཐེངས་གསུམ་ནི། དཔལ་རྟ་མགིན་གྱི་
དབུ་གཙུག་ནས་རྟ་སྐད་དང་པོ་ཐེངས་གཅིག་བསྐྱབས་པའི་ཚེ། རྣང་
སྲིད་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡི་ནས་མ་བཅོས་མ་བསྐྱར་བར་འཁོར་
འདས་མཉམ་པ་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡི་ཤེས་ཆེན་པོའི་རང་དབུ་དཔལ་རྟ་
མགིན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་སྟུན་གྱིས་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའོ།

རྟ་སྐད་བར་མ་པོས་པས། ཁམས་གསུམ་སྲིད་གསུམ་གྱིས་
བསྐྱས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཤ་ཆེན་གྱི་སྤང་པོ། བྲག་གི་རྒྱ་མཚོ།
གང་རུས་གྱི་རི་རབ་དུ་གྱུར་པས། རྣང་སྲིད་གྱི་མ་ཚོ་དང་མཁའ་འགོ་
ཐམས་ཅད་དགྱེས་པའི་ལོངས་སྟོན་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བྱས།

རྟ་སྐད་ཐ་མ་བསྐྱབས་པས་མ་ཚོ་དང་མཁའ་འགོ་ཐམས་ཅད་
བཀའ་ལོག་དུ་བསྐྱས་ནས་ཅི་བགྱིས་བཀའ་ཉན་ཅིང་འགྱིང་སྐྱེ་དང་
བཅས་ནས་བཀའ་སྟེ། ཐུན་ལས་རྣམ་པ་བཞི་སོགས་ཡིད་བཞིན་དུ་
རྟོགས་པར་བྱེད་དོ།

འདི་ནི་དཔལ་ཚེན་པོ་རྟ་མགིན་ཉིད་གི་རྟ་སྐད་ཐེངས་གསུམ་
 བསྐྱགས་པའི་མཛད་པ་ཡིན་ལ། ལམ་དུས་སུ་རྟ་མགིན་གི་རྟ་པ་
 འགྲོར་པས་དེ་ལྟར་སྐོམ་བའང་ཡིན་ཞིང་། རྟ་སྐད་གསུམ་པོ་དེས་
 བད་རྟགས་གིས་མཚོན་དོན། ལྟ་སྐོམ་སྐྱོད་པ་གསུམ་བརྟན་ཏེ། རྟ་
 སྐད་དང་པོས་མཉམ་པ་ཉིད་གི་ལྟ་བ་བསྟན། གཉིས་པས་གསང་
 སྐྱགས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱང་པར་དུག་གསུམ་གནས་སུ་
 སྐྱོང་ཞིང་མ་མོ་མཁའ་འགྲོ་དབང་དུ་བསྐྱས་ནས་གསང་བ་སྐྱོར་སྐོམ་
 གི་ཉམས་ལེན་དང་། ཁྲོ་བོའི་ཉིང་འཛིན་སོགས་བསྐྱེད་རྫོགས་གི་
 ལམ་བྱང་པར་ཅན་བསྟན། རྟ་སྐད་གསུམ་པས་གསང་སྐྱགས་གི་
 རྟ་པ་འགྲོར་པས་མ་མོ་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་དབང་དུ་བསྐྱས་ཏེ་ཐིན་
 ལས་རྣམ་པ་བཞི་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གིས་སྐྱོད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

དེར་མ་ཟད་བདག་གི་སྐྱེ་མ་གཏེར་ཚེན་རིན་པོ་ཚེའི་སྟོན་བཟུང་
 ལས། དང་དོན་དང་སྐྱར་བའི་རྟ་སྐད་ཐེངས་གསུམ་ཡོངས་གྲགས་
 ལ། དེས་དོན་ལྟར་ན། རྟ་སྐད་དང་པོས་གཞི་འཁོར་འདས་དབྱེར་

མེད་རིག་སྣོང་གཞུག་མ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྟན། གཉིས་བསམ་ལམ་
བསྐྱེད་པའི་རིམ་བ་དང་། རྗེགས་རིམ་སོར་སྤྱད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་
བ་ཡན་ལག་རྒྱག་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན། ཏྲ་སྐད་གསུམ་བསམ་འབྲས་
བྱ་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་བ་སྟོན་
མིན་གྱི་ཚུལ་དུ་བདག་ཅག་གིས་ལེགས་པར་འོད་བ་ཡིན་འོ། །དེ་
ལྟར་དཔལ་གྱི་ཏྲ་སྐད་ཐེངས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དུས་ན་མ་མོ་
མཁའ་འགོ་རྣམས་འགྲིང་བཞིན་སྟོན་གྱི་དམ་ཚིག་དང་ཐ་ཚིག་ལས་
མི་འདའ་བའི་སྐྱུ་ལེན་ཏེ་གང་ཞེ་ན།

བདག་ཅན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ནས་མཆོ། །ནམ་མཁའི་
དབྱིངས་ནས་མི་མཆོ་རུ། །བདག་ཅག་གནས་ནི་ནམ་མཁའ་
ལགས། །བདག་ཅག་འཐེང་ཞིང་གྲུམ་ཞིང་མཆོ། །འཐེང་ཞིང་
གྲུམ་ཞིང་མི་མཆོ་རུ། །ཀེང་རུས་དེ་རབ་ཅེ་མོ་ཚ། །བདག་ཅག་
འཕོག་ཅིང་བརྒྱལ་ཞིང་མཆོ། །འཕོག་ཅིང་བརྒྱལ་ཞིང་མི་མཆོ་རུ།
།རྟའི་རྒྱ་མཚོ་གཉིང་དེ་ཟམ། །བདག་ཅག་ཐང་གཅིག་ཡུད་ལ་

མཆི། །ཐང་གཅིག་ཡུད་ལ་མི་མཆི་རྒྱ། །མིང་པོ་རྫོ་རྫོ་འི་བཀའ་ལུང་
གཉེན། །ཞེས་སྐྱ་ལེན་ནོ།།

དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཏྲ་སྐད་ཐེངས་གསུམ་ནི། ཆོས་ལ་དག་
བྱུང་གིས་སངས་རྒྱས་ར་མདའ་བརྒྱུག་ཅེས་པའི་བརྗོད་སྐད་དང་
བཅས་ཏེ། ཐམས་ཅོ་དང་པོ་བརྗོད་པའི་བརྗོད་དཔལ་ཁག་འཕུང་
རྣམས་དབྱིངས་ནས་བསྐྱུལ། བར་མ་བརྗོད་པས་སྐྱ་ལེན་རྣམས་
དབྱིངས་ནས་བསྐྱུལ། ཐམས་ཅོ་ཐ་མ་བརྗོད་པས་ལས་ཀྱི་མཁའ་
འགོ་རྣམས་ལས་ལ་བསྐྱུལ་ཏེ་བསྐྱུལ་པའི་མཁའ་བཅེག་པ་ནི་རྣལ་
འབྱོར་པའི་བརྗོད་སྐད་ཐེངས་གསུམ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་དཔལ་གྱི་ཏྲ་
སྐད་ཀྱིས་བརྗོད་སྐད། མ་མེད་འབྱིང་སྐད་ཀྱིས་སྐྱོང་རྫོང་། རྣལ་འབྱོར་
པའི་བརྗོད་སྐད་ཀྱིས་དབང་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་མིན་ལས་བྱེད་པ་ལ་གདུལ་བྱ་
ཐབས་ཀྱི་ཏྲ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་ཏྲ་སྐད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱུས་ན། ཏྲ་སྐད་ལྟ་
བར་དགོངས་པ་དང་། ཏྲ་སྐད་སྐྱོད་པར་དགོངས་པ་གཉིས་སུ་འདུ་

ལ། དང་པོ་ལ་ངོ་བོ་དོན་གྱི་རྟ་སྐད་དང་གསང་སྟགས་གནད་གྱི་རྟ་
སྐད་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་ངོ་བོ་དོན་གྱི་རྟ་སྐད། རིག་པ་ངོ་
བོ་དོན་གྱི་རྟ་སྐད། གཉིས་སྟེ་མེད་པའི་ངོ་བོ་དོན་གྱི་རྟ་སྐད་གསུམ་
གྱི། དང་པོ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་བཙོས་མཉམ་པ་ཉིད་ངེས་པ་དོན་
གྱི་རྟ་མགྱོག་དུ་རྟོགས་པའོ།

གཉིས་པ་དེའི་རང་ལས་རང་རིག་པ་དབལ་ཚེ་པོ་རྟ་མགྱོག་གྱི་
སྐར་ཡེ་ནས་མ་བཙོས་པར་གསལ་བའོ།

གསུམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐར་སྟོང་ཐབས་ཤེས་བདེན་གཉིས་
དབྱིངས་ཡེ་རྣམས་གཉིས་སྟེ་མེད་པ་གཉིས་མེད་བདེ་བ་ཚེ་པོ་
དབལ་རྟ་མགྱོག་གྱི་དབྱིལ་འཁོར་དུ་སྐར་སྟིད་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
རྟོགས་པ་ནི་ངོ་བོ་དོན་གྱི་རྟ་སྐད་དེ་ལྟ་བ་བསྟན་པའོ།

གཉིས་པ་གསང་སྟགས་གནད་གྱི་རྟ་སྐད་ནི། རྟའི་འགྲོས་དང་
ཐེག་རིམ་སྐར་བ། རྟ་སྐད་དང་ས་ལམ་སྐར་བ། རྟ་ཡི་ཡོན་ཏན་དང་
སྐར་བའི་གསང་སྟགས་ལ་ཤེས་དབྱེ་བ་གསུམ་ནི། དབལ་རྟ་མགྱོག་

གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོའི་ལམ་ནི་ཐེག་པའི་ཅེ་མོ་དང་། ས་ལམ་ཅིག་
ཆར་བཤོད་པ་དང་། གསང་སྤྲུགས་གཞན་ལས་འཕགས་པའི་ཆེ་བ་
སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །དེས་སྒོམ་བ་ཡང་དོན་གྱིས་མཚོན་ལོ། །

གཉིས་པ་ཉ་སྐད་སྟོན་པར་དགོངས་པ་ལ། གདུལ་བྱ་ཐབས་ཀྱི་
ཉ་སྐད་དང་། དཔལ་ཚེན་ཆེ་བའི་ཉ་སྐད་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་
ཉེ། དཔལ་གྱི་ཉ་སྐད་ཐེངས་གསུམ། མ་མོའི་འབྱིང་སྐད་ཐེངས་
གསུམ། རྣལ་འབྱོར་པའི་བདེ་སྐད་ཐེངས་གསུམ་ལོ། །དཔལ་གྱི་
ཉ་སྐད་ཐེངས་གསུམ་ནི། དང་པོ་དམ་ཚིག་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཉ་
སྐད། བར་པ་བཀའ་ལ་བྲངས་པ། ཐ་མ་དོན་བྱེད་པའི་ཉ་སྐད་གསུམ་
ལོ། །མ་མོའི་འབྱིང་སྐད་ཐེངས་གསུམ་ནི། རང་རྒྱུད་ཆེ་བའི་རམ་སྐད།
བྱིན་རྒྱབས་རྗེས་སུ་བྱེད་ཀྱི་གདངས་སྐད། དྲག་པོའི་ལས་ལ་ཆས་པའི་
རམ་སྐད་གསུམ་ལོ། །རྣལ་འབྱོར་པའི་བདེ་སྐད་ཐེངས་གསུམ།
ལུས་བདུ། དག་བདུ། ཡིད་བདུ་གསུམ་ལོ། །

དཔལ་གྱི་ཆེ་བའི་ཉ་སྐད་ནི། **པརྱ་ཁག་འཕྲུང་ཁྱོས་པའི་**

སྐྱུ། །ཐམས་ཅད་དབང་དུ་སྤྱད་པར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་
 ལྟར། ལྟ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱན་ཉེར་མ་འདོད། ཉགས་མ་ཐོན་བསྐོ་བ་མི་ཉན་
 བ། སྡེ་བརྒྱན་སྲིད་པ་དགུགས་པའི་དོན་དུ་བདག་བསྐྱེད་དབང་ཆེན་གྱི་
 ཉིང་འཛིན་གསལ་བརྟན་ཚད་དང་ལྡན་པས་ཉ་སྐྱད་ཐེངས་གསུམ་
 བསྐྱགས་ན། ལྟར་སྲིད་སྡེ་བརྒྱན་ཐམས་ཅད་འགྲོང་ཚོད་འགྲོག་པ་
 བཞིན་དུ་ཉད་གྱིས་སྤངས་ཤིང་། ཤ་རུལ་ལ་སྤྱང་བུ་བཞིན་རང་
 དབང་མེད་པར་འདུ་བ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་དམ་པའི་དམངས་བཞིན་
 ལས་བྱེད་པར་གྱུར་པས་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དང་ལྡན་པ་ནི་ཉ་མགྱིན་གྱི་
 རྣམ་འགྲོར་པའི་ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟ་བུར་ཉ་སྐྱད་གྱི་དགོངས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྣ་
 ཚོགས་ །ཀྱང་མཐར་ཐུག་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་འདུས་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཉ་སྐྱད་ཐེངས་གཅིག་གི་དགོངས་པ་ཡང་ཟེར་ཉ།
 རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་བ་ནི་སྐབས་འདིར་
 མ་ཐད་སྐྱབ་སྡེ་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱི་དགོངས་པའི་ཐུགས་དེ་ལོ་

ནར་སྐྱེལ་བར་བྱ་དགོས་སོ།།

གསུམ་པ་ཡང་དག་ཕྱགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་རུ་ལུ་འབྱུ་
བཀུད་ཀྱི་དགོངས་པར་འདུས་པར་བསྟན་པ་ལ། ལྷ་བ་ལ་འཁོར་དང་
སྐྱར་ཉེ་བའདད་པ་དང་། སྤོང་ལས་ལག་ལེན་དང་སྐྱར་ཉེ་བའདད་པ།
བསྐྱེད་རིམ་བསྟོན་སྐྱབ་དང་སྐྱར་ཉེ་བའདད་པ། མན་ངག་སྐྱང་བསྐྱེལ་
རྫོགས་རིམ་དང་སྐྱར་ཉེ་བའདད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི།

སྐྱིར་ཡང་དག་ཅེས་བྱ་བ་སྐྱིབ་པ་མི་མངའ་བའི་དོན་ཉེ། འཁོར་
བ་དང་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པར་
མཉམ་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་
དེ་ཁོ་ན་དུས་གསུམ་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱགས་ཡང་དག་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཡང་དག་ཅེས་བྱའོ། །དེའི་སྐྱིར་ཚོས་ཐམས་
ཅད་སྐྱ་གསུང་ཕྱགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྐྱོན་གྱིས་
བྱུབ་པ་ནི་ཡང་དག་བྱུབ་པའོ། །དེ་ནི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུབ་
བདག་དཔལ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པས་གཅིག་སུ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ།

ཉེ་རུ་ཀའི་གལ་པོ་ལས།

ཡང་དག་གྲུབ་པ་གཅིག་ལུ་ཉིད།

སངས་རྒྱས་བདེ་ཆེན་ཀུན་འདུས་པ།

རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་སྐྱེ་གསུམ་རྫོགས།

མཁའ་འགྲོ་སྐྱེ་མ་བདེ་མཚོག་བདེ། །ཞེས་དང།

སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་སོགས་ལས།

འདི་ནི་རང་བྱུང་བཅོམ་ལྡན་འདས།

གཅིག་ལུ་ཉིད་ནི་ཆེ་བའི་ལྷ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་

ནོ། །དེ་ལྷ་ལུ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དཔལ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ནི་

རུ་ལུ་འཇིགས་པ་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དེའི་མཚོན་དོན་དོན་

ཉགས་གྱི་ལྷ་དང། དེ་བརྒྱས་སྐོམ་གྱི་ཐབས་དང། དེ་ལ་བཞེན་

པ་ཟབ་གསལ་གྱི་ཉིང་འཛིན་ལམ་དུ་བྱས་པས་དཔལ་ཉེ་རུ་ཀའི་

ཐུགས་གྱི་དངོས་གྲུབ་ལྷུང་དུ་སྐྱེ་བས་ན་ཡང་དག་གི་སྐྱེ་བ་

ཐམས་ཅད་རུ་ལུ་འཇིགས་པར་འདུ་ཞིང་དེ་ཡི་ཚུལ་ལ་མཁའ་

དབྱེར་མེད་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡང་དག་ཏེ་རུ་ཀ་གཅིག་
ལུ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་འབྲུལ་པ་བཏགས་པའི་ཚོས་མ་དག་པའི་
ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱང་མཚོན། ལམ་དུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བསྐྱེན་
སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོང་བཞི་དང་དགའ་བཞི་
སྐྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་པོ་མཚོན་ཞིང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་སྟོང་བརྒྱད་དང་དེ་ཀུན་གཅིག་དུ་འབྲེལ་བའི་ཐུགས་ཡང་
དག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྲས་བུའི་དབལ་ཚེན་པོ་མཚོན་པའི་སྤྱིར་རུ་སྤྱ་
འབྲུ་བརྒྱད་པོ་འདིས་གསང་སྤྲུགས་དོན་གྱི་ལྟ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་
ཏེ། རྣ་མའི་སྟན་བརྒྱད་རྩྱུ་ཚེན་ཀ་རའི་མན་ངག་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
གསལ་བར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་སྟོན་ལས་ལག་ལེན་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་ན།

དབལ་ཚེན་པོའི་ཐུགས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ནམ་མཁའ་ལྟར་འཕོ་འགྱུར་མེད་
ལ་དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཞེས་

བྱའོ། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་
 པར་ཡེ་ནས་གྲུབ་ཅིང་། དེའི་རང་རྩལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
 ཏུ་ལུ་འབྱུང་བརྒྱུད་ཀྱི་བརྒྱས་སྐྱོམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་
 གྲུབ་པའི་ཐོན་ལས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཏུ་ལུ་འབྱུང་བརྒྱུད་
 ལ་འདུ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། ཏུ་ལུ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཤེས་པ། ལྡར་ཤེས་
 པ། ལྡར་ཤེས་པ། ཐོན་ལས་སུ་ཤེས་པ། མཚོན་པར་ཤེས་པ།
 དབྱུངས་སུ་ཤེས་པ། བསྟེན་པར་ཤེས་པ། ཚོས་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་
 བརྒྱུད་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཐོན་ལས་ལག་ལེན་དུ་འདེབས་པ་ཡིན་པས། དང་
 པོ་ཏུ་ལུ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཤེས་པ་ལ། གསུང་ཡིག་འབྲུ། ཟུགས་
 ཕྱག་མཚན། སྐྱུ་ཕྱག་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་
 འདིག་རྟེན་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཡིག་འབྲུ། ཅིར་ཡང་འགྱུར་བའི་
 ཡིག་འབྲུ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཡིག་འབྲུ། ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཡིག་
 འབྲུ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་གསུང་ཡིག་འབྲུའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཉེ། མདོར་ན་ས་བོན་རྒྱུ་དང་རྩོལ་སོགས་པ་ལས་རྟེན་དང་བརྟེན་

པའི་སྣ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་ཀུན་ཏུ་སྣང་བ་སོགས་ཀྱི་ཉིང་
དེ་འཛིན་དང་། སྤ་མེའི་སྤྱག་མཚན་ལ་དམིགས་པ་སོགས་ཡིད་ཀྱི་
ཉིང་འཛིན་དང་། དེའི་སྐོར་གྱུར་པ་སྤྱག་མཚན་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱགས་
སྤྱག་མཚན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ཞི་བ་དོན་རྗེ་དགྱེས་དང་། ཁྲོ་བོ་འཛིགས་བྱེད་ཚེན་
པའི་སྣ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་རོ། །དེ་སྣ་བུའི་སྣ་གསུང་སྤྱགས་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་རུ་ལུ་འབྱུ་བརྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤྱགས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་རོལ་བ་ཡིན་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ལྟའི་དགྱིལ་
འཁོར་རུ་གནས་པ་ཤེས་པའོ།།

གཉིས་པ་རུ་ལུ་སྣར་ཤེས་པ་ནི། ལྷོ་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་སྣང་པོ་རིགས་
ལྔ་ཁྲག་འཕྱང་ཡབ་ལུམ་གྱི་ངོ་བོ། རུ་ལུ་གོང་མ་གྱི་ངོ་བོ་བརྒྱུད། རོག་
མ་སྤ་མེན་བརྒྱུད། ལྷོ་སྐོ་མ་བཞི། ལྷོ་དབང་སྤྱག་ཉིང་བརྒྱུད་དེ་ལྷོ་
གམ་ལྔ་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱུད་པའི་སྣང་པོ་རོ་བོར་དག་པ་དང་། ལྷོ་རོག་མ་ནི་

དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་རླབས་དངོས་གྲུབ་རྣམས་རང་གི་སྤྱད་པ་ཀར་
བསྐྱུ་བའི་ས་བོན་ནོ། །ཡང་ན་མཇུག་གི་རྒྱ་མོ་བཅུའི་ས་བོན་དུ་བྱས་
ཏེ་ཟླ་གམ་དུག་ཅུ་རེ་བཀུད་པའི་སྣང་བྱས་ནའང་རུང་ངོ། །

གསུམ་པ་རུ་ལུ་སྐྱར་ཤེས་པ་ནི། ར་ནི་ར་མེ་སྟེ་ཚོངས་པ་མེད་
པའི་མཛད་སྟོན་དང་སྤྱད་པ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོས་དགའ་བར་བྱེད་པ་
དང་། ཡང་ར་ནི་ར་ག་སྟེ། སྤྱད་པ་རྗེ་ཆེན་པོས་ཆགས་པའི་བདག་
ཉིད་ཡིན་པ་ཐབས་དང་། ལུ་ནི་ལུ་སྐྱའི་ཚལ་ཏེ། ལུ་མ་གྱི་མཁའ་སྐོང་
ངམ་རྣམས་པར་གསལ་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་སྣང་ཐབས་ཤེས་གཉིས་
སྤྱ་མེད་པའི་ངང་ནས་རྒྱལ་བའི་དགྱིལ་ལའོང་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པའི་
དོན་དུ་ཤེས་པ་ནི་རུ་ལུ་སྐྱར་ཤེས་པའམ། རུ་ལུའི་སྐྱ་དོན་ཤེས་པའོ། །

བཞི་པ་རུ་ལུ་མིན་ལས་སྤྱུ་ཤེས་པ་ནི། རུ་ལུའི་འོད་ཟེར་རྣམས་
པར་འཕྲོས་པས་འབགས་པ་མཚོན་ཅིང་སྤྱད་པ་དམ་བསྐྱལ་ཏེ་འགྲོ་
བའི་དོན་བྱས། སྐྱར་བདག་གི་སྤྱད་པ་ཀར་ཐེམ་པར་བསམ་པ་
དོན་གཉིས་སྐྱབ་པའི་མིན་ལས་ཀྱི་བཟླས་དམིགས་དང་། རུ་ལུའི་

འོད་ཟེར་དཀར་པོས་ཞི་བ། སེར་པོས་རྒྱས་པ། དམར་པོས་དབང་།
ནག་པོས་དྲག་པོའི་ཕྱིན་ལས་བྱེད་པར་དམིགས་པས་ཕྱིན་ལས་གང་
དང་གང་བརྩམ་པ་དེ་ནི་འགྲུབ་པར་ཤེས་བཤོ།

ལྷ་པ་རུ་ལུ་མཚོད་པར་ཤེས་བཤོ། ཚི་ལས་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་འོད་
ཟེར་གྱིས་འབགས་པ་རྣམས་མཉེས་ཤིང་སྤྲུགས་དམ་བསྐྱང་བ་དང་།
རུ་ལུ་གོང་མས་ཉིང་འཛིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་སྤྲུལ་བའི་མེ་ཉླ་ག་
སོགས་ལྷའི་མཚོད་པ་དང་། རུ་ལུ་འོག་མས་འདོད་ཡོན་ལྷའི་ལྷ་མོ་
སྟོས་ཉེ་ནང་གི་མཚོད་པ་འབྲུལ་བ་དང་། ལྷོ་ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས་
ཀྱི་འོད་འཕྲོས་པས་དྲིལ་འཁོར་བ་རྣམས་མཚོད་ནས་སྤྲུགས་
གསང་བའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་གསང་མཚོད་ཡིན་ནོ།

རྒྱ་ལུ་པ་རུ་ལུ་དབྱངས་སུ་ཤེས་བཤོ། **ལྷ་རྒྱུག་རྒྱངས་པས་དོན་**
རྒྱུག་འགྲུབ། | ཅེས་པ་ལྷར་རུ་ལུ་དབྱངས་སུ་བརྒྱས་པའི་ཚེ་ན་འདི་
ལྷར་དབྱངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཁྲུང་བ་དབྲུགས་ཀྱི་རྒྱང་འབྲིན་པའི་
དབྱངས་སུ་བརྒྱས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ཉླ་ག་པ་བྱེད་ཤིང་འབྲ་བ་

རྣམས་སློབ་པར་བྱེད། འཇུག་ཞིང་གཏུང་བའི་དབྱངས་སུ་བརྒྱས་
བས་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་ཡེ་ཤེས་གྱི་
སྣའི་ཐུགས་རྒྱུད་སྐྱུལ། སྐྱབས་གྱི་ཡི་གེ་སྐྱོ་སྐྱོགས་བའི་དབྱངས་
སུ་བརྒྱས་བས་ཡང་དག་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་རྣོངས་
བའི་ཐུན་པ་སེལ། ཟབ་ཅིང་འབྲུག་སྐྱ་སྐྱུང་སྐྱོགས་བའི་དབྱངས་སུ་
བརྒྱས་བས་བདུད་དང་ཐུ་སྟེགས་ཐལ་བར་རྫོགས། །དོ་རྗེ་སློབ་པའི་
ཏུར་སྐྱའི་དབྱངས་སུ་བརྒྱས་བས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མེ་དང་འབྲ་
བས་ཉོན་མོངས་བའི་བྱད་ཤིང་སློབ་པར་བྱེད། ཚངས་པ་དབྱངས་
གྱི་འདྲེན་ཚུལ་དུ་བརྒྱས་བས་མ་མོ་མཁའ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་
སྤྱད་པར་བྱེད་པའོ།།

བདུན་པ་རུ་ལུ་བསྟེན་པར་ཤེས་པ་ནི། བདག་ཉེ་རུ་ཀར་
གསལ་བའི་ཐུགས་རིན་པོ་ཆེ་བྱུང་བརྒྱད་པ་ལ་རུ་ལུ་འབྲུ་བརྒྱད་
གྱིས་བསྐྱོར་བའི་དབྱུས་སུ་ཨ་ལས་རྒྱ་བའི་དལ་དོང་ཅེ་ཅེས་གྱི་
སྟེང་དུ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཚོན་གང་བའི་ཐུགས་ཀར་མ་ལས་

ཉི་དགེལ་སྒྲན་མ་བཀའ་བ་ཅམ་གྱི་དབུས་སུ་དོ་རྗེ་ནས་ཅམ་གྱི་
ཉེ་བར་རྩྭ་སྐྱུ་བྱིས་བ་ཅམ་ལ་རུ་ལུ་འབྲུ་བརྒྱད་གྱིས་བསྐྱོར་བ་
དང་། དོ་རྗེའི་ཕྱི་ན་ཡང་རུ་ལུ་འབྲུ་བརྒྱད་གྱིས་བསྐྱོར་བར་བསམ་
ལ་བསྟེན་བ་དབུལ་བར་བྱའོ།།

བརྒྱད་བ་རུ་ལུ་ཚོས་ཉིད་དུ་ཤེས་བ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་གང་
ནས་ཀྱང་མ་བྱུང་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་ཉིད་མཉམ་བ་ཚེན་པོ་ཡང་
དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་རྒྱུ་ཤེས་བ་ནི་དེས་བ་དོན་གྱི་
དཔལ་ཚེན་པོའི་ཐུགས་གྱི་སྐྱབ་པའོ།།

གསུམ་བ་བསྐྱེད་རིམ་བསྟེན་སྐྱབ་དང་སྐྱར་ཉེ་བཤད་བ་ནི།

རིག་འཛིན་སྐྱབ་བ་པོ་རྣམས་གྱི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་དང་
དཔལ་ཚེན་པོའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པར་
བྱུབ་པའི་བདག་ཉིད་ནི་དཔལ་ཚེན་པོ་གཅིག་ཤུའི་པོ་འཕང་དོ་
རྗེ་ལྟ་བུའོ།།

དེ་ནི་མ་སྐྱེས་བ་ཚོས་སྐྱ། མ་འགགས་བ་ལོངས་སྐྱ། ལྷ་ཚོགས་

འཆར་བ་སྐྱུལ་སྐྱུའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། དེ་ཉིད་རི་ལྷ་བ་བཞིན་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བསྟེན་པ་དང་ཉེ་བསྟེན། སྐྱབ་པ་དང་སྐྱབ་
ཆེན་བཞིའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་ལ། དང་པོ་བསྟེན་པ་ནམ་མཁའ་
ཡི་གེ་རྒྱ་དམར་ནག་ཚོན་གང་བ་གསལ་ནས། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་
དོན་གཉིས་བྱས། སྤར་འདུས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དམར་པོ་ཚོན་གང་བ་
དེ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལྷ་སོ་སོའི་གདན་
དང་བཅས་པར་གསལ་བའི་དབུས་ཀྱི་གདན་སྟེང་རང་གི་བྱང་ཚུབ་
སེམས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐིག་ལེ་དཀར་རྒྱུམ་དུ་གསལ་བ་བསྟེན་པའོ།།

དེ་རྒྱུ་མཐིང་གར་གྱུར་བ་ཉེ་བསྟེན་ལོ། །རྒྱ་རོ་རྗེ་ཅེ་ལྷར་གྱུར་བ་
སྐྱབ་པའོ། །རྒྱ་ཉ་ཉེ་པའམ་ ཅེས་བསྐྱུལ་བས། བདག་བཟོ་ཉེ་དུ་ག་
མཐིང་ནག་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་གཡས་དཀར་གཡོན་དམར་
དབུས་མཐིང་ནག་ཞབས་བཞི་བརྒྱུད་བསྐྱུམ་དུ་བཞུགས་པ། དུར་ཁོད་
ཆས་བརྒྱད་གྱིས་བརྒྱན་པ་མེ་དབུང་འབར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་
པར་སྒོམ་པ་ནི་སྐྱུ་ཡོངས་སུ་རྗེ་གས་བ་སྟེ་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོའོ།།

དེ་ལ་ཞལ་གཡས་དཀར་བ་སྐྱའི་རང་བཞིན་དང་གོ་རིམ།
 གཡོན་དམར་བ་གསུང་གི་རང་བཞིན་དང་བྲ་མོ་ཏ། དབྱས་མཐེང་
 ག་ཐུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་དཔལ་ཚེན་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཐུག་དང་
 པོ་རྩི་རྩི་ཅེ་ལྟ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་པ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དག་པ་དང་ཙོ་
 རིམ། གཉེས་པས་ཁ་སྤྱོད་འཛིན་པ་རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་དག་པ་དང་བེ་ཏ་
 ལ། ཐ་མས་རྩེ་ལྷུ་ལྷུང་འཛིན་པ་སྐྱའི་རྣམ་ཤེས་དག་པ་དང་ཐུགས་ཤི།
 གཡོན་པས་བྲིས་བྱ་དགུ་ལ་བརྟེན་པ་སྐྱའི་རྣམ་ཤེས་དག་པ་དང་ལྷ་སྐྱ་
 རི། བར་མས་ཐོད་པ་ཐུག་བཀའ་འཛིན་པ་ཐུས་ཤེས་དག་པ་དང་
 སྐེ་ལ་ནི། ཐ་མས་རྒྱ་ཞགས་བསྐྱམས་པ་ཉོན་ཡིད་དག་པ་དང་
 ཙོ་རྩི་ལི་དང་སྐྱོད། རྒྱན་ཐམས་ཅད་མཚོད་པའི་ཡོ་བྱད་དང་སྐྱར།
 རྩ་གམ་བརྒྱད་ནི་སེང་ཏ་ལ་སོགས་པའི་བྲ་མེན་བརྒྱད་དང་། དེ་
 ཡང་དམར་པོ་སྤང་བ་ནི་ཡུམ་གོ་རྩི་ལྷ་རིམ་དང་སྐྱར། དེ་ཉམ་
 ཡུལ་དགུ་ནི་དོན་དགུ་དང་སྐྱར་ཏེ། རྩ་གམ་དམར་པོ་ཡུམ་གྱི་
 རྩ་དམར་པོ་སྤེ་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོའི་དབྱིངས་ཡིན་ལ། སྐྱབ་རྩམ་

དང་སྐྱུར་ན། མར་མའི་སྡོང་བྱ་ནི་ཡིག། འོད་དགུ་ནི་ཡུམ་གྱི་རང་
བཞིན་ཐེག་ལེ་དམར་པོའོ།།

དེ་སྐྱུར་གསལ་ནས་བསྐྱེན་པ་བགྲང་བའི་དུས་སུ་རང་ཉིད་
དཔལ་ཚེན་པོའི་སྤྲུགས་ཀར་རྒྱ་དགྱིལ་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་
དཀར་པོ་ཚོན་གང་བ་དོ་རྗེ་དེལ་བྱ་འཛིན་པའི་སྤྲུགས་དབུས་དོ་
རྗེ་ནས་ཅམ་གྱི་དགྱིལ་དུ་རྩྭ་དམར་པོ་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་ལ་མགལ་
མེ་བཞིན་དུ་རྩྭ་དམར་པོ་གངས་མེད་པ་སྤྱོད་པ་བཅུར་འགྲོས་བས།
དཔལ་ཚེན་པོ་མ་མོ་མཁའ་འགོ་དང་བཅས་པའི་སྤྲུགས་ཀར་པོག་སྟེ་
སྤྲུགས་རྒྱད་བསྐྱུལ། ཚུར་འདུས་པས་དེ་དག་གི་བྱིན་རྒྱལས་དངོས་
ལྷན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་རྩྭ་ལ་བསྐྱུས་པར་དམིགས་ཏེ། བརྒྱ་བྱའི་
སྡོང་པོ་རུ་ལུ་འབྱུ་བརྒྱད་བརྒྱའོ།།

དེ་ཡང་ཨོ་ནི་ཡིག་ཏེ་རུ་ཀ། །རུ་ནི་ཡུམ་གྱོ་རྩི་ལུ་རི། རུ་ནི་ཏེ་
རུ་ཀ་རིགས་བཞི། ལུ་ནི་ཡུམ་རྣམས། རྩྭ་ནི་སྤྲུགས་དམ་བསྐྱུལ་བ།
རྩྭ་ནི་དབང་སྤྲུག་མོ་རྣམས། རྩྭ་ཐ་མ་ནི་དངོས་ལྷན་བསྐྱུས་པ་སྟེ།

དེ་ལྟར་བསྟེན་པ་དབུལ་བར་བྱའོ། །བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་འདིར་
བསྟེན་སྐབ་བཞིར་ཡོད་དེ། དཔལ་ཚེན་པོའི་སྐྱེད་གསལ་བ་བསྟེན་
པ། དུམ་གྲོ་རྩི་ཤུ་རིར་གསལ་བ་ཉེ་བསྟེན། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་ལས་སྤྲ་མེན་བཅུ་དྲུག་འབྱུང་བ་སྐབ་པ།
དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་སུ་མཉམ་པར་
ཤེས་པ་སྐབ་པ་ཚེན་པོའོ།

དེ་ལྟར་བསྟེན་སྐབ་བྱེད་པའི་ཚོད་ཚད་ནི། དཔལ་ཚེན་པོ་སྤྲ་མེན་
བཅུ་དྲུག་གིས་བསྐྱེད་པ་མངོན་སུམ་གསལ་བ་ནི་མངོན་སུམ་པའི་
ཚོད་ཚད། བདག་སྐབ་པ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ལམ་ལས་འོད་བྱུང་བ་
འོད་གྱི་ཚོད་ཚད། དེ་ལས་སྐྱ་གཤམ་པ་དང་། གཟུགས་སུ་སྣང་བའི་
ཚོད་ཚད་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འོད་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཏེ། དེ་
ལྟར་ཚོད་འབྱུང་བ་ནི་སྐབ་པ་ཚེན་པོའོ།

བཞི་བ་མན་ངག་སྐྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་དང་སྐྱེད་པ།

འདི་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད། དོན་
དམ་པར་མ་སྐྱེས་མ་འགག་ཚོས་དབྱིངས་མཚན་མའི་སྐྱོས་པ་

དང་བྲལ་བའི་སྐོར་དུ་མཉམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་དོན་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་
 བས་ན་ཡང་དག་ཅེས་བྱ་ཞིང། ཚོས་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་
 གྱིས་སྲིབ་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྐབ་བའམ་སྐབ་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །དབྱིངས་རིག་གཉིས་མེད་ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་དེ་ནི་གཅིག་
 བུ་སྟེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །དེ་ཉིད་ལུང་ལས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རུ་ལུའི་དོན་དང་སྐྱར་ན། ཚི་མི་གནས་པ་ཡང་
 དག་པའི་ཡེ་ཤེས། རུ་མཁའ་སྐོར་བདེ་བ་ཆེན་པོ། ལུ་དབྱིངས་
 རྣམ་དག་ཀུན་ཏུ་བཟང་སོ། །སྐྱོ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོར་
 བྱང་བ། ལྷོ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཡང་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ལས་བྱང་
 ལ་དེའི་ངོ་བོ་འདུས་མ་བྱས་པའོ།།

དེ་ལྟར་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་སྐྱགས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
 བེ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དུ་ཡེ་ནས་སྐབ་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་
 པ་ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དག་སྐྱགས་ཀྱི་སྐབ་པའི་
 མཐའ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་འགྲོར་སངས་རྒྱས་ལག་

བཅང་དུ་འདུས་ལ། དེའི་མཐའ་ཡང་རང་རིག་བྱང་ཚུབ་སེམས་
སྤྲུགས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འདུ་ཞིང་། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
ཐབས་དམན་པ་དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱའི་གསལ་སྤང་ལ་སེམས་
བཟུང་བ། ཟབ་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གསུང་བཟླས་པ་དང་ཚུང་
གི་རྫོགས་རིམ། མཐར་ཐུག་ཚོས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱིང་གའི་མི་ཤིགས་
པའི་ཐིག་ལེ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་སོགས་མཚན་བཅས་དང་། མཚན་
མེད་ཚོལ་བྲལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་
བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུགས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་འགྱུབ་པར་
བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ལོ།།

བཞི་པ་ཆེ་མཚོག་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་བདུད་ཅི་རྣམ་
དག་གི་དགོངས་པར་འདུ་བ་བསྟན་པ་ལ།

སྐྱིར་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་
རྣམ་པར་དག་ཅིང་སྤང་དོར་ལས་འདས་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་བདེ་
བ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ནི་བདུད་ཅི་རྣམ་དག་གི་དགོངས་
པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་ཚོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་དང་། དོན་གྱི་བདུད་ཅི་དང་།

ཉགས་སམ་སྐྱེ་གི་བདུད་ཅི་དང་། རྗེས་གི་བདུད་ཅི་སྟེ་རྣམ་པ་
བཞིའི་ཚུལ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་སྟེ་བསྟན་པ་ནི།

ཚོས་བདུད་ཅི་ཐམས་ཅད་ཚང་བ་རྣམ་པ་བརྒྱན་དུ་བསྟུས་ཏེ་
བཤད་པ་དང་། རོན་བདུད་ཅི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱན་དུ་
བསྟུས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། སྐྱེ་བདུད་ཅི་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་
རྣམ་པ་བརྒྱན་དུ་བསྟུས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། དམ་རྗེས་བདུད་ཅི་
ཐམས་ཅད་བསྐྱོམ་པ་རྣམ་པ་བརྒྱན་དུ་བསྟུས་ཏེ་བཤད་པ་དང་
བཞིའོ། །དང་པོ།

ཚོས་ཐམས་ཅད་བསྟུས་ན་རང་གི་སེམས་ལ་ཚང་། སྐྱེ་ཐམས་
ཅད་བསྟུས་པས་རོ་རྣམ་པ་ལྡར་ཚང་། དམ་ཚིག་ཐམས་ཅད་ཅ་བ་
གསུམ་དུ་ཚང་། མིན་ལས་ཐམས་ཅད་བསྟུས་ན་སྣོར་སྣོལ་དུ་ཚང་།
དགྱིལ་ལའོར་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པས་དགྱིལ་ལའོར་བརྒྱན་དུ་ཚང་།
ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པས་ཡེ་ཤེས་ལྡར་ཚང་། སྐྱབ་པ་ཐམས་
ཅད་བསྟུས་པས་བདུད་ཅི་སྐྱབ་པར་ཚང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
བསྟུས་པས་དོ་རྗེ་དགྱིངས་ལ་ཚང་སྟེ་དེ་ལྟར་བརྒྱན་དོ།།

ཡང་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་
 བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་ཚང་། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱན་གྱང་ཅ་བ་ཀུན་
 གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཚང་། ཐེག་པ་བརྒྱན་གྱང་བདུད་ཅི་ཡོན་ཏན་
 གྱི་སྐྱབ་པའི་ནང་དུ་ཚང་། འབྲུང་ལྷ་སྲིད་གསུམ་ལྷ་སྲིབ་སྡེ་བརྒྱན་
 ཐམས་ཅད་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་སུ་ཚང་། སྤང་པོ་ལྷ་དང་ལུས་ངག་ཡིད་
 གསུམ་རང་གི་སེམས་ལ་ཚང་། སྤྱིའི་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་གྱང་ཅ་བ་ལྷ་
 འབྲུ་ལྷ་སྲིད་པོ་ལྷ། སྐྱབ་ལྷ། སྲོས་ལྷ། རིན་ཆེན་ལྷ། ཚུ་ལྷ་ར་ཚང་།
 བང་གི་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་གྱང་དམ་རྣམ་རྣམ་པ་ལྷ་ར་འདུས་ཤིང་ཚང་
 བ་བརྒྱན་དོ། །དེ་ལྷ་ར་གནད་གྱི་མདོ་འགག་བསྐྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 བདུད་ཅིའི་སྐྱབ་པའི་གནད་བཤད་པའོ།

གཉིས་པ་དོན་བདུད་ཅི་ཅི་ཞེ་ན།

སེམས་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་ཉེ་
 ཏུ་ཀར་ཤེས་པར་བྱ། འབྲུང་བ་ལྷ་ཡུམ་ལྷ་ར་ཤེས་པར་བྱ། སྤང་པོ་ལྷ་
 རིགས་ལྷ་ར་ཤེས་པར་བྱ། བདུད་ཅི་ལྷ་དུག་ལྷ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ར་

ཤེས་པར་བྱ། རྣམ་ཤེས་ལྷ་སྐྱ་ལྷར་ཤེས་པར་བྱ། སྲིད་པ་གསུམ་པོ་
བདུན་ཅིའི་དགྲིལ་ལོངས་དུ་ཤེས་པར་བྱ། སྐྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་བདུན་
ཅིའི་ལྷར་ཤེས་པར་བྱ། དམ་རྣམས་རྣམས་བདུན་ཅི་དངོས་ཡིན་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཡང་འཆད་ལུགས་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ། ར་ས་ཡུ་ན་ཉ་ན་ཇ་ཡ་
ཞེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་བརྒྱད་པོ་འདིར་རྒྱད་འབྲུམ་སྡེའི་དོན་འདུས་ཏེ།
ར་ས་ཡ་ན་བཞི་ནི་འབྲུང་བ་བཞི་དང་། དམ་རྣམས་བཞི་དང་། སྐྱེ་
པོ་བཞི་རྣམས་ནི་རིགས་བཞིར་ཤེས་པར་བྱ། ཉ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་བྱང་རྩལ་སེམས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། ན་ནི་
ཉོན་མོངས་པ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷར་ཤེས་པར་བྱ། ཇ་ནི་དབང་པོ་བཞི་དང་
རྣམ་ཤེས་བཞི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་དཔའ་བཞི་བཞིར་
ཤེས་པར་བྱ། ཡ་ནི་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་བཞི་དང་དུས་བཞི་ལྷ་མོ་
བརྒྱད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡི་གེ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་
ཤེས་པ་བརྒྱད་དོ།།

ཡང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འབྱུང་ལྔ་ཡུམ་ལྔ། སྤང་ལྔ་རིགས་
 ལྔ། བདུད་ཚི་ལྔ་ཡེ་ཤེས་ལྔ། དབང་ཤེས་བརྒྱད་སེམས་དབའ་
 བརྒྱད། ཡུལ་དུས་བརྒྱད་སེམས་མ་བརྒྱད། ཉོན་མོངས་རྒྱག་ཐུབ་
 པ་རྒྱག །རྟག་ཆད་བཞི་སྐོ་བ་བཞིར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེར་མ་
 ཅད་གཞན་ཡང་བདུད་ཚི་སྐྱབ་པའི་དུས་སུ་སྐྱོར་བ་ཚོས་ཉིད། སྐྱོལ་
 བ་སྐྱོང་རྗེ། ལྷང་སྲིད་གསལ་བ་མཚོག་གི་མཛུལ། སྲིད་གསུམ་
 བརྒྱ་དམར་པའི་གཞུང་ཡས་ཁང་། སྐྱབ་པ་པོ་རྣམས་སྣ་དང་ལྔ་
 མོ། དཀྱིལ་འཁོར་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ། དེ་ཡང་ཞི་བའི་དུས་ན་དོ་རྗེ་
 དཀྱིངས་དང་། ཁྲོ་བའི་དུས་ན་གསང་བ་མཚོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
 དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱན་རྣམས་ཀྱང་མདའ་
 བཞི་སེམས་དབའ་བཞི། སྤང་བ་བཞི་ཁྲོ་བོ་བཞི། རལ་གྱི་བཞི་
 རྒྱལ་པོ་བཞི། ས་ཚོན་ཡེ་ཤེས་ལྔ། ལྷན་གྱི་བུམ་པ་ལྔ་འི་དཀྱིལ་
 འཁོར། གཟུངས་ཐག་བྱང་རྩུབ་གྱི་ལམ། ལྷགས་འཕྲོ་འདུ་སྐྱེན་
 སངས་རྒྱས་གདུགས་འཇམ་དབལ། ལུས་ལ་བཏགས་པ་དང་

ཐ་དད་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་དམིགས། འབྲུང་བ་ལྡ་དང་
 དེས་བསྐྱེད་པ་དང་དེ་ལ་གནས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོན་ར་ས་ཡ་ནར་
 དམིགས། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལྷག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 བེ་བདུད་ཅི་གསང་བའི་མཚོན་པ་དང་དངོས་གྲུབ་ཏུ་དམིགས། ཡུམ་
 བེ་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་ཏུ་དམིགས། བདག་མེ་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་
 པར་དམིགས། སྐྱབ་པའི་ཇས་སྦྱོན་ར་ས་ཡུ་ན་ཀུན་ལ་ལུས་ངག་
 ཡིད་གསུམ་དང་ཐབས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཡོད་པར་དམིགས། བདག་
 གི་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་གསང་བ་མཚོག་གི་དགྱིལ་
 འཁོར་ཏུ་དམིགས་སོ།།

ཡང་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། མཐུལ་གསང་བའི་དགྱིལ་འཁོར་
 དམིགས། བརྗེས་མེད་པ་མཚོག་གི་དགྱིལ་འཁོར་ཏུ་དམིགས། ལྷོད་
 སེམས་མ་བཅུ་བྱུག་ཏུ་དམིགས། ཇས་སེམས་དཔའ་བཅུ་བྱུག་ཏུ་
 དམིགས། སྦྱོན་གྱི་བུམ་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་འཕྲོ་འདུ་བྱེད་པ་མཚོན་པ་བཅུ་
 གཉིས་ཀྱི་འཕྲོ་འདུ་བྱེད་པར་དམིགས། ཀུན་ཏུ་བཟང་མོའི་མཁའ་

དབྱིངས་སྟོང་གསུམ་དུ་ཐབས་གི་ཕྱག་རྒྱ་སེམས་རིག་ཀྱན་གསལ་
བའི་ཡེ་ཤེས་ལྷའམ་བརྒྱད་དུ་དམིགས། རུ་ཉའི་ཕུང་པོ་ནི་གཞལ་
ཡས་ཁང་དུ་དམིགས། སེམས་ནི་སྐྱེ་ལེ་མེད་པར་དོ་རྗེ་སེམས་
དཔར་དམིགས་པའོ།

འདི་ནི་བདུད་ཅི་སྐྱབ་པའི་ལམ་གི་དུས་སུ་དམིགས་པ་ཉིང་ངེ་
འཛིན་གི་དགྲིལ་འཁོར་གི་དོན་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་འོ།

བཞི་པ་དམ་རྫས་ཐམས་ཅད་བསྐྱོམ་པ་ནམ་པ་བརྒྱད་དུ་
བསྐྱས་ཉེ་བསྟན་པ་ནི།

སྲིད་པ་གསུམ་ནི་མི་གཙང་བའི་མིང་མེད་པར་ཐམས་ཅད་
བདུད་ཅིའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱོམ་པ་དང་། སེམས་ཉིད་མ་ཡིན་
པ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པར་བསྐྱོམ་པ་དང་།
འཁོར་བའི་མིང་མེད་པར་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པར་བསྐྱོམ་པ་
དང་། རྣ་བུར་དང་འཇག་མ་ཡན་ཚོད་སྟོན་ར་ས་ལྷ་ན་ཅ་བ་ལྷའམ་
བརྒྱད་ལ་ཡན་ལག་སྟོང་སྟོང་དང་ལྡན་པར་བསྐྱོམ་པ་དང་། ལྷི་

བད་སྡོད་བརྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དབྱིངས་ཡེ་
 གཉིས་དང་རྟགས་ཡབ་ཡུམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སྲུ་མེད་པའི་བྱང་
 ཚུབ་སེམས་སྲུ་བསྐྱོམ་བ་དང་། ཕྱི་འབྱུང་བ་ལྷ་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་ལྷ་
 བད་འཁྲོ་བ་ལྷ་རིགས་ལྷའི་སངས་རྒྱས་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལྷ་དང་ལྷ་
 མོ་སེམས་དབའ་སེམས་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱོམ་བ་དང་། བདུད་
 ཅི་ལྷ་ནི་རིགས་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་དོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
 དུ་བསྐྱོམ་བ་དང་། རང་བཞིན་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་གནས་ནས་དེ་འབྲ་
 བའི་ཡེ་ཤེས་བ་སྤྱོད་དངས་ནས་དམ་ཚིག་སེམས་དབའ་ཐིམ་ནས་
 གཉིས་སྲུ་མེད་པར་བསྐྱོམ་བའོ།།

ཡང་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། ཕྱི་བད་སྡོད་བརྒྱུད་གསང་བ་ལྷ་གའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱོམ་བ། དམ་རྗེས་བདུད་ཅི་རིགས་ལྷ་ཡེ་ཤེས་
 ལྷར་བསྐྱོམ། མར་མེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ། རྣམ་འབྱོར་
 སོ་རྣམས་ཡབ་ཏུ་བསྐྱོམ། རྣམ་འབྱོར་མོ་རྣམས་ཡུམ་དུ་བསྐྱོམ། ལྷན་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་སྲུ་བསྐྱོམ། ལྷགས་ཀྱི་འཕྲོ་འདུ་འོད་ཟེར་དུ་བསྐྱོམ།

བདུད་ཅི་འཆི་མེད་མུ་ཉིག་དཀར་པོ་ལྟ་བུར་བསྐྱོམ་མོ། །འདི་ནི་
བདུད་ཅི་སྐྱབ་པའི་སྐྱོམ་པ་བསྟན་པའོ།

གཞན་ཡང་ཚོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ནི་ཚོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁི་བཞི་སྟོང་
ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་གཏན་དུ་འཆི་བ་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཕུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཡང་མཐར་ཐུག་བདུད་
ཅིའི་ཕུང་འདྲར་འདུ་སྟེ། དེ་ནི་ཚང་བ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་
ཏོ། །དོན་ཀྱི་བདུད་ཅི་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་
ལ་འཁོར་བ་རྒྱ་འབྲས་དང་འཆི་བ་མིང་མེད་པ་ནི་རྟོགས་བྱའི་དོན་
ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ།

རྟགས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ནི་ཚོས་ཉིད་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ན་ཚོས་ཅན་གྱི་
སྐྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདུད་ཅི་དེ་མཚོན་པའི་སྐོ་ཡིན་པས་རྟགས་
ཀྱི་བདུད་ཅི་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དམིགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་
བསྟན་ཏོ། །རྗེས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ནི་འདི་ག་རྟོན་ན་བདུད་ཅིར་གྲགས་པའི་
དངོས་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་དེ་བསྐྱབ་

སའི་ཚུལ་གྱིས་ཀུན་གྲང་འཆི་བ་མེད་སའི་བརྟུན་ལེན་དུ་གྱུར་པར་
 སྐྱབ་ཚུལ་ནི་བདུད་རྩིའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པས་ན། དེ་ནི་བསྐྱོལ་
 བ་རྣམ་པ་བརྒྱན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སོགས་
 བ་རྣམ་གཞག་གི་ཚུལ་གཞན་དང་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
 ལྟ་བུར་ཚོས་གྱི་བདུད་རྩི་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞིར་བསྟན་པ་
 ཡང་བསྐྱུས་ན། མ་འདྲེས་སའི་བདུད་རྩི་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 སའི་བདུད་རྩི་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། མ་འདྲེས་སའི་བདུད་རྩི་ནི། ལྷི་
 བར་སྟོན་བརྟུན་ཐམས་ཅད་བདུད་རྩི་ལྡར་བསྐྱུས་ལ་རྒྱལ་བ་རིགས་
 ལྡར་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། **རང་བྱུང་གདོད་ནས་རྣམ་པར་དག།** །ཅེས་
 གསུངས་པ་བཞིན་ལོ།།

དེ་ཡང་རི་ཚེན་རི་ཚུ་མམ་ས་རྟ་ཁུ་བ་སྟེ་བདུད་རྩི་ལྡ་ལ་ལྷི་བར་
 གི་ཅ་བ་བརྒྱན་བརྒྱན་དུ་སྟེ་བ་ཅ་བའི་སྐྱབ་ཏེ། འདི་དག་འདི་ག་ཉེན་
 བ་མི་གཙང་བར་གྲགས་ཤིང་འདོར་བྱར་བྱེད་གྲང་དང་དུ་སྐྱངས་ན་
 རིགས་ལྡའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཅིང་ནད་ལྡ་སེལ་ལ་ཡེ་ནས་གཙང་དམེ་

མེད་པར་དག་པ་ཆེན་པོ་བདེ་ཆེན་བདུད་ཅིའི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་
 པའི་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པར་མཉམ་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཕོག་
 ད་བྱུང་བ་དང་མཁའ་འགྲུའི་ཚོགས་མཉམ་ནས་དངོས་གྲུབ་སྤྱད་དུ་
 ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་སྐོབ་དང་འཕྲོད་དུ་གྱུར་པའི་སྤྲུལ་བཟང་པོ་
 དུག་དང་ཨ་རུ་ར་སོགས་ས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྲུལ་བཟམས་ཅད་དང་།
 ས་དང་ཚུར་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་ཤ་ཁག་སོགས་བཟམས་ཅད།
 ཡང་ན་རོ་རུས་དང་། ཡང་ན་ཁ་དོག་སོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་རིགས་ལྡར་
 བྱེ་ལ་སྤྲུལ་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བདུད་ཅིའི་གཙོ་བོ་ལྡ་ལ་
 ཅ་བ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དེ་ལའང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གཉིས་
 གཉིས་བྱེ་བས་ལྡ་བཅུ། བང་གི་དམ་རྗེས་ཅ་བ་ལྡ་ལ་ཁ་དོག་དང་
 རུས་མཐུས་བྱེ་བས་ལྡ་བཅུ་སྟེ་ཁོན་བརྒྱ་བཟམ་པ། དེ་ལ་བབས་ཤེས་
 གཉིས་ཀྱིས་བྱེ་བས་ཉིས་བརྒྱ། དེ་ལ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཉན་
 མིན་ལས་ལྡར་བྱེ་བས་སྟོང་འབྱུང་བས། ཅ་བརྒྱད་ཡན་ལག་སྟོང་ལ་
 སྐྱར་བའི་སྤྲུལ། ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་དང་སྐྱར་བྱས་ནས་

མ་ཐུན་པའི་སྐྱོབ་དང་འཕྲོད་དུ་སྦྲུག་གི་རིགས་ཐམས་ཅད་སྦྱར་བས་
ཅ་བ་འབྲུམ་ཐུག་ཡངས་པའི་བརྟུང་ཅེས་བྲལོ།

དེ་ལྟ་བུའི་བདུད་ཅི་ལ་དོན་རྣམ་པ་བརྒྱུད་དེ། བདུད་ཅིའི་རྒྱ་དང་།
རང་བཞིན་དང་། སྐྱོད་པ་དང་། ལས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། དོན་དང་།
ལུང་དང་། བདུད་ཅིའི་མཐོང་བཤེས་ལོ། །དང་པོ་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་ཡབ་ཡུམ་
གཉིས་ཀྱི་བཟང་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་སུ་གནས་པའམ། སྦྱིར་དང་
རང་བཞིན་དང་བདག་ཉིད་ཚེས་པོ་སྟེ་སྣང་སྲིད་རྣམ་པར་དག་པའི་
དབྱིངས་ནས་སྐྱེད་པའོ། །བདུད་ཅིའི་རང་བཞིན་ནི་འབྲུང་ལྔ་སྤྱང་ལྔ་
སྒོ་གསུམ་སྲིད་པ་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡེ་ནས་བདུད་ཅིའི་རང་
བཞིན་ལོ། །བདུད་ཅིའི་སྐྱོད་པ་ནི་ཟ་ཁིང་སྦྱུད་པའི་ལས་སུ་བསྟན་ཏེ་
གང་ཅིར་སྦྱུད་ཀྱང་བདུད་ཅིའི་ལས་ལ་སྐྱོད་པའོ། །བདུད་ཅིའི་ལས་
ནི་ནད་བཞི་བརྒྱ་ཅ་བཞི་ཁི་ཁིང་དུག་ལྔ་སེལ་ལ་བདུད་བཞི་འཛོམས་
པར་བྱེད་པའོ། །བདུད་ཅིའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཚོས་དབྱིངས་བྱང་ཚུབ་
སེམས་ལ་སྐྱེ་ལོ་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་དོན་དང་ལྡན་པའོ། །

བདུད་ཅིའི་ལུང་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྟ་བའི་ལུང་དང་སྲོད་པའི་ལུང་
དང་སྐྱབ་པའི་ལུང་དང་དམ་ཚིག་གི་ལུང་དང་། ཐིན་ལས་གྱི་ལུང་
དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལུང་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ལུང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
བདུད་ཅིའི་ལུང་གི་ནང་དུ་འདུས་པ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་
གྱི་སྐྱེ་བའི་ཉེན་གྱི་སྲོག་པའི་དུག་སེལ་ཞིང་གཏན་དུ་མི་འཕོ་བའི་གོ་འཕང་
སྟེར་བའི་དོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྲིད་ལོ།

བདུད་ཅིའི་དེ་ཉིད་ནི་སྲི་འབྲུང་བ་ལྟ་ཡང་བདུད་ཅིའི་དེ་ཉིད་
ཡིན། ནང་དམ་ཇས་ལྟ་ཡང་བདུད་ཅིའི་དམ་ཚིག་ཡིན། གསང་བ་
ཚོས་ཉིད་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཀྱང་བདུད་ཅིའི་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་
གསུམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདུད་ཅི་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ན་མེད་དེ།
དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་བདུད་ཅིར་གནས་པའོ། །བདུད་ཅིའི་མན་
རག་ནི། གཏན་དུ་མི་འཚེ་བ་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདུད་ཅི་དེ་ནི་དཔལ་
ལྷན་སྐྱེ་བ་དམ་པའི་ཞལ་ནས་མན་རག་པའི་ཚུལ་དུ་སློབ་མའི་སྟེན་
གྱི་གཟུང་བརྒྱན་དེ་ཅི་ལྟ་སེམས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱེམ་པ་ན།

དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རང་རིག་
པའི་ཡེ་ཤེས་མཉམ་པའི་དོན་བྱུགས་ལ་རྣོལ་ནས་ངོ་འཕྲོད་པའི་རྣོ་
རྗེ་གསང་བའི་གྲུ་ད་ལྷ་ནས་འཁོད་པའོ། །དེ་ལྷ་བྱ་འདི་ལ་ནི་
བདུད་ཅིའི་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་འདྲེས་པ་གསལ་པོར་སྲུ་བའི་
སྲིར་མ་འདྲེས་པའི་བདུད་ཅི་ཞེས་བྱའོ། །

གཉེས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བདུད་ཅི་ཆེན་པོ་ལ་ནི་དབྱེ་
བསལ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་བདུད་ཅི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཐིག་ལེ་ཉག་
གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདུད་ཅི་ལྟར་རྫོགས་པར་
གནས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདུད་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ཡིན་ལ། ཅི་ནི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། དོན་ལ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་
ལྷའི་རང་བཞིན་གྱི་བདུད་ཅི་ཆེན་པོར་ཡེ་ནས་གནས་པའོ། །

དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་འདིག་རྟོན་ན་བདེ་སྲུག་འཁོར་འདས་
གཙང་དམེ་གཉེས་སུ་མཐོང་ནས་སྲོང་ལེན་བྱེད་པའི་རྟོག་པས་
བཅིངས་ཤིང་དེ་ལས་བསྐྱོད་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་སྤང་དོར་མེད་པར་

རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་བདུད་ཅིའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་
ཤིང་རིག་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་སྐྱོང་དུ་འཁོར་བ་བདེ་སྤྲུག་གཅེང་
དམེ་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་པ་ལས་གཏན་དུ་འཆི་བ་མེད་པ་
བདུད་ཅི་མཚོག་གི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་བདུད་ཅིའི་དགོངས་དོན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་ཉགས་
གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། དང་པོ་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་བདུད་ཅི་ནི། ཚོས་ཐམས་
ཅད་ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་བདུད་ཅི་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐབས་
ཐམས་ཅད་བཞག་ཐབས་བརྒྱུད་དུ་འདུ་སྟེ། ཚོས་ཉིད་མཉམ་པའི་
རང་ལས་རིག་པ་མཉམ་པར་བཞག །སྣང་སྲིད་བདུད་ཅིའི་དགྱིལ་
འཁོར་དུ་སྤྲུགས་སུ་ཚུད་པར་བཞག །ཀུན་ཏུ་བཟང་མོ་ཡུམ་གྱི་རྩ་
ག་ཡངས་པའི་མཁའ་སྐྱོང་དུ་རིག་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་མཁའ་ལ་
ཉེ་མ་ཤར་བ་ལྟར་བཞག །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱུད་གསང་
བ་མཚོག་གི་དགྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་མ་བཅོས་པར་བཞག །སྤང་པོ་

ལྷ་དྲུང་ཁྲིད་གྱི་ཁྲོད་པ་ལྷའི་ནང་དུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་མར་མེ་ལྷ་རང་གསལ་
 བར་བཞག། །རང་སེམས་ཡེ་ནས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་
 ལྷོ་བཞག། །རང་གི་དམ་ཇུས་ལྷ་ནི་རང་བྱུང་གི་བདུད་ཅི་དམ་ཇུས་
 ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ལྷོ་བཞག། །བདག་གི་ཡིད་དང་ཀུན་གཞི་གཉིས་
 ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་བཟང་མོ་ཡིན་པའི་ལྷོ་བཞག་སྟེ། མདོར་ན་ཡེ་
 རི་བཞིན་པའི་དོན་ལ་མ་བཅོས་སོར་བཞག་ཏུ་བཞག་པས་དོན་གྱི་
 བདུད་ཅི་ཉམས་སུ་སྤོང་བར་བྱེད་དོ།།

མཚོན་བྱེད་རྟགས་གྱི་བདུད་ཅི་ནི་ཀས་རྒྱུད་ནང་སོགས་སེལ་
 ཞིང་མི་འཆི་བར་བྱེད་པའི་བདུད་ཅི་ར་ས་ལྷ་ན་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ།
 དེའི་ཉམས་ལེན་ནི་སྤྱོད་བ་བརྒྱུད་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་འདུ་སྟེ། ཀུན་
 གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོས་ཉིད་སྤོང་ཞིང་བདག་མེད་པའི་དགྱིལ་
 འཁོར་དུ་སྤོང་གིས་གསལ་བའི་དུས་ན་ནམ་མཁའ་ཡེ་ནས་དྲངས་
 འིང་གསལ་བ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྷ་བྱ་ནི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དགྱིལ་
 འཁོར་དུ་སྤྱོད་བ་སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་དག་བྱང་ཚུབ་སེམས་གྱི་དགྱིལ་

འཁོར་དུ་རྫོགས་པ་ལོ།

མཚོན་པའི་རྗེས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པས་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་
 སྐྱེར་བ་སྟེ། དེ་ན་དོ་རྗེ་དགྲིངས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་རྫོགས། འབར་
 བ་ལས་ཀྱི་སློན་ལས་ལྗོད། ཉ་ན་ག་ནའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་སྐྱེར་ཉེ།
 སློན་ལས་རྣམ་བཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་རྫོགས། ཐུགས་རྗེ་ཐབས་
 ལ་མཁས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་བསྐྱབ་པའི་དམ་ཚིག་གང་ལ་སྐྱེར་
 ཉེ། ཉ་མགོན་དབང་གི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་རྫོགས། དངོས་གྲུབ་དབང་
 གི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་ཨེ་སུམ་བཅེགས་དང་སྐྱེར་ཉེ། སྐྱེར་བྱུང་གི་
 ཡེ་ཤེས་ཉེ་སྐྱེ་གདུང་འབར་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་སྐྱེར། ཐམས་
 ཅད་བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་གསང་བ་མཚོག་གི་དགྲིལ་འཁོར་དང་
 སྐྱེར་བ་སྟེ་བཀུད་དོ།

རྟོགས་ཀྱི་བདུད་རྩི་དམ་རྗེས་སྐྱབ་པ་ལ་ཁོལ་བུར་རིགས་བཀུ་
 རིགས་ལྷ་རིགས་གཅིག་གིས་བསྐྱབས་ནས། བཏགས་བཅེགས་

སྐྱོལ་ཞིང་གཞུང་ལ། བདུད་ཅིའི་དལ་དུ་བཞག་ནས། དགྲིལ་འཁོར་
བརྒྱན་དང་། སྐྱོར་བ་བརྒྱན་གྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་སྤྱོན་དབབ་སྟེ་
བསྐྱབ་པའི་སྐྱོང་གོལ་ར་ས་ཡུ་ནའི་ཕྱག་ལེན་རྣམས་ནི་བྱུང་དུ་སྤོན་
གྱི་སྐྱབ་པ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བདག་གི་སྐྱེ་མ་དམ་པའི་སྟོན་བརྒྱན་ལས་ནི། ཚོས་གྱི་བདུད་
ཅི་ལྟ་བ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ངོ་སྤྲད། ཉགས་གྱི་བདུད་ཅི་ཉེ་རུ་ཀའི་
དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྟོག་སྟོམ་གཟེར་བཞིའི་ཚུལ་གྱིས་
རྒྱན་སྤྲང་། རོན་གྱི་བདུད་ཅི་དུག་ལྡེ་ཤེས་ལྡར་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་
རྩོགས་རིམ་ལ། འབྱུང་ལྡེ་སྤྲང་ལྡེ་དུག་ལྡེ་དག་བྱེད་ལམ་ལྡེ་སྟེ་བདག་
བྱིན་རྣམས་འབར་འཇག་གི་སྟོན་ས་རང་ལུས་གཞན་ལུས་ལ་བརྟེན་
པའི་ཐབས་ལམ་ནི་མེ་དང་འདུ་ཤེས་འདོད་ཆགས་དག་བྱེད་གྱི་ལམ་
དང་། སྐྱུ་ལུས་ནི་ཞེ་སྤང་དང་ནམ་མཁའ་རྣམ་ཤེས་དག་བྱེད། འོད་
གསལ་ནི་གཉི་ཕྱག་ས་ཁམས་གཟུགས་སྤྲང་དག་བྱེད། མི་ལམ་ནི་
ཚུ་ཁམས་ཚོར་བ་ང་རྒྱལ་དག་བྱེད། སྤང་གྲགས་རིགས་གསུམ་སྐྱུ་

གསུང་ཐུགས་དང་བསྐྱེ་བ་བསྐྱེ་འཕྲོའི་རྣམས་འཕྲོར་ཅི་འདུ་བྱེད་དང་
རྒྱུང་ཁམས་ཐུག་དོག་དག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྫོགས་པའི་རིམ་
པས་དུག་ལྡེ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དོན་གྱི་བདུན་ཅི་ཡིན་ནོ།།

རྟགས་དོན་གཉིས་ཅི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཏེ་སྐྱོམ་བའམ་སྐྱབ་པའི་
རིམ་པའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་བྱས་པའི་གང་ཟག་འདིས་ལས་སྐྱོར་གྱི་
ཚུལ་དུ་མཐོང་ཐོས་སྤོང་རེག་གོལ་བ་བཞི་ལྟན་རྣམས་གྱི་བདུན་ཅི་
སྐྱབ་པ་ལ། ཐབས་གྱི་རྣམས་ཤིག་ལ། ཤེས་རབ་གྱི་རྣམས་བདུན་ཅི་ལྟ་
གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཅ་བརྒྱུད་སྟོང་སྐྱར་འདུ་བྱེད་ལ་ཁྲོལ་སྐྱབ་སོགས་
གཞུང་ལྟར་བསྟེན་སྐྱབ་བཞིའི་ཚུལ་གྱིས་འབད་པས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་
པར་བྱེད་པ་སྟེ།

ལམ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་སྐྱབས་སུ་རིག་འཛིན་བཞི་
དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་དཔལ་ཆེ་མཚོན་ཏེ་རུ་ཀའི་གོ་འཕང་
ལྷ་ན་མེད་པ་འགྲུབ་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

སྐྱབ་པ་སྐྱར་པ་སྐྱོན་ལས་གྱི་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཐལ་འབྲིན་རྣམས་

བ་བཞིའི་དགོངས་པར་འདུས་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། སྤར་པའི་
མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བཞིས་དོན་གྱི་ལ་ཤུན་ཕྱེ་ནས་བཤད་པ་དང་།
སྤར་པ་སྐྱབ་པའི་གང་ཟག་དེའི་སྣོད་གྱི་རིམ་པ་དང་སྤར་ནས་མཐར་
དབྱུང་བར་བཤད་པ་དང་། སྤར་པའི་སྐྱབ་རྗེས་བཞི་སོ་སོའི་སྐྱབ་
གཞུང་བཟུང་ནས་བཤད་པ་དང་། སྐྱབ་ལུགས་ཚེན་སོ་བཞིས་
སྤར་པའི་གཉིང་སྤངས་ཏེ་བཤད་པ་བཞི་ལས་དང་སོ་ནི།

རིག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤར་པ་དང་། གསང་བ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
གྱི་སྤར་པ་དང་། ཚད་མེད་སྣོད་རྗེའི་སྤར་པ་དང་། འདུས་བྱས་རྗེས་
གྱི་སྤར་པ་བཞི། དང་སོ་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤར་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
དབྱིངས་གྱི་སྤར་པ། ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤར་པ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྤར་
པསོ། །དེ་རེ་རེ་ལའང་ངོ་བོ་ངེས་ཚིག་ཡུལ་ཐབས་ཡོན་ཏན་མ་གདབ་
པའི་སྐྱོན། ཐབས་པའི་འབྲས་བུ་སོགས་གྱི་སྣོད་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་
པའི་ཚུལ་ནི་གསང་སྤྲུགས་བཀའ་ཡི་ཐ་རམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ།
འདིར་ནི་དོན་གྱི་གནད་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་ན། དབྱིངས་སྐྱོས་

བ་མེད་པ་དང་(1)རིག་པ་རང་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་
བ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་རང་ཤར་སྤྱོད་གསེང་སྤོང་མེད་པ་ནི་རིག་
བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱད་པའི་ངོ་བོ་སྟེ་དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་བཏབ་
པས་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་ཐལ་འབྱེན་དུ་སྤྱུག་སྟེ་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་
ཆེན་པོ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་སྤྱད་པ་ནི་ཡབ་ཡུམ་མཉམ་པར་
སྦྱར་བའི་སྟོབས་ཀྱི་ལྷ་བདེས་དྲང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེས་ཅ་རྒྱུང་ཐིག་ལའི་གྲོང་
ཁྲིང་ལ་རྒྱས་བཏབ་པས་མ་དག་པའི་རྒྱུང་སེམས་དབྱིངས་སུ་ལུབ་
ནས་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་འཆར་བར་བྱེད་ཅིང་ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབང་སྤྱུག་ལོངས་སྐྱེ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ།།

གསུམ་པ་ཚད་མེད་སྟོང་རྗེའི་སྤྱད་པ་ནི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་
སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ཡིན་ལ། དེས་ཡུལ་རིགས་

(1) དབུ་མེད་དཔེ་ཅིང་། ༤༧-༩ །རྒྱུ་བ་མེད་པ་འདྲ། ་༽

དུག་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏབ་པས་ཕྱགས་རྗེའི་དབྱུང་
ཐག་གིས་ཐེན་ནས་འཁོར་བའི་གནས་ནས་སྐྱོལ་ཞིང་སྐྱུལ་བའི་
སྐྱུ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ།།

བཞི་པ་འདུས་བྱས་རྗེས་ཀྱི་སྤྱད་པ་ནི་མཚན་མ་རྟགས་
ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་རྟེན་དང་བཅས་ཉེ་འདྲིའི་ཁོངས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཡང་
འདུའོ། །འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱུ་ཕྱག་རྒྱའི་སྤྱད་པ། ཐེན་ལས་བཞིའི་
སྤྱད་པ། སྤྱད་པ་མཚན་གི་སྤྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱད་
པ་དང་། ཉིང་འཛིན་གྱི་སྤྱད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་
གྱི་སྤྱད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འོག་མིན་གྱི་ཞིང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་
བཞུགས་པའི་ཐེན་ལས་ཀྱི་སྐྱུ་ཚོགས་རྟེན་དང་བཞེན་པར་བཅས་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉེ། དེ་ནི་རྣམ་འགྲུང་པས་བསྐྱོལ་པར་བྱ་བ་དང་
བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་ལུལ་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་ཉིང་འཛིན་གྱི་སྤྱད་པ་ནི། སྤྱད་པའི་སྐྱུ་རྣམས་
གསལ་བའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་རྒྱས་བཏབ་

ནས་བསྐྱེད་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབས་པས་བསྐྱེད་
རིམ་སྣང་སྲིད་ཕྱར་བུའི་ལྷ་ཚོགས་སུ་ཤར་བས་དངོས་གྲུབ་ཐམས་
ཅད་འགྲུབ་སོ། །ཉིང་འཛིན་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཕྱར་བ་འདི་གཉིས་
ལ་འདུས་བྱས་ཇས་གྱི་ཕྱར་བར་ཅི་ལ་བཏགས་སྐྱམ་ན་འདུས་བྱས་
ཇས་གྱི་ཕྱར་བ་ལྷ་གངས་དང་མཉམ་བ་དལ་དུ་བཀོད་ནས་དེ་ལ་
དམིགས་ཉེན་བྱས་ཏེ། ཉིང་འཛིན་གྱིས་སྐྱུལ་བ་དམ་ཚིག་གི་དགྱིལ་
འཁོར་དེ་རང་བཞིན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དང་དབྱེར་མེད་པར་སྐྱབ་པས་
ན་དེ་སྐྱད་དུ་བཏགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལས་བཞིའི་ཕྱར་བ་ནི་ཐོན་ལས་རྣམས་པ་བཞིའི་ཕྱར་
བ་ཚད་ལྡན་འདུས་བྱས་ལ་དེ་ཉེན་དུ་བྱས་ཏེ་ལྷ་སྐྱགས་ཉིང་དེ་འཛིན་
གྱི་སྐོ་ནས་ཡུལ་གང་ལ་བཏབ་བ་ཅམ་གྱིས་ཐོན་ལས་བཞི་མཐར་
ཐིན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ལས་སོ་སོའི་ཕྱར་བའི་མཚན་ཉིད་བཅུ་
གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་ན། ཞི་བའི་ཕྱར་བའི་
རྒྱ་ནི་དདུལ་ལམ་ཤིང་སོགས་ཁ་དོག་དཀར་སོ་ཅན་ལ་མདོག་

དཀར་པོ་སྤར་པའི་དབལ་དབྱིབས་རྒྱལ་པོ་ཚད་སོར་བརྒྱད་པ་ཅན་
བྱས་ལ་དེར་ཞི་བའི་ལྷ་དམིགས་ཤིང་འཁྱོ་སོགས་ཀྱི་སྤྲུགས་ཁ་སྤྱར་
ཅན་བརྒྱ་བ་དང་། འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་འཕྲོ་འདྲ་སོགས་ཞི་བའི་ཉིང་
དེ་འཛིན་གསལ་བའི་སློ་ནས་ཡུལ་འཛིགས་བརྒྱད་སོགས་ལ་བཏབ་
པས་མི་མཐུན་པའི་སློགས་དེ་དག་ཞི་བར་བྱེད་པའོ།

རྒྱས་པར་གསལ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་མདོག་སེར་པོ་དབྱིབས་བྱ་
བཞི་སོར་དྲུག་པའི་ཚད་ཅན་གྱི་སྤར་བྱ་རྟེན་དུ་བྱས་ནས་ལྷ་སྤྲུགས་
ཉིང་འཛིན་སོགས་རྒྱས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་གསལ་བཞིན་དུ་
བྱའོ། །དབང་ལ་ཟངས་སོགས་དམར་པོའི་རྒྱ་ལས་མདོག་དམར་
ཞིང་དབྱིབས་རྒྱ་གམ་སོར་བརྒྱ་པའི་ཚད་ཅན་གྱི་སྤར་བྱ་ལ་བརྟེན་
ཉེ་དབང་གི་ལས་བྱའོ། །དག་པོའི་སྤར་བ་རྒྱ་སྤྲུགས་སོགས་ནག་
པོའི་རྒྱ་ལས་མདོག་ནག་ཅིང་དབྱིབས་བྱ་གསུམ་པའི་དབལ་ཅན་
ཚད་སོར་བརྒྱད་དམ་བརྒྱ་གཉིས་པ་རྟེན་དུ་བྱས་ཉེ་དག་པོའི་ལས་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་འོ།།

གསུམ་པ་གྱི་རྒྱ་རྒྱ་བས་སྤྲུམ་མཚོག་གི་ཕུར་པ་ནི་སྤྲུམ་མཚོག་
 རིགས་བཞི་འཕ་བསྐྱུས་ན་གཅིག་གིས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ལྷོད་ཞལ་
 གསུམ་མཁྱིལ་འོག་རྒྱ་མདུད་དེ་འོག་ལྷུམ་ཞོག་བརྒྱད་དམ་རྩོ་རྩེའི་
 དགྱེབས། དེ་འོག་རྒྱ་མདུད་འོག་ལ། དེ་འོག་ཚུ་སྤོག་གི་ཁ་ནས་
 བྱུང་བའི་དབལ་གྱུ་གསུམ་པ་ཅན་ནལ། ཅེར་རྒྱ་མདུད་ཅན་དུའང་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་སྤྲུམ་མཚོག་ཏུ་ལྷ་སྤྲུམ་ཉིང་འཛིན་
 གྱིས་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ་དགྲ་བགེགས་ཀྱི་སྣོང་དཀར་ནག་གི་
 མཚམས་སུ་བཏབ་པས་ལས་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་འདི་ལ་གྱིན་
 རྒྱབས་ཉགས་ཀྱི་ཕུར་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ལ་ལྷོད་ཀྱི་རྒྱ་མདུད་
 ལོང་མའི་ཕྱོགས་བཞི་དབུས་ལྷ་རིགས་ལྷའི་སངས་རྒྱས་དང་ཡེ་
 ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན། ལྷུམ་ཞོག་བརྒྱད་ནི་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཀྱི་
 རང་བཞིན། རྒྱ་མདུད་འོག་མ་ཚད་མེད་པ་བཞི། ཚུ་སྤོག་གི་ཁ་ནི་
 འཛིན་ཅིང་མི་གཏོང་བའི་སྤྲུམ་རྩེ། ལུར་གསུམ་སྐྱུ་གསུང་སྤྲུམ་
 ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་འོ། །དེ་ལྷ་སྤུའི་སྤྲུམ་མཚོག་གི་ཕུར་པ་ལ་ཤེས་

བ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་སྲས་མཚོག་ལྟར་ཤེས་པ་ནི་ལྷུ་མ་ཞོག་གི་
དབུས་སུ་དབལ་རྩོ་རྩེ་གཞིན་ཅུ། རྒྱ་མདུད་གོང་འོག་གི་དབུས་
སུ་སྟེང་འོག་གི་ཁྲོ་བོ་དང་། ཟུར་བཞི་ལོགས་བརྒྱད་ལ་སྟོགས་
མཚམས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་བཅུ་སྟུ་དངོས་སམ་རྩྱི་ཡིག་གི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་
པ། རྒྱ་མདུད་འོག་མའི་ལོགས་ལ་སྟོ་མ་བཞི། བཞུགས་པའི་ལྷན་
རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལོ།།

གཉིས་པ་སྲས་མཚོག་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ཤེས་པ་ནི། ལུར་
བའི་ནང་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར་བ་ན་ལྷ་རྣམས་རྩོ་རྩེ་རི་རབ་ཀྱི་
ལུར་བ་འདྲིལ་ཞིང་བཞུགས་པར་གསལ་བའོ།།

གསུམ་པ་སྲས་མཚོག་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ལ་སྟུ་བཞི་སྟེ། མཚོག་
ཡིན་ལ་སྲས་མ་ཡིན་པ། སྲས་ཡིན་ལ་མཚོག་མ་ཡིན་པ། སྲས་
དང་མཚོག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ། སྲས་དང་མཚོག་གཉིས་ཀ་ཡིན་
པ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། འདི་ནི་སྲས་ཀྱང་ཡིན་ལ་མཚོག་ཀྱང་ཡིན་
ཏེ་གཙོ་བོའི་སྲས་ཡིན་ལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་པའི་སྲིང་

དོ། །སྐྱེས་མཚོག་རྗེ་རྗེ་ཕུར་པ་འདི་ལ་དགྲིལ་འཁོར་གསུམ་ག་
རྗེ་གས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གང་ཟག་སྣོད་ཀྱི་རིམ་པར་སྐྱར་ནས་ཉམས་ལེན་
མཐར་དབྱུང་སྟེ་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ།

རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕུར་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གིས་
མཐར་དབྱུང་བར་བྱེད་དེ། གང་ཞེན་སློབ་ཡངས་ཤིང་ཤེས་རབ་ཆེ་ལ་
དབང་པོ་རྣོ་བའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་མཉམ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་
ལྡན་པ་དེ་ལ་རིག་པ་རྩལ་གྱི་དབང་བསྐྱར་ཏེ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཕུར་པའི་ངོ་བོ་བསྟན་པས་ལྷང་གིས་རྟོགས་ནས་ཕུར་པ་ཐེབས་ཏེ་
མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་སོ།།

གཉིས་པ་འདོད་ཆགས་ཆེ་ཞིང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པའི་
གང་ཟག་བྱ་ཀ་ལྟ་ཀ་ལྟ་བུ་ལ། དུམ་བཟའི་ས་མཚན་དང་ལྡན་
པ་གཏད་ལ། གསང་ཤེར་གྱི་དབང་བསྐྱར་ནས། ལྷག་པའི་བྱང་
ཚུབ་སེམས་ཀྱི་ཕུར་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དོན་

བསྟན་པས་སྣང་གིས་ཉོགས་པ་དང་ཕྱར་བ་ཐེབས་ཏེ་མཐར་ཕྱིན་
པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་ཚད་མེད་སྟོང་རྗེའི་ཕྱར་པས་རི་བོ་ལྷ་བུའི་གང་
ཟག་མཐར་དབྱུང་བ་ལོ། གང་ཟག་དད་པ་དང་སྟོང་རྗེ་བཏན་པོས་
གཞན་དོན་དང་སྟོས་པ་ལ་དགའ་བ་དེ་ལ། རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་
ཚད་མེད་པ་བཞིས་སློབ་སྦྱངས་ཏེ་སྐྱབ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་དུ་བཅུག་ལ་སྤྲུགས་གྱི་དབང་བསྐྱར་ནས། ཚད་མེད་བཞིའི་
དམ་བཅའ་བརྒྱུང་ཞིང་ལས་གྱི་མན་ངག་བསྟན་པས་སྣང་གིས་
ཉོགས་པ་དང་ཕྱར་བ་ཐེབས་ཏེ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཚད་
མེད་སྟོང་རྗེའི་ཕྱར་བ་འདྲིའི་ཚབ་དུ་གཞུང་གཞན་ན། བསྐྱེད་རིམ་
སྲིད་པ་ཕྱར་བུ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་གང་ཟག་ང་རྒྱལ་ཆེ་ཞིང་
སེམས་བཏན་པ་རི་བོ་ལྷ་བུས་བསྐྱེད་རིམ་སྲིད་པ་ཕྱར་བུ་ཉམས་སུ་
སྦངས་ནས་མཐར་དབྱུང་བར་གསུངས་སོ།།

བཞི་པ་མཚན་མ་རྣམས་གྱི་ཕྱར་པ་ལ་བཏེན་ནས་ཅན་དན་

སེམས་ཅན་ལ་རྟེན་བྱས་ཏེ་བསྐྱབ།

འདུས་བྱས་རྗེས་ཀྱི་སྤར་བ་ནི་བསྟེན་པའི་དུས་སུ་སྤར་བ་
དང་ཉུངས་ཀར། སྐྱབ་པའི་དུས་སུ་འཁོར་ལོ་དང་ལིང་ག། ལས་
རྫོགས་པའི་དུས་སུ་མཐུན་བསྐྱེག་འཕང་གསུམ་ལ་བརྟེན་ཏེ་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བའོ།

བཞི་བ་སྐྱབ་ལུགས་ཆེན་པོ་བཞིས་སྤར་པའི་གཏིང་སྤངས་ཏེ་
བཤད་པ་ནི།

རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤར་བ་རང་བཞིན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱབ་
ལ་ལྟ་བའི་གཏིང་སྤངས་ཏེ་བཤད། བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་སྤར་བ་བདེ་
སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱབ་ལ་སྟོན་པ་ལ་དོར་ཏེ་
བཤད། ཚད་མེད་སྟོང་རྗེས་སྤར་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་
སྐྱབ་སྟེ་བསྐྱོམས་པས་ཉམས་སུ་གླངས་ཏེ་བཤད། འདུས་བྱས་རྗེས་
ཀྱི་སྤར་བ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་སྐྱབ་སྟེ་ཐིན་ལས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བཤད་པའོ།

དེ་ལ་གཞུགས་བརྟན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་
བརྟན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཅིབས་བརྒྱད་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་དགྱིལ་
འཁོར་ཨེ་ཁམ་ཉེར་གཅིག་པ། བསད་པའི་ལས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་
ཅིབས་དྲུག་པའོ།།

དེ་ལ་སྐྱབ་གཞུང་གསུམ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་གྱི་ལྟ་དང་། མཁའ་
འགོ་མ་དང་། གིང་སྐྱབ་པ་གསུམ་མོ། །ཡེ་ཤེས་གྱི་ལྟ་བསྐྱབ་པ་
ལ་གསུམ་སྟེ། གྱི་ལ་ཡ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་གྱི་སྐྱབ་ཕྱགས། གྱི་ལ་ཡ་
རིགས་ལྔའི་སྐྱབ་ཕྱགས། གྱི་ལ་ཡ་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་སྐྱབ་ཕྱགས་
མོ། །གཉིས་པ་མཁའ་འགོ་མ་བསྐྱབ་པ་ལའང་། སུར་སུང་བརྒྱ་
གཉིས་མི་ནང་གསང་བ་ལྟར་སྐྱབ་པ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་སྐྱེས་
བྱ་གིང་བསྐྱབ་པ་ལའང་། གིང་བརྒྱ་གཉིས་མི་ནང་གསང་བ་ལྟར་
སྐྱབ་པ་གསུམ་མོ།།

སྦྱིར་འདུས་བྲས་རྣམས་ཀྱི་སུར་པ་ལ་དགྱིལ་འཁོར་བརྒྱད་དེ།
འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་སྐྱ་ཕྱག་རྒྱའི་དགྱིལ་འཁོར། བྱ་གསུམ་ཤེས་

གྱི་དལ་གསུང་ཡིག་འབྲུའི་དགྱིལ་འཁོར། རྒྱ་མདུད་སྤེལ་མ་ཐུགས་
ཕྱག་མཚན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར། མཁའ་འགོ་འདུས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་
ཅིབས་བཅུ་ལྷུག །ལྷ་ར་ཡ་བསད་པའི་དགྱིལ་འཁོར་བང་རིམ་
གསུམ་པ། ལས་གྱི་མཐའ་སྤྱད་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་མནན་བསྟེན་
འཕང་གསུམ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ན་འདུས་བྱས་རྗེས་གྱི་སྤྱར་
པར་འདུས། དེ་ཡང་དཔལ་དོ་རྗེ་གཞིན་ལུ་ལ་འདུས་སོ།།

བདག་གི་ལྷ་མའི་སྣོན་བརྒྱན་གྱི་གཏེར་ཁ་སོགས་ལས་ནི། དེག་
བ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤྱར་པ། རྗེ་གས་རིམ་བྱང་སེམས་སྤྱར་པ། བསྐྱེད་
རིམ་སྤྱིད་པ་སྤྱར་པ། མཚན་མ་རྗེས་གྱི་སྤྱར་པ་བཞིར་གསུངས་
ཏེ་དེ་དག་གི་ཉམས་ལེན་གྱང་སྣ་སྤྱར་དང་ལས་སྤྱར་ཚད་ལྡན་དུ་
བྱས་ལ་སྤྱས་མཚོག་ཏུ་བསྐྱེད་ཅིང་གྱིན་རྒྱབས་བྱ་བྱུག་བདུག་
བྱབ་གསུམ་གྱིས་གཟི་མདངས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སྤྱར་ཚད་
ལྡན་དལ་དུ་བཞོད་དེ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྟེན་བྱས་ནས། བསྐྱེད་
རིམ་སྤྱིད་པ་སྤྱར་བུའི་དོན་ཚོ་གའི་སྣོན་འགོ་དངོས་གཞི་མཐུག་

གསུམ་ཚང་བའི་སློབ་མཁན་བདག་དོན་རྗེ་གཞིན་རུ་ཡབ་ཡུམ་ཅུ་བའི་
 དགྲིལ་འཁོར། ཁྱོད་བཅུ་ཡབ་ཡུམ་ཁྱེད་ཐབས་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་གསུམ་
 བཅུ་ཁྱོད་འཁོར་དགྲིལ་འཁོར། སྤྲུལ་མཚོག་གི་ཕུར་པ་ལ་ལྷ་བསྐྱེད་
 པ་མཚོན་མ་རྗེས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཉེ། དགྲིལ་འཁོར་གསུམ་
 གསལ་བཟུང་དག་གསུམ་ལྡན་པའི་སློབ་མཁན་བསྐྱེད་ཅིང་དགུག་
 བསྐྱེལ་མཚོན་བསྐྱེད་སོགས་དང་སྤྲུལ་སྤྱོད་འཁོར་བུས་པ་ཐོབ་
 པའི་སློབ་མཁན་སྟོན་ལས་བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པ་དང་། སྤྲུང་ལས་དགྲ་
 བགོགས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་རིམ་པས་བར་ཆད་བདུད་ལས་
 རྒྱལ་ཞིང་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་དབྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་རྗེས་རིམ་
 བྱང་སེམས་ཕུར་བུའི་དགོངས་དོན། རང་ལུས་གཞན་ལུས་
 ཐབས་ལྡན་ཀྱི་སློབ་མཁན་དཔེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་བྲངས་པར་བྱས་ལ། དེ་
 ཉིད་མཚོན་བྱ་དོན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་གོ་འཕོ་བའི་སྤྲུང་དུ་རིག་པ་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཕུར་པ་རྗེས་པ་ཆེན་པོ་ཞིགས་ཚོད་དང་ཐོད་ཀྱི་ལྷན་
 གནད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ཅོད་ཞེས་གསུངས་སོ།།

ལྷན་སྐྱེས་ལཱ་བཤའ་པ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐམས་ཅད་མ་མོ་ཅུ་རྒྱུད་
 གི་དགོངས་པར་འདུས་པ་བསྟན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མ་མོ་ཐམས་ཅད་
 འཛིག་ཉེན་སྣང་ཚུལ་དང་སྦྱར་ཉེ་རིགས་བརྒྱུད་ཚོ་འབྲང་དང་བཅས་
 ཉེ་བཤའ་བ་དང་། གཤམ་སྦྱར་གཉེར་གྱི་ལུགས་སུ་སྦྱར་ཉེ་སྦྱར་བ་
 མངོན་དུ་སྦྱངས་ནས་བཤའ་བ་དང་། ལྷ་བ་དོན་དང་སྦྱར་ཉེ་སྦྱོར་
 སྐྱོལ་ལམ་དུ་བཤའ་བ་དང་། བསྟན་སྦྱང་ཐོན་ལས་དང་སྦྱར་ཉེ་བཤའ་
 སོ་ངོམ་སྦྱགས་སུ་བཤའ་བ་དང་བཞི་པོ། །དང་པོ།

དབྱིངས་ཀྱི་ཡུམ་རྒྱུག་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་འབྱོར་མ་བཅུ་
 བཞི་དང་། དམན་མོ་ལྷ་བཅུ་ཅུ་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་དང་
 ལས་ཀྱི་མ་མོ་འབྲུམ་སྡེ་བསམ་ཡས་པ་རྣམས་ཉེ། དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་ཅི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་སྦྱུལ་ཞིང་། རྣམ་ཉོག་དབང་གིས་སྦྱང་
 ཉེ། ཉུག་ཆད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བཟུང་བས། དེ་རྣམས་ཀྱི་པ་དང་མ་དང་སྡེ་
 དང་ཚོ་དང་མིང་དང་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དང་། དབང་གང་ཆེ་བ་
 དང་། འདུལ་སྐྱེལ་གང་གིས་འཁོལ་བ་དང་། ཅད་གང་སྟོན་པ་དང་།

དུས་གང་ལ་རྒྱ་བ་དང་། ལས་གང་འགྲུབ་བ་དང་། རྒྱུན་རི་ལྟར་
 ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཕན་གོད་ཀྱི་བདག་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཁུངས་དང་
 ལུང་ཞིབ་ཏུ་སློམ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འདི་ག་ཉེན་སྣང་ཚུལ་དང་སྦྱར་ཏེ་
 བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཡོ་ཞིང་ལས་མཐུན་པར་བསགས་པའི་དབང་
 གིས་ནམ་མཁའ་སྟོང་པའི་སྟོང་དུ་འབྱུང་བཞི་དེ་རབ་ལྷ་མིའི་གནས་
 དེས་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་ཅན་འདི་ག་ཉེན་འདི་ཆགས་ཤིང་གནས་པའི་
 ཚོ། རི་ལྟར་སྦྱང་བའི་སྲིད་པ་དེ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ནི་སྦྱང་
 སྲིད་མ་མའི་ཚོགས་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་ཤིང་བཀོལ་
 ཐབས་ལ་མཁས་པས་གནས་སྐབས་སུ་ཅི་དང་ཅི་ལ་རྫོད་ཅིང་གཏོང་
 བའི་དོན་འགྲུབ་ཅིང་། དབྱིངས་ཀྱི་མ་མོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
 མའི་དོན་ལ་མཁས་པས་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་སྟེ། སྲིད་པ་
 མ་རྒྱུད་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་སྲིན་ལས་ཀྱི་
 མངའ་བདག་དམ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གསུམ་སྐྱེས་མངོན་དུ་སྤྱངས་ཏེ་བཤད་པ་ནི།

ཐོག་མཐའ་བར་མའི་དུས་གསུམ་གྱིས་ཁྱད་པར་བྱར་མེད་པ།
དུས་མེད་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་དུས་ཀྱི་ཚོ། ཚོས་དབྱིངས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
ལས་མ་མོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་འགག་པ་མེད་པར་ཤར་བ་ན། དཔལ་
ཆེན་པོ་མངོན་རྫོགས་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་སྤྱང་
སྤིང་མ་མོ་ཐམས་ཅད་ཡུམ་གྱི་ལྷ་གར་ཤར་བར་གཞིགས་ནས།
དབང་དུ་བསྐྱུས་ཤིང་དམ་ཚིག་བསྐྱུས་ཏེ་མ་མོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་
ཤུང་སྤིན་ལས་སྐྱབ་པའི་ཚོད་གཏོང་གི་བདག་མོར་ཁས་སྐྱངས་ཤིང་
མནའ་པོར་ཏེ་ཡབ་མངོན་རྫོགས་རྒྱལ་པོའི་ཅ་རྒྱུང་གི་དགྱིལ་འཁོར་
དུ་གསུམ་པའི་གཏོར་དུ་སྐྱེས་ཏེ་བཞག་པའོ།།

དེ་ནས་སྐྱེས་པ་རྣམས་མངོན་དུ་སྤྱངས་པའི་དུས་ནི། འདིག་
ཉེན་གྱི་ཁམས་འབྲུགས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཉམས།
ལོག་ལྷའི་རུ་ཏ་རྣམ་གཉིས་དར་བའི་ཚོ། ཡབ་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་གསུམ་ཅིང་
སྐྱེས་པའི་མ་མོ་རྣམས་མངོན་དུ་སྤྱངས་ཏེ་སྤིན་ལས་རྣམ་པ་བཞི་

བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།

དེ་ཡང་དུར་ཁྲིད་འཛིགས་ཤིང་ཡང་བ་དབེན་ཞིང་མ་མོ་མཁའ་
 འགོ་འདུ་བའི་གནས་ལ་སོགས་པ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ལྟ་དང་ལྟན་
 པའི་སློན་སྤྱོད། འདུ་འཛི་དང་རྣམ་གཤམ་ལེ་ལོ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
 སྤངས་ཏེ། བར་ཚད་གྱི་རྣམ་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཚུགས་པའི་གདིང་
 དང་ལྟན་པས། ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་འབྱུང་བ་རིམ་
 བཅེགས་གྱི་ད་གྱིལ་འཁོར་དང་དབང་ཆེན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་
 བསྐྱོམ་པའི་དབུས་སྤྱུ། རྣམ་འབྱོར་པ་བདག་གི་ཡིད་བྱེད་པ་པོ་ཀུན་
 ཏུ་བཟང་པོ་ལས། ཡབ་མངོན་རྫོགས་རྒྱལ་པོ་ཆེ་མཚོག་ཏེ་རུ་ཀ་
 དབུ་དགུ་ཕྱག་བཙོ་བརྒྱད་པ་དུར་ཁྲིད་ཆས་གྱིས་བརྒྱན་པ་བསྐྱེད།
 ཚོས་བྱ་བ་མོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོ་ལས། སྲིད་པ་རྒྱལ་མོ་ཉིད་བཞི་ལུ་
 ཁ་ལེ། དབུ་གཅིག་ཞལ་ལྟ། ཞབས་བརྒྱད་མཁའ་བཞི་ཡིས་བརྒྱན་
 པར་བསྐྱེད་ལ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་མེད་དུ་རྩོལ་བའི་བརྟན་བསྐྱུ་
 ཏེ་ཆགས་པ་སོ་སོར་གཤོས་ཤིང་རྩོལ་བ་མཛད་པས་ཡབ་གྱི་མཁའ་

རྗེ་བསྐྱེལ་བའི་གདན་ལ་རྫོད་ལས་འོད་གསལ་འབར་བསྐྱེད། ལུ་བ་ཏུ་
ཚུ་བདག་གི་གདན་ལ་ཐུག་ལས་མཉེན་གསལ་འབྲིལ་བསྐྱེད། བྱང་
དུ་གཞོན་སྐྱེན་གྱི་གདན་ལ་དབུགས་ལས་གཡང་གསལ་གཡོས་
བསྐྱེད། གཡས་སྤོགས་སུ་ཡ་བདུད་བསྐྱེལ་བའི་གདན་ལ་བཟླ་ག་
དང་མདངས་ལས་བཟླ་ག་གསལ་མཉམ་བསྐྱེད། དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་
ལྗེ་མ་མོ་དེ་ཡང་ཆགས་པའི་གདན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་ཏོ།།

དེ་ནས་ཆེ་མཆོག་སྐྱ་མེད་ཉེ་རུ་ཀས་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་འབྱོར་
མ་བཅུ་བཞི་གཟེར་ཉེ། སྤ་མེན་རྒྱ་མཚོ་དང་ཉི་ཟླ་ཐོད་སྤོང་བསྐྱེལ་
བའི་གདན་ལ་བདེ་ཆེན་བྱང་ཚུབ་སེམས་གྱི་རྩལ་དཔལ་འབར་ཁྲོ་
མོར་བསྐྱེད། སྤང་བྱེད་སྤྲས་པའི་མ་བཞི་སོ་སོར་བསྐྱེལ་བའི་གདན་
ལ་མདངས་བཞིའི་རྩལ་དཀར་མོ་མིག་གཅིག་དང་། བདེ་བ་བྱེད་
དང་། བདེ་བ་ཆེ་འཕེལ་དང་། བདེ་བ་ཚོངས་བྱེད་མ་སྟེ་གསང་བའི་
ཡུམ་བཞི་བསྐྱེད། ཁྲོས་པའི་མ་བཞི་དང་དབྱེས་སྟེ་བཞི་བསྐྱེལ་བའི་
གདན་ལ། མིག་རྣ་སྟེ་སྟེའི་དབང་ཤེས་བརྒྱན་གྱི་རྩལ་ལས་ཁམས་

གསུམ་གཙོད་མ་བརྒྱད་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྗེ་མོ་བཙུ་བཞི་དབང་དུ་
བསྐྱེད་ནས་ཆགས་པའི་གདན་དུ་གྱུར་དོ། །

དེ་ནས་སྐབ་མོ་ལྷ་བཙུ་ཅ་བརྒྱད་གཟིང་ཏེ། སྲིད་པ་ཆགས་བྱེད་
ཆ་སྟོམས་བསྐྱེད་པའི་གདན་ལ་གསང་བའི་ཅ་ལས་དུག་གསུམ་
དབང་དུ་སྐྱེད་མ་བསྐྱེད། ཉམ་མཁའི་རྒྱལ་མོ་བསྐྱེད་པའི་གདན་ལ་
ཉེ་བའི་ཅ་ལས་རྩ་ཤོ་ཉི་ལུ་རི་བསྐྱེད། ཨེ་ཀ་རྩ་ལི་སྐབ་དུག་བསྐྱེད་
བའི་གདན་ལ། སྐྱེ་ལི་ཅད་གཙོད་མ་བསྐྱེད། འདོད་ཁམས་གཙོ་
མོ་སྐབ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་གདན་ལ་སྟོག་ཅ་ལས་བརྒྱ་ཤོ་ཉི་ལུ་རི་
བསྐྱེད། མ་བདུན་བསྐྱེད་པའི་གདན་ལ་སྟིང་གི་ཅ་ལས་ཡལ་ཤོ་ཉི་
ལུ་རི་བསྐྱེད། དམག་གི་རྒྱལ་མོ་བཞི་དང་སྲིང་མོ་བཞི་བསྐྱེད་པའི་
གདན་ལ་ཉོན་ཡིད་དང་རྐང་ལག་བཞིའི་ཅ་ལས་གུ་ཡ་ཤོ་ཉི་ལུ་རི་
བསྐྱེད། དབང་ལྷག་མ་ཉེར་བརྒྱད་བསྐྱེད་པའི་གདན་ལ། ཉོན་ཡིད་
འགྲུ་བའི་ཅ་ལས་བེ་ལུ་ཤོ་ཉི་ལུ་རི་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་མོ། །

དབྱིངས་ཀྱི་མ་མོ་བཙུ་གསུམ། དབྱིངས་ཀྱི་དབྱིལ་འཁོར་ལུས་

ལ་དྲུག་ཅུ་ཅ་བརྒྱད་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་རྫོགས་པ་ནི་དག་ལུལ་ནམ་ཉན་
 གྱི་དགྲིལ་ལའོར། སྐྱུ་ལས་བསྐྱེད་པའི་སྲས་མཚོག་བཙོ་བརྒྱད་
 བེ་སྐྱེའི་དགྲིལ་ལའོར། སྲིད་པ་སེམས་གྱི་དབུ་གཅིག་མ་ཐུགས་གྱི་
 དགྲིལ་ལའོར་ན་གནས་པ་ནི་སྲིད་པ་ཐུགས་གྱི་དགྲིལ་ལའོར། ཡབ་
 མངོན་རྫོགས་རྒྱལ་པོའི་དབུ་གཅུག་ན་ཏུ་མགོ་ཐོན་པ་ནི་དཔལ་ཏུ་
 མགྲིན་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་མོ་ཐམས་ཅད་མངོན་རྫོགས་
 རྒྱལ་པོའི་སྐྱུ་ལ་རྫོགས་པས་ན། **སྲིད་པའི་མ་མོ་ཐམས་ཅད་**
ཀུན། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ཁྱོན་དུ་རྫོགས། །ཞེས་བྲལོ།

དེ་ནས་མངོན་རྫོགས་རྒྱལ་པོའི་ཞལ་ནས་རྩྭ་གི་སྐྱ་དང་། སྐྱི་
 གཅུག་གི་ཏུ་ཞལ་ནས་རྩྭ་ཡི་སྐྱ་བྱུང་སྟེ། ཏུ་སྐྱད་ཐེངས་གསུམ་
 གྱིས་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྐྱུས་ཤིང་ཆེ་བའི་ར་རྒྱལ་བསྐྱེད་ནས་
 མ་མོ་རྣམས་གྱི་སྦྱིང་ཁག་ཞལ་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་སྲོག་འཕྲོག་པར་མངོན།
 སྐྱར་ཐུག་དང་པོ་གཉིས་ན་རྡོ་རྗེས་ལའོར་བ་བསྐྱུས་བའི་དུང་ཁག་
 དཔྲུགས་ཏེ་མ་མོ་རྣམས་གྱི་ཞལ་དུ་བདུད་ཅི་དམར་ཆེན་ཐུགས་

ལག་ཏུ་དོ་རྩེ་བྱིན་དམ་ཚིག་འབྲུ་གསུམ་སྟོང་གར་བཞག་ནས་དམ་
ཚིག་ལ་གནས་པར་བྱས། འབྲོར་ཚོགས་ཀྱི་མཚོད་པ་བྱུལ་ནས་
རིམ་པ་རིམ་པར་གདན་ལས་བཤེ་སྟེ་ཕྱིན་ལས་ཚོད་གཏོང་གི་ལས་
ལ་མངགས་པ་ལ་མ་མོ་ཚོད་གཏོང་གི་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ཡང་སྲིད་པ་གསུམ་ན་དབང་ཆེ་བ་མ་མོ་ཡིན་པས་དབང་
གི་མ་མོར་བྱས་ཏེ་དབང་བསྐྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཆེ་སློག་མ་མོ་མཁའ་འགྲོའི་ལག་ན་གནས་པས་ཆེ་ཡི་མ་མོར་
བྱས་ཏེ་ཆེ་སྐྱབ་པ་དང་། བད་ཡམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་མོ་ཡིན་
པས་འཇིག་རྟེན་ནད་ཡམས་བཅད་པ་དང་། དམོད་པ་བྲག་སྐྲགས་
ཀྱི་བདག་མོ་ཡིན་པས་དག་ལ་བྲད་པ་དང་། བྱམ་མོར་གི་མཐུ་དང་
རྩུ་འབྲུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་མོ་ཡིན་པས་བྱམ་མོར་གི་ལས་གང་
འདོད་ལ་སྐྱུར་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་མོའི་ཚོགས་དབང་དུ་བསྐྱུས་ནས་
ཚོད་གཏོང་གི་ལས་རབ་འབྲུམས་སྐྱབ་པ་ཡིན་འོ།

ཚུལ་འདིས་ནི་མ་མོ་རྣམས་དབང་དུ་བསྐྱུ་བའི་སྐྱབ་པ་དང་།
སྐས་དོན་ནང་ཅ་རྒྱུང་གི་མ་མོ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྣོགས་རིམ་ཡང་

མཚོན་པར་བྱས་པའོ།།

གསུམ་པ་མ་མོ་ལྟ་བུ་དོན་དང་སྤྱད་ཏེ་བཤད་པ་ནི།

རྣམ་འབྱོར་པའི་གོལ་ལམ་དུ་བཤད་པ་སྟེ། རྣམ་འབྱོར་པ་བདག་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མ་མོ་ཚོད་གཏོང་གི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཤེས་ཤིང་དེ་ལ་གནས་པའི་དུས་ན་སྣང་གྲགས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་མོར་མ་གྱུར་པ་གང་ཡང་མེད་ལ། མ་མོའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏེ་སློན་ལས་ལྷ་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་མད་དུ་གྱུར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་མོའི་རང་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་གཞན་ནས་འོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྣོད་ལོ་གྱུར་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཚོ་འབྲུལ་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ལ། སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ནི་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་རག་མ་ལུས་པར་གདོད་མ་ནས་འབྲས་བུའི་སྣོད་ལོར་རང་གྱུར་བས་མ་མོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་སུ་སྤྱོན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། **ལྷུང་ལས།**

མ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར་བ། མ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལས་མོ་འགག་བ་མེད་པའི་རོལ་པར་ཤར་བ་ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཚོས་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་མོ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་བཞི་ལྷན་ཁ་ལའི་དབྱིངས་ལས་
ཤར་བས་ན། དབྱིངས་ལས་ཡི་ཤེས་དང་དེའི་རྩལ་ལས་ལས་ཀྱི་མ་
མོར་སྤང་བ་སྤང་སྲིད་མ་མའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བ་ཚོས་
དབྱིངས་བྱང་རྩལ་སེམས་སུ་གདར་ཤིང་ཚོད་ན་མ་དང་མོ་ཡི་དོན་
རྟོགས་ཏེ་མ་མའི་སྣང་སྣོག་སྣོགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྩལ་འདིས་ནི་ལྷ་
བའི་གནད་བསྟན་པའོ།

བཞི་བ་བསྟན་སྲུང་ཕྱིན་ལས་དང་སྲུང་ནས་དྲག་པོ་དན་སྒྲགས་
གྱི་ལུགས་སུ་བཤད་པ་ནི།

སྲིར་སྲིད་པའི་མ་མོ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་རྫོགས་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་
པ་བྱུང་བར་ཅན་གྱིས་སྐྱབ་ཐབས་མང་ཏུ་བཀའ་སྤྲུལ་པ་ཡང་།
བསྐྱུས་ན་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ལས་ལྟར་འདུས་ཏེ། དེ་
དག་གང་ལའང་དོན་བརྒྱན་གྱིས་ས་ལམ་མཐར་དབྱུང་བར་བྱ་
དགོས་པས། དང་པོ་མ་མའི་སྲི་འདུན་བཅའ་བ་ནི། སྲི་སྒྲགས་གཅིག་

ཏུ་རིལ་ཉེ་བསྟེན་པ་བྱ་བའོ།།

གཉིས་པ་དམག་དབུང་བསྐྱབ་བ་ནི་སྐོས་སོ་སོ་ནས་བསྟེན་
པ་བྱ་བའོ།།

གསུམ་པ་དམག་བྲངས་པ་ནི། རྩལ་ཅུ་ཙུ་བརྒྱད་ཐུན་གྱི་འཁོར་
ལོ་བསྐྱོར་བ་དང། རིགས་སོ་སོར་སྤྱེ་ནས་ཐུན་ཐེག་ལེར་བཏབ་པ་
གཉིས་གྱིས་བྱའོ།།

བཞི་པ་དམག་དཔོན་བསྐྱོ་བ་ནི་མ་མོ་ཐམས་ཅད་གྱི་ལས་མཁན་
རེ་མ་ཉེ་ཡིན་པས་རི་མ་ཉེ་ལས་མཁན་དུ་བསྐྱབ་བར་བྱའོ།།

ལྔ་པ་ལས་གྱི་ངོ་རྒྱུང་བ་ནི་ལས་གྱི་དམིགས་དང་སྦྱར་ཉེ་བས་ད་
བ་བཞི་སྟེ། སྤྱིང་བཞི་སྤྱི་མདོས་དང་ལས་མཁན་མ་མོ་མ་ཉུང་གི་
གཏོར་བརྒྱུག་ལ་བརྟེན་ནས་བསད་པ་དང་གཅིག །དབང་བྲག་ཕྱར་
བྱས་བསད་པ་དང་གཉིས། མ་མོ་སྤྱི་ཉེ་འབྲེད་དང་སྤྱི་མེན་སྐོས་
གྱི་ཉེ་འབྲེད་དེ་སྤྱི་མེན་ཉེ་འབྲེད་གྱིས་བསད་པ་དང་གསུམ། སྤྱི་ཐུན་
གཅིག་ཏུ་རིལ་བ་དང་སྐོས་ཐུན་དུ་སྤྱོད་པས་བཞི་དབུས་ལྔ་ཉེ་མ་མོས་

ནད་མཚོན་གྱི་ཐུན་དབབ་ལུགས་ལྟ་སྟེ། དེ་ལྟར་ངན་སྒྲགས་ཐུན་
གྱིས་བསད་པ་དང་བཞིའོ།།

རྒྱལ་པ་ལས་གྱི་རྣལ་མ་བསྐྱ་བ་ནི། མན་ངག་མནན་བསྐྱེགས་
འཕང་གཏད་རྫོགས་པར་བྱ་བའོ།།

བདུན་པ་ལས་འགོར་ན་བདུད་དཔུང་བཞེག་ཅིང་དམག་དཔུང་
གཏོར་བ་ནི། མ་མེད་ཞེས་བསྟན་སྲིད་དགྲུག་པ་སྟེ། དགྲུག་པ་དང་
དགྲུག་རིམ་དང་ལྟོ་བ་དགྲུག་པའོ།།

བརྒྱད་པ་དམག་ཟས་བྱིན་ཅིང་དམག་དུས་བཏབ་པ་ནི། ལས་
གྲུབ་པ་དང་གཏང་རག་དུས་སུ་བཏང་ལ་བྱིས་གྱི་ལས་གཉེར་
གཏད་བྱ་བའོ། །ཚུལ་འདི་ཚོད་གཏོང་རྒྱལ་སྒྲགས་གྱི་བསྐྱབ་
ལུགས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

མདོར་ན་མ་མོ་ཅ་རྒྱུད་གི་དགོངས་པ་ནི་བྱི་ནང་གསང་བ་
གསུམ་གྱིས་ཞེས་པར་བྱ་སྟེ། བྱི་ལྟར་ན་འཛིག་ཉེན་ཆགས་གནས་
བྱེད་པའི་ཅ་བ་སྲིད་པའི་དབང་ཆེན་མ་མོ་མཁའ་འགོ་རྣམས་གྱི་ཐོག་

མའི་སྤྱི་རྒྱུད། ད་ལྟ་གནས་པ་སོགས་དང། སྲིབ་ལས་གང་ལ་དབང་
བ། བསྟན་སྐྱབ་ལས་སྤྱོད་རི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཤེས་པ་ནི། སྤྱི་སྤྱིད་
པ་མ་མའི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ།།

ནང་ལྟར་ན་སྤྱིའི་མ་མོ་ཐམས་ཅད་ནང་རང་གི་ཅ་རྒྱུད་གི་ཚོ་
འབྲུལ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་སྤྱི་རོལ་དེ་བཞིན་ནང་ཞེས་གསང་སྤྲུགས་
སྤྱི་ཡི་གཞུང་གིས་བཞེད་ལ། སྤྱི་རོལ་དུ་འཛིག་ཏེན་ཆགས་
གནས་འཛིག་པར་བྱེད་པ་མ་མོ་འདི་དག་གིས་བྱེད་པར་སྤྱང་བ་
བཞིན་དུ་ནང་དུ་ལུས་དང་བདེ་སྤྲུག་ཐམས་ཅད་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་
འཕོ་བས་བྱེད་ཅིང་འདི་གཉིས་ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་བྱུང་དུ་སྤྱང་སྟེ།
ནང་གི་རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་ཚོ་འབྲུལ་ལས་སྤྱི་རོལ་དུ་དེ་ལྟར་སྤྱང་ཞིང་
ཕན་གོང་གྲང་བསྐྱེམ་མེད་དུ་བྱེད་ལ། གང་དུ་ནང་གི་འཕོ་བ་དབང་
དུ་གྲུར་བ་ན་སྤྱི་རོལ་གྱི་མ་མོ་རྣམས་གྲང་དབང་དུ་གྲུར་བས་ན་
ནང་ཅ་རྒྱུད་གི་བྱེད་བཅེང་ཐབ་མའི་མན་ངག་གིས་སྤྱིད་པའི་སྤྱང་
བ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱུར་དགོས་པས་མ་མོའི་དགོངས་པའི་

མཐའ་ཅ་རྒྱུང་ལ་སྲུག་པ་འདི་མ་རྒྱུད་སྲི་དང་ལུགས་འདིར་བྱང་
 བར་དུ་བསྐྱབས་སོ། །དེ་ལ་སྣང་སྲིད་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟང་
 མོ་ཉིད་བཞི་སྲུ་ཁ་ལའི་མཁའ་དབྱིངས་ལས་མཁའ་ཞིང་དེ་ལས་ཡེ་
 ཤེས་དང་ལས་ཀྱི་མ་མོ་འབྲུམ་སྲུག་ཡངས་པའི་ཚོ་འབྲུལ་དུ་སྣང་
 བས་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱེད་དོ། །མ་མོ་འབྲུམ་སྲུག་
 བསྐྱེས་ན་བཞི་བརྒྱ་ཅ་བཞིར་འདུས་ལ། དེ་དག་ཀྱང་སྲེ་འཕྲོའི་
 ཅ་བཞི་བརྒྱ་ཅ་བཞི་ལ་གནས། ཅ་བཞི་བརྒྱ་ཅ་བཞི་ནི་ཅ་ཚེབ་
 བཞི་ལ་འདུས་ནས་གནས། དེ་བཞི་ཡང་སྲོག་ཅ་གསེར་གྱི་སྲུ་
 ཀྱུར་འདུས་ནས་གནས། གསེར་སྲུག་ཀྱང་ཅེ་ཏུ་འོད་གྱི་ཁང་བར་
 འདུས་ནས་གནས། ཅ་ཚེབ་པོ་ཅེ་ཏུ་འོད་གྱི་ཁང་བ་ན་དུངས་མ་སྲུ་
 འདུས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་གྱི་འོད་ཚོན་
 གང་བ་གཅིག་ཏུ་གནས་སོ། །སྣང་སྲིད་གྱི་ཚོས་སྲུ་སྣང་བ་ཐམས་
 ཅད་པར་སྲོས་པའི་ཚོ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ལས་ཅལ་སྣང་སྲུ་མ་
 ཉམ་འཕྲོ་ཞིང་སྲུལ། ཚུར་བསྐྱེད་པའི་ཚོ་དེ་ལ་འདུས་པས་ན། བར་དུ་
 རྒྱུང་ཁམས་གྱི་བྱེད་པ་དབྱེ་མའི་དབྱིངས་སྲུ་སྲུད་པ་དང་། དེ་ལས་

འཕྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྣང་བ་འཆར་ཚུལ་ཤེས་ནས་
ཅ་ཚུང་གནད་དུ་བསྐྱེད་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་མངོན་རྫོགས་རྒྱལ་པོས་
མ་མོ་རྣམས་གདན་དུ་བྱས་ཏེ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་མཚུངས་
ལ། ཞིབ་པར་ནང་གི་ཅ་ཚུང་དང་། ཕྱིའི་མ་མོའི་སྣ་གྲངས་སྤྱར་ཏེ་
བསྟན་བ་དང་། ཅ་ཚུང་གི་ཉམས་ལེན་རྣམས་གཞུང་དང་མན་ངག་
ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསང་བ་སྟར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ཚོས་
དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པས་མ་མོའི་
ངོ་བོ་ཉིད་དེ། ཅལ་སྣང་སྣང་སྲིད་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་
གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་ལ་བདལ་བ་ཆེན་པོ་བྱང་
ཚུབ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འུབ་ཚུབ་པར་ཤེས་ན་མ་མོའི་དོན་
རྫོགས་པ་ཡིན་འོ།།

བདུན་པ་འཛིག་རྟེན་མཚོན་བསྟོད་ཐམས་ཅད་མཚོན་རྟེན་
སྐྱབ་གསུམ་དུ་འདུས་པར་བསྟན་པ་ལ།

འཛིག་རྟེན་ན་ལས་ཀྱི་དེགས་པ་ཅན་མཐུ་དང་སྟོབས་སུ་ལྡན་

བ་མན་གཞོན་གྱི་ལས་སྣ་ཚོ་གས་བྱེད་པ་དེ་དག་ལེགས་པར་མཚོན་
 བ་མགོན་བྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་ཡི་ཚོས་ལུགས་ཡིན་པས། ལུང་
 ལས་འཇིག་རྟེན་མཚོན་བསྟོན་ནི་མཚོན་ཅིང་བསྟོན་པས་འགྲུབ་པར་
 གསུངས་པས་དེ་དག་མཚོན་ཅིང་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། འཇིག་
 རྟེན་འདི་ན་མཐུ་དང་སྟོབས་སུ་ལྷན་པའི་དེགས་པ་ཚད་མེད་པ་ཡོད་
 གུང་དེ་དག་གི་གཙོ་བོ་སྤྲེད་པོ་ཆེན་པོ་སུམ་ཅུ་བོ་འདི་ནི་དེགས་
 པ་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ཡིན་ལ། དཔལ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ཉན་ཅིང་རྣམ་
 འགྲུང་པའི་ཕྱོགས་བྱེད་པར་ཁས་སྐྱེས་པའི་དོ་རྗེའི་ཐ་ཚིག་ལས་
 བམ་ཡང་མི་འདའ་བས་འདི་དག་ནི་མཚོན་ཅིང་བརྟེན་པར་བྱས་ན་
 རུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་སྦྱར་ཞིང་། མཐར་ཐུག་
 གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མགོན་
 བྱེད་པའི་སྣ་འདི་དག་ལ་མཐུན་པའི་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་པས་མཉེས་
 པར་བྱ། ལྷན་གསང་པའི་སྐྱབ་རྣམས་རྟེན་དུ་བཅུགས་ཏེ་རྒྱན་དུ་
 བརྟེན། ཕྱོག་གི་སྤྲིང་བོ་དང་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་གསུམ་

ཅི་སྲི་ཡི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། གཞུང་གཞན་དུ་མཚོན་བསྟོད་ཀྱི་
དགོངས་པ་སྐྱབ་ལུགས་དོན་བཞིར་འདུས་པར་གསུངས་པ་དང་།
ཡང་བསྟོན་སྐྱབ་ལས་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱང་སོ་སོའི་
བཞིན་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་དེགས་པ་ཚེན་སོ་དེ་དག་བསྐྱུས་ན་དེགས་
པ་སྡེ་བཀུད་དུ་འདུས་ཤིང་དེགས་པ་དེ་རྣམས་ནི།

སྟ་ཡང་བྱེད་ལ་འབྲེ་ཡང་བྱེད། །སྐྱེན་ཡང་ཡིན་ལ་དུག་ཀྱང་
ཡིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། མཚོན་ན་འགོ་ཞིང་བཅོམ་
ན་སྐྱབ་ལ། ཅན་ན་འགོ་བ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་དེགས་པ་སྐྱབ་པའི་
སྐབས་སུ་མ་ཟད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣའི་སྲགས་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་འཇིག་
དང་ཚར་གཅོད་ཀྱི་ལས་རབ་འབྲུམས་གང་ལ་སྐྱར་ཀྱང་རྟོག་མེད་
ཅོར་བུའི་ཚུལ་དུ་རི་ལྟར་དམིགས་པ་བཞིན་འབྲུབ་པ་རྟེན་འབྲེལ་
ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པ་སྟོས་མ་དགོས་པ་བཞིན་འོ། །དེ་ཡང་སྐབས་
འདིར་འཇིག་རྟེན་མཚོན་བསྟོད་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ཁོང་སྟོང་བྱས་ནས་

དེགས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྡིང་འཁྱུད་མ་ལ་ཆགས་སུ་གཞུག་པའི་
ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་རྣམས་པ་བཞི་བཤད་དེ།

འཛིག་ཉེན་པ་ཐམས་ཅད་ལྟ་མ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད་དུ་བསྐྱས་ཉེ་
བཤད་པ། མཚོན་ཐབས་ཐམས་ཅད་གསོལ་ཁ་བརྒྱད་དུ་བསྐྱས་ཉེ་
བཤད་པ། བརྟེན་ཐབས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ཐབས་རྣམས་པ་བརྒྱད་དུ་
བསྐྱས་ཉེ་བཤད་པ། སྐྱབ་ཐབས་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་ལུགས་རྣམས་པ་
བརྒྱད་དུ་བསྐྱས་ཉེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ན་གིང་དུ་བསྐྱ། དེ་བཞིན་དུ་དམར་
པོ་ཐམས་ཅད་བཅོན། ཉག་པོ་ཐམས་ཅད་བདུད། སེར་པོ་ཐམས་
ཅད་གཞོད་སྦྱིན། སྐྱག་པོ་ཐམས་ཅད་སྲིན་པོ། སྡིང་གི་དབང་ཆེན་
ཐམས་ཅད་གཟུལ། འོག་གི་དབང་ཆེན་ཐམས་ཅད་སྐྱ། མོ་རྒྱུད་
ཐམས་ཅད་མ་མོར་བསྐྱས་ཉེ་སྡེ་བརྒྱད་པོ་དེ། མཚོན་བསྟོན་བྱ་བའི་
ཡུལ་འཛིག་ཉེན་གྱི་དེགས་པ་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལ་སྦྱིར་
མཐུ་བྱས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་། བྱེ་བྱག་ཏུ་སྦྱོའོ་འོག་ལ་

དབང་བ་གིང་། བད་རིམས་ལ་དབང་བ་མ་མོ་སོགས་སོ་སོའི་ལས་
 གྱི་མཐུ་ཅལ་དག་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མཚོན་ཅིང་བསྐྱལ་ན་ལས་
 ལྷུང་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་མཚོན་པ་ཐམས་ཅད་གསོལ་ཁ་བརྒྱན་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་
 བསྟན་པ་ནི།

གིང་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བ་ཤོས་མཁར་ཐབས་གྱིས་གསོལ་ཞིང་
 མཚོན། དེ་བཞིན་དུ་བདུན་ཐམས་ཅད་ལ་བདུན་བཤོས་གསང་བུ།
 བཅན་ལ་གྱི་བཤོས་རྒྱན་ཅན། གཞོད་སྤྱོན་འབྲས་ལུག་མཐེབ་གང་།
 སྤྱོན་པོ་དཔལ་བཤོས་ཟུར་གསུམ། གཟའ་ར་བཤོས་དཀྱུས་མོ། ལྷུ་
 བཤོས་རྒྱུ་དཀར་མངར་བརྒྱན་པ།

མ་མོ་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུས་གཏོར་གྱིས་གསོལ་ཞིང་མཚོན་པ་
 དེས་མཚོན་ནས་རང་རང་གི་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཐུན་པའི་མཚོན་
 རྣམས་ཀྱང་ལུང་དང་མན་ངག་གི་གཞུང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱས་ནས།
 ལེགས་པར་མཚོན་ན་སྤོང་གོགས་བྱེད་པར་གྱུར་པས་མཚོན་ཅིང་

བསྐྱོད་པ་བྱེད་པ་གཤམ་ཆེད།།

གསུམ་པ་བརྟེན་ལུགས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་བརྟེན་ཐབས་ཐམས་
ཅད་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི།

གཞུང་ལས་བརྟེན་ཐབས་བརྒྱད། དེའི་པན་ཡོན་བརྒྱད། དེ་
ལྟར་བརྟེན་མ་ཤེས་པའི་སྐྱོན་བརྒྱད་སོ་སོར་གསུངས་ཀྱང་། འདྲིར་
བསྐྱོམས་ཏེ་བཤད་ན། གིང་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟེན། དེས་ཆོ་
བཙན་དབང་གི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་། དེ་ལྟར་བརྟེན་མ་ཤེས་ན་འཁོར་
ལ་ཆགས་ཤིང་རང་དབལ་སོ་དམའ། བདུད་ཐམས་ཅད་པ་ལྟར་
བརྟེན། དེ་ལྟར་བརྟེན་ན་ལོར་སྐྱུགས་འཕེལ། དེ་ལྟར་བརྟེན་མ་ཤེས་
ན་ལོར་ལ་གཟན་ཅིང་རང་ཉིད་ལྷོགས་པོར་འགོ། བཙན་ཐམས་ཅད་
གོགས་ལྟར་བརྟེན། དེས་སྣང་ཆགས་པར་སྐྱུ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་། དེ་
ལྟར་བརྟེན་མ་ཤེས་ན་སྐྱོ་བྱུར་ནད་མང་ལ་ཐ་མ་གྱི་རུ་འཆི། གཞོད་
སྐྱོན་ཐམས་ཅད་སྐྱ་ལྟར་བརྟེན། དེས་རྒྱུད་འཇམ་ལ་མགོན་སྐྱབས་
ཆེ་བའི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་། དེ་ལྟར་བརྟེན་མ་ཤེས་ན། བསྐྱོ་བ་ཉན་

དཀའ་ཞིང་བཀའ་མི་ཤིས། སྲིན་པོ་ཐམས་ཅད་ཁོལ་པོ་ལྟར་བརྟེན།
དེས་བཀའ་ཉན་ཅིང་ལས་འགྲུབ་པའི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་། དེ་ལྟར་
བརྟེན་མ་ཤེས་ན་བསྐྱོ་བ་མི་ཉན་ལ་ཅབ་ཚུབ་མང་། གཟའ་ཚོད་
ཐམས་ཅད་རྗེ་ལྟར་བརྟེན། དེས་དྲག་རྩལ་དབལ་སོ་རྣེས་པའི་དངོས་
གྲུབ་འབྱུང་། དེ་ལྟར་བརྟེན་མ་ཤེས་ན་གོ་ལོང་ཆེ་ཞིང་ལོར་ལ་གཟན།
ལྷ་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ལྟར་བརྟེན། དེས་ཁ་ལོག་རྒྱུང་ཞིང་ལས་ལྷུང་
པའི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་། དེ་ལྟར་བརྟེན་མ་ཤེས་ན་བཀའ་མི་ཤིས་པ་
དང་བྱ་སྤལ་སྣོང་འབྲ་བ་འབྱུང་། མ་མོ་ཐམས་ཅད་མ་ལྟར་བརྟེན།
དེས་སྣང་ཉེ་དམ་ལ་འདུ་ཟས་སྐྱོམ་འཕེལ། དེ་ལྟར་བརྟེན་མ་ཤེས་ན་
ལས་ལ་གཡེལ་ཞིང་ཟས་ལོར་མི་འདུའོ།

བཞི་བ་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་གནད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་བརྒྱུད་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་
བསྐྱབ་པ་ལ།

ཐབས་བརྒྱུད་དང་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པའི་སྐྱོན་བརྒྱུད་སོ་སོར་སྡེ་
ཚོན་དུ་གསུངས་ཀྱང་འདིར་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་ན་གིང་ལ་ཆེདས་ཀྱི་

གནད་གྱིས་བསྐྱབས་ན་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཚིངས་གྱིས་མ་བཅིངས་
 བ་རྒྱལ་ཁྲིམས་གཙོ་བོ་ལྷན་པོ་བཞིན་དུ་ཉེན་ཁ་མང་ལ་ཆེ་བས་
 འགྲུབ་དགའོ། །བདུན་ལ་ཁྲུགས་གྱི་གནད་གྱིས་བསྐྱབས་ན་འགྲུབ་
 རྟེ། དེ་ལྟར་ཁྲུགས་གྱིས་མ་བཟུག་ན། ས་ཚོན་དབང་ཆེན་དང་
 འབྲུག་སྡེ་བསྐོས་ལ་ཉན། བཅོན་ལ་སེ་ལོང་གི་གནད་གྱིས་བསྐྱབས་
 བ་འགྲུབ། སེ་ལོང་མེད་ན་གྲོགས་པོ་ཁྲིམ་མེད་དང་འབྲུག་སྡེ་རང་གི་
 བདུན་དུ་ལོང་། གཞོན་སྤྱོད་ཚུན་གྱི་གནད་གྱིས་བསྐྱབས་ན་འགྲུབ།
 ཚུན་གྱིས་མ་གཅུན་ན་གཙོ་བོ་དབང་ཆེན་དང་འབྲུག་སྡེ་ལྷན་གྲོགས་
 འཚོར་རོ། །སྤྱོད་པོ་ཨར་ལ་གཏད་པའི་གནད་གྱིས་བསྐྱབས་ན་
 འགྲུབ། དེ་ལྟར་ཨར་གཏད་མ་ཤེས་ན་གཤེད་མ་རྒྱུ་ལོ་དང་འབྲུག་
 རང་སྡེ་ག་རང་གིས་གཅད་ཉེན་ལོང། གཟུང་ཚོད་སྡོམ་དགྲུག་པའི་
 གནད་གྱིས་བསྐྱབས་ན་འགྲུབ། ལྷོ་བ་མ་དགྲུགས་ན་དམག་དཔོན་
 མེད་པའི་དམག་མི་དང་འབྲུག་སྡེ་ལས་རྣམས་དུགས་པར་འགྱུར། ལྷ་
 ལ་ལོ་གཞོན་གྱི་གནད་གྱིས་བསྐྱབས་ན་འགྲུབ། ལོ་གཞོན་མེད་ན་

སྐྱུལ་སྐྱུལ་དོང་དུ་བརྒྱལ་བ་དང་འབྲས་སྟེ་རང་ལ་ལོག་ཉེན་ཡོད། མ་མོ་
ལ་དབང་དུ་བསྐྱུ་བའི་གནད་གྱིས་བསྐྱུ་བས་ན་འབྲུག། དབང་དུ་མ་
འདུས་ན་གཟའ་དཔོན་མེད་པའི་བྱི་མོ་དང་འབྲས་སྟེ། འཇུ་ལྡོག་མང་
ཞིང་ལས་ལ་གཡེལ་ལོ།

དེ་ལྟར་སྐྱ་མ་སྲིན་སྟེ་བརྒྱན་གྱི་མཚོན་བརྟེན་སྐྱབ་ལུགས་དོ་
ཤེས་ན་བྱི་བཟང་ཇོ་ཤོས་ཟད་པ་ལྟར་བསྐྱོ་བ་ཉན་ཞིང་རང་ལ་སྐྱ་
ཡིད་ཆགས་པས་ན། འདིག་རྟེན་མཚོན་བརྟེན་གྱི་སྐྱབ་པ་བྱི་སྟེང་
འཇུན་མ་ལ་ཆགས་སུ་གཞུག་པའི་གནད་གྱིས་མཚོན་ཐབས་བརྟེན་
ཐབས་གལ་ཆེའོ།

དེ་ཡང་དེགས་པ་འདི་དག་གཙོ་བོར་མཚོན་བརྟེན་གྱི་སྐྱོ་ནས་
བསྐྱུ་བས་ཤིང་། རྒྱུད་པར་དུ་གོང་གཞོན་གཉེན་པོའི་ལྟའི་སྐྱ་སྐྱུགས་
ཉིང་འདིན་གྱི་སྐྱོ་ནས་སྟོག་དབང་དུ་བསྐྱུ་བ་དང་། མཚོག་ཏུ་གྲུབ་པ་
སྐྱ་སྲིན་རང་སེམས་སུ་ཤེས་པའི་སྐྱ་བས་ཟེན་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་མཐོང་
ཁོལ་དངོས་སུ་འབྱུང་བའི་བར་དུ་སྐྱབ་པ་བྱས་ན་ལས་གང་ཡང་

ཐོགས་མེད་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།།

བརྒྱན་པ་དམོན་པ་དྲག་སྒྲགས་གྱི་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་འབོད་
ཐད་བསད་གསུམ་གྱི་དགོངས་པར་འདུ་བ་སྒྲགས་གྱི་སྐྱ་གྱིའི་མན་
ངག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ། དམོན་པ་ཐམས་ཅད་ལྟ་སྟོན་སྡེ་བརྒྱན་གྱི་རང་
རྒྱན་དུ་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། དྲིགས་པ་ཐམས་ཅད་རྣོ་བའི་དཔེ་
བརྒྱན་དུ་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། སྒྲགས་ཐམས་ཅད་མཚོན་ཆ་
ནམ་པ་བརྒྱན་དུ་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་མན་
ངག་རྣམ་པ་བརྒྱན་དུ་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པ་བཞིར་གསུངས་ལ།

གཞུང་གཞན་དུ་དམོན་པ་དྲག་སྒྲགས་རྫོང་འཕྲང་སྟོག་གསུམ་
གྱི་དགོངས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་སྟོལ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་དྲག་
སྒྲགས་ཐམས་ཅད་གྱི་གནད་དོན་ཡིན་པས་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་
མོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་དམོན་པའི་དྲག་སྒྲགས་རང་གི་སྡེར་ཚོས་
གྱི་སྐྱ་སྟོམས་འབོད་ཐད་བསད་གསུམ་དུ་འཆད་ལ། གཞུང་ལ་ལར་
དྲག་སྒྲགས་དུག་ལྡ་རང་བསད་གྱི་དགོངས་པ་གནད་གྱི་མན་ངག་
བཞི་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པར་ཡང་པལ་ཆེར་རྫོང་དང་འཕྲང་གི་

གནད་གྱིས་དྲག་སྒྲགས་ལོག་པར་མི་གོས་བར་སྐོས་བ་ལམ་དུ་སྐོང་
བའི་གནད་ལ་དགོངས་ཤིང་། འདིར་ནི་དྲག་སྒྲགས་རང་གི་རུས་
པས་སློབ་དམར་འབྱིན་དུ་བྱེད་པའི་དམོན་པའི་མཐུ་གཙུག་ཙོང་མོང་བརྗོད་
པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་གོང་ལྟར་འཆད་དོ།

དེ་ལ་དམོན་པ་ཐམས་ཅད་སྡེ་བཟུང་གི་རང་སྐྱད་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་
བཤད་པ་གང་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྣའི་དྲག་སྒྲགས་
གི་རྣམ་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་གི་དྲེགས་པའི་གཙུག་ཙོ་
བསྐྱུས་པའི་སྒྲགས་བདག་དྲེགས་པ་བཙོ་བཟུང་རང་རང་གི་དམོན་
པའི་སྒྲགས་དང་དེའི་སྐྱབ་ཐབས་རྣམས་དྲག་སྒྲགས་གི་སྐྱབ་ཐབས་
འདིར་འབྱུང་ཞིང་། དྲེགས་པ་དེ་དག་བསྐྱུས་ན་སྡེ་བཟུང་དུ་འདུས་
པས་དེ་དག་གི་དམོན་པ་བཟུང་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི།

འཆི་བདག་གཤམ་རྗེའི་དམོན་པ་གཤམ་རྗེ་དུ་འཛོད་གི་དམོན་པ་
དང་། འདོད་ཁམས་མ་མེའི་དམོན་པ་མ་ལ་བྱུ་འཛོད་གི་དམོན་པ། ཆེ་
དྲེགས་སྣའི་དམོན་པ་བཀའ་ཆད་དྲག་རྩལ་གི་དམོན་པ་དང་། གཏུག་
རྩལ་གཞོན་སྤྱིན་གི་དམོན་པ་གཞོན་སྤྱིན་དྲག་པོ་སྣེ་མཐུང་གི་དམོན་

བ་དང་། ལྷུང་མགོ་གས་སྲིན་པོའི་དམོད་བ་སྲིན་པོ་དུར་བ་རོ་ལེན་གྱི་
དམོད་བ་དང་། ལྷུང་འཇུག་གཟུང་ཡི་དམོད་བ་འབྲུག་སྐྱོ་གྲོ་ག་འབྲིན་
གྱི་དམོད་བ་དང་། ལྷུང་པ་སྐྱུ་ཡི་དམོད་བ་སྐྱུ་ལ་ནག་དུག་ལྷེའི་དམོད་
བ་དང་། ལྷུང་བདག་བདུད་གྱི་དམོད་བ་སྐྱུ་སྲིད་སྐྱུ་ལ་ལྷུག་གས་གྱི་
དམོད་བ་དང་བརྒྱན་དེ་དམོད་བ་དེ་དག་སྡེ་བརྒྱན་སོ་སོའི་རང་དམོད་
ཡིན་ཏེ་སྡེ་གས་སོ་སོ་རྒྱུ་མོས་འཕངས་པས་སོ་སོའི་རང་རྒྱུ་རྒྱུ་
མོ་སྐྱུངས་ནས་རང་སྐྱུ་དམོད་བ་དེ་རྣམས་སྐྱུ་བསྐྱུ་གས་པས་གང་
ལ་བྱ་བའི་སྐྱུང་སྐྱོ་ག་ལ་འབབ་པར་བྱེད་པའོ། །དེས་ན་བྲག་པོའི་
དམོད་བ་འདི་དག་བསྐྱུ་པའི་དབང་གིས་པ་རོལ་སྐྱུང་བར་བྱེད་
པའི་མཐུ་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

**གཉིས་པ་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྣོ་བའི་དཔེ་བརྒྱན་དུ་བསྐྱུ་ཏེ་
བཤད་པ་ནི།**

འཆི་བདག་གཤེན་རྗེའི་ལྷུང་ཤིང་དེས་གང་ལ་བྱ་བ་རི་དྲུག་ས་
གདོས་སྐྱུ་བརྒྱུག་བ་དང་འབྲ། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཁམས་མ་མའི་ནད་
རྒྱུ་རིམས་ནད་ཁོང་དུ་ལྷུག་གས་བ་དང་འབྲ། ལྷུང་སྲིད་ལྷེའི་དཔལ་

ཡམས་ཁོང་དུ་མཚོན་ཤོར་བ་དང་འདྲ། ཀུན་ཁྱབ་གཟའི་ཐོག་སེར་
ཁོང་གི་འབྲུང་བ་ཁོང་ནས་འབྲུགས་པའམ་ཐོག་བབ་བ་དང་འདྲ།
སྒྲིབ་པ་སྐྱའི་དུག་ནི་སྐྱར་དུག་ཁོང་དུ་སོང་བ་དང་འདྲ། གདུག་རྩུབ་
གཞོད་སྐྱེན་གྱི་སྐྱོར་བ་བཅན་དུག་ཁོང་དུ་སོང་བའམ་ལྷགས་སྐྱོག་
དང་འདྲ། སྐྱར་མགྲོགས་སྲིབ་པོའི་ཤུན་དམར་གཅན་གཟན་འཇུམ་
ནས་སེམས་ཅན་གྱི་སྐོག་གཅོད་བ་དང་འདྲ། ཉག་པོ་བདུད་གྱི་ཁྲམ་
ཉག་ཚེ་ཟད་ལུས་འཕོ་བ་དང་འདྲ།

དེ་ལྟར་ལྟ་སྲིབ་དེགས་པས་འགྲུངས་པ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་
དྲག་རྩུལ་རེ་རེ་ཡོད་པས་དེ་ལ་གཏད་ཅིང་དེ་དག་གི་སྐྲགས་གྱིས་ལས་
ལ་བསྐྱལ་ནས་དྲག་རྩུལ་གྱི་ལས་བྱས་ན། གང་ཡང་རང་དབང་མེད་
པར་གང་ལ་བྱ་བ་དེ་འཚོར་མི་སྲིད་ཅིང་རྩུལ་དུ་བརྒྱག་པར་བྱེད་དོ།

གསུམ་པ་སྐྲགས་ཐམས་ཅད་མཚོན་ཆ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་བསྐྱུས་
ཉེ་བཤད་པ་ནི།

འཆི་བདག་གཤེན་རྗེའི་སྐྲགས་ནི་མཚོན་ཆའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་
བ་དང་འདྲ་སྟེ་འཁོར་ཞིང་གཅོད། འདོད་ཁམས་མ་མེད་ཀྱི་སྐྲགས་ནི་

དཔག་ཆེན་མདའ་དང་འབྲས་ལྷན་ཅུལ་ཆེ། ཆེ་དྲེགས་སྒྲིའི་སྒྲགས་
ཅི་མདུང་ལ་དར་བཏགས་པ་དང་འབྲས་སྒྲེ་གསོར་ཞིང་འབྲིགས།
ཁྱབ་འཇུག་གཟའི་སྒྲགས་ནི་སྒྲོབས་ཆེན་སྒྲོགས་དང་འབྲས་སྒྲེ་དྲག་
ལ་སྒྱུར། སྒྲེན་པ་སྒྲིའི་སྒྲགས་ནི་ས་འོག་རལ་གྱི་དང་འབྲས་སྒྲེ་མ་
ཚོར་བར་གཅོད། གདུག་རྩལ་གཞོན་སྒྲིའི་གྱི་སྒྲགས་ནི་འུར་རོ་
དང་ཐོག་འབྲས་སྒྲེ་དྲག་ཅིང་རྩལ། སྒྱར་མཁྱོགས་སྒྲིའི་སྒྲགས་
ནི་དཔལ་འོའི་རལ་གྱི་དང་འབྲས་སྒྲེ་སྒྱུར་དུ་ཚོལ། ཁམ་བདག་བདུང་
གྱི་སྒྲགས་ནི་གསང་བུ་ཉུ་མདའ་དང་འབྲས་སྒྲེ་ཟེན་འོར་གནད་ལ་
བདེག་དེ་ལྟར་སྒྲེ་མ་སྒྲིའི་སྒྲེ་བརྒྱུད་གྱི་སྒྲགས་ནི་མཚོན་ཆ་བརྒྱུད་
གྱི་འདེབས་སྒྲགས་དང་འབྲས་སྒྲེ་གང་ལ་བྱ་བའི་སྒྲོག་ལ་ཚོལ་བའི་
མཚུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

**བཞི་པ་སྐྱབ་ཐབས་ཐམས་ཅད་མན་ངག་བརྒྱུད་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་
བཤད་པ་ནི།**

འཆི་བདག་ག་ཤིན་རྗེའི་དྲག་སྒྲགས་སྒྲེས་དར་མའི་སྒྲིང་
ཤུན་ལ་བསྐྱབ་པའི་མན་ངག་དེ་བཞིན་དུ་ནད་བདག་མ་མའི་དྲག་

གོང་གཞོན་སྟོབས་ལྡན་ནག་པོའི་བསྟེན་པ་མཐར་དབྱེང་ལ། འཁོར་
འདས་སྟོང་སྟོག་འཕྲོག་པའི་ལྷ་བའི་གདིང་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་གང་
ཅད་པའི་བྲེགས་པ་དེ་ཉིད་ཐོག་མར་འབོད། བར་དུ་ཅད། མཐར་
ལས་ལ་སྐྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཞིང་། བསྟེན་སྐྱབ་དང་
འབོད་ཅད་ལ་མི་སྟོས་པར་སློབ་ལུང་ཅོག་བརྒྱུད་རལ་གྱི་སྐྱར་བརྟེན་གྱི་
གི་བྲག་སྐྱགས་ལས་ལ་སྐྱོར་བའང་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་གནད་ནི་སོ་
སོའི་གཞུང་དང་མན་ངག་གི་རིམ་པ་སླ་མའི་ཞབ་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །དེ་ཡན་ཚོད་གྱིས་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་བརྒྱན་གྱི་དགོངས་
པའི་མདོ་བཤད་པ་སོང་ནས།

ད་ནི་ཚོམ་བྱ་དགའའི་ནང་ཚོན་རིག་འཛིན་སླ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་
དགོངས་པ་མདོ་ཅམ་ཁ་སྐོང་དུ་བརྗོད་ན་སླ་མ་རིག་འཛིན་གྱི་སྐྱབ་པ་
ཐམས་ཅད་ནི་བསྟེན་སྐྱབ་རྣམ་པ་བཞིའམ་བསྟེན་སྐྱབ་ལས་གསུམ་
དུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ།

འདི་ལ་གཞུང་གཞན་དུ་རིག་འཛིན་སླ་མ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་
དགོངས་པ་ཐུགས་གསལ་རྣམ་དག་ཅེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་

སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
ལ་བསྟེན་ནས་འབྱུང་སྟེ། **རིག་འཛིན་འདུས་པ་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས།**

སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །དབྱ་བཙེམ་ཉན་
ཐོས་རང་རྒྱལ་དག། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་བོ་བའི། །ཡོན་ཏན་སྤུན་
ཆོག་མ་ལུས་པ། །གོང་མ་དག་ལ་བསྟེན་པས་འབྱུང་། །ཞེས་
གསུངས་ལ། བྱང་པར་དུ་གསང་སྤྲུགས་ཟབ་མོའི་དངོས་བྱུབ་ཐམས་
ཅད་ལྷ་མ་ལ་བསྟེན་ཏེ་འབྱུང་གི་གཞན་དུ་ནམ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་
མས་དབང་གིས་སྤྱིན་པར་མ་བྱས་པ་ལ་གསང་སྤྲུགས་ཉན་པ་ཅམ་
གི་སྐྱེལ་བའང་མེད་ལ། དབང་ཐོབ་ནས་ཀྱང་སྤུན་མོང་དང་སྤུན་མིན་
གི་མན་ངག་རྣམས་ལྷ་མས་བསྟེན་པ་ལས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། མ་
བསྟེན་པ་དང་བཀའ་ལྟར་འོད་པ་མེད་པར་སྤྲུགས་གི་ལས་ལྷ་མོ་ལ་
སྤྱོད་ནའང་ཆོས་ལ་དབང་ཟ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་དང་། སྤྱིར་བཏགས་
ཟ་ལ་འབྲས་བུ་མི་འབྲིན་པ་སོགས་ཉེས་པ་ཆེ་བས་སྤྲུགས་གི་དངོས་
བྱུབ་ཆེ་ལྷ་མོ་ཐོབ་པ་ལྷ་མོའི་སྤྲུགས་མཉེས་ནས་བྱིན་རླབས་ཞུགས་

བ་ཁོ་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ལས་སྤོ་མོ་སྐྱབ་པའི་གདམས་པ་ཞིག་
 ལྷན་པར་ཡོན་སོགས་གིས་སྐྱ་མ་མཉེས་པར་བྱས་ན་ཆོགས་མེད་
 བར་འགྲུབ་གི་དེ་ལས་བསྐྱོད་ན་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལྷུང་དང་ལོ་
 རྒྱས་རྣམས་ལས་སྐྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་ལྟར་ངེས་པ་རྙེད་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་།
 ལྷན་པར་དུ་ལྷ་བ་ཆོས་ཉིད་གི་རྫོད་ཆོག་དང་དཔེ་ལས་འདས་པའི་
 རོན་གི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་རྟོགས་པ་ནི་སྐྱ་མའི་མན་ངག་གིས་ངོ་སྤྲོད་
 བའོ། རོན་བརྒྱུད་གི་བྱིན་རླབས་འཕོ་བ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་གང་
 གིས་ཀྱང་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་ཉེ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་།

གཞན་གིས་བརྗོད་མིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས། །གང་དུ་ཡང་ནི་མི་རྙེད་
 དེ། །སྐྱ་མས་དུས་ཐབས་བསྟན་པ་དང་། །བདག་གི་བསོད་ནམས་
 ལས་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་
 རྣམས་ནས་ཡང་ཡང་གསུངས་ཤིང་། དཔེ་རི་ལྟར་ན་ཉེ་མ་ཡོད་ཀྱང་།
 མཚམས་སྐྱར་སྐྱེན་མེ་ཤེས་མེད་ན་སྐྱ་བ་ལ་མེ་འབྱུང་བའི་ཐབས་
 མེད་པ་ལྟར། དུས་གསུམ་གི་སངས་རྒྱས་སྐྱེས་བཅས་བཞུགས་

ལས་ཀྱང་ལྷག་པས་ན་དགོན་མཚོག་ཀུན་འདུས་སམ་དགོན་མཚོག་
 བཞི་བར་བྲགས་པ་གསང་སྤྲུགས་སྟོན་པའི་སྣ་མ་ལ་མཚོད་པ་
 ལུལ་ན་དེའི་བ་སྤྲའི་བྱ་ག་གཅིག་མཚོད་ཀྱང་། རྩོགས་བཅུའི་སངས་
 རྒྱས་མཚོད་པ་ལས་ཆེས་འཕགས་པ་དང་། བརྟན་ན་རྩོགས་བཅུའི་
 སངས་རྒྱས་ལ་ཐུགས་མི་མཉེས་པར་སྐྱབ་པ་ལས་ཆེས་སྤྱི་བའི་ཚུལ་
 རྒྱད་ལུང་རྣམས་ནས་རྒྱ་ཚེར་གསུངས་པའི་དོན་ཡིད་ལ་བཞག་ནས་
 རྩོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འདོད་པས་སྣ་མ་རིག་པ་འཛིན་པ་བསྟེན་པར་
 བྱ་སྟེ། **རིག་འཛིན་ཅ་རྒྱད་ལས།**

དེ་བས་དང་པོའི་ལས་ཅན་གྱིས། །ཐོག་མ་ཉིད་དུ་འབད་པ་
 ཡིས། །རིག་པ་འཛིན་པ་ཉི་བར་བསྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
 དུ། འིན་རྒྱབས་སྣ་མའི་སྐྱབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། **དཔལ་ལོ་**
རྒྱན་ཚེན་པོས་བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཚེན་མའི་ཉི་
 ཀ་ལས་རིག་འཛིན་ནི་སྣ་མ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཉི་ཤིན་ཏུ་གལ་
 ཆེ། བསྐྱེད་ན་རང་ཡི་དམ་གང་བྱེད་དུ་བསྐྱོམ། དེའི་སྤྱི་བོར་སྣ་མ་

བསྐྱོམ། འཁོར་རིག་འཛིན་རྣམས་བསྐྱེད་ལ་སོ་སོ་ནས་སྐྱུན་བྲང་བ་
 ལ་སོགས་པ་མ་འདྲེས་པར་བྱས་པས། གྱིན་རྒྱལས་ཆེན་པོ་མོད་ལ་
 འབྱུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། རིག་འཛིན་གླ་མ་སྐྱབ་པའི་
 ཚུལ་ལ་སྐྱི་དང་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ནི་སྐྱིར་དགོ་ལེགས་ཡོན་
 ཉན་ཐམས་ཅད་གྱི་འབྱུང་གནས་དང་། ཁྱད་པར་དོ་རྗེའི་ཐེག་པའི་
 ལམ་གྱི་ཅུ་བར་གྱུར་པ་གླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དེའི་བྱང་དུ་
 བསྐྱེན་ནས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱུས་པ་ཆེན་པོས་སྤྲུགས་མཉེས་
 པར་བྱེད་ལ་སྐྱིན་གྲོལ་གྱི་གདམས་པ་ལེགས་པར་འོད་ཅིང་གླ་མའི་
 སྤྲུགས་མཛོད་ལོན་པ་ནི་བསྐྱེན་པའོ།།

དེ་ཡང་རིང་ལུགས་དོ་རྗེ་ཅེ་མེའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོགས་མི་སྟོགས་
 གྱི་གནད་ནི། རོས་བསམ་བྱ་ཆེན་པོ་དང་བསམགས་སྦྱངས་གྱི་ཚུལ་
 སོགས་ཇི་ཉུར་ལུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱས་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ནས་སྐྱུན་
 མིན་ལམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཟེན་པའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། རོས་པ་ཆེན་
 པོའི་དོན་བརྒྱན་དང་ལྡན་པའི་གླ་མ་སེམས་ཉིད་ཚོས་སྐྱུར་ངོ་སྟོན་

བའི་མཉམ་པའི་སྒྲིབ་ཀྱི་ལྷོ་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ།
 བའི་མི་ཡི་ལྷོ་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ། བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དེ་ལྷོ་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ།
 ཡོད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དེ་ལོ་ནས་སངས་རྒྱལ་དང་མཚུངས་པར་རྟོག་
 དཀའ་བའི་འདུལ་བའི་གྱིས་སྒྲོ་བའི་གསུམ་གཡོ་ཟེལ་མེད་པར་གྲུས་པས་
 བསྐྱེད་ནས་ཐུགས་མཛོད་ལོན་པ་དེ་གཅིག་ལུས་རྩོམ་རྩོམ་སྤྱིང་བའི་
 གྲུབ་མཐའ་སྒྲོ་བའི་པར་བྱུང་བས་ན། རྒྱལ་བ་རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པ་
 དང་བཅས་པས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལྟར། གསང་སྤྲུགས་སྤྱིང་
 བའི་ལམ་ཚོལ་བ་རྣམས་གྱིས་སྤྲོ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དབང་
 བཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤོང་བ་ཅན་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལས། གཞན་
 གང་གིས་ཀྱང་མི་པན་པ་འདི་ལོ་ན་མི་ཤེས་སུ་མི་རུང་བའི་གནད་
 ཡིན་པས། རིག་འཛིན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་མ་འོར་བ་འདི་ལ་
 ལམ་ཉིད་དུ་ངོ་ཤེས་པའི་ངེས་ཤེས་སུ་ལ་ལྡན་པ་དེ་ལ་གསང་སྤྲུགས་
 སྤྱིང་བའི་སྐྱེལ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཐོབ་གངས་དང་བཞུགས་གངས་སྤྲོ་མ་
 མང་བོ་བསྐྱེད་པའི་གངས་ཅོམ་ཞིག་ལ་སྤོང་གཤིང་མི་འཆའ་བར་དང་

སེམས་ཚོས་སྐྱུར་དོ་སྐྱོད་པའི་མན་ངག་ཟབ་མོ་དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མའི་
ཞལ་ནས་མཉམ་ཏེ། དེ་ལ་ནན་ཏན་སྒྲིང་པོར་བྱ་བ་འདི་ཁོ་ན་བཤད་
བཤད་ཀྱི་སྒྲིང་པོ། སྐྱབ་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་བུ། བཅའ་བཅའ་ཀྱི་དོན་པོ་
ཡིན་པས་གཞན་འདི་མ་སྒྲོར་བར་གྱུར་པ་ཅིས་ཀྱང་གཤམ་ཆེདོ།།

དེ་ནས་སྒྲུ་མའི་གདམས་ངག་པོག་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་རྫོགས་
ཟབ་མོའི་དོན་རྩེ་གཅིག་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ནས་སྒྲུ་མའི་ཐུགས་དང་
དབྱེར་མེད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐོབ་པ་ནི་སྐྱབ་པའོ། །དེ་ལྟར་རང་
སེམས་གཉུག་མ་ཉོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ནས་བསྟན་པ་དང་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རི་ལྟར་བྱས་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་ཅིང་ཁྱད་པར་དུ་
ཐེག་མཚོག་སྒྲིང་པོའི་བསྟན་པ་སྐྱེལ་བ་ནི་ལས་སྐྱོར་ཏེ། ཚུལ་དེས་
རིག་འཛིན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་སྐྱོར་ཞིང་གཏུང་
འཛིན། རང་གིས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། གཞན་གྱི་དོན་བྲས་ནས་རང་
ཡང་རིག་འཛིན་གྱི་གཤམ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་པོ།།

གཉེས་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་རྩ་བ་སྒྲུ་མ་ཐམས་ཅད་

རོ་མོ་རིགས་བསྐྱུས་ནས་གྲུབ་པའི་རིག་འཛིན་དགུ་དང་། ལམ་གྱི་
 རིག་འཛིན་བཞི། རོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་བཞི། འཁོར་དཔའ་མོ་མཁའ་
 འཁོ་དང་བཅས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་གསོལ་
 འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྟེན་པ་དང་ཉེ་བསྟེན་བྲ། རང་དང་དབྱེར་
 མེད་པའི་རྣམ་འགྲོལ་གྱི་སློ་ནས་སྐྱུ་བ་དང་སྐྱུ་བ་ཆེན་མོའི་
 ཚུལ་གྱིས་རིག་འཛིན་ལྷ་མའི་གོ་འཕང་སྐྱུ་བ་པའམ། ཡང་ན་བསྟེན་
 སྐྱུ་བ་ལས་སློལ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱིན་རྒྱུ་ལས་ལྷ་མའི་སྐྱུ་བ་
 མཐར་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཚུལ་རྒྱས་པ་ནི། རིག་འཛིན་
 འདུས་པ་ཅ་པའི་རྒྱད་དང་། དེ་དག་གི་སྐྱུ་བ་ཐབས་ལ་སོགས་པའི་
 ལུང་དང་མན་ངག་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་བཞིན་དུ་ཀྱིན་རྒྱུ་ས་
 ལྷ་མའི་སྐྱུ་བ་པ་སྟེ། དང་ཀུན་འདུས་པར་ཐོད་ཐོང་གི་སྐྱུ་བ་ཐབས་
 རྣམས་རང་རང་གི་གཞུང་བཞིན་བསྐྱེད་པ་དང་རྗོགས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་རབ་འབྱུམས་ཞི་ཁྲིའི་ཁྲུབ་བདག་དངོས་གྲུབ་ཐམས་

ཅད་གྱི་ཉེ་ལམ་དམ་པ་དཔལ་ལྷན་ཚོམ་བྱ་དགུ་ཡི་སྐྱབ་པའི་དགྱིལ་
 འཁོར་ཆེན་པོ་དག་གི་དགོངས་པའི་དོན་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་དག་
 །ཀྱང་སོ་སོའི་ལུགས་གྱིས་ངི་ལྟར་བཤད་ཀྱང་དོན་གྱི་མཐའ་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ཉག་
 གཅིག་སོ་འདི་ལ་ཐ་མི་དད་འདུས་ཤིང་དབྱེར་མེད་པར་བྱུང་བ་ཁོ་ན་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་འཇམ་དཔལ་འཆི་མེད་གྱི་དགོངས་པ། གསུང་
 ཏྟ་སྐད་ཐེངས་གཅིག་སྟུགས་ཡང་དག་སྐྱབ་པ། ཡོན་ཏན་བདུད་ཅི་
 རྣམ་དག་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ལས་གཞན་དུ་མེད་ཅིང་།
 དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ངེས་པ་དོན་གྱི་གནས་
 ལུགས་འདི་ཉིད་དུ་མཉམ་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་།

བཟུངས་ཤིང་པའི་ཁུ་བྱུག་གི་རྒྱུད་ལས།
 ཚོས་སྐྱེ་རོ་གཅིག་འགྲོ་དོན་བྱེད་མཉམ་སྟེ།
 མོས་པའི་སློལ་སོ་སོ་ཉིད་དུ་གསལ།
 ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་སུ་སྟུག་རྒྱ་ཀུན་གཅིག་གྱིར།

བདེ་གཤེགས་གཅིག་བསྐྱོམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ངང་། །ཞེས་གསུངས་
པ་བཞིན་ནོ།།

ད་ནི་ས་བཅད་གཉིས་པ་གོང་དུ་བསྟན་པའི་དཔལ་སྐྱབ་པ་ཚེན་
པོ་བཀའ་བརྒྱན་གྱི་དགོངས་པའི་དོན་དེ་ཐམས་ཅད་ཉམས་ལེན་
གནད་དུ་བྲིམ་ན།

གསང་སྤགས་གྱི་བསྐྱབ་པའི་མཐའ་བཅུའམ་རྣམས་ཏུ་འདུ་སྟེ།
རྒྱུད་ཐོས་པས་གྲོལ། ལྷོ་ཀུན་ནས་སྤྱད། མདོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས།
མཁས་པ་ལུལ་དུ་སྤྱིན་པར་བསྐྱབ་པ་བཞིས་སྐྱོ་འདོགས་གཅད་
པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་གི་དོན་ཐབ་མོ་མ་ཐོས་ན་
ལྷང་དོར་གྱི་མིག་མི་འབྱེད་པས་རྒྱུད་ཐོས་པས་གྲོལ་བ་ཏུ་པོ་སྐྱོག་
བཀོལ་བ་ལྟ་བུ་གཞིར་བཞག། དེ་ཡང་ཐོས་པ་ཉུང་དུས་ཤེས་རབ་རྒྱ་
ཚེན་པོ་གྲོལ་བར་མི་རྣམས་པས་ཐོས་པའི་སྐོ་མང་པོ་བཅའ་ཉེ་སྐོ་ཀུན་
ནས་སྤྱད་པ་བྱང་བ་ཚང་ཚོལ་བ་ལྟ་བུས་མང་དུ་ཐོས་པར་བྱ། མང་
དུ་ཐོས་ཀྱང་ལག་ལེན་གནད་དུ་མ་ཁེལ་ན་རང་རྒྱུད་མི་གྲོལ་བས་

མཐར་ཐུག་པའི་མན་ངག་གི་གནད་ཟབ་མོ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཚུད་པར་
བྱས་ནས་མདོ་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པ་ཚོང་བ་ཁེ་ཚོལ་བ་ལྟ་བུའི་དོན་
གནད་དུ་ཕོག་པར་བྱ། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཐོས་པས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཤེས།
ལྷང་གིས་རྒྱུད་དོན་ཉམས་སུ་གླང་། མན་ངག་གིས་ཡིད་ཆེས་ནས་
ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་གདིང་དང་ལྡན་པར་བསྐྱབ་པའི་སློབ་ནས་མཁས་པ་
ལུལ་དུ་སྤྱིན་པ་རི་མཐོན་པོའི་ཅེར་སྤྱིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་
གསང་སྔགས་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་བཞིན་སྟེང་དུ་བསྐྱབ་བྱའི་
ལུལ་གྱི་ཆ་ནས་བསྐྱབ་པའི་མཐའ་དུག་ཏུ་གསུངས་པ་བསྐྱབ་ནས་
བསྐྱབ་པའི་མཐའ་བརྒྱུད་བཞེད་དོ།

དེ་ལ་བསྐྱབ་པའི་མཐའ་དུག་གང་ཞེ་ན། རིམ་བ་དབང་གིས་
བསྟོད། གཞི་དམ་ཚིག་གིས་བབྱང། ཐག་ལྟ་བས་བཅད། ཉམས་སུ་
ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་གླང། ལ་སྟོན་པས་དོར། དོན་མན་ངག་གིས་
རྒྱབ་པ་དུག་གོ།

དེ་ལ་རིམ་བ་དབང་གིས་བསྟོད་པ་ནི་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་

ཐོབ་པ་དང་གསང་བའི་དབང་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་པས་མི་བརྗེ་བའི་
ལས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་ས་ཟིན་པ་ལྟ་བུའོ།།

གཞི་དམ་ཚིག་གིས་བབྱང་བ་ནི་སྐྱེ་མ་མཉེས་པར་བྱེད་ལ་རི་
རྒྱན་གསུངས་པའི་དམ་ཚིག་ལས་མི་འདའ་བ་ཞིང་ས་གཤེན་པོ་ལྟ་
བུ་དངོས་གྲུབ་གྱི་ལོ་ཉོག་སྐྱེ་རླུང་བའི་ལས་ཅན་ལོ།།

ཐག་ལྟ་བུས་བཅད་པ་ནི། འཁོར་འདས་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་
གི་སེམས་སུ་འདུལ་སེམས་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་
ཤེས་སུ་ཉོགས་ནས་བྱ་ཚུལ་རེ་དོགས་དང་བྲལ་ཉེ་བག་ཡངས་སུ་
རྒྱ་བ་རྒྱུང་ནམ་མཁའ་ལ་སྡིང་བ་ལྟ་བུའོ།།

ཉམས་སུ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་སྤང་བ་ནི་ཤེས་རབ་གྱིས་དམིགས་
པའི་དོན་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་གཡེང་བ་མེད་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་
པ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལེན་པ་ལྟ་བུའོ།།

ལ་སྐྱོད་པས་དོར་བ་ནི་མཉམ་བཞག་ཏུ་བྱ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་
སྤངས་ནས་སྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྤང་དོར་

མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཟབ་མོ་དང་མཐུན་པར་འཇིགས་མེད་
དུ་རྒྱ་ཁིང་ཐིན་ལས་སྣ་ཚོགས་ལ་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་འཇུག་པ་
སྤང་བོ་ཆེ་ཆུང་འཇུག་པ་སྟུང་ལོ།

དོན་མན་ངག་གིས་སྐྱབ་པ་ཅི་གང་ཆེད་དུ་སྐྱབ་པའི་དོན་ལ་
གཞན་དུ་འགྲོར་བའི་མན་ངག་གིས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་གདིང་དང་
ལྡན་པར་བསྐྱབས་པས་ཉམས་སྲུ་ལོན་ནས་ཉིང་འཇིན་ཐོབ་པའི་
དུས་ན་བདུད་བཞི་ཚོམ་ནས་སྐྱུ་གསུམ་ཐོབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉོས་པ་སྟུ་
ལཱོ། །དེ་ལྟར་མཐའ་ཇུག་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་ཤེར་ཉིང་གི་ལོ་བྱུད་གཉིས་
ལ་ལོངས་སྟོན་པ་ཅི་རྣམས་འགྲོར་གྱི་དབང་ལྷག་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་མཐའ་བརྒྱུའམ་ཇུག་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་
སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་བཀྲད་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་དེ་ཡང་གཞན་
བསྐྱས་ན་རྫོང་འཕྲང་སོག་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་འདུ་བས་དེ་མདོ་
ཅམ་བཤད་ན།

རྫོང་ལྷ་བ་ཡིན་ཏེ་ལྷ་བ་གདིང་ལྷན་གྱི་རྫོང་ཟིན་ན་གང་ལས་
 གྲང་མི་འཛིགས་པར་རང་ཉིད་གཏུག་སྲིད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་
 བའི་རྫོང་འཛིན་པ་ལ། ལྷོ་མ་པའི་འབྲང་ནས་དེར་བཤོད་དགོས་ཏེ།
 ལྷ་ཐོག་ཏུ་སྤོང་བས་མ་སྐྱེ་བས་ན་གོ་ཡུལ་ཅམ་གྱིས་མི་པན་བས་
 ལྷོ་མ་པའི་འབྲང་བཤོད་ནས་ལྷ་བའི་རྫོང་དུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་དགོས་
 སོ། །དེས་ན་ལྷ་དོན་བཞིན་བསྐྱོམ་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། མ་བསྐྱོམས་པར་
 འཚང་རྒྱ་བ་ལྷི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔས་གྲང་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་
 གདམས་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྷོ་མ་པའི་འབྲང་ལས་ལྷ་བའི་རྫོང་ཟིན་ཏེ་སྤོད་པའི་སྐོ་ནས་
 སྤོག་འཕྲོག་བས་འཁོར་འདས་གྱི་ཚོས་ཀྱུན་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་
 ཐོབ་པས་ན་དེ་ལྷ་བུ་ལྷི་རྣམ་འབྲོར་དབང་ལུག་ཆེན་པོའི་དགོངས་
 པ་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་ལ་ལྷ་བའི་རྫོང་གང་ཞེ་ན། འཁོར་བ་དང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་
 པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་སུ་འདུ་ལ། རང་གི་སེམས་ཡེ་ནས་

སྤྱི་འགག་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གདོད་མའི་བདེ་
བ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤྱི་རྒྱུད་དང་བྱང་གི་དགོངས་པ་བཞིན་
སྤྱི་མའི་མན་ངག་གིས་གནད་དུ་ཕོག་སྟེ་རོ་འཕྲོད་པ་ནི་རྫོང་ཞེས་བྱ་
སྟེ། འཁོར་འདས་སྟོང་སྟོག་འཕྲོག་པའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་འདི་
ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉུག་མའི་ཡེ་ཤེས་ངོས་ཟེན་ན།
བསྐྱེད་བྱའི་ལྷ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྟོགས་པ་དང་། ལྷ་སྟོན་གྱི་ཚོས་
ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉག་གཅིག་གི་སྟོང་དུ་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་ལུབ་
ཆུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

འདི་ལ་གསང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བཀའ་ཡི་ཐ་རམ་ལས་ལྷ་བའི་རྫོང་དང་
འབྲང་གཉིས་དང་། རྫོང་ལའང་ཁྲུབ་བདུལ་བདེ་ཆེན་རྫོགས་པའི་
རྫོང་དང་ལུབ་ཆུབ་ཀུན་འདུས་དགོངས་པའི་རྫོང་ཞེས་སྤྱི་དབྱེ་ཞིང་
གསུངས་པ་དང་། བཀའ་བརྒྱན་རྫོང་འབྲང་ལས་རྫོང་གི་ཚོས་
གསུམ་སྟེ་ཀུན་གཞི་གནད་གྱི་སྟོང་ཐུན། འབྲས་བུ་སྤྱི་གསུམ་
ལྷུན་གྲུབ། མ་དེག་སྟོང་འདི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་འབྲེད་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པ་

དང་། གཞན་ཡང་དགོངས་པའི་དོན་བརྩ་སོགས་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་
སོགས་པ་ལྟ་བུའི་གནད་བཤད་པའི་ལུང་དང་མན་ངག་ཐམས་ཅད་
དོན་ལ་སེམས་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡི་ཤེས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་དེ་ལོ་
འདི་གནད་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་དགོས་པས་དེ་
ཞིག་བཀའ་བརྒྱན་རྫོང་འཕྲང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱག་བཞེས་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐོག་མར་རས་བྱིས་གྱི་ལྟ་སྐྱེ་ལྟ་བུ་ལ་ལྟ་ཞིང་
དམིགས་ཉེན་བྱས་ཏེ་མ་ཡིངས་པར་བསྐྱོམས་པས་དམིགས་པ་བེན་
ཅིང་བརྟན་པ་ན་ཡིད་ཡུལ་དུ་བསྐྱོམས་ཤིང་ཉམས་ལྡན་མཐར་ཕྱིན་
པར་བྱས་པའི་ལག་རྗེས་ལ་གསལ་བ་གསུམ་འབྲུང་སྟེ། དང་པོ་
ཡིད་གྱི་ཡུལ་དུ་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་ལྟར་དེར་གསལ་
ཞིང་མི་གཡོ་བར་འབྲུང་། དེ་ནས་རང་གི་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་མཐོང་
རེག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གསལ། མཐར་ལུས་གྱི་ཡུལ་དུ་གསལ་བ་
ཞེས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྐུ་ལ་པ་རང་གཞན་ཀུན་གྱི་སྤོད་ཡུལ་དུ་དངོས་

སུ་ཐོགས་རེག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བྱས་རྒྱས་པ་ཡུལ་དངོས་དང་ཁྱད་
མེད་པ་སྣ་བུ་འབྱུང་སྟེ་གོམས་པའི་ཚད་དོ།

དེ་ཡི་དུས་སུ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་སྐྱུལ་པའི་སྣང་བ་དེ་དབང་
པོའི་སྟོང་ཡུལ་དུ་མངོན་སུམ་སྣང་ཡང་རང་སེམས་ཀྱི་ཚོ་འབྲུལ་
ལས་མེད་པས་སྣང་སྣང་རབ་འབྱམས་སུ་བསྐྱོམ་པའང་ཉིང་རེ་
འཛིན་གྱི་ཚོ་འབྲུལ་ཡིན་ལ་དེས་མཚོན་ནས་སྣང་སྟིང་གྱི་ཚོས་
སེམས་ལ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་ཚོ་འབྲུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་
ཞིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེད་གྱི་མཁན་པོ་སེམས་དེ་ཡང་དངོས་
པོ་དང་མཚོན་མའི་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་སྟོང་
གཞི་མེད་རང་གསལ་རང་བབ་རིག་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཆེན་པོར་ལ་བརྟེན་བར་བྱའོ།

དེ་སྣང་བསྐྱོམས་པས་ཉམས་ལེགས་པར་སྐྱེ་དགོས་པས་
དེའི་ཚུལ་བསམ་གཏན་ཉམས་ཀྱི་ཡིག་ཚུང་དང་ཉམས་སྣ་
ཚོགས་སྐྱེས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་པན་ཉེ་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

སའི་བར་དུ་བགོད་དགོས་པས་བསྐྱབ་མཐའ་སྤྱོད་བའི་ཡིག་ཚུང་
ལ་སོགས་པའི་དགོངས་དོན་བཞིན་སྒོམ་པ་ཅུལ་སྤྱོད་བར་བྱས་
ན། ཚུལ་དེས་སྒོམ་པའི་འབྲང་ལས་ལྟ་བའི་རྫོང་ཟིན་ཏེ། གསང་
བའི་དག་གསུམ་སོད། འཛིགས་པའི་བདུད་བཞི་ཚོམ། འགོ་རྒྱག་
གི་གཡང་ས་ཚོད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་དག་གསུམ་གྱི་སྤྱི་དག་ནི་འབྲུང་བཞིའི་གཞོད་པ་
དང་དག་བགོགས་ལྟ་བུ་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཉེ་བར་འཆེ་བ་ཐམས་ཅད་དོ།།
ནང་གི་དག་ནི་རང་གི་སྤང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་སེམས་གྱི་ནད་
དང་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་བུ་ནང་གི་ཉེ་བར་འཆེ་བ་ཐམས་ཅད་དོ།།

གསང་བའི་དག་ནི་སེམས་གྱི་སྤྱིང་གི་གཟུང་འཛིན་ང་བདག་
ཏུ་ཞེན་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྐྱིབ་ཅིང་། འཁོར་བའི་སྤྱག་
བསྐྱལ་གྱི་ཅ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་དོ།།

འཛིགས་པའི་བདུད་བཞི་ནི་རང་དབང་མེད་པར་འཆེ་བར་བྱེད་
པ་འཆེ་བདག་གི་བདུད་དང་། དུག་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་

པའི་བདུད་དང་། སྲིད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ཕྱང་པོའི་བདུད་
དང་། སྲིད་པར་འཛིང་བྱེད་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་སོགས་ནག་པོའི་
ཅ་ལག་རྣམས་ལྷའི་བྱའི་བདུད་དེ་བདུད་བཞི་པོ་དེ་དག་ཀྱང་མིང་
མེད་དུ་བཅོམ་པའོ།།

འགྲོ་བ་དྲུག་ནི། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དང་བྱོལ་སོང་། ཡི་དྲུགས་
དང་དཔྱལ་བ་སྟེ། རང་དབང་མ་ཐོབ་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཐོག་
མ་མེད་པ་ནས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་འཁོར་བར་གྱུར་པའི་
གནས་ཀྱི་གཡེང་བ་འདི་དག་རིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཅད་ནས་སྦྲར་
གཏན་དུ་ལས་ཉོན་གྱིས་དེར་མི་འཁོར་བར་གྱུར་པའོ།།

གོང་དུ་སྟོས་པ་ལྷ་བྱ་ལ་ཤེར་ཉིང་གི་རུས་པ་མ་རྫོགས་ཤིང་
སྟོང་དུ་མ་གྱུར་ན། གསང་བའི་དབང་གསུམ་མེ་མ་ལུང་བས་ཆ་སྟེ་
རང་རྒྱུད་བསྐྱེད། །འདི་གས་པའི་བདུད་བཞི་མཚོན་ཆ་བས་རྣེ་སྟེ་
སྟོག་ལ་རྒྱུ་ལ། འགྲོ་དྲུག་གི་གཡེང་ས་རི་གཟར་ཐབ་བས་དོས་དྲག་
སྟེ་བརྫོག་ཏུ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ལ་སེམས་ཀྱིས་

གཙོད་དགོས་པས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དང་དེ་ཡི་སྲས་རིག་པ་
འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་གདམས་ངག་སངས་རྒྱས་ལག་བཅང་མ་འདི་ལྟ་
བུ་དང་འབྲང་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་བཤོལ་མེད་པའི་བཙོན་པ་བྲག་པོས་
རྫོང་འབྲང་གི་གཞན་ལ་སློབ་སྦྱངས་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་དབང་ལུག་རྣམས་
ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བསྟེན་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

གསུམ་པ་སློབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཚོས་དབྱིངས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
སེམས་ནི་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པའི་སློབ་གམ་རང་
བཞིན་ལྷན་གྱིས་གནས་པའི་སློབ་དང་གཉུག་མ་རྩི་སློབ་ཅེས་
བྱ་བ་སྟེ། དེ་ནི་ལྟ་བུས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
འཕྲོག་བྱ་དང་འཕྲོག་བྱེད་འཕྲོག་པའི་བྱ་བ་གསུམ་གང་ཡང་མི་
དམིགས་མེད་ཀྱི། དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་གདེང་ནམ་ཐོབ་པ་ན་འཁོར་
འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སློབ་དུས་གཅིག་ལ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་ལྟ་བུའི་
གཞན་འདི་ལ་གསང་བའི་སློབ་ལྟ་བ་ཟབ་མོས་འཕྲོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་
འཁོར་འདས་སྟོང་སློབ་འཕྲོག་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་དོ། །ཚོས་ཉིད་དེ་

ལྷ་བྱའི་ངང་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ཚོས་ཅན་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྣང་
བ་སྣ་ཚོགས་པར་ཤར་བའི་ཚེ་ན་དག་པ་དང་མ་དག་པ་གང་ལྟར་
སྣང་ཡང་རུང་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་སངས་རྒྱས་དང་
སེམས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་པོ་དེའི་སློབ་གསུམ་དང་
དབང་པོ་རྗེ་སྟེང་བ་རིས་མཐུན་པར་གནས་པའི་ཙུ་བ་སྣ་མོ་སྟོན་པའི་
རྒྱུད་ལྷ་བྱའི་སྟེང་པོར་གྱུར་པ་ལ་སློབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་འསློབ་པས་
གང་ལ་བྱ་བ་དེ་བདག་གི་དབང་དུ་འདོད་དགུར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་ཚོ་འབྲུལ་ཤིན་དུ་སྤྲོ་བ་གང་ཞིག་རགས་
པའི་སྤང་བོ་ཀུན་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་ཡི་གའི་རྣམ་པར་སྟོང་ག་ན་
གནས་པ་གཙོ་ཆེ་ལ། དག་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལའང་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་རྒྱུད་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཆ་ཐུགས་སློབ་གི་རྣམ་པར་གནས་པ་
དང་། མི་ལ་སློབ་པའི་འགྲོ་བ་པལ་མོ་ཆེའི་རང་རང་གི་སྟོང་ག་ན་
ས་བོན་སོ་སོའི་ངོ་བོར་གནས་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལའང་
དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོའི་སློབ་ཡིག་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམས་ལ་གནས་

བའང་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། བྱད་པར་དུ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་
བ་མཐར་ཕྱིན་པས་གཏུག་མའི་སློབ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སློབ་ཀྱི་མི་འཕོ་སྟེ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་བ་
འཆི་མེད་རྗེ་རྗེའི་སྐུ་བརྟེན་པའོ།།

ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རིགས་
དུག་སོ་སོའི་རྟེན་དེའི་སྐྱ་སློབ་ལ་རྟེན་བྱས་ནས་སོ་སོའི་ཆོ་ཚད་
རྟོགས་པའི་བར་དུ་གནས་ཤིང་སློབ་མི་བརྟན་པས་ཉམས་ཤིང་
འཕོ་བའི་ཆོ་དང་ལྡན་པའོ། །དུག་ལྡ་ལྟག་པར་བརྟེན་ཤིང་ལས་
ཀྱི་དབང་གིས་རྟེན་པ་ཅན། ཞེ་སྤང་དབང་གིས་བྱུང་བ་བདུད་
དང་གཤེན་རྗེ་རྣམས་ཀྱི་སློབ་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱང་གི་(1)བྱང་བ་ཅམ་
རི་རབ་ཀྱི་འོག་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁི་བ་ལྷགས་མཁར་སྐོ་མེད་པའི་
ནང་དུ་བསེ་སྐོམ་ནག་པོའི་ནང་དུ་བཏུག་ནས་ལྷགས་ཀྱི་ཐ་རམ་
བརྒྱབ་ནས་གནས་སོ།།

(1) རྗེ་ཡིག་འོག་གཞུགས། ༡༣༩-༡༥ །སྤྱང་གི།

འདོད་ཆགས་དབང་གིས་དྲེགས་པ་མ་མོ་དང་གཞོན་སྦྱིན་གྱི་
སྲོག་ཟངས་ཀྱི་བྱེ་མ་ལེབ་བྱེད་སྦྱིག་མའི་མགོ་ཙམ་ཞིག །རྒྱ་མཚོ་
ཆེན་པོའི་གཉིང་ན། གཡུ་ཡི་གུར་ཕུབ་པའི་ནང་ན་གཡུ་སྒོམ་དུ་
བརྟུག་སྟེ་སྦྱགས་ཀྱི་ཐ་རམ་བཅས་ནས་གནས་སོ།།

གཉི་མུག་དབང་གིས་དྲེགས་པ་ཙན་དུ་གུར་བ་སྐྱ་བ་སྐྱ་རིགས་
བཞིའི་སྲོག་ནི་དུག་སྐྱལ་ནག་པོ་གཞོགས་པ་ཙན་ཞིག་ཅུས་སྐྱལ་
གྱི་སྒོམ་དུ་བརྟུག་ནས་མཐིང་གི་གཟེར་བཅས་ཉེ་སྒོས་དང་སྤྲན་གྱི་
མཚོའི་ནང་ན་གནས་སོ།།

ང་རྒྱལ་དབང་གིས་དྲེགས་པ་གཟེར་སྐྱར་དང་རྒྱལ་པོའི་སྲོག་ནི་
དུང་གི་བྱ་ཚོད་མེ་སྟག་ཙམ་ཞིག་དུང་གི་ག་ཉུར་བརྟུག་སྟེ། བར་སྐྱང་
ལ་སྤིང་བ་རྒྱང་གིས་སྦྱོགས་བཞིར་འདོད་པར་བྱེད་དོ།།

སྐག་དོག་དབང་གིས་དྲེགས་པ་དམུ་དང་བཅན་གྱི་སྲོག་ནི་
ཟངས་ཀྱི་སྟག་མོ་བྱེད་ཙམ་ཞིག་ཟངས་ཀྱི་ག་ཉུར་བཅས་ཉེ་བསྐྱེའི་
སྒོ་སྦྱགས་བརྟུག་ནས་གཡལ་དང་གངས་ཀྱི་སྒོད་ན་གནས་སོ།།

སྒྲུབ་དང་མ་སང་གི་སློབ་ཉི་དུལ་གྱི་བྱེ་མ་ལེབ་ཞིག་དར་
 དཀར་གྱི་ཁུག་མར་བཅུག་སྟེ། སྤང་སྤར་གྱི་ལོགས་ལ་གནས་
 སོ། །སློབ་དཔོན་འཇམ་དབལ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་སྣ་སྤོམ་སྟེ་
 བརྒྱད་གྱི་སྒྲ་སློབ་དེ་ལྟར་གནས་པར་གཟིགས་ཏེ། འཇམ་དབལ་
 གནམ་སྟོམ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས་བཏུས་ནས། སློབ་གྲྭ་སྤྱོད་ལས་
 དབྱེ་བའི་དངོས་གཞི་དང་། འདས་མ་འདས་གྱི་སློབ་དང་སྒྲ་
 བཏུགས་པའི་མན་ངག་རྣམས་སྤྱི་རབས་གྱི་དོན་དུ་མཇོག་དོ། །དེ་
 ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པའི་སློབ་དེ་ལྟ་བུ་ཞི་སྟེ་བརྒྱད་གྱི་སྟེ་ཆོན་སོ་
 སོའི་སྤྱི་སློབ་གནས་པའི་རྩེ་ལོན་ལ། སོ་སོའི་སློབ་ཡིག་ཉི་
 གཞུང་རྣམས་སྤྱི་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་འདས་པའི་སློབ་ཉི་རིགས་ལྡེའལ། སྤྱི་རིགས་ཐམས་
 ཅད་གྱི་སློབ་འཇམ་དབལ་ལ་སྒྲ་ཀར་འདུས་པ་སོགས་སྤྱི་བ་
 ཆེན་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་དུ་འདུས་ལ། དེ་དག་འསློབ་ནས་བྱིན་རླབས་
 དངོས་སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་སོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྒྱུད་

རྫོགས་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་སློབ་སྦྱོར་གཟེར་བཞིའི་སློབ་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲུབ་
 ལྷན་སློབ་འཕྲོག་སྟེ་སྣ་དང་རང་གཉིས་སུ་མེད་པར་བྱ་བ་དང་།
 རྫོགས་རིམ་དོ་རྗེ་བཞི་ཡི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་མཚན་བཅས་མཚན་
 མེད་ཀྱི་རྣམ་འཁྲུང་ཟབ་མོས་གཉུག་མ་དོ་རྗེའི་སློབ་ལ་རང་དབང་
 ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། འདྲིལ་ཉེན་ལས་མ་འདས་པའི་སྣ་
 སྲིབ་དྲག་པོ་རྣམས་ནི་སློབ་འཕྲོག་པའི་མན་ངག་གིས་དབང་དུ་
 བསྐྱུས་ཤིང་ལས་ལ་བསྐྱུལ་བ་དང་། དག་བགེགས་རྣམས་ཀྱི་སློབ་
 དྲག་པོའི་སྣགས་ཀྱི་ཚོ་གས་འཕྲོག་སྟེ་བདག་གིས་ཚེའི་གསོས་སུ་
 བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྫོང་འཕྲང་ལས་འདི་ལྟར་གསུང་སྟེ་སློབ་གི་
 འཕྲོག་ལུགས་བཞི་ནི།

བདག་གི་སློབ་འཕྲོག་སྟེ་ལུང་པོ་སྣག་མ་མེད་པའི་ས་ལ་བཏང་།
 ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་སློབ་འཕྲོག་ནས་སེམས་རྣམ་གྲོལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
 ལ་བཏང་། དམ་ཅན་སུང་མའི་སློབ་འཕྲོག་སྟེ་འདྲིལ་ཉེན་གྱི་མི་མ་
 ཡིན་མཐོང་འཁོལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ། དམ་ཉམས་དག་འདྲའི་སློབ་

འགྲོག་པས་ཕྱི་བསྟན་པ་ལ་འཆེ་བ་ནང་བར་ཆད་ཀྱི་དམ་སྲི་རྣམས་
བསྐྱེད་བའོ། །དེ་ཡང་བདག་སྲོག་བཅའ་སྟེ་ཆེ་འགྲུག ལུ་སྲོག་
བསྐྱེད་སྟེ་ལྷ་འགྲུག དག་སྲོག་བཅའ་དེ་སྲོག་དང་ཕྱལ་ལོ།།

དེ་ཡང་ཉམས་ན་ཆེ་ཉམས། འབྲམས་ན་ལྷ་འབྲམས། ཆད་ན་
སྲོག་ཆད་པས། བདག་གི་ལྷ་བསྐྱེད་ཆེ་བསྲིང་སྲོག་གསོ། དག་འི་
ལྷ་འགྲུགས་ཆེ་བསྐྱེད་སྲོག་གཅོད་པའི་ཕན་གོད་ཀྱི་བསྐྱེད་ཁ་
ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བས། དེ་ཡང་ལྷ་ནི་གནས་པ་ལུས་ལ་གནས།
གཟུགས་ནི་ཤ་བ་གཡག་དང་ལུག་དང་ར་ལ་སོགས་པར་སྐྱེལ།
འབྲམས་ནི་དེས་མེད་གར་ཡང་འབྲམས། བསྐྱོང་ནི་སྟན་སྐྱེས་
ཀྱི་སྟེང་དང་བསྐྱོང་། ཆེ་ནི་སྟོང་གི་དཀྱིལ་ན་ཅ་བ་སྐྱེ་འབྲེ་བ།
དྲངས་མ་སྐྱེ་འདུས་ཀྱི་དབྱས་སུ་ཅི་སྐྱེང་གུའི་དབྱིབས་སུ་གནས་
ཤིང་བཅུ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ཉེ་དབྱུགས་དང་
འགྲོགས་ནས་བཅུ་རིགས་སྟོ་གས་འབྱུང་། འཆི་དུས་ཅི་དེ་རྒྱང་
དང་འགྲོགས་ནས་སྲིང་ཐོན་ནས་ཡལ་འགྲོ། ཡིད་ལ་ཉེན་མེད་

པས་བར་དེའི་གནས་སུ་འབྱུང་མོ།།

སློག་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཆགས་པ་ཁྲག་གི་སློག་ནི་ལུས་
ཆགས་ཤིང་དེ་ལ་སེམས་བརྟེན་པའི་སློག་ཆགས་གཟུགས་སུ་སྣང་
བ་ཐམས་ཅད་དོ། །འདི་ལ་བསད་དུ་བཅད་དུ་ཡོད་པས་འཆི་བར་
སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །གནས་པ་དོན་གྱི་སློག་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
སློག་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་སློག་དགོངས་པས་
ཚོད་པས་སྲུང་ན་ལས་འདས་པའི་དགོངས་པ་ཐོབ་ལོ། །འབྲུག་པ་
ཡིད་གྱི་སློག་མི་མ་ཡིན་གྱི་སློག་སྟེ། ཡིད་ལུས་ལ་བརྟེན་པས་དངོས་
སུ་བསད་ཅིང་བརྒྱུད་དུ་མེད་ཀྱང་། རྣམ་སྲུགས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་
ཡིད་སེམས་དབང་དུ་བསྐྱུས་པས་ཁོ་རང་ལ་རང་དབང་མེད་པར་
དེའི་སློག་ལ་དབང་བྱར་ཡོད་དོ།།

ཅ་རླུང་བྱང་རླུང་སེམས་ཀྱི་སློག་ནི་སློམ་པ་ཡིན་ཏེ་ལུས་གང་ན་
གནས་པ་ན་ཅ་གནས། ཅ་ལ་རླུང་གནས་པས་རླུང་སེམས་རླུ་ཉིང་
རླུང་ན་རླུང་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པས་འཁོར་འདས་ཀྱི་སློག་དུས་

གཅིག་དུ་སློབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྣ་ཚེ་སློག་གསུམ་
 གྱི་གནད་འདི་སློག་ལས་ལ་གལ་ཆེ་སྟེ། དོན་དུ་སྤར་བ་འད་པ་ལྟར་
 ལྷུང་སེམས་གྱི་ཆ་སྤྲ་བ་ཀུན་གཞི་དང་བཅའ་རིག་གི་རྟེན་ལུས་གྱི་
 དབུས་ན་དྲངས་མའི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་དེ་ལ་རེས་སློག་ཅེས་གྲང་བྱ་
 སྟེ། དེ་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་འཛིན་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 དང་། རེས་དེ་ལ་ཆེ་ཞེས་བཏགས་ཏེ་དེ་མ་ཉམས་པ་སྤིད་དུ་འཚོ་བའི་
 རྒྱན་གནས་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་ཉིད་གྱི་ཆ་ལས་ལྷུང་སེམས་འཕོ་བའི་
 དབང་གིས་ནང་དུ་ལུས་ལ་འཕོ་ཞིང་གཡོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་ལ།
 དེ་ཉིད་ལ་རགས་ལུས་མེད་པར་ལྷུང་སེམས་གྱི་ཆ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 ཕྱི་རོལ་དུ་གང་ཟག་དེའི་རྣམ་པའམ་སྣ་རྟགས་གྱི་ཚུལ་དུ་འབྲམས་
 པ་རེས་གཞན་གྱིས་མཐོང་བའང་ཡོད་ལ། སྣ་དགུག་པའི་ཆེ་སྣ་
 རྟགས་མཐོང་ཐོས་དང་རྗེས་སོགས་འོང་བ་དེ་ཡིན་ཏེ།

དེའི་སྤྱིར་མཛོད་ལས།

སློག་ནི་ཆེ་ཡིན་པོད་དང་ནི། །རྣམ་ཤེས་རྟེན་གང་ཡིན་

པའོ། །ཞེས་ཆེ་སློག་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། གཞུང་ལ་ལར་མ་
དད་དུ་བཤད་པ་དང་།

ཡང་སློག་རྒྱུང་ལ་ངོས་འཛིན་པ་སོགས་བཞེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་
དོན་ལ་མི་འགལ་ཏེ། ལུས་ཀྱི་དབུས་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེན་རྒྱུང་ཁམས་
དྲངས་མའི་ཡི་གེ་གནས་པ་དེ་སློག་དང་། དེ་གནས་པའི་ཡུན་གྱི་ཆ་
ལ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་སེམས་དང་འགྲོགས་ནས་འཕོ་བའི་ཆ་
ནས་སྐྱ་ཞེས་བཏགས་ཏེ་ཐ་དད་དུ་བཞག་ལ། དཔྱ་བའི་སྐྱ་ཁྲུག་ན་
དེའི་ཆེ་ཉམས་ཤིང་སློག་འཆད་པའི་གནད་ཀྱང་དེའོ། །དེས་ན་
སློག་གི་གནས་ལུགས་ཤེས་ཏེ་ཐབས་ཀྱིས་འགྲོགས་པ་སོགས་ཅིར་
ཡང་བསྐྱར་བཏུབ་པའི་གནད་ཤེས་ཤིང་ལག་ལེན་གྱིས་རང་དབང་
དུ་གྱུར་བ་ན་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་རུས་པའི་གདིང་ཐོབ་སྟེ། དཔེར་
ན་མཛེ་ནད་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཆེ་སྐྱའི་སློག་འགྲོགས་ནས་
ཕྱག་རྒྱུ་དུ་མཚན་བསྐྱར་བས་གཞོད་བྱེད་སྐྱའི་སློག་གནས་སྐྱར་
ཏེ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་འདྲེ་ཡང་ཕན་བྱེད་ཀྱི་སྐྱར་གྱུར་ནས་བྱིན་རྒྱལ་ས་

ལྷོ་ལྷོ་ཆེ་བར་འགྱུར་ལ། གཞོན་སྐྱེལ་ན་དེའི་ལྷོ་ཕྱག་རྫོང་གི་སློབ་གྲྭ་
 འཕྲོག་ནས་སྐྱུར་མཚན་བསྐྱུར་བས་པན་བྱེད་གི་ལྷོ་ཡང་གཞོན་པའི་
 འདྲར་འགྱུར་བ་ལྟར་སློབ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་པན་གཞོན་གི་ལས་
 གང་ལའང་རང་དབང་བྱུར་ཡོད་པ་ཉེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་དོན་ལེས་
 པས་སེམས་ཅན་གྱི་སློབ་གསུངས་རྒྱས་གྱི་སློབ་གྲྭ་བསྐྱུར་ནས་མཚན་
 བསྐྱུར་ཉེ་ལྷོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ལས་གང་ཡང་འདོད་དགུར་
 འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སློབ་གྲྭ་གནས་ལུགས་ལེས་
 བས་སློབ་དེ་རི་ལྟར་འཕྲོག་པའི་ཐབས་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷོ་
 སློབ་གསུངས་སྐྱགས་ཟབ་མོས་འཕྲོག་པ། བང་སློབ་ཉིད་ལེ་འཛིན་ཟབ་
 མོས་འཕྲོག་པ། གསུངས་སློབ་ལྷོ་བ་ཟབ་མོས་འཕྲོག་པའོ།།

དང་པོ་ནི་ཡ་གི་རྒྱལ་བ་ཞི་ཁོ་ནས་མ་གི་མོང་རྒྱལ་ཐེུ་རང་ཡན་
 ཚོད་ལ་སློབ་བཞེས་བྱེད་པར་གནས་ཉེ། མི་འགྱུར་བའི་སློབ་ཞི་
 འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཨེའམ་ཡང་ན་ཉི། གནས་པའི་སློབ་
 ཞི་མི་ཡི་ཚྭ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་སློབ་དེོས། འདྲན་པའི་སློབ་ཞི་

ལྷ་འདྲེ་སོ་སོའི་སྣོང་པོའི་སྤྲུགས་བགྲང་རྒྱ་དེ་ཡིན་པ། བཏྲགས་པའི་
སློག་ཅི་སོ་སོའི་མིང་སྟེ་བཞིའོ། །འདྲེན་པའི་སློག་མིང་ནས་འབོད་
པ་ཅན་དེར་བཏྲགས་འདྲེན་གཉིས་ཀ་ཚང་། ཡང་སྐྱ་དྲུགས་སོགས་
མིང་གཞན་ཡང་བཏྲགས་སློག་ཏུ་འང་རུང་། ཡང་ན་མི་ཡི་མི་འགྲུང་
བའི་སློག་ཚི་བཏྲགས་སློག་འདྲེན་སློག་གཉིས་ཀ་རང་མིང་། གནས་
སློག་མིང་ཡིག་དང་བོར་བཤད་དོ།།

ཡང་བཀའ་བརྒྱན་རྫོང་འཕྲང་ལས་ལྷ་སྟོན་རྣམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་གྱི་སློག་སྐྱ་གནས་སྐྱོམ་བུ་སྟེ་དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་བརྟེན་
པའོ། །གནས་པ་སློག་གི་སྣོང་པོ་རང་སློག་ཡི་གའི་རྩོམ་དུ་སྣོང་
ལ་གནས་པའོ། །སྐྱར་བ་སློག་གི་སྣོང་པོ་བཞུས་པས་མེན་ལས་
གང་བཅོམ་སྐྱབ་པའོ། །དོ་བོ་ཉིད་གྱི་སློག་གི་སྣོང་པོ་སེམས་དང་
ཚོས་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་སློག་ཅི་
ས་བོན་གྱི་ཡིག་འབྲུ་དང་སྣོང་པོ་བཞུ་བའི་སྤྲུགས་སུ་གསུངས་པ་
སོགས་སློག་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་

ལ་བསྐྱབ་བྱའི་སྣ་ལ་ནི་དེའི་སྐྱགས་སློག་དང་སྦྱང་བའི་སྐྱགས་
གཉིས་སུ་དོན་གྱིས་འདུལ། བལ་བ་མི་ལ་སོགས་པ་ལའང་རང་
སློག་དང་མིང་གཉིས་སུ་འདུས་པས་དེ་འཕྲོག་ཅིང་གཟེར་བའི་
ལས་གྱིས་ངེ་ལྟར་དམིགས་པ་བཞིན་ལས་འགྲུབ་བོ།།

དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྣ་ལ་ནི་རང་དང་གཉིས་སུ་
མེད་པར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སློན་ལས་སློག་སྣམ་གཟེར་བཞི་
བཟུབ་སྟེ་སྣའི་སྦྱང་པོ་བཟླས་པས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྐྱལ་བས་
སྣ་རང་ལ་ཉེ་བར་འགྱུར་ཞིང་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་སློན་ལས་
དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ངོ།།

འཇིག་རྟེན་པའི་བྲེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སློག་གི་ཐ་རམ་འབྲེད་པའི་
སྡེ་ཏུ་མིག་ནི། ཐོག་མར་སྣ་སྦྱོར་དབང་དུ་འདུ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
ཆེ་ཤོས་སྣ་མ་མཉམ་པར་བྱས་ལ་གོང་ལོན་ཡི་དམ་སྣའི་བསྐྱེན་པ་
ལེགས་པར་ཐེམས་ནས། བདག་ཉེ་རུ་ཀ་གང་རུང་གི་ཉིང་དེ་འཇིན་
ལ་གནས་པས་གང་ལ་བྱེད་པ་དེའི་སྐྱགས་བཟླས་པས་སྐྱགས་ཀྱི་

སྐྱེ་ལོད་ཀྱིས་བདེ་གཤེགས་མཚོན་སྤྲུགས་དམ་བསྐྱུལ། རིགས་ཀྱི་ག་
 སེམས་ཅན་གྱི་བག་ཆགས་སྤྲངས། སྡེ་བཀུད་སྤྱི་ལམ་གང་གྲེད་དེ་ལ་
 སོག་བས་སོ་སེའི་སྣང་གི་དབྱས་སུ་གནས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་སྣོམ་
 གུ་རྣམས་ཁ་བ་ཉེ་མས་བཞུས་པའམ་གུ་སྣོ་མེས་ཆེག་བ་ལྟར་ལྷ་
 བར་བསམ་བ་སྣོ་སྤྲུགས་དགེ་བའམ་སྣོག་མཁར་གཞོམ་བ་ཞེས་
 གུའོ། །དེ་ནས་རིན་ཆེན་སྣོམ་གུའི་ནང་ན་དྲངས་མ་ལྷ་འདུས་གྱི་
 ས་བོན་ལ་ཁོ་ཡི་མིང་གིས་བསྐྱོར་ལ་དེ་སྤྲུགས་གྱི་སྤྲུགས་གུས་ཉ་
 ལྟར་དང་བར་བསམ་ལ། ཡི་དམ་དང་ཁྱད་པར་གང་གྲེད་དེགས་
 པའི་སྣོག་སྣང་བཟླའོ། །དེ་ཡང་ཚོས་ཉིད་གྱི་ལྷ་བས་ཅིས་ཟེན་ཅིང་
 ལོང་ལོན་ལྟའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ལྷ་སྣོན་དེགས་པའི་སྣོག་སྣང་བཟླས་ན་
 ལིང་ལོ་རྒྱུང་གིས་བརྟུན་པ་བཞིན་སྡེ་བཀུད་ལ་འདུག་པའི་དབང་
 མེད་དེ་སྣོག་གི་དབང་པོས་མི་བཟོད་པར་བདག་གི་བྱུང་དུ་འོང་བར་
 འགྱུར་པོ། །དེ་ནས་དེ་ལ་སྤྱི་དང་ནང་གི་མཐུན་ཇས་གྱིས་མཚོན་ཅིང་
 ལས་ལ་བསྐྱུལ་བས་དོན་འགྲུབ་པོ། །དེའི་ཆེ་བསྟེན་དུས་ཉེར་མ་

བརྟུབ་ན་རེངས་པ་ཁྱུགས་སུ་གཞུག། བྱོན་དུས་འགྲོར་མ་བརྟུབ་ན་
འབྲིལ་བ་ལམ་དུ་གཞུག། བསཤ་དུས་ལས་མ་གྲུབ་ན་ལོག་རྟུགས་
མཐའ་ལ་གཏད་པའི་མན་ངག་སོགས་སྟགས་ཀྱི་མན་ངག་རྣམས་
ཉམས་ལོག་ཏུ་ཚུད་པར་བྱས་ན་ཚོགས་མེད་པར་འགྲུབ་པོ།།

སྤྱི་ལྟར་སློག་འཕྲོག་པ་འདི་ནི་ལྟ་སྟོམ་མོས་སྟོབ་ཅོམ་ལས་
མེད་ཀྱང་། དབང་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཚིག་ལ་གནས་པས་སྟགས་ཀྱི་
བཟུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་ནས་རྟེགས་པ་དངོས་སུ་མཐོང་ཁོལ་གྱི་བར་
དུ་འགྲུང་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནང་ལྟར་སློག་འཕྲོག་པ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ཉེ།

གསང་སྟགས་བཀའ་ཡི་ཐ་རམ་ལས།

ནང་ལྟར་སློག་སྟོང་འཕྲོག་པ་ནི། །སློག་ནི་ཉིང་འཛིན་བརྟན་པོ་
ལ། །སྟོང་པོ་འགྲུག་པའི་གསང་སྟགས་ཉེ། །ཡོན་ཏན་པ་རོལ་དུང་
དུ་འོང། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཉེ། དེ་ཡང་སྟགས་བཟུངས་པ་གྲུབ་
པའི་དབང་གིས་སྟོང་པོ་ཐབ་མོས་དངོས་སུ་ཁྱུག་ཅིང་སྟགས་དེ་གང་

ལ་བཏབ་ཀྱང་བདེན་པ་འགྲུབ་པ་དང་། དགོངས་པ་ཟབ་མོས་ཐམས་
ཅད་རང་སེམས་སུ་ཤེས་ཤིང་གཉིས་མེད་དུ་གྲོལ་བ་དང་ཉིང་འཛིན་
ཟབ་མོས་ཡི་དམ་གྱི་རྣམས་ལ་ཡུལ་གསུམ་གསལ་བའི་གསལ་སྒྲུབ་
ཚད་དུ་གྱུར་ནས་སྐྱེ་མཚོང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་དགོངས་པས་སློབ་སློམ་
གཟེར་བཞིའི་གཞན་དང་སློབ་གློ་དམིགས་གཞན་གྱིས་གཞུན་ནས་
སྤོང་བོ་བཞུས་པས་ཡེ་ཤེས་འཛིག་ཏེན་གང་ཡང་དངོས་སུ་མཚོང་
ཞིང་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བར་བྱེད་དོ། །ནང་ལྟར་སློབ་འཕྲོག་ཚུལ་
འདི་ལ་ལྟ་སློབ་སློབ་སུ་ལྟན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་གཙོ་བོ་ཉིང་དེ་འཛིན་
བཏུན་པའི་སློབ་སྐྱེད་ལ་ཡིན་ནོ།

གསང་བ་ལྟར་སློབ་འཕྲོག་པ་ནི། **གསང་སྒྲགས་བཀའ་ཡི་ཐ་**
རམ་ལས། གསང་བ་སློབ་སྤོང་འཕྲོག་པ་ནི། །སྤང་སྤིང་ལྟ་སྤིན་
ཐམས་ཅད་ཀུན། །རང་གི་སེམས་ཉིང་ཡིན་ཤེས་ན། །ལོགས་
ནས་སློབ་སྤོང་འཕྲོག་ཏུ་མེད། །དེས་ན་གསང་བའི་སྤོང་འཕྲོག་
པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཉིས་མེད་ཚོས་སྐྱེ་མེད་ལོ་ཐེག་

ལེ་ཉྱལ་གཅིག་གི་ལྷ་བ་སྤར་སློལ་བ་ལྷར་ཐག་ཚོད་ཅིང་གདིང་རྟེན་
 བ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སློབ་དེར་འུབ་ཚུབ་བ་ལས་གཞན་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་གསལ་བཏུན་གྱང་དུ་གྱུར་བས་
 མཐོང་རེག་གི་མཚན་མ་དང་ལྷ་སྐྱ་དངོས་སུ་མཐོང་ཡང་ལྷ་བའི་
 གདིང་མ་ཚོད་ན་སྐྱབ་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཅམ་ལས་མཚོག་གི་དངོས་
 གྲུབ་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་ལ། ཚོས་ཉིད་མཉམ་བ་ཚེན་པོའི་ལྷ་བའི་
 གདིང་གིས་ཐེན་ན་འགོང་པོ་སྐྱབ་དགྲའི་ནང་ནས་ངན་ཤོས་ཤིག་
 བསྐྱབས་ཀྱང་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྷར་རྫོང་འཕྲང་སློབ་གསུམ་གྱི་གནད་སྤྱིར་ཤེས་པར་བྱས་
 བས་ཀྱི་བྲག་ཏུ་གདུལ་བྱ་གདུག་བ་ཅན་རྣམས་མངོན་སྲོད་ཀྱི་སློ་
 བས་བསྐྱལ་ཉེ་སློབ་འཕྲོག་པར་བྱ་བ་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེན་ལས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ནང་ན་སྐྱལ་དུ་བྱུང་བ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 སྤྲུགས་རྗེའི་དབྱང་ཐག་གིས་བཟུང་ཞིང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེན་ལས་འཇུག་
 པའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ནི་རྣམ་བ་གཉིས་ཉེ། གདུལ་སྤོ་བ་

དང་། གདུལ་དཀའ་བའོ། །དང་པོ་ལས་ཉོན་པོ་ཅིང་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་གྲུས་པ་རྣམས་ནི་ཚོས་བསྟན་པ་སོགས་ཐུགས་རྗེའི་
ཐབས་ཀྱིས་ཐར་པའི་གནས་སུ་བསྐྱལ་བའི་སྐྱེས་པ་དང་ལྷན་པ་
ཡིན་པས་གདུལ་བར་སྐྱབ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལས་ཉོན་ལྷགས་དྲག་པོས་རང་དབང་མེད་པར་མཛར་
བ་གང་ཞིག་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྲོགས་ཤིང་བསྟན་
པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་ཞི་བའི་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་གདུལ་
བར་མི་རུས་པ་མཛར་མེད་པ་སོགས་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བར་ཤིན་ཏུ་
སྲུ་མཐའ་མེད་པར་འབྱུངས་པ་དེ་ནི་དྲག་པོའི་ལྷགས་ཀྱིས་སྐྱོལ་བའི་
ཕྱིན་ལས་འདུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས། ལས་ངན་གདུལ་དཀའ་དེ་ཉུ་
བྱ་ཡང་ཐུགས་རྗེའི་དབྱང་ཐག་གིས་མི་གཏོང་ཞིང་ཐབས་མཁས་
པའི་ཚོ་འབྲུལ་གྱི་སྐོ་ནས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀ་
ལུལ་དུ་བྱུང་བ་ནི་སྐྱོལ་བའི་ལམ་འདི་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

རྗེ་ལྷན་བསྐྱལ་བའི་ཚུལ་ནི་སོག་མར་རྗོང་འབྲང་སོག་གསུམ་

གྱི་དགོངས་སྲོད་ཟབ་མེད་སློབ་ནས་རྟོགས་པས་བདག་བསྐྱེད་བར་
 བྱས་ནས། དེའི་ལོག་ཏུ་ལས་ངན་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
 བཙུངས་པ་མེད་པ་དང་། བཅུ་ཉེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆེན་
 པོ་ལུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེས་གཞན་སློབ་པ་དང་
 དུ་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མདུན་དུ་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་སྐྱེས་
 པའི་དམིགས་བྱ་གསལ་ལ་དེའི་ལག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྐྱེད་བར་
 བསམ་པ་དང་། དུལ་དངོས་ཀྱི་ལག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བསམད་པ་
 གཉིས་ལ་བྱུང་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ཡོད་ཀྱི་རིང་ལ་བསྐྱེད་ཀྱང་རྣམ་
 སྐྱོན་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཅམ་དུ་བྱུང་མེད་པས་
 བསྐྱེད་ཀྱང་སྐྱེ་མ་མིག་ཡོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡང་སྐྱེ་ཅམ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆེན་
 བསྐྱེད་ཀྱང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རང་གི་ཁུར་དུ་མི་འགྱུར་བས་རྟོགས་
 ཆོད་དེ་ལྟ་བུ་དགོས་པར་རྗོང་འཕྲང་ལས་གསུངས་ཤིང་ཆོད་དང་
 ལྟན་པའི་སློབ་པ་ལམ་དུ་བྱས་པ་ལ་རྣམ་སྐྱོན་ངན་པ་མེད་པར་མ་
 ཟང་ཆོགས་རྗོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ནང་ན་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་

ཡིན་ནོ། །ཚད་དུ་མ་སྲིན་པའི་སྐྱོལ་བ་བྱས་པ་རྣམས་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་
ཐབས་ཐབ་པས་པ་རོལ་གསོད་པར་བྱས་ཀྱང་རང་ལ་རྣམ་སྲིན་
མེད་པ་དཀའ་བས་ན་པ་རོལ་གནས་སྐྱོང་གི་འདུན་པ་རྣམས་ཅན་
ཉན་བྱེད་དགོས་སོ།།

བསྐྱལ་བའི་ཐབས་ནི་དམིགས་པའི་རྟེན་ལ་གཟས་པ་པོ་དགུག་
ཅིང་ལྷ་དང་དབྱེ་ལ་བྲག་པོའི་ཐུན་དབབ། སྤྱིང་གའི་དྲངས་མ་ལྷ་
འདུས་ཀྱི་སྐྱོག་སྐྱོགས་ཉེ། ལས་ངན་གྱི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་སྐྱོང་བར་བསམ་པའི་ཁྲུས་ལྷུང་། པ་རོལ་
པོའི་ཆེ་བསོད་བདག་གི་ཆེ་ཡི་གསོས་སུ་བསྟེན་པ་ཆེ་ལྷུང་། དག་
བགེགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འོག་མིན་དུ་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱོར་
མཚམས་སུ་འབངས་ཉེ་རིགས་ཀྱི་སྲས་སུ་བསྐྱུར་བ་གནས་ལྷུང་
ཉེ། དགོངས་སྐྱོད་དེ་ལྷ་བྱ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་པ་རོལ་གྱི་ཆེ་བསོད་
རང་ལ་ཁྲུག་པས་བདག་རྣམ་འབྱོར་པ་འཆོངས་པ་དང་། དག་
བགེགས་ཀྱི་ཤ་ཁྲུག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིར་རྒྱུར་པས་བཀའ་སྐྱོད་

དང་བཅས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་འཆེངས་པ་དང་། ས་
རོལ་དག་བཞུགས་ཀྱི་ལས་རྒྱ་ལྡན་ཆོད་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་
པའི་སྲས་སུ་གྱུར་པས་གཟས་པ་པོ་འཆེངས་པ་སྟེ། འཆེངས་པ་
གསུམ་དང་ལྡན་པའི་དགོངས་སྡོད་ཟབ་མོ་གྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་
པ་རྣམས་ནི་འདྲིལ་མེད་སྟོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བརྟུལ་
ལྷགས་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཡིན་ལོ།།

དེ་ཡང་རྫོང་ལྷ་བས་མ་ཟེན་ན་ཐོགས་རེག་གི་མཚན་མ་སྤྱང་
ཡང་མི་གྲོལ། མཐུ་སྟོབས་ཆེ་ཡང་སྲིན་པོ་དང་འབྲ། འབྲང་སྒོམ་སྡོད་
གྱིས་ལ་མ་བཞུས་ན། ལྷང་བ་ལྷའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་དབང་མི་ཐོབ།
མཐོང་ཁོལ་དངོས་སུ་མི་འོང་། ཐོས་པ་ཆེ་ཡང་ནེ་ཙོ་དང་འབྲ། སྟོག་
སྒྲ་ཆེ་གསུམ་གྱི་གནད་ལ་མཁས་ཤིང་གདིང་མ་ཐོབ་ན་པའ་གོད་
གྱི་སྲིན་ལས་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་དབང་མི་འབྱོར་བས་དེ་གསུམ་
གཅིག་སྟོགས་སུ་གཅིག་བཟུང་ཞིང་ཡ་མ་བྲལ་བར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
གསུམ་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་སྦངས་པས་གྲུབ་པའི་རེག་འདྲིལ་དམ་པ་

རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་སྡོད་ཟབ་
མོའི་གྲུབ་མཐར་བསྟེན་པར་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་དེ་གསུམ་གྱི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྟ་བ་
གྲང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྫོང་བསྟན་བ་སེམས་སྡེ་མ་བྱ་བའི་བཀུད་ཀྱི་
དོན་རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་དུ་བསྐྱུས་པ་
དགོངས་པ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་དང་གཏུང་རབས་ཉེར་ལྔའི་མན་
ངག་ཅི་རིགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་བཀའ་གཏེར་གྱི་གདམས་པ་
སེམས་ཉིད་ཆོས་སྐྱུར་དོ་སྡོད་པའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། བསྐྱོམ་
པ་གསལ་བ་གསུམ་གྱུད་དུ་གྱུར་པར་སྐྱབ་པའི་འཕྲང་གཏན་ལ་
འབེབས་པ། སྐྱབ་པ་བཀའ་བཀུད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་མན་
ངག་གི་རིམ་པ་ཇི་སྟེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཉམས་ཀྱི་གནད་ཡིག་
གི་རིམ་སྣ་ཆོགས་པ་དང་། སྡོད་པ་མངོན་སྡོད་ཐིག་ལས་སོག་གི་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་ཕོག་ཏེ་ཉེ་ལུ་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཉེ་བར་མཁོ་
པའི་མན་ངག་གི་གནད། སྐྱབས་སྡེ་བ་སྟེང་གཟེར་ནག་པོ་མ་བྱ་དང་

བཅས་པ། སྲིད་པའི་གཏེར་བྱིམ་དང་སྲོག་བྱིམ་ལ་སོགས་པའི་མན་
ངག་གི་རིམ་པ་མཁའ་དང་མཚོ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཅི་རིགས་སུ་
ཤེས་པར་བྱ་ལ། བཀྱད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་སེམས་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་
ཤེས་རང་ལ་མངོན་དུ་གསལ་བའི་ཐབས་ནི་ཟབ་མོའི་དགོངས་བརྒྱད་
ལྟར་པའི་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་དམ་པ་སྣོ་ཀུན་ནས་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ།
དོན་བརྒྱད་ཀྱི་དགོངས་པ་འཕོ་བར་བྱ་དགོས་སོ།།

དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུགས་གསང་བའི་
མཚོན་ཟབ་མོའི་ཐེག་པ་འདི་ལ་འཕགས་ཡུལ་དུ་བཀའ་བབས་པའི་
མཁའ་སྤྱབ་མང་དུ་བཞུགས་མོད་ཀྱི། ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱུང་ན་
མཚོག་དུ་འཕགས་ཤིང་འགྲན་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་བཀའ་སྲོལ་ལ་རྒྱ་
གར་གྱི་པཎ་སྤྱབ་བཞི། མོད་ཀྱི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པ་ལས། དང་
པོ་ཡི་དམ་ལྟས་དབང་བསྐྱར་ནས་ཐོབ་པ་དགའ་རབ་དོ་རྗེ་སྟེ། དེ་
ཡང་འོག་མིན་དུ་ཀུན་བཟང་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་རྒྱལ་ཚབ་དོ་རྗེ་སེམས་
དཔལ་ལ་དབང་བསྐྱར། དོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་དངོས་ལས་ཏེ་བརྗོད་སྟེ།

དགའ་རབ་དོ་རྗེས་ཐོབ་པས་ཤུང་རྒྱུ་སེམས་ཡེ་ནས་མ་བཅོས་ལྷན་
ཤུབ་ཏུ་ཤར་བའོ།

བཀའ་བཟུང་ཏུགས་གི་སློབ་པ་བཅ་གི་དབང་བསྐྱུར་ནས་ཐོབ་
པ་ལྷག་ན་དོ་རྗེས་སྐྱལ་བ་རྒྱལ་པོ་ཨིན་པོ་ཉི་ཉེ། དེ་ཉིད་རི་མ་ལ་
ཡར་དགོངས་པར་བཞུགས་པ་ན། མི་ལམ་དུ་སློབ་པ་བཅ་ཁང་
སྟངས་དུ་བབས་པ་སོགས་མིས་པ་ལྟར་ཁང་སྟངས་དུ་སློབ་པ་བཅ་
རྣམས་བབས་འདུག་པ་དོན་མ་ཤེས་པའི་ཚུལ་མཛད་ནས་སློབ་
དཔོན་ཀུ་ཀུ་རྩ་ཇོ་ལ་བསྟན་ཤུང་མ་ཤེས་ནས། སློབ་པ་བཅ་རང་
གི་སྤྱི་བོར་བཞག་སྟེ་གཏུང་བ་བསྐྱེད་ནས་ཞག་བདུན་མཉམ་པར་
བཞག་པས་དོ་རྗེས་སེམས་དཔའི་ཞལ་མཛོང་། དེ་ནས་ཡང་ཞག་
ཉེར་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་སློབ་པ་བཅ་གི་དོན་ཐམས་
ཅད་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་དེ་དུ་རྒྱུའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་ཤུར་
པས་དེ་དབང་ཐོབ་པའོ།

རང་རིག་པ་རྩལ་གྱིས་དབང་བསྐྱུར་ནས་ཐོབ་པ་བརྒྱ་སྟོན་ལྟ་བུ་

སྟེ། ལྷན་སྲིད་ཐམས་ཅད་རང་རིག་བྱང་ཚུབ་སེམས་སུ་གནས་པ་
དེ་ཉིད་དཔལ་རྫོང་རྗེ་སེམས་དཔའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་རིག་པ་རང་
ལ་རང་ཤར་ཉེ་ཁམས་གསུམ་ཡོངས་བསྐྱེད། སྲིད་གསུམ་གཏན་
དཔྱད་གསུམ། དུག་གསུམ་ཅད་བཅད་ནས་རང་གིས་རང་རྫོགས་པའི་
དབང་ཐོབ་སྟེ། ལྷན་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་སྲིབ་ལས་ལྷ་ལྷན་གྱིས་
ཐུབ་པར་ལྷུང་བའོ།།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་དབང་བསྐྱུར་ནས་ཐོབ་པའི་བི་མ་
ལ་མི་ཏ་སྟེ། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མཚོན་གནས་སུ་བརྗེ་ཏ་ལྷ་བརྒྱ་
བཞུགས་པའི་གྲལ་དུ་རྒྱལ་པོ་དེས་ཞུས་པ། བདག་ལ་ཐོད་གྱི་རྒྱལ་
པོས་གསེར་ཕྱེ་བེ་གང་བསྐྱུར་ནས་སྐྱེས་ལན་བརྗེ་ཏ་མཁས་པ་ཐོད་
དུ་རྫོངས་ཤིག་ཞུས་འདུག་པས་བྱིད་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཁས་པ་
ཞིག་ཐོད་དུ་གཤེགས་པར་འཚལ་ཞེས་ཞུས་པས། ལྷ་བརྒྱའི་ནང་
ན་ལྷ་ཚིགས་དབུས་སུ་མཁས་པ་བི་མ་ལ་མི་ཏ་བཞུགས་པ་ལ་ཡང་
མར་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་དུས་གཅིག་དུ་བི་མ་ལ་ལ་གཞིགས་པས་བི་མས་

མོད་དུ་སོང་ཞིག་པར་གོ་ནས།

གཞུ་མོ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་མདའ། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་
བཅད་པ་གསུངས་ནས་མོད་དུ་བྱོན། བི་མ་ལ་དེ་ནི་པ་རྗེ་ཏ་ལུ་བརྒྱས་
དབང་བསྐྱར་ནས་ཐོབ་པའོ།།

དེ་ནས་མོད་ཡུལ་དུ་པད་འབྱུང་བེ་མ། བུ་རྩ་གུ་ལྷ། །འུ་རྩོ་གཞུ་བཞེ་
ཕོན་པས་བུ་རྩ་གུ་ལྷ་ནི་གངས་ཏེ་སེ་ནས་རྗེ་འབངས་ལ་གདམས་ངག་
སྤྲིངས་ཏེ་སྤྲར་རྒྱ་གར་དུ་གཤེགས། །འུ་རྩོ་གཞུ་རྗེ་ཏ་དགོངས་པ་ལ་
གཤེགས་ནས་མོད་ལ་ཚོས་སྤེལ་བ་མ་བྱུང་། མོད་དུ་དབང་གི་རྒྱ་བོ་
བཞིའི་འགོ་བོ་ནི། བརྒྱ་འབྱུང་གནས། བི་མ་མི་ཏ། བམ་མཁའའི་སྣང་
པོ། བེ་རོ་ཅ་ན་སྟེ་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་གཉིས། མོད་གྱི་གཉིས་
ཏེ་བཞིའོ། །དེ་ཡང་ཕྱག་རྗེར་གྱི་སྐུལ་བ་གུ་རུ་བརྒྱ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་
བཀའ་བབ་གསུམ་པོའི་དབང་གི་རྒྱ་བོ་ཡང་འདུས་ཤིང་མོད་ཡུལ་
དུ་རྗེ་བཙུན་ཤེག་འཛིན་ཚེན་པོ་དེ་ཉིད་གྱིས་བསམ་ཡས་མཚེམས་
ཕུའི་བྲག་དམར་ཀའུ་ཚང་དུ་དཔལ་སྐྱབ་པ་ཚེན་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་གྱི་

དགྱིལ་འཁོར་དུ་རྗེ་འབངས་ལྷགས་ཀྱི་སྲས་དབྱར་དབང་བསྐྱར་
བའི་ཚེ་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོའི་མེ་ཉོག་དབྱུང་སྤྱ་བབས་པ་སོགས་
སོ་སོའི་རིགས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱབས་པས་ཞལ་མཐོང་ཞིང་
དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ནས་རྩེ་འབྲུལ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་པར་མཛད་དེ།
དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་རྒྱུར་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་ཡང་དབང་བསྐྱར་ཉོ། །དེ་
དག་གི་བཀའ་ཡང་གཉགས་རྣམ་ལ་བབས་སོ། །

ཡང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་སློབ་དཔོན་
བེ་མ་ལ་མི་ཉུས་ཡར་ལུང་མཚོང་གི་ཡང་རྗེ་དུ། གསང་བ་མཚོག་
གི་དགྱིལ་འཁོར་བཞེངས་ནས་ཞང་གི་བཅེ་རྣམ་ལ་དབང་བསྐྱར་
གསང་མཚོན་བྱི་མེད་རྒྱ་ཤར་དུ་བཏགས་ནས་གྲུབ་པ་ཡང་ཐོབ།
ལྷ་སྲས་རལ་པ་ཅན་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་པ་དབང་གི་ཚུ་བོ་གཅིག་
ལོ། །ཡང་རྣམ་པར་སྐྱང་མཛད་ཀྱི་སྤྱལ་པ་ལོ་རྒྱ་བ་བེ་རོ་ཅ་ནས་རྒྱ་
གར་དུ་སློབ་དཔོན་དགའ་རབ་རྗེ་རྗེ་དངོས་དང་དེའི་སློབ་མ་འཕགས་
པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་དངོས་སུ་མཐོང་བ་སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་

ཐམས་ཅད་བབས་པའི་མཚོག་གཞུགས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་གསང་
 མཚན་གཏེར་བཞད་རྩལ་ལ་སྤར་གྱི་བཀའ་བབ་བཞིའི་སྟེང་དུ་ཕྱིས་
 དུ་ན་ཏ་ལའི་དབང་བཀའ་དང་ལྡ་འདུས་ཤིང་། དེ་ལས་རིམ་པར་གྲུབ་
 ཐོབ་དངོས་གྲུབ་གྱི་བར་དུ་བརྒྱུད་ནས་མངའ་བདག་ཉང་རལ་བ་ཅན་
 གྱིས་ཁྱུས། མངའ་བདག་ཉང་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཚོས་རྒྱལ་ཚངས་པ་ལྟའི་
 མེ་ཏོག་གི་སྐྱེ་སྟེང་བཅུ་བྲུག་པ་ཡིན་པས་བཀའ་མའི་དབང་བརྒྱུད་དུ་
 མ་ཟད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་ཚོས་གཏེར་གྱི་བཀའ་བབས་པའི་
 ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལས་རིམ་
 པར་བརྒྱུད་དེ་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱུལ་བ་མངའ་རིས་གྱི་པརྟེན་པརྟེན་
 དབང་གི་རྒྱལ་པོ་སོགས་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་དོ་རྗེ་སྟོབ་
 དཔོན་ཟམ་མ་ཆད་པ་ལས་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་བདག་གི་སྐྱ་མ་དམ་
 པ་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་ཡང་དོན་གྱི་སྦྱང་དུ་མཚན་ནས་སྟོས་ན་
 འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅེའི་དབང་པོ་གཙུག་ལག་སྐྱེ་བའི་ཉི་མའམ།
 མཚན་གཞན་པརྟེན་ལས་མདོ་སྐབས་སྦྱིང་བ་ཞེས་སུ་ཡུལ་

གྱི་ཐ་གྲུ་ཀུན་ན་གྲགས་པ་མངའ་བདག་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོའི་སྐུལ་པའི་
སྐུར་དོ་རྗེའི་ལུང་གིས་བསྐྱབས་ཤིང་།

རྗེ་རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་ཚོས་རྒྱལ་དང་མངའ་རིས་བརྗེ་ཉར་
འབྲུངས་དུས་སོགས་ཁར་སང་བཞིན་དུ་གསལ་པོར་བྲན་ཚུལ་ཞུས་
ནས་གསུངས་ཤིང་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཐར་འབྲན་རྒྱ་མེད་
པའི་སྣུན་པ་ཚེན་སོས་སོད་གྱི་ཡུལ་སྡེ་ངས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བ་
བཀའ་བབ་བདུན་དང་ལྡན་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་གྲུབ་པའི་རིག་འཛིན་
བརྒྱད་དང་གྲུ་རུ་མཚན་བརྒྱད་དང་དགྲེར་མེད་པའི་དཔལ་སྐྱབ་སྡེ་
ཚེན་སོ་བརྒྱད་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་སོ་རྣམས་ལས།

ལམ་འདིའི་སློན་གྲོལ་དངོས་སུ་ཉོས་ཤིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
བཀའ་བབས་པ་གང་དེས་གཟིམས་ཁང་བཀའ་ཤིས་འཆི་མེད་གྲུབ་
པའི་དགའ་ཚོལ་དུ་བདག་ཅག་ལ་སོགས་པ་འདུས་པའི་ཚོགས་ལ་
ཐུགས་དགྲེས་པ་ཚེན་སོའི་ངང་ནས་བཀའ་བརྒྱད་བདེ་གཤེགས་
འདུས་པའི་དབང་ཡོངས་རྫོགས་སུ་གནང་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་རྗེ་

ཉིད་གྱི་ཟབ་གཏེར་གྱི་ཚོས་རྫོང་གྲུ་རུ་མཚན་བརྒྱད་དང་གྲུབ་པའི་
 རིག་འཛིན་བརྒྱད་གྱི་དགོངས་པ་སྟོན་དུ་བརྒྱད་པའི་བཀའ་བརྒྱད་
 ཚོས་སྡེ་རྣམས་ལས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་མིན་ལས་ལྗེའི་སྐྱབ་
 པའི་དབང་དང་དེ་དག་གི་དགོངས་དོན་གྱི་བཤད་པ་དང་། ཟབ་མོའི་
 དམར་མིད་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་ཉེ་བརྒྱད་གྱི་བཀའ་དུ་མའི་
 དབང་དང་བཤད་བཀའ་སྣ་ཚོགས་བསྐྱེད་ལས་འདི་རྣམས་ལ་བརྟེན་
 ཏེ་བཀའ་བརྒྱད་གྱི་རྣམ་བཤད་ཅིག་ཀྱང་གྱིས་ཞེས་བདག་ཅག་ལ་
 ལྷ་ཕྱིར་གསུང་གིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ནན་ཏན་ཚེན་པོས་བསྐྱེད་ཞིང་
 རྗེས་སུ་གནང་ལ་ཐུགས་གྱི་དགོངས་པ་གཏད་པར་མཛད་པ་དང་།
 སྤང་ནས་གཟེམས་ཁང་དེ་ཉིད་དུ་རྗེ་བླ་མ་ཉིད་དབྱར་བཞུགས་པའི་
 རིག་འཛིན་འདུས་པའི་ཚོགས་དང་བདག་ཅག་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འཇམ་
 མགོན་སྐྱ་བའི་སེངྒེ་བརྒྱ་གར་དབང་རྫོང་གོས་མཐའ་ཡས་པའི་སྡེའི་
 ཞལ་སྡེ་ནས་བཀའ་བརྒྱད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པ་ཚེན་པོའི་གཞུང་
 པོད་དགའའི་ལུང་གི་རྒྱན་ཡང་ལེགས་པར་ལོས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་གཏེར་

ཆེན་ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་པ་གཉིས་ལས་བརྒྱད་པའི་བཀའ་སྲོལ་
ཐོབ་པའི་སྐལ་བཟང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་དེར་སང་གི་བར་དུ་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་བརྒྱན་གྱི་
སློན་གྲོལ་ཟབ་མོའི་ཚུལ་དང་ལྡན་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་བརྒྱད་པ་འདི་
ལ། མཁའ་ལ་རིག་འཛིན་བརྒྱད་པའི་གྲལ་མ་ཞིག ས་ལ་དགྱིལ་
འཁོར་སྐྱབ་པའི་བཀྲག་མ་ཡལ། བར་དུ་སྐྱོན་རག་བདུད་ཅིའི་མཚོ་
མ་སྐམ། དམ་ཉམས་དང་འདྲེས་སྲིར་གྱི་སྦྲད་མ་ཞུགས། མ་དང་
མཁའ་འགྲོའི་ཁ་རྒྱངས་གྱི་དད་མ་ཡལ། འུན་རྒྱབས་དོན་བརྒྱད་
གྱི་ཟམ་མ་ཆད་པར་བཞུགས་པ་ལགས་པས། སྲ་འཇུར་པའི་རིང་
ལུགས་འཛིན་པ་རྣམས་གྱིས་ལམ་འདི་གཙོ་བོར་འཛིན་དགོས་པར་
ཨོ་རྒྱན་བརྒྱད་པ་དང་བཅས་པའི་བཀའ་གཙོགས་སྤྱད་རྒྱས་བཏབ་
པ་ཡིན་པས། དུས་གྱི་མཐར་སྐྱེས་པ་རྣམས་མའི་ཚོས་གྲལ་འཛིན་
པའི་དམན་པ་བདག་གིས་ཀྱང་སློབ་གསུམ་གཡོ་ཟོལ་མེད་པས་སྒྲ་
མའི་བཀའ་དང་རང་གི་མོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཀའ་བརྒྱན་གྱི་རྣམ་

བཤད་ཅིག་འབྲི་འདོད་ཡོད་ཀྱང་རི་བཞིན་དུས་སུ་སློན་བ་སྐལ་དུ་
མ་བྱུང་བས་དེ་གར་ལུས་པར་གྱུར་ཅིང་། ཚུ་འབྲུག་གི་ལོ་ལོ་ཚོ་
འབྲུལ་ཟླ་བའི་ཚེས་ཉེར་གཅིག་ལ་བདག་གི་སྐྱ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཞིང་
འདིར་གཟུགས་སྐྱའི་བཀོད་བ་བསྐྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རི་བོ་ཅེ་ལྟར་
བཞུ་ཚེན་བི་མ་ལའི་ཐུགས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པའི་མཚན་བ་བསྐྱོན་
པའི་རྗེས་སུ། ཉེ་ཆར་ཞེ་ཚེན་རྒྱལ་ཚབ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་རིན་པོ་ཆེ་དཔོན་
སློབ་གྱིས་བཀྲ་ཤིས་པའི་ལྷ་རྗེས་དང་། གཉེར་ཁྱོན་གནམ་ལྷགས་
རྗེ་རིན་ཚེན་གྱི་རྩའི་སྤང་བ་སྐྱས་ལེགས།

མི་ཡི་ལོར་བུ་བདེ་སྐྱོང་གི་སྣོད་སོགས་དངོས་རྗེས་དུ་མ་དང་
བཅས་ནས་བཀའ་བརྒྱུད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་སྐྱུ་དོན་ཞིག་འབྲི་
དགོས་པར་ནན་གྱིས་བསྐྱུལ་བ་སོགས་དོན་གཉེར་ཅན་དུ་མས་
བསྐྱུལ་པའི་རྒྱུན་བྱས་ནས།

ནམ་རྒྱལ་ཞེས་བ་ཚུ་སྐྱུལ་གྱི་ལོར་ཡང་དབེན་བརྒྱ་བདེ་ལྟན་དུ་
བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་བསྐྱེན་སྐྱབ་ལ་ཟླ་བ་དུག་གི་བར་དུ་དག་
བཅད་གྱི་ཚུལ་དུ་གཅད་རྒྱ་དམ་པོར་བྱས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་

ཅིང་སྐར་ཚོགས་ཀྱི་མཚོད་པ་སོགས་སྤུལ་ཏེ། ལོ་དེ་ཡི་གོ་བཞིན་ཟླ་
 བའི་ཚེས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སློ་བུར་འབྲི་འདོད་ཅིག་བྱུང་བ་བཞིན། བད་
 འབྱུང་བེ་མ་བེ་རོ་ནམ་སྟོང་སྟེ་མཁས་པ་མི་བཞིས་བརྩམས་པའི་
 བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་བཤད་ཐབས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་གཞི་
 བྱས། བཀའ་བརྒྱན་རྗེ་འཕྲུང་དང་ཟླ་མའི་མན་ངག་སོགས་ཀྱིས་
 ཟུར་བརྒྱན་ཏེ་ཉིན་བཞིན་བརྒྱད་མར་གྲིས་པས་སློག་གི་སྐོར་འབྲི་
 ཚོ་ནང་ཉམས་ཤིན་ཏུ་འཚུབས་པ་བྱུང་ཡང་ཚོགས་མཚོད་སོགས་
 སྤུལ་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་གྲིས་ཏེ་ཟླ་བ་དེ་ཡི་ཚེས་ཉེར་གཅིག་པའི་
 ལྷ་རྩོར་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་བསྐྱེད་པ་པོ་ཞི་མི་པམ་འཇམ་དཔལ་
 དགྲེས་པའི་རྩོམ་མེ་མཚོག་དགྲེས་པ་རྩལ་དུ་འབོད་པ་སྟེ་འདིས་
 གྲུང་ཀུན་མཁྲིན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་གྲེ་བྲག་ཏུ་གསང་སྟགས་
 རྩོམ་མེ་ལ་ཁྱད་པར་བདེ་གཤེགས་སྐྱབ་པ་ཚེན་པོ་བཀའ་བརྒྱན་
 ཀྱི་ལམ་སློལ་འདི་ཉིད་སློགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་
 མི་རྒྱབ་པར་གནས་ཤིང་དེ་ཡི་མཐུ་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་དངོས་གྲུབ་རྣམས་པ་གཉིས་བདེ་སྟག་ཏུ་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག

དཔལ་ལྷན་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་བཅས་ཉེ་རུ་ཀམ་
བཀའ་སྡོད་མི་བཟད་འབར་བའི་སྤྱོད་འཕྲོ་བས།།
ཚུལ་འདིར་གྲུས་ཤིང་འཛིན་བར་བགྱིད་རྣམས་ལ།།
དངོས་གྲུབ་འདོད་དགའའི་གྲུ་ཆར་འབབས་པར་མཛོད།།

གྲུབ་པའི་རིག་འཛིན་ཚོམ་གྲུར་བཅས་པ་དང་།།
སྤྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་དགྲེས་ཞལ་མངོན་བསྟན་ནས།།
གྲུ་དབྱེས་དང་བཅས་མཛེས་པའི་མེ་ཉོག་གི།།
ཆར་གྲིས་དང་འདིར་དགེ་མཚན་བཀྲ་ཤིས་སྡོལ།།

ལམ་མཚོག་འདི་ཉིད་སྤྱོད་གས་དང་དུས་ཀུན་ཏུ།།
ཆེས་ཆེར་འབེལ་ཞིང་མི་ཉམས་གནས་པའི་མཐུས།།
ས་དང་བར་སྤང་ནམ་མཁའི་ཁྲིམ་ཀུན་ཀྱང་།།
སྤྲགས་གྱི་སྟོན་གྲགས་ཆེན་པོས་ཁྲུབ་གྲུར་ཅིག །

ཅེས་ཀྱང་སྤྲས་སོ།། །།མདུན་ལོ།།

པར་བྱང་སློབ་ཚིག་།

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་
དཔ་འབབས་སྐྱང་། །ཚིག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །དྲི་མ་
ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་
ཡུང་པོའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཚོས་གྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཐུག་བརྒྱ། །གདངས་ཉེ་
རྒྱུད་ལྡེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །ངེས་ལེགས་ཉེར་བུའི་མངོན་ལ་དབང་འགྱུར་
འོག། །ཅེས་པ་འདིའང་དེད་དུས་ཡིད་སྦྱབ་གྱིས་རྒྱུད་བརྒྱུས་པའི་ཟླ་སྟོང་ཕྱིག་སྟོང་མི་བཟད་པས་གངས་རྒྱུངས་ཚོས་
ཐུན་གྱི་ཞིང་དུ་རྒྱབ་པའི་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉི་མའི་སྤང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཅམ་དུ་ཉམས་ཉེས་པར་བྱས།
ཚོགས་དང་ཚོགས་ནས་རྩལ་ཐུག་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གཞོན་འཆེ་བྱ་ལྡེའི་སྟོང་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞེན་དུ་དར་བ་
སོགས་སྟོ་ཀྱན་ནས་ལྷ་བདོ་བའི་རྒྱད་ཚོགས་མཚོ་ལྟར་བདོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་ཚོགས་པོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་
བསྐྱེད་པའི་མེ་རྩོམ་ཡང་ཐུར་བཞེན་གསོས་ཉེ་རྒྱ་གར་འབགས་པའི་སྟོངས་འདིར་ཡང་ཐུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་ཀྱི་མ་མེད་
བ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྲོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། རྣམ་འབྲེན་ཤུག་སེའི་རིང་ལུགས་
སྟོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲུལ་ལྷན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། བར་བསྐྱེད་བྱུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་
རབ་དག་དཔར་དུ་སྐྱེན་དང་བསྐྱེན་འཕྲུར་གང་ལའང་ལྷུང་ཚོགས་པའི་དགེ་བལྟོང་སྟོན་ཚིག་ཏུ། །ཤུག་འདི་དགོ་སྟོང་ཚོས་སྐྱ་བ་
དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྐྱེད་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བའོ། །།

རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཕོ་འགྱུར་མེད་སྐོང་ནས། །འགག་མེད་ཐུགས་
 རྗེའི་ཅུལ་ལས་སྡིང་རྗེའི་སྐུར། །གང་འདུལ་གདུལ་བྱའི་རོལ་གར་དུ་འཆར་
 བའི། །སྤྱོད་པ་བཅུའི་ཅ་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་དགོངས། །འཕགས་
 བོད་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་གཞུང་གི་མཛོད། །མི་ཉམས་འཕེལ་བྱིང་འགྲུལ་བར་
 གསར་སྐྱབ་གྱིས། །ལྷག་བསམ་དག་བས་སྤེལ་བའི་དགོ་བ་འདིས། །རྒྱལ་
 བསྟན་དམ་ཚེས་ལུང་རྟོགས་རྒྱས་པ་དང། །བསྟན་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་དང་
 འདུས་པའི་སྤྲེ། །སྤོམ་གསུམ་འཛིན་བས་ས་ཆེན་ཡོངས་གང་སྟེ། །འཇུག་རྟོག་
 ཞགས་པས་བཅིངས་པའི་མཁའ་ཁྲུབ་འགོ། །གཉིས་འཛིན་བ་བའི་ཚོགས་
 ལས་རབ་གྲོལ་ནས། །ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་གནས་ལུགས་མཛོད་གྱུར་
 ཉེ། །གདོད་མའི་གཞི་ཡི་གོ་འཕང་མཛོད་གྱུར་ཤོག ། ཅེས་བའང་སངས་རྒྱས་ཚེས་གྲགས་
 གིས་བསྐུལ་བའི་རོང་ཡད་ལལ་སྐུལ་བསྐྱོད་ལྷན་དུས་སྐོན་བའོ།

རིག་པ་ལུག་རྟོན་གྱི་རྒྱ་ལྷགས། འཇུག་དཔལ་ཅན་རྒྱུད། ལྷན་ཐང་བཀའ་འགྲུལ་རྒྱུད་དཔ།